

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	B.S. Ingemann.
Titel Title:	<u>Valdemar Seier : en historisk Roman</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kiøbenhavn : Andreas Seidelin, 1826
Fysiske størrelse Physical extent:	3 bd.

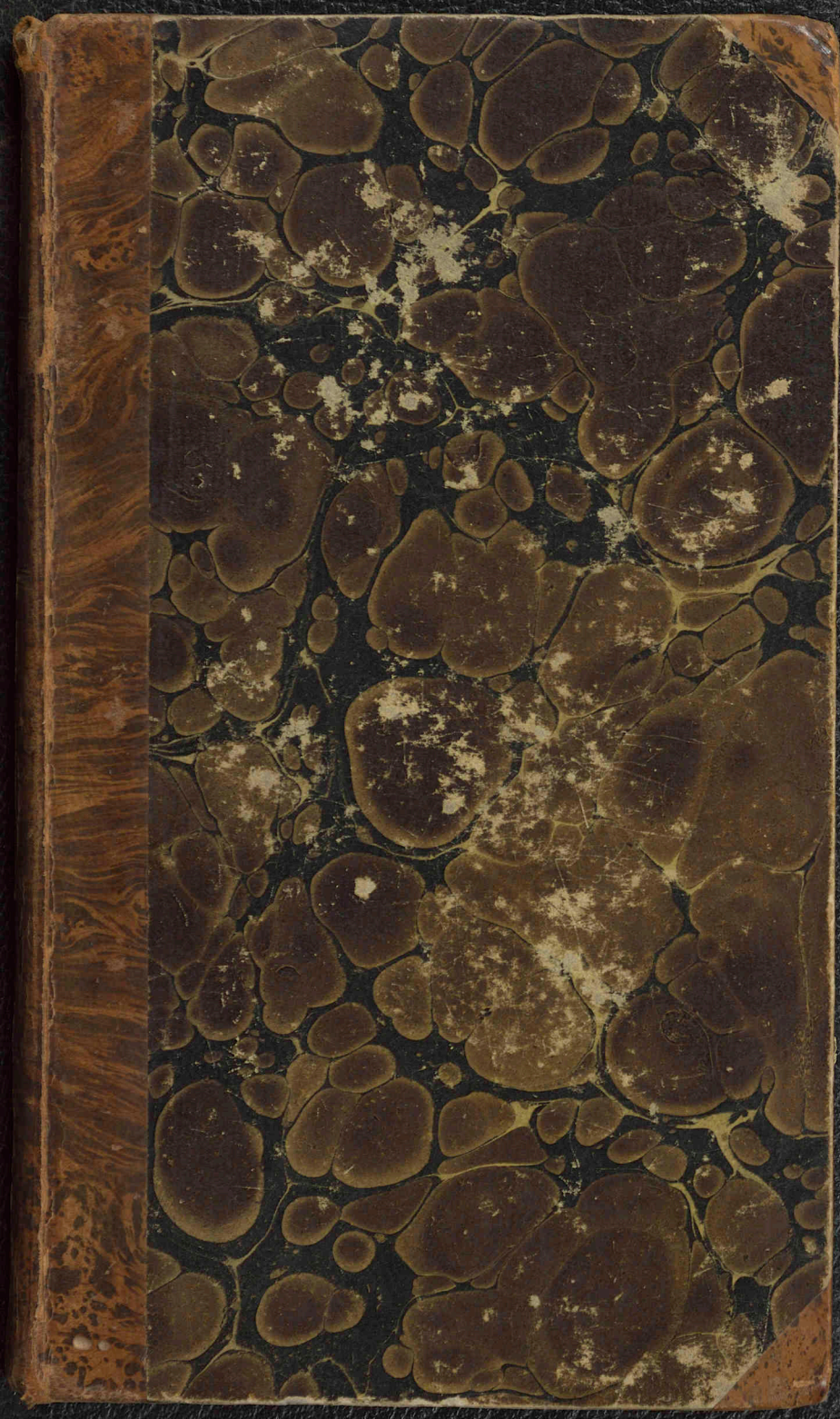
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

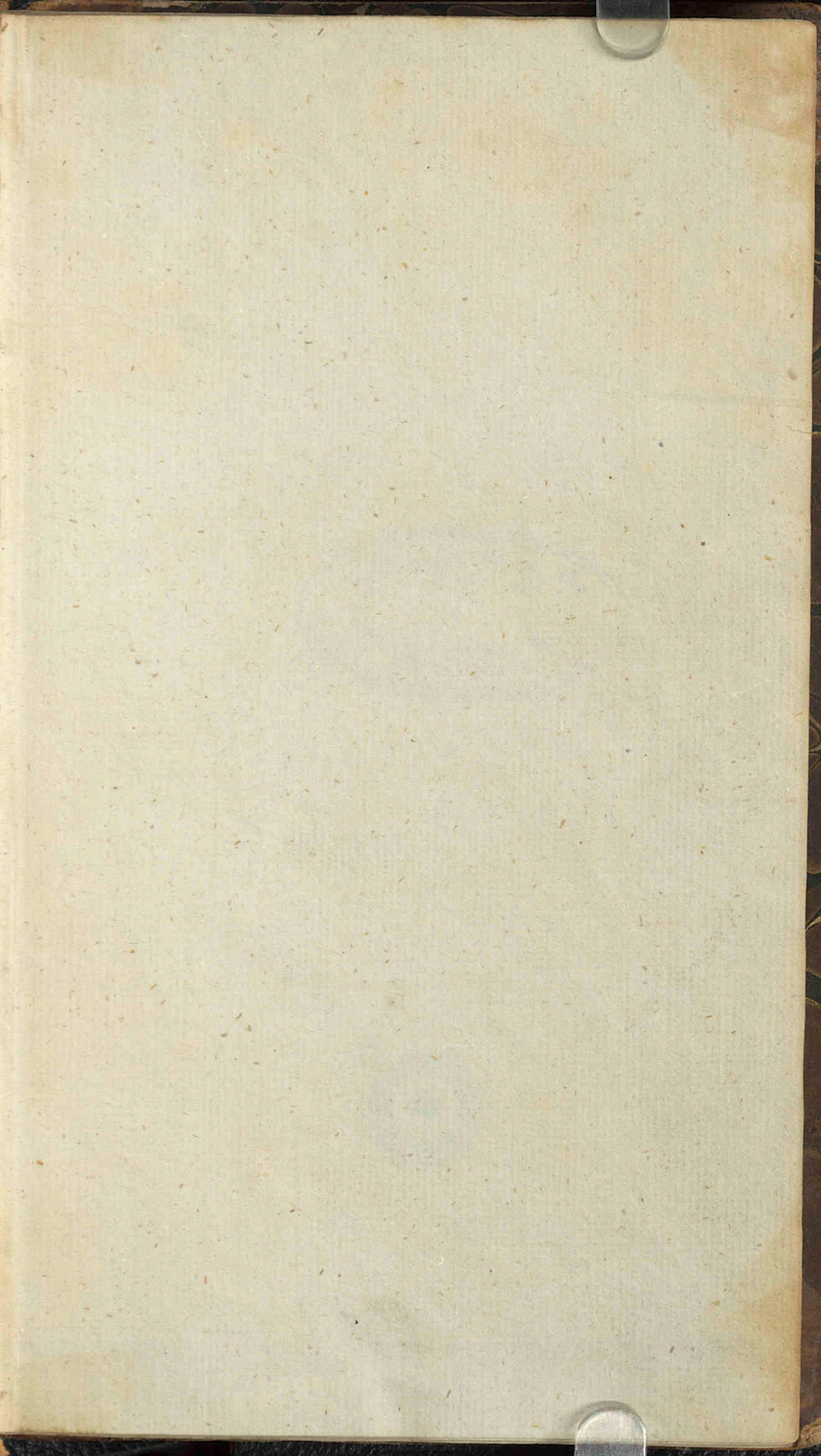
57.-178.-8°

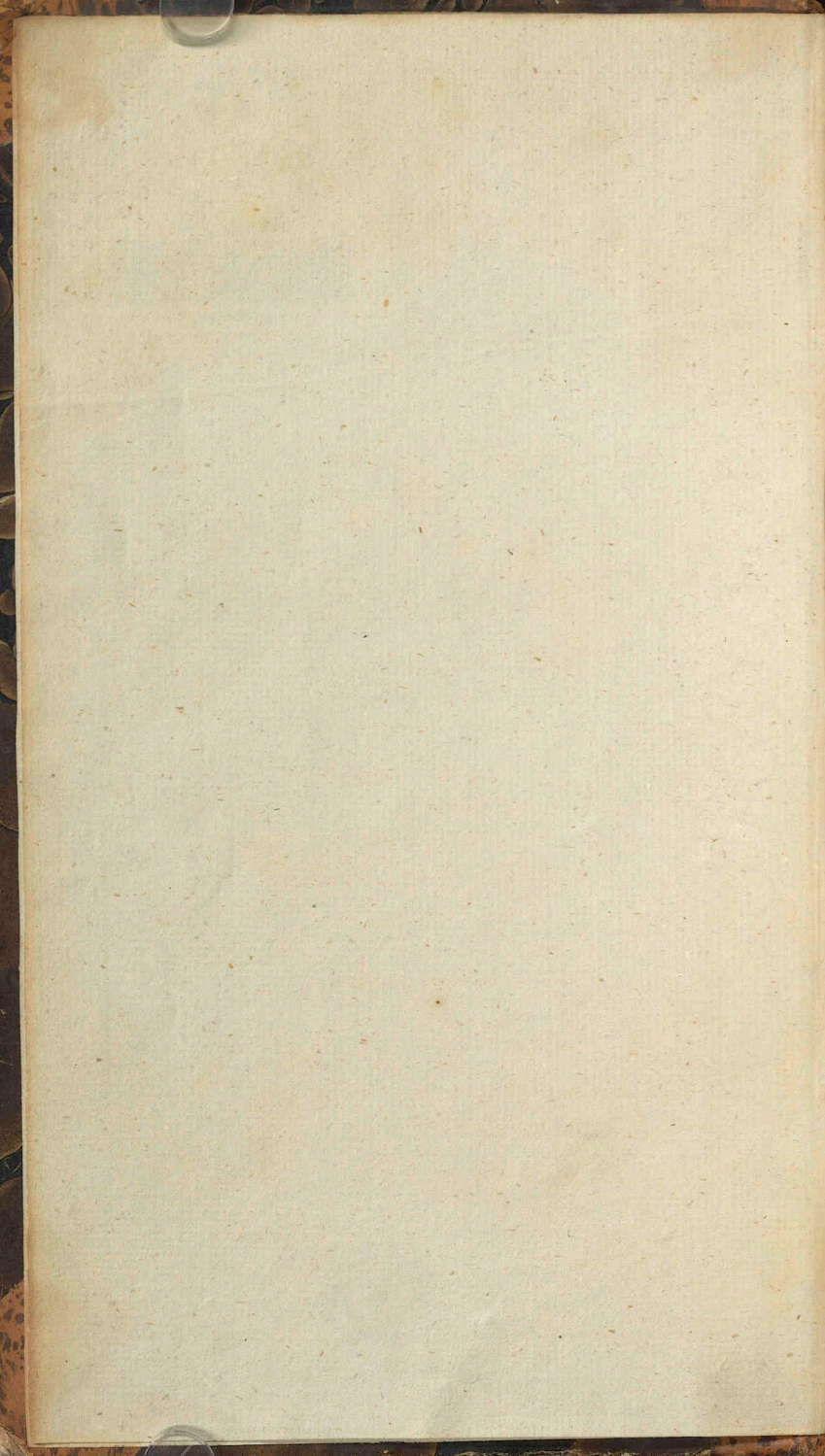
Det Kgl. Bibliotek

130025711557

W. G. P. sculp.

A. Fine sc.

Bernhard Ingemann

8 251 53

Baldemar Seier.

En historisk Roman

af

B. S. Ingemann.

Første Deel.

Kjøbenhavn 1826.

Trykt og forlagt af Andreas Seidelin,
Hof- og Universitets-Bogtrykker.

57. 478-8°

Waldemar Christ

Ca. 1870

Dr. C. J. J. J.

1870

1870

1870

Fra et lille afrundet Cellevindue i den sydlige Floi af Klosterbygningen i Sorø skinnede en stjernelys Efteraarssnat i Aaret 1204 en stille eenlig Lampe gennem de halvafbladede Linde ud paa Søen. Inden for i den høie hvælvede Bispestue, som den kaldtes, sad i en sort læderstol ved et i Muren fastnaglet Egebord en ærværdig hvidskjægget Olding med en stor Pergamentscodex for sig, omgivet af skrevne Annaler og Krøniker og en Mængde Afskrifter af ældgamle danske Sange og Folkesagn, Runeindskrifter og Gravminder fra Hedenskabets Dage, blandede med Membraner af gamle Classiker, Homerier og Misfalter, som tildeels skjultes af en stor opslagen glosseret Bibel. Midt imellem Bøgerne stod en Kobberlampe med en hjemmegjort Skjerm af

et flere Gange overskrevet og affkrabet Pergamentsblad. Derved faldt det stærkeste Lys paa Bogen og undertiden paa Oldingens Hoved, naar han bøiede sig, medens et Glimt af Lampelyset, blandet med et svagt Skin af den opstaaende Maane, sparsomt oplyste det dunkle Studerekammer. Paa Væggene hang der gamle forrustede Sværde og Hellebarder, Staalhuer, Bidfler og Harnisker, samt Kiler og Offerknive af Flint, udgravne af Kæmpehøie; paa Hylden i Krogen over Løibænken laae der Brudstykker af Afke:Urner og tykke Vandeskaller mellem usædvanlig store Knogler og Dødningsbeener; og ved Kaminen stod, under Sanduhret paa Hjørnehylde, et stort blankt Ridderharnisk med et Spyd og en Stridsøxe, som efter Skikkelsen ikke syntes ældre, end fra det 11te Aarhundrede.

Den gamle Alderdomsforsker bar over den sorte Klerkedragt en hvid, noget afflidt og skjodesløst sammenbunden Cistercienserkappe med udrevne Armhuller, hvorigjennem de lange sorte Kannikærmer affstikkende stak frem. Kappen var ham meget for kort og syntes ikke hans egen; han var høi og mager, og skjøndt han var en fredelig Lærd, syntes dog de store kjække Grundformer i hans fiintdannede af Alder og Grandstæning gjennemfurede Ansigt saavel som hans næsten sammensaldne Kæmpeskikkelse at bebude, at han var af en mægtig Kriegeræt og ædel Stamme.

I hans mørke dybtliggende Dine lyfte en klar dybsindig Aand, og som han saaledes sad fordybet i sit Arbeide, med Haanden under Kinden, en lille sort Floiels Kallot over den høie skaldede Tøse og det hvide Skjæg hvilende paa Bogen, medens Alt var stille omkring ham og alle Levende slumrede, var det ligesom han saae og hørte de forrige Tiders store Aander, og tilhørte en anden Verden og en anden Tid, end den, hvori han dog saa utrættelig vaagede og arbeidede.

Den ærværdige Gamle var Saxo Grammaticus. Som Erkebisp Absalons Haandskriver og uadskillelige Ven, havde han for tre Aar siden lukket denne ædle Herres Dine paa Sorø Kloster, og siden havde han sjelden forladt den Celle, hvor han havde hørt de sidste uforglemmelige Ord af Absalons Mund. Han havde vel egentlig hjemme ved Domcapitlet i Roskilde, men havde en særdeles Kjærlighed til Sorø Kloster, hvor han ofte tilforn havde opholdt sig, og hvor han nu, med sin nye Herre Bisp Peder Sunesøns Tilladelse, forblev som Gjest, medens han lagde den sidste Haand paa sin mærkværdige Danmarks Historie.

Han skrev flittig i sin Bog, men lagde af og til Pennen og bladrede i de gamle Skrifter. Ofte faldt hans Blik paa en Pergaments Justinus, som havde tilhørt Absalon, og som laae paa Enden af

Bordet med det sidste Blad opslaget, hvorpaa der stod skrevet; Liber sanctæ Mariæ de Sora per manum domini Absalonis Archiepiscopi *). Ved Siden laa den af Absalon besørgede Afskrift af Bitherlagsretten og den sjællandske Kirkeret tillige med et nyt pynteligt Haandskrift, paa hvis Læderbind stod med store snørklede Bogstaver: Testamentum Dni Absolonis.

Et dybt Suk trængte sig fra Oldingens Bryst, og paa gamle Folks Viis udtalte han ubewidst og Indeligt hvad han tænkte. "Var jeg nu snart hos dig, fromme Herre og Fader! — sagde han — det var to lange Vintre; nu kommer den tredie — længer vil Pennen dog ikke gaae. — Der var det vi saaes sidst — vedblev han, og hans Blik faldt paa Løibænken i Krogen — nu ja, hans store Gjærning er endt — han hviler salig i Herren. Snart har hans Tjener nu ogsaa fuldkommet hans Villie og Danmarks Helte, de ældste som de yngste, skal ikke savne deres Eftermæle. Nu kun et Par kjærlige Ord til vor unge Konge og den gode Andreas — ja vel! saa bør det være." Nu taug han stille en god Stund igjen og skrev ivrig. "Kunde gamle Arnold Iskænder nu reise sig af Graven — begyndte han

*) s. St. Maria af Sorøes (Sorø Klosters) Bog ved Hr. Erkebisp Absalons Haand.

igjen, da han med Velbehag havde forelæst sig nogle ziirlige latinske Vers — hvad mon han vilde sige til hvad jeg her har gjort af hans herlige Sagn og Sange? Han vilde vist ryste sit Bildmandsskjæg og brumme: de klang dog bedre i mit eget Sprog — Nu, giv dig til Taals, Gamle! — saaledes som de der ligge ordret fra din Mund, som de endnu tone levende blandt Folket, vil de med Guds Hjælp ogsaa bevares og leve til Danmarks sidste Dag; men skal Verden lære at kjende Danmark og dets Land, maa jeg være dets Tolk for de fremmede Sjæle. Hm, hm — kommer du igjen, gamle Tvisol! kan den boglærde Dannemand kjende Folkets Billede i den fremmede Dragt, hvi gjør jeg mig da nu Skrupler over den brogede Kjortel? den Tid kommer vel ogsaa, da en ærlig Frende betaler min Gjæld og giver Folket Billedet tilbage, som jeg tog det. I Guds Navn kun endnu et Par Træk, og hvad jeg kan udrette i Verden er fæet. Du kom mig vel i Forkjøbet, Broder Svend! — vedblev han med et godmodigt Smil, efterat han igjen en Stund havde skrevet, i det han nu bøiede sig med Nøie og optog fra Fodklædet paa Glisegulvet en liden ziirlig Afsskrift af Svend Aagesens Historie — Du har dog ikke gjort min Gjærning overflødig: et nemt Udtog af Krøniken gav du os; men hvad Danmark var og hvad det med Herrens Hjælp kan blive, det saae du dog aldrig. Dog du

gjorde ærlig hvad du kunde, og din Bog skal ikke ligge her i Støvet ved min Fod."

Omhyggelig afpustede han nu høvert Støvgran af Svend Magesens liden Bog og lagde den ved Siden af Erkebisp Absalons Skrifter.

Da aabnedes Døren og tre geistlige Mænd traadte ind med en liden Dreng imellem sig. De geistlige Herrer vare alle i Reiseklæder og bare pelsværksforede Kapper over deres Ordensdragter. Den ene var en anseelig aldrende Mand med graa sprængt Haar og Skjæg og et noget svageligt Udseende, men med en saadan Høihed og Ærværdighed i Mine og Adfærd, at skjøndt han ikke bar Krumstaven og den bispelige Hue, dog Ingen, som saae ham, kunde tvivle paa, at han jo var en Prælat af den høieste geistlige Værdighed: det var den lærde og fromme Erkebisp Andreas Suneson fra Lund. Hans ledsagere vare to yngre kraftige Mænd. Den ene havde et rundt, muntert og høift lioligt Ansigt og bar under sin kostbare graaværksforede Reisekappe en hvid Cistercienserkaabe af det fineste Pelt. Det var den berømte Broder Gunner fra Om Kloster i Jylland. Erkebispens anden ledsager var en ung Kaninik fra Noeskilde med en lammeskindsforet brun Vadmelsskappe og et lidet Skrin under Armen, hvilket han bar med megen Forsigtighed og hvori han forvarede adskillige sjeldne og kostbare Lægemidler;

paa Ryggen bar han desuden en grøn Pose med tørrede Urter og Krydrier, som udbredte en stærk Duft omkring ham. Hans kloge og alvorlige Ansigt indgjød Tillid og Fortrolighed; hans Udfærd var stille og betænksom og han syntes at være en Mand, som havde Kjendskab til Verden og Tillid til sig selv og sine Erfaringer; han var en af sin Tids bedste Læger og var som Skribent i sit Fag bekendt under Navnet Mester Henrik Harpestræng. Han og Broder Gunner vare mødtes i Lund i Embedsantliggønder hos Erkebispem; med ham fulgte de nu begge til Ribehuus, hvor den unge Kong Valdemar den 2den holdt Hof.

At reise gjennem Sjælland uden at besøge Fader Saxo og see hvorvidt han var kommen med sin Danmarks Historie, kunde den gode Hr. Andreas ikke overtale sig til, og skjøndt det ilede med Reisen og Mester Harpestræng havde meget at indvende mod at tage den uleilige og usunde Nat (efter hans classiske Udtryk noctem intempestam) til Hjælp, opgav Erkebispem dog ikke sin Beslutning, til stor Glæde for Broder Gunner, som havde hørt saameget tale om Saxo Grammaticus, men endnu aldrig havde seet ham, og som meente, at en halv Times Samtale med Danmarks største Historiefriever vel kunde være et halvt Aars Snue værd imellem Brødre.

Den lille Tiaarsdreng, som fulgte med de geistlige Herrer, var en Søn af den forrige Borgherre paa Karise, som havde været Erkebispens gamle Ven, og som var falden i de ullykkelige Borgerkrige for Svend Grathe. Karise:Gaard og Gods var af Baldemar den 1ste, som et forskjærtset Lehn, overdraget til en af hans kjæfeste Stridsmænd Radulph; den liden faderløse Carl af Rise, som Drengen kaldtes, blev dog med sin Moder og sine tvende Søstre ædelmodig understøttet saavel af den gamle brave Radulph, hos hvem de boede, som af den godvædige Erkebisp i Lund; men da Radulph selv havde trende Sønner, var der intet Haab for Carl nogensinde at komme i Besiddelse af sine Fædres forskjærtsede Gods. Den lærde Andreas vilde derfor endelig gjøre Carl til en lærd Mand og tilkommende Prælat, uagtet Drengens uimodstaaelige Lyst til Ridderstanden. Derfor bragte Erkebispem ham ogsaa nu med for at sætte ham i Skole hos de lærde Bernhardiner i Sorøe under Fader Saxos særdeles Opsyn. Carl af Rise var en deilig Dreng med krøllede gule Haar og kjæffe sorteblaae Dine: om sin korte blaae Troie havde han bundet Broder Gunnars stadselige Belte; sin lille Hue havde han smykket med en spraglet Hanefjær, og han var meget glad ved at maatte bære det store Slagsværd, Erkebispem altid havde med sig paa sine Reiser. Han var ogsaa kommen til Hest og

havde hartad været den raskeſte Rytter af hele Selskabet. Uagtet den Forstyrrelſe i den natlige Rolighed, de Reifendes Indtrædelse i Cellen nødvendig maatte forårsage, ſad gamle Saxo dog ſaa fordybet i ſine Tanker og ſin Kronike, at han aldeles ikke bemærkede deres Komme; han vendte nemlig Nyggen mod Døren og mærkede kun, at Lyſet paa hans Bog blev uftadigere, da Lampeflammen ved Trækvinden fra Døren og de Reifendes Bevægelse viſtede frem og tilbage.

”Seer J, Broder Gunner! — hviftede Andreas — der ſeer J Manden; det er viſt Kroniken, han ſkriver paa, og vi kunde gjerne ride Kloſtret ned over Hovedet paa ham, inden han mærkede, her var Nogen tilſtede. Vi kunde nu i al Mag, paa Løvbænken der, lære at kjende Manden ved hans lubricationes i Lønkammeret og maafkee høre ham tale høit med ſig ſelv og ſine ſtore henfarne Benner, ſom Abbed Gaufred har ſagt mig, han pleier; men det er ikke ſmukt at beſure ſin Ven ſelv paa hans bedſte og berømmeligſte Gjerning, og vi har heller ingen Tid at miſte.”

”Guds Fred, ærværdige Hr. Broder og Ven!” ſagde han nu med høi Roſt og lagde ſin Haand paa Saxos Skulder.

Saxo ſaae ſig om med et roligt, men beſynderlig hvitideligt Aſyn, ſom den, der ſnarere ventede et

Besøg fra Nanderne's Verden, end Gjester fra Lund, Roskild og Dm. Saasnart han kjendte Erkebispem, blev han glad overrasket. Saa hastig det var ham muligt, fik han Stolen rykket til Side og modtog den fjærlige Erkebispes Favntag med hjertelig Glæde; men da han saae de to fremmede Herrer, og Broder Gunner strax hilsede ham, som hans store Beundrer, der længe havde glædet sig til at see ham, da blev den bestedne Grammaticus heelt undseelig; han bukkede sig statelig nogle Gange og bad de ærede Gjester tage til Takke med hans ringe og tarvelige Leilighed. Saasnart han imidlertid af Erkebispem hørte Gunnere's og Henrik Harpestrængs Navne, vare de gode Herrer ham heller ikke længer fremmede; thi om Broder Gunnere's ypperlige Talegaver, saavelsom om hans sjelede Kundskaber i geistlig og verdslig Ret, havde han vel hørt tale, og Mester Harpestræng havde han før seet i Roskild. Af den unge Rannike's nye Lægebog havde han nylig faaet en Afsskrift, som han med Fornøielse havde læst, uden dog at indrette sin Diet og Levemaade efter de deri givne Regler.

Saxo fik nu snart sine Gjester bænkede, og hentede fra et Skab i Muren en Kande med god gammel Klosterviin og to kostelige Sølvbægere med vendiske Afgudsbilleder, som Absalon havde givet ham af Krigsbyttet fra Arcona, og som han omhyggelig tørrede Støvet af med Fligen af sin Kappe og gjorde

Plads til paa Enden af Bordet. Han syntes ganske at glemme sine lærde Sysler for at beverte og vederqvøge de hviagtede Gjester. Erkebispnen havde maattet tage Sæde i den store Læderstol, og de Andre paa en Bænk, som var halv skjult af Membraner og gamle Klædningsstykker. Drengen, som Ingen syntes at bemærke, havde sat sig paa en Bonstammel næsten under Bordet ved Erkebispsens Fod, og benyttede det Lys, han der kunde faae af Lampen, til at betragte nogle ziirlig skildrede Ridderbilleder paa Littelbladet af en gammel Ræmpevisesamling.

”Stig mig nu først og fremmest, kjære Fader Saxo, hvordan gaaer det med eders store, mig saa inderlig kjære Værk, eders historia danica?” spurgte Erkebispnen nu og satte Bøgeret fra sig; men da Saxo i samme Dieblif med Deeltagelse spurgte om hans Hexaëmeron endnu ikke var fuldendt, traf den gode Erkebisp, uden at fordre Svar paa sit Spørgsmaal, et stort latinsk Haandskrift ud af sin Multums Sidelomme. ”See her — sagde han glad — her bringer jeg Eder de tre sidste Bøger eller distinctiones, som jeg har kaldet dem. Ligesom jeg i det Foregaaende, som I veed, har besjunget Skabbelsen, Syndefaldet og Dødens Oprindelse ved den første Adam, saaledes har jeg her sluttet Værket med Beskrivelsen over det sande og evige Livs Gave

ved den anden Adam, og stræbt at forklare Gud: menneskets dobbelte Natur. Om dette Stykke vil J maaskee sige hvad J sagde om min Forklaring over *Mysterium trinitatis* i anden Bog og over de ti Bud Ord, at jeg derudi mere har viist mig som Theologus og Dialecticus, end som Poet; men det faaar saa være: Ingen kan lægge en Allen til sin Bort; maaskee vil Slutningen om Opstandelsen og det evige Liv item om den evige Død behage Eder mere, og jeg haaber J vil ikke finde mig ubesfeden, naar jeg i *decima distinctione* siger:

Utilitas operis, oculis inspecta serenis,

Vix patietur opus a justo iudice sperni *)).

”Nei visselig! — svarede Saxo med Varme og trykte Erkebispens Haand — ingen retfærdig Bedømmer af eders christelige Digt, forsaavidt jeg alle rede kjender det, vil kunngjøre Andet, end høiagte det fromme gudelige Sind saavel som den Lærdom og Skarpsindighed, J deri lægger for Dagen. At manges Betragtning deri mere synes at egne sig for en theologisk Dissertation, end for et Poem, den Mening har jeg vel yttret engang, ærværdige Herre, men jeg veed, J tillader mig gunstig at sige min Mening reent ud. Een Indvending maa J tillade mig

---

*) *v:* Værkets Nytte, beseet af Klare, venlige Mene, Neppe taaler, at det af billig Dommer foragtes.

endnu, for den Kjærligheds Skyld, hvormed jeg veed I betragter mit Liv og min Gjerning i Verden: et Ord har I sagt, som har saaret mig og hvori jeg troer, I har Uret; det er nemlig eders Daddel udi Prooemio over den verdslige Poesie og de saakaldte Fabler, som I anseer for saa skadelige for Ungdommen. Uden Levningerne af vor gamle verdslige Poesie og vore høist mærkværdige Oldsagn, som Mange ville kalde Fabel og Digt, vidste jeg kun Lidet at fortælle om vore Fædres Land og Tænkemaade, og ved at kjende sine Fædre fordærves visselig ikke vor Ungdom."

"Kjære Fader Saxo! — svarede Erkebispnen og klappede ham beroligende paa Skulderen — I veed jo med hvilken Glæde jeg har læst de ti første fortreffelige Bøger af eders Historie, og at det følgerlig ikke kan være min Mening, at den verdslige Poesie og de mærkelige Sagn, I deri har bevaret fra Forglemmelsen, ere Tant og ubetydelige Fabler; men jeg mener kun, at alt Sligt med Barlighed maa bringes Ungdommen, hvis det ikke skal nære uchristelige Fordomme og hedensk Overtro, som exempli gratia den nu saa gængse Tro paa Stjernernes Indflydelse paa det menneskelige Liv, som man endogsaa siger, vor unge heltemodige Konge ikke skal være aldeles fri for:

Qualiter ex astro, sensu vitæque carente,
 Dependere Homo, rationis dote beatus" *).

"Om Sligt tør jeg ikke dømme — svarede Saxo betænkelig, og Erkebispens sidste Yttring gav hans Tanker pludselig en anden Retning. — Men vist er det — vedblev han — vor unge Konge er fød under mærkelige Auspicer og jeg tør vel sige under en vidunderlig, en gaadefuld Stjerne. Og troe mig, han har sin onde som sin gode Engel nær; heelt mægtige ere de begge; Gud give den Gode en ærefuld Seier, da vil en sanddru Efterflægt først med Rette kunne kalde ham hvad den forbausede Samtid allerede har nævnet ham: Valdemarus victoriosus."

"Vel, kjære fromme Ven! — svarede Erkebispens og oprullede sit Haandskrift — den Sandhed gjælder visselig ikke alene om vor unge Konge, men om hver kraftig og dygtig Mennefsjæl i Verden, og det maa jeg vel nødes til at indrømme Eder, aldenstund det er mine egne Ord i den første Bog af mit Poem:

Omni semper adest homini specialiter unus
 Angelus, ut vexet, ac ut custodiet alter" **).

---

*) 3: Som af Stjernen, der selv ei Sands og Liv har i Sie, Afsang Mennefsket, hvem Fornuftens Lykke blev givet.

***) 3: Hver en Mennefsjæl har nær en plagende Engel; Men ved hans Side gaaer en vogtende Engel tillige.

Den gode Hr. Andreas var nu kommen ind i sit Digt og gjorde Mine til at ville forelæse Saxo det forfra. Men Broder Gunner, som allerede kjendte dette vidtløftige scolastiske Poem og frygtede for nu atter at maatte høre det, istedetfor at gjøre Saxos Bekjendtskab, gjentog hastig Erkebispens forrige Spørgsmaal om Fuldendelsen af Saxos Historie, medens han skjentsom erindrede Erkebispens om, at en halv Nat var for kort til at begynde paa Verdens Skabelse, om den ogsaa kun var halv saa lærd og grundig, som i hans philosophiske Poem.

Den gode Hr. Andreas, som vel kjendte den almindelige Forfatterfvaghed, han ikke kunde udstaae hos Andre og med Nøie bekæmpede hos sig selv, overvandt nu sin Meddelelseslyst saa aldeles, at han rullede sit Hexaëmeron taalmodig sammen igjen, lagde det op paa Saxos Antiquitetsshylde og bad ham læse det engang ved Leilighed, naar han var eene og intet Bedre havde at syse med, men nu tilfredsstillte hans og Broder Gunners Længsel efter det langt vigtigere Værk, hvoraf de lovede sig og Fædrelandet saa meget.

”J Sandhed, ædle Herrer! — svarede Saxo undseelig — jeg blues ved den Lillid, J vise min ringe Evne og Dygtighed: jeg føler kun alt for vel, at jeg har paataget mig en Gjerning, som jeg ikke er Mand for; jeg skulde heller ikke have fordristet mig

dertil, havde ikke min fromme Herre Absalons idelige Begjering og Formaning hartad tvunget mig dertil; men et saadant Herrebud er høit, ædle Herrer, og skjøndt jeg vel kjender mig for ringe til et saadant svart og vigtigt Arbeide, og det maaskee vil findes, at min Driftighed var større, end min Dygtighed, maa min salige og fromme Herres strenge Befaling tjene mig til Undskyldning, saavel hos Eder som hos Efterverdenen, for hvad der fattes mig paa Forstands og Wiisdoms Begne. Dette har jeg ogsaa sagt den gunstige Læser af min Bog iforveien; thi Forord volder ingen Trætte."

"Af Eder skal vi lære Betsedenhed og Ydmyghed, fromme Fader Saxo! — afbrød Erkebispden den beskedne Olding. I holder Eder for ringe til at beskriver et enkelt Folks Historie, medens jeg med langt ringere Evner har formastet mig til at besynges den største Herres største Bærf. Derfor maa jeg vel ogsaa af vor lystige Broder Gunner der, med alle hans Berømmelser over min Lærdom og Slid, dvie mangan forgylt Pille, som er bedstere, end alle Mester Harpestrængs Urter."

"I tager dog langt taalmodigere mod Broder Gunnars bedste Piller, end mod mine uskyldige Urter, ærværdige Herre! — tog Mester Harpestræng Ordet — og var I saa karsk paa Legemet, som paa Sjælen, behøvede I ikke mig i eders Folge."

Maas Saxos deeltagende Spørgsmaal til Erkebispens Sundhed, forsikrede den fromme Andreas, at han folte sig stærk nok til at følge Kongen paa det listandske Korstog, han haabede der nu snart blev Alvor af. ”Dog saa sjælekarst, som den gode Mester Harpestræng troer mig, maa jeg vel neppe være — tilføiede han med et dybt Suf — hvis jeg virkelig behøver alle de blodrensende Drikke, han er saa god at plage mig med; thi er der saamegen Ureenhed i mit Kjød og Blod, saa mener jeg vist, det maa komme indensfra; og kunde jeg, hvad jeg inderlig ønsker, blive en hellig Guds Mand, som min fromme Navne i Slagelse vist er, og som Abbed Wilhelm var, saa blev jeg vist ogsaa den sundeste Mand i Verden.”

Mester Harpestræng smilede rolig ad den fromme Erkebispens theologiske Lægedomsystem, uden at modsigge ham i denne hans Yndlingsforestilling; thi ved sin Omgang med Erkebispens havde han vant sig til denne Synsmaade og anpriste ofte selv et fromt Sind og en hellig Bandel som det bedste Lægemedel baade for Sjæl og Legem.

Men nu førte Andreas og Broder Gunner den afbrudte Samtale tilbage til Danmarks Historie og bragte gamle Saxo til at fortælle hvad han selv havde seet og oplevet i Baldemar den Stores Dage og i Absalons, Esbern Snares, Bettemans og den

mægtige Sunos daglige Dmgang. Den Gamles Dine funklede og han syntes at blive ung paany ved at mindes sin mærkværdige Ungdom; han glemte ogsaa derover ganske hvad han nys vilde have sagt om sin Historie og hvorledes han høitidelig vilde overrække den til Erkebissen, hvem den tildeels var tilegnet.

”Men, kjære Fader Saxo! — spurgte Gunner og betragtede med Forundring de mangfoldige Skrifter, som laae opdyngede paa Bordet — hvor var det muligt, at I kunde faae No til at blive en saa boglærd Mand, og finde Eder i det stille Stueliv og i at føre Pennen for den krigeriske Bisp?”

”Det undrer mig hartad selv — svarede Saxo med et veemodigt Blik paa det store Harnisk ved Kaminen — sært var det, at jeg kunde see mig omgiven af saa mandige og herlige Helte, uden selv at gribe Sværdet og øve Krigerfærd ved Absalons Side. Min i Herren salige Fader og min Farsfader tjente dog Dannerkongen med Væ i Orlog og Ridderfærd, og jeg følte vel mangengang en krigerisk Drift i mit Blod, naar jeg hørte Lurens og Skjoldenes mægtige Klang; men hos min Bugge, ved den fredelige Herthadal, maa det være sjunget, at jeg skulde tjene Land og Konge med en fredelig Dont; thi aldrig har jeg forstaaet at føre andet Vaaben og Værge, end Pennen og Griffen. Det tidlige Klosterliv og min

idelige Syslen med Skrifter og Bøger maa vel sagtens ogsaa have givet min Udfærd og udvortes Omgængelse i Verden noget Ubehjælpeligt og Stuelærdt, som ikke egner sig for Ridderen og Helten. Selv min Forkjærlighed for det ædle Romersprog skal i min Ungdom have røbet sig sært i mine Talemaader og Mundheld. En Deel af disse Særheder, hvorover Ridderne smilede, troer jeg dog nu at have afvandt mig med, ædle Herrer, og paa mine gamle Dage taler jeg nu, som I hører, vort gode danske Maal temmelig ublandet og med samme Lyst og Glæde, som det var classisk Latin. At sidde lige paa en Hest lærte jeg vel ogsaa; men en Ridder og Helt skulde der dog aldrig blive af mig, og jeg maa nøies med den Ære, at være agtet værdig til at optegne de Bedrifter og Heltgjerninger, jeg saae Andre udøve. Hvad der glæder mig meest at ihukomme, kan I nu læse her, og vel meget mere, som jeg kunde ønske at forgjætte, hvis det ikke var Sandhed og for Danmark dyrekøbt Sandhed.”

Her tog han sin Krønike i Haanden og betragtede endnu engang med Deeltagelse og Kjærlighed dette sit Livs kjære og vigtige Bærk, medens han betænkte sig paa hvorledes han vilde sige Erkebispens, at Skriftet var tilegnet ham.

”Saa det er da eders Krønike! — sagde Broder Gunner glad og udstrakte sin Haand efter Bogen —

Lillader I det, ærværdige Fader, saa lad mig faae den i min Haand! det er en Skat, som jeg længe har længtes efter. Lang Frist under jeg Eder ikke heller, inden jeg sender Eder en rap Skriver paa Halsen, som kan affkrive Bogen til Abbed Thorkild og mig og Brødrene i Om.”

Med disse Ord tog han Bogen og bladrede nyfigen i den, medens Mester Harpestræng aabnede sit Lægedomsstribin og beredte en blodrensende Drik til Erkebispem og denne fordybede sig i en lærd Samtale med Saxo om de hedenske Nordboers Afskurner og Begravelsesstikke. Dertil gave Oldsagerne paa Hyl den over Løibænken ham Anledning; thi derhen faldt ofte uvilkaarlig hans Blik, siden han havde givet sit Haandskrift Plads der blandt Afskurnerne. Det varede heller ikke længe inden Saxo fik Die paa Haandskriftet, og uden at erindre hvorfra det var kommet, tog han det begjerlig ned og kastede sig over det ved Bordet, hvorover han snart glemte baade Kroniken, Erkebispem og de Gamles Urner. Den gode Hr. Andreas tog denne hans Udspreddelse og Fordybelse i Poemet ingenlunde fortrydelig op, men rykkede selv Lampen noget nærmere til Lænestolen, hvori Saxo i sin Glemsomhed selv havde sat sig, og glædede sig i sit Hjerte over den Opmærksomhed, den ærlige Saxo skjænkede hans Digt paa hans Persons Bekostning. Selv satte han sig i det halve

Mærke paa Bænken og bladrede i nogle Papirer, men holdt dog hemmelig Die med enhver af Saxos Miner under Læsningen.

Men nu afbrød Gunner den almindelige Læsning. "Tillader I, ærværdige Fader! — sagde han til Saxo med et venligt Sideblik til Erkebispem — saa vil jeg oplæse et Par Ord af eders Fortale, som vedkommer Een af os nærmere, end han maastkee troer."

Saxo nikkede mekanisk med Hovedet, uden at høre hvad han sagde eller lade sig afbryde i sin Læsning. Uden at bekymre sig om Erkebispens fortrædelige Ansigt, begyndte derpaa Broder Gunner at oplæse høit paa Latin følgende Sted af Fortalen:

"Men efterdi Gud almægtigste haver nu henvælt hannem (nemlig Erkebisp Absalon) førend min Historie er fuldendt, da haver jeg ingen anden til at flye, uden Eder, værdige Erkebisp Andreas, som udi hans Sted med menige Mands Samtykke er udvalgt og indsat."

"Hvad, hvorledes? til mig?" spurgte Erkebispem og studsede.

Broder Gunner smilede venlig og vedblev, og nu fulgte Ord for Ord den hjærlige Berømmelse over den fromme Erkebispes Lærdom og Forfarenhed i boglige Konster, om hvorledes han havde reist

gjennem Frankrig; Italien og England og læst aabenbarlig og med stor Ære ved fremmede Universteter og Skoler; om hans Rigdom og gudfrygtige Kundhed til Kirkerne's Forbedring og Underholdning; om de herlige og nyttelige Bøger, han havde skrevet; om hans Flittighed i at fordre og forfremme den christelige Religion — kort, hele det udødelige Minde, den trofaste Saxo i Fortalen til sin Krønike har reist for Erkebisp Andreas.

Over denne sanddrue Lovtale, som Ganner med inderlig Glæde læste, rullede Glædens og Taknemmelighedens Taarer stille ned i den fromme Erkebisp's Skjæg, og uden at huske paa sit Digt eller bekymre sig om selv at forstyrre Saxo i dets Læsning, foer Hr. Andreas pludselig op fra Bænken og faldt den forbausede Saxo om Halsen.

”Hvad er det? ærværdige Herre! — spurgte Saxo — hvi favner I mig saa heftigt og med Taarer, som Kong Knud favnede Baldemar ved Blodgildet i Roskild?”

”I har beskæmmet mig med eders Lovtale, kjære trofaste Ven! — sagde den bevægede Erkebisp — jeg er langt fra at være den Mand, I saaledes priser: Gud veed det bedre; mit Hjerte er ikke reent for daarlige Smitte af denne Verdens Begjering og Forsængelighed. Spørg kun Mester Harpestreng — der sidder han og laborerer for mig igjen — han kan

vidne, jeg har et hidstigt Blod, som han neppe med alle sine kjælende Urtedrikke kan holde tilbage inden Hudens naturlige Grændser. — Og selv i dette Dier blik, da jeg hører mig berømmet for Efterverdenen af eders udødelige Pen, som et Monster paa Guds: frygt og Selsfornægtelse, sidder jeg skammelig her og glæder mig ilen over forsængelig Ære og over hvad Efterverdenen vil sige om det Digt, I der læser, som maastee er fortæret af Rust og opædt af Møl, naar eders Krønike endnu med usfortjent Ære nævner mit Navn blandt Kongers og Fyrsters.”

”Intet sandere Ord staaer i min Krønike, end hvad jeg i min dristige Tilsegnelse har sagt om Eder, ærværdige Herre!” svarede Saxo og besindede sig. ”Men hvorledes forglemmer jeg mig — vedblev han forvirret og reiste sig — har jeg ikke sat mig selv og ladet Eder staae.”

Førend Erkebispens nu havde føiet ham og taget Sæde i Lænestolen igjen, kom gamle Saxo ikke tilbage til hvad han saa ofte havde begyndt paa og glemt igjen, og han gjentog nu mundtlig hvad Broder Gunner nylig havde læst og bad Erkebispens modtage Krøniken i den salige Herre Absalons Sted og ved sin Lærdom og høie Værdighed være ham til Hjælp og Tryghed mod al Avind og Bagtale, der, som han sagde, gjerne medfølger, naarsomhelst noget Mærkeligt og Usædvanligt foretages.”

Endnu engang omfavnede og kyskede Erkebispem ham rørt og tog nu Bogen fra Gunner, for selv at see den og glæde sig ved den. Af Beskedenhed vovede han ikke at kaste sine Dine paa Fortalen, men gjenembladrede Bogen med Glæde. Da han op slog det sidste Blad, forundrede han sig dog storlig og spurgte Saxo, hvorfor han ikke havde omtalt de sidste mærkelige Begivenheder, og om han ikke vilde lægge den sidste Haand paa Værket med et Blik paa den lykkelige Stjerne, som med det nye Aarhundrede syntes at være oprunden over Danmark med den unge Baldemar Seiers Thronbestigelse.

”Paa lykkelige Stjerner troer J jo ikke selv, ædle Herre! — svarede Saxo med et veemodigt Smil — desuden hører jeg til det forgangne Aarhundrede og hvad det nye fører i sit Skjold vover jeg ikke at udtalde. Hvad der er i Alles Munde behøver jeg ikke at fortælle. Den ædle Gte Knuds Død kunde jeg heller ikke bringe over mit Hjerte at nævne; thi, visse! han døde ingen naturlig Død: han døde ikke af Pest, som man har sagt, men af Gift.”

”Af Gift? — gjentog Erkebispem og studsede — et saa grueligt Kongemord skulde være begaaet her i Danmark og hverken være opdaget eller straffet? hvor kommer J paa den skrækkelige Formodning? Fader Saxo!”

Den Gamle rystede paa Hovedet og taug.

”Jeg har længe hørt mumle derom — sagde Gunner — men jeg har altid holdt det for en løs og ugrundet Tale; jeg har endogsaa hørt onde Tunger besmitte det største og ædleste Navn i Danmark med en Mistanke, som visselig er ligesaa formastelig som urimelig. Jeg stod ved vor unge Konges Side, da Sørgbudskabet om hans Broders pludselige Død forsædede ham og kaldte ham til den ledige Throne, og, ved Gud i Himlen! han sørgede som den kjær- ligste Broder, og Danmarks Krone erstattede ham ikke hvad han tabte.”

”Det er den dobbelte Forbandelse ved denne Uret- tens gruelige Hemmelighed — sagde Saxo — at den kaster sin uviste Skygge selv paa den rene og meest glindsende Skikkelse. Gud bevare hver christen Sjæl for at troe, at en Broderhaand eller noget dansk Hjerter har havt Deel i hiin Ugjerning! men Gud bevare min Tunge for at nævne det Navn, jeg nu tænker paa, for nogen Anden, end den, der under Kirkens hellige Tauschedseed hører min sidste og hem- meligste Tanke!”

”For Guds Skyld, Fader Saxo! — sagde Gunner — har I noget sandsynligt Beviis for eders Mistanke, saa fordølg det ikke, men leed os paa Sporet efter Kongemorderen, han være her eller i de fjerneste Lande! og, visselig! vor unge retfærdige

Konge vil hverken hvile Nat eller Dag førend hans Broders skammelige Død er hevet.

”Jeg har kun en Formodning — svarede Saxo — for mig er den fast Overbeviisning, men den kunde dog være falsk og forlede vor unge heftige Konge til himmelraabende Uretfærdighed. Der er maaskee kun to Menneſter i Verden, som viſt kunne vidne i denne Sag. Den eene tør jeg ikke nævne uden i Skriftestolen, og han tier viſt ſelv dermed til den yderſte Dag; den anden er en Mand, hvis Navn og Opholdsſted er mig ubekjendt, men ſaameget veed jeg: han ligner meer et overnaturligt Væſen, end et Menneſke; jeg har kun ſeet ham een enefte Gang; men jeg glemmer ham aldrig.”

”Hvorledes ſaae han ud? hvor ſaae I ham? hvad ſagde han?” ſpurgte Gunner ivrig.

”Det er en beſynderlig Caſus — ſagde Erkebiſpen — hvad I kan meddele os i denne høiſt vigtige Sag, det ſig os!”

”Alt, hvad jeg her kan og tør ſige, er dette — tog Saxo Ordet igjen — I den Nat, da Kongen ſaa pludſelig døde, ſad jeg eene her ved min Krønike og beſkrev Tildragelſerne med Biſp Baldemars og Hertug Adolphiſ Fangenſkab og ſagde maaskee, i min Tver for Gte Knuds Fortjenefter, et Ord mindre eller mere, end jeg med roligere Overlæg vilde; da blev jeg pludſelig urolig og ængſtelig tilmode: alle gamle

Bårndomshistorier faldt mig ind om Auelser, Varsler og overnaturlige Begivenheder; i denne underlige Stemning saae jeg Lampeflammen bevæge sig urolig, som da J før overraskede mig her, ædle Herrer! og jeg syntes idetsamme at høre Døren aabne sig sagte bag ved mig; thi jeg sad med Ryggen mod Døren, som jeg pleier. Jeg saae mig ikke tilbage; thi en besynderlig Gru havde bemægtiget sig min Sjæl og overvældet mig i den eensomme Midnattstid. Men da mærkede jeg tydelig, at jeg ikke var eene længer, og at der maatte staae Noget tæt bag ved min Stol; thi det var ligesom en kold Aande berørte min Nakke, og jeg saae en fremmed Skygge bevæge sig paa Bæggen. Jeg tog endelig Mod til mig, greb Lampen i Haanden og vendte mig pludselig, for at see hvo der forstyrrede mig saa silde, og nær havde jeg tabt Lampen af Haanden i min Forsærdelse: thi et guulagtigt rynket og fordreiet OldingsAnsigt stirrede mig imøde med forvildede Miner og matte Glasøine, og der stod en lille kroget Skikkelse i sort Bjergmandsdragt for mine Dine, med en Krykkestav under Armen: hvorfor skriver du ikke? skriv! — sagde han med hæst og lallende Stemme — i Nat døer den store Baldemars første Søn; hvoraf han døer, det veed kun jeg og Een til i Verden. Nu gjorde han en forsærdelig Mine, som Een der drifter, og døer i Krampe, og lallede et Navn, som jeg vel

hørte og forstod, men endnu ikke tør nævne for nogen jordisk Domstol. Hvoraf veed du det? vilde jeg have spurgt; men jeg var ikke istand til at bringe et Ord over mine Læber. Den Gamles Ansigt forandrede sig igjen pludselig og blev roligt med et ædelt, fast prophetisk Udtryk: et nyt Lys vil opgaae over Danmark, langt større, end det, denne Nat slukker — sagde han — Stjernen staaer klar i Lovens Die; men Skytten og Jomfruen truer den. — Her blev hans Ansigt igjen frygteligt. — Hold fast paa Lykken, medens I har den! den Cortes Die steler endnu til Wolmarstammen, og den Haand er endnu over Mulde, som brød dens første Green. — Med disse Ord rettede han den krogede Ryg, og det var for mine forbausede Dine som den lille krogede Mand blev høi som en Kæmpe. Jeg sank afmægtig tilbage i Stolen, og da jeg op slog mine Dine, var jeg eene, og den underfulde Nattegjest var hverken at see eller opspørge.”

”Det maa have været en Afstandig — sagde Broder Gunner — eller ogsaa har I drømt, kjære Fader Saxo! og har taget Virkningen af eders oplydsede Indbildningskraft for en virkelig Erfaring.”

— ”Det være som det vil! — svarede Saxo — hvad jeg her har fortalt Eder bliver imellem os; kald det et Phantom eller en Drøm, om I vil, men lad det ikke forstyrre nogen Menneskesjæl!”

En temmelig lang Tausshed paafulgte.

”Fader os nu kun tænke paa hvad der ligger os klart og tydeligt for Die! — tog endelig Saxo Ordet igjen — Danmarks Stilling synes Eder herlig og glimrende; men troer mig dog, kjære Herrer! Frygten og Svagheden ere farligere Fjender, end Modet og Kraften: lumske og giftige Fjender lure ved Danmarks udvidede Grændser og see med onde og skjæve Dine paa Folkets voxende Magt og Hæder. De vendiske og slaviske Smaafyrster og deres Benner see med Frygt og giftigt Nid den store Baldemars Slægt paa Danmarks Throne, og ingen tydsk Keisers Vensteb er længer at stole paa, end han behøver vor Hjælp.”

Nu begyndte der en ivrig Samtale mellem Erkebispem, Saxo og Broder Gunner om Danmarks Stilling og Vilkaar og om hvad man havde at haabe og frygte af Fremtiden.

Mester Harpestræng blandede sig ikke i en Samtale, som ingen væsentlig Berørelse havde med hans Theologie og hans Lægekunst; thi han var temmelig eensidig og ligegyldig for alt Andet, og talte ikke gjerne om noget, som ikke angik disse hans to kjæreste Videnskaber; han havde derimod noie lagt Mærke til den formeentlige Forgivelse, Talen nylig var om, og uden at bekymre sig om alle uviste Formodninger og Drømmerier, hvorfor han ansaae Saxos Fortælling om Bjergmanden, tænkte han kun paa om

det ikke var muligt endnu at skaffe Biskop om en saadan Kjendsgjernings Virkelighed, ved at undersøge det nu i tre Aar begravne Kongelig.

Broder Gunner deeltog imidlertid med Livlighed i Samtalen. Han var en fjæk og ivrig Fædrelandsven, og blev snart noget rhetorisk og hvirvlet; han kunde ikke længer blive siddende paa Bænken, men reiste sig heftig og udbredte sig i en glimrende Lovtale over den nærværende gyldne Tid og over den Viisdom og Kraft, hvormed den unge Baldemar førte Spiret; han kaldte ham en stor Søn af en stor Fader, og haabede, at han skulde hæve Danmark til en Høide, som selv den første store Baldemar aldrig havde drømt om. Selv Kongens unge Søstersønner Grev Albert af Nordalbingien og Grev Otto af Lüneborg priste han som et Heltepar, liig Axel og Espern Snare.

”Ret saa, Broder Gunner! — sagde Saxo og nikkede — J sparer ikke paa Hyperbolen. Grev Otto er jo en Dreng endnu. J kunde holde Taler paa Thinge som for Brødrene i Om, hører jeg, og for en Deel har J Ret: den store Baldemars Kæmpeværk, Folkets Gjenfødelse i Aand og Kraft, synes vel ikke standsat ved hans Grav; men huff paa Hunden i Fabelen, der greb efter Skyggebilledet og tabte hvad den havde i Munden, og J vil maaskee tilstaae mig” —

”Tilstaae mig først, ærværdige Fader! — afbrød Gunner ham med Barme — at vi leve i en lykkelig Tid! I er Manden fra det forgangne Aarhundrede, og seer heller tilbage, end frem; det er naturligt. I eders Ungdom dagedes det først over Danmark efter den frygteligste Nat, og nu priser I den forgangne Dagrøde og beklager dens Fortgang, medens jeg seer Solen staae høit paa vor Himmel og glæder mig over den herlige Aarhundredsdag, som er oprunden. Med eders første store Baldemar og hans herlige Mænd er ikke Danmarks Aand og Kraft uddød og begravet. Den ædle Gte Knuds Død, hvorledes han end kom af Dage, skal heller ikke nedslaae os. Vor unge Baldemars store og glimrende Ungdomsbedrifter har I jo ogsaa været Vidne til i eders Alderdom, og som jeg før saae i Fortalen til eders Bog, har I ikke heller forglemt at prise hans Mod og hans Livsalighed med den Hæder, han fortjener. Saa deel da nu ogsaa min Glæde over hvad Stort, der er os givet, og mit friske Haab om den Herlighed, som skal komme! Lad Danmarks Fjender og Misundere kun snyse! de skal lære at skjælve og føle, at en Søn af den store Baldemar endnu sidder paa Danmarks Throne, og at en yngre Slægt af danske Mænd er opvoxen, i hvem Apxels og Esberns, Bette-mans og Sunos Aand kraftig lever og rører sig.”

Medens Broder Gunner, med sin kraftige og smukke Stemme og med et vist rhetorisk dog naturligt og virkelig begejstret Foredrag, saaledes talede og selv syntes at fremkalde et Slags Deeltagelse i Mester Harpestrængs usforanderlige Ansigt, bortvændtes pludselig Alles Opmærksomhed fra den ivrige Taler til en huul Klang af Vaaben i Cellekrogen ved Raminen, og de saae nu med Forundring, at det store blanke Harnisk, under Hylden med Sanduhret, til ligemed Skjoldet og Stridsøxen bevægede sig i Halvmørket og kom nærmere.

”Hvorledes? — sagde Saxo alvorlig — rører min Farfaders Kæmperustning sig i Krogen? eller gjøgler et Blændværk for mine gamle Dine?”

Erkebispens tog strax Lampen i Haanden, dog med et Slags Betænkelse og Forsigtighed, for nærmere at undersøge den mistænkelige Krog; da faldt Harnisket med stort Bulder til Gulvet og liden Carl af Ruse sprang ud deraf som af en Lønde.

Broder Gunner, som saa pludselig var bleven udreven af sin høitidelige Stemning, maatte dog lee over de forbausede Ansigter omkring sig og glemte derover den ubehagelige Afbrydelse.

”Ikke vred, gode Hr. Bisp! — bad Drengen forbluffet — jeg vilde kun prøve hvordan den Jerntroie passede mig; jeg skulde vist heller ikke have støiet saa stærkt, at Krogen her havde mærket det; men saa

talte Fader Gunner saa smukt om alle de tappre Riddere, her vare opvoxede, og saa vilde jeg prøve, om jeg ikke ogsaa kunde blive Ridder, og saa rørte jeg mig ogsaa kraftig, som han sagde, og saa" —

"Du er en Gjæk — sagde Erkebispem — er du nu allerede paa Spil her? sæt Harnisket hvor det stod og vær stille!"

Nu forestillede han Drengen med det samme for Saxo, som han underrettede om Carls Ravn og Slægt og om de ringe Udsigter, han havde for Fremtiden, hvis han ikke kunde lære Latin og med Tiden forsage Verden i et Kloster. Drengens barnagtige Lyst til Ridderstanden uden Formue og Fædrengods meente Erkebispem man ikke burde tage Hensyn paa for det Første, men anbefalede ham, som sin Pleiesøn, til den gode Fader Saxos Omhu og til at oplæres i Klosteret i Guds frygt og boglige Konster, hvortil han troede, Carl ikke savnede Evner, Skjøndt han endnu kun var en uregjerlig Bildekat.

"Var den gamle Herre af Rise hans Fader, — svarede Saxo og betragtede Drengen med Benvillie — saa bliver der vel med Guds Hjælp Noget af ham; jeg skal nok sørge for, at han lærer Noget. Gaf ud i Refectoriet, Søn, og faae dig noget at leve af! — dog nei, du faaer give Tid til imorgen; det er vel næsten Midnat."

”Det er nærmere Morgen, end Midnat,” bemærkede Nester Harpestræng og skyndte paa Afreisen.

”Endnu engang takkede Erkebissen Saxo for den kjærlige Tilegnelse af hans Historie, men bad ham ikke lægge Pennen endnu og opfordrede ham til selv at overbringe Kongen det fuldendte Værk til Foraaret; derhos bad han ham om ret snart i en Skrivelse at meddele ham sin oprigtige Mening om hans Hexæmerons tre sidste distinctionesd; og dette hvidskede han ham i Dret, og vilde ikke, at Broder Gunner skulde høre det.

Men Gunner havde kun Dine og Dren for Saxo; han vilde gjerne have forlænget Opholdet hos ham og skjemtede med, at de kunde komme til Ribe; huus i en Haandevending, hvis de i Slagelse kunde laane hellig Anders berømte Føl eller det Luftfartoi, der havde bragt ham fra Joppe.

Over denne spøgefulde Yttring mod den for sin Hellighed berømte Præst i Slagelse, som Gunner ansaae for en Bedrager eller en sindsforvirret Sværmer, paadrog den muntre Klosterbroder sig en alvorlig Trettesættelse af Erkebissen. Thi uagtet den gode Hr. Andreas ivrede mod Astrologien og al Tro paa det Vidunderlige i verdslige Sager, tvivlede han dog ikke paa Vgtheden af hellig Anders Mirakler, og forsvarede altid denne vidunderlige Præsts Gudsfrøgt og Redelighed med den største Iver.

Medens de Reifende nu iforte fig deres Reife-
 kapper og toge Afſked med Saxo, ſtod Carl af Niſe
 i dybe Tanker over hvad han nys havde hørt; det
 forbaufede ham, at der endnu var Menneſker til,
 ſom kunde gjøre Mirakler, og derover glemte han
 faſt Sorgen over Afſkeden og over at han maatte
 tilbagegive Erkebiſpens Sværd og Broder Gunners
 ſtatelige Vælte.

Reppe havde Saxo fulgt ſine Gjeſter til Døren
 og var kommen tilbage til ſit Studerekammer, førend
 han af ſin aarvaagne Lærling beſormedes med
 Spørgsmaal ikke alene om hellig Anders Mirakler,
 men om Troværdigheden af alle de Sagn og Folke-
 eventyr, Drengen havde hørt af ſin Bedſtemoder.

Iſtedetfor at indlade fig med ſin videlyſtne Lær-
 ling i en kold og kritiſk Underſøgelse om ſlige Fortæl-
 lingers Troværdighed, ſik gamle Saxo ſelv Lyſt til
 at høre Noget af de mange underlige Hiftorier, hvoraf
 Barnet havde Hovedet fuldt; ſaa modig han var,
 kom han dog atter Olie i Lampen og glædede fig ret
 hjertelig ved at høre mangt et velbekjendt Barndoms-
 eventyr, opfrifket af den livlige Dreng. Der var
 endogsaa et og andet, ſom han opſkrev efter Carls
 Fortælling, for at ſammenligne det med ældre Sagn
 og Beretninger. Til Gjengjeld lovede han ſin muntre
 Lærling, at fortælle ham ret mange ſnuſte og vidun-
 derlige Hiftorier om danſke Kæmper, Konger og Helte.

Det var næsten blevet Morgen inden Carl og Saxo vare komne til Hvile. Da det ringede til Morgenmessen i Klosteret, vaagnede Saxo af sin lette Blund og gik med sit Missale til Capellet, men huffede ikke paa Drengen, som han havde beredt et Leie til imellem Papirerne paa Bænken.

Da han kom tilbage, satte han sig til sit Arbeide og erindrede ikke Andet, end at han, som sædvanlig, var ene i Cellen. Men da Middagskloffen ringede og han vilde gaae til Refectoriet, fik han forundret Die paa Drengen, som sad opreist paa Bænken og gned sig Sønnen af Dinene.

”Hvad er dette? — nu det er sandt, det er dig — hvad er det nu du hedder?”

”Carl — svarede Drengen bedrøvet — kjender I mig ikke mere? gode Herre! og I lovede mig dog iafte, at I vilde fortælle mig saamange smukke Historier om Konger og Kæmper.”

”Jo vist kjender jeg dig, Carolus af Rise, du er en flink Dreng, som gjerne vil høre Historier og lære Noget; men kom nu med! det er Middag.”

Saxo tog derpaa sin nye Lærling ved Haanden og gjorde ham først bekendt med Klosterbrødrenes gode Bord. Snart var ogsaa den muntre livlige Dreng, som Erkebispens Yndling og Pleiesøn, vel antagen af Abbed Gaufred og samtlige Brødre.

I de første Par Dage maatte han kun være tilstede ved Gudstjenesten og Andagtsøvelserne i Klosteret, men havde Frihed til at see sig om i Klosteret og lege med Stedets Ungdom. Efter Abbed Thorkilds og Broder Gunnars Exempel i Om, havde nemlig den virksomme Abbed Gaufrid i Sorø indrettet et Slags Skole, meest for rige Adelsmænds Børn, som enten vare bestemte til den geistlige Stand, eller som, efter en kort Underviisning i Christendom og boglige Konster, kunde ansættes som Kertesvende, eller Pager, og Væbnere hos ridderlige Herrer og Fyrster. Til dette sidste Slags Lærlinger sluttede Carl sig fornemmelig, og hans Lyst til Ridderstanden og et rast eventyrligt Liv viste sig snart i alle hans Syssler og Lege.

Han deeltog villig i Underviisningen, men spurgte de ærværdige Brødre mere om Verden og dens Anliggender, end de kunde besvare, og satte vel ogsaa ofte ved sin Bildskab og Ubændighed de adstadige Fædres Taalmodighed paa Prøve. Om Aftenen derimod glemte han gjerne al Bildskab og Leeg, og sad stille og opmærksom i Fader Saxos Celle, naar den Gamle efter Løfte fortalte ham nordiske Kæmpehistorier og gamle vidunderlige Sagn om Konger og Helte. Historien om Hagbarth og Signe saavel som om Rolf Krake og hans Kæmper gjorde

isærdeleshed et dybt Indtryk paa Drengens troe og
kærlige Sind.

Efterhaanden gjorde Saxo ham fortrolig baade
med den ældste og nyeste danske Historie saavel som
med Bibelhistorien og den almindelige Verdenshistorie;
og da han endelig ogsaa en Aften fortalte ham hvilken
berømt og tapper Mand Kong Valdemar den 2den
allerede var, og at han var en Søn af den store Kong
Valdemar, hvis Daad og Liv Saxo med de stærkeste og
livligste Farver havde afmalet ham; da kunde Dren-
gen ikke længer holde sin Tøer tilbage; han sprang
op fra Skammelen og raabte: "jeg vil tjene Kongen —
jeg vil tjene ham, som Hjalte og Wiggo tjente Kong
Rolf; men er jeg for ung dertil endnu, saa lad mig
komme i Lære hos en dygtig Riddermand først! hvo
er vel den bedste af alle Kongens Mænd? gode
Fader"!

"Kongen har vel ingen Axel eller Esbern — svar-
rede Saxo og klappede den ivrige Dreng paa de
røde Kinder — men han har dog mange tappre
Mænd omkring sig, og det vilde være svært at sige
dig hvilken der er den bedste; imidlertid troer jeg, at
Ingen lettelig vil kunne maale sig med Grev Albert
af Nordalbingien. Staaer din Lyst og Hu til Krigs-
standen, saa baader det kun lidet, at tvinge dig til
Bogen. Jeg skal skrive til Erkebispem derom og
tænker vel at overtale ham. Imidlertid kan du

følge med mig til Roskild i Julen. — Bisp Peder har sendt mig Bud, at han venter mig. Der vil vi maaskee faae Grev Albert at see, thi han ventes der mellem Jul og Paaske, og saa kan vi tale nærmere om Sagen.”

Jungen var nu gladere end liden Carl af Rife, og da Saxo sendte Erkebispfen sin venlige Bedømmelse over de tre sidste distinctiones af hans Hexæmeron, indhentede han tillige hans Tilladelse til at lade Drengen følge sin Tilbøielighed.

Jmidlertid nærmede sig Julen og Carl talede nu ikke om Andet, end om hvilken mægtig og statelig Ridder han snart vilde blive.

— ”Hvo der attraaer en gylden Hest, har altid dens Lovle i Haanden — sagde Saxo til sin kjække Lærling Aftenen forend deres Afreise var bestemt — men giv Tid, Søn! det gaaer ikke saa rask med at vinde den gyldne Spore, som du tænker. Kommer du til Grev Albert, som jeg haaber, saa faaer du en Vaabenmester, som selv har gaaet Ridderstolen igjennem i fremmede Lande og han lader dig ikke løbe af Lære i Utide. Lær saa først til du er 14 Aar at bære Kerten bag Ridderens Stol og tjene ham ydmyg ved Bord og for Seng! naar du saa i 7 Aar til har baaret hans Skjold og hans Landse, trukket hans Stridshengst og vogtet hans Fanger, og dertil viist dig som en dygtig og tro Væbner og selv taget

Fanger i Leding — saa er det alt store Ting om du kan værdiges til at holde din første Vaabenvagt i Herrens Huus.”

”Vaabenvagt? hvad vil det sige? Fader Saxo”! spurgte Drengen, og da Saxo nu forklarede ham denne Skik, som Væbneren maatte underkaste sig inden han blev Ridder, syntes Carl det var en smal Sag at vaage en Nat i en Kirke og passe paa et Skjold. ”Det vil jeg allerede gjøre i denne Nat — sagde han og brystede sig — naar du saa vil love mig, at jeg snart maa blive Væbner og ikke for længe skal dække Bord og rede Senge.”

”Pral og Hovmod gjorde end ingen Mand stor — svarede Saxo med en usædvanlig Strengthed — skal der nogenfinde blive Andet af dig, end en Pral-hals, maa du være ydmyg og from og ikke lade dine Ord være større, end din Gjerning; en Ridder slaer høit og taler sagte, hedder det; men tomme Lønder buldre meest og tomme Fjerdinge ligesaa, mærker jeg.”

Taarerne stode Carl i Dinene ved sin kjære Lærers haarde Ord; men han meente dog, at han ikke havde sagt Andet, end hvad han ogsaa nok turde gjøre, naar han kun maatte faae Lov dertil.

Da reiste Saxo sig alvorlig og tændte sin Hornlygte, som han gav Drengen i Haanden. Selv tog han sin Farfaders gamle Sværd og Skjold fra

Krogen ved Raminen og tørrede Støvet af Skjoldet med sin Kappe. "Gaf foran, sagde han til Carl, og lys mig til Capellet! hvor Danmarks største Helte hvile, vil jeg see, om du er saa djærv i Gjerning som i Ord."

Carl fortrod nu i sit Hjerte hvad han før havde sagt, og huffede nu først paa, at mange Døde vare begravne i Capellet; men han skammede sig ved at lade sig mærke med nogen Frygt og gif ganske taus med Lygten foran gjennem de mørke Munkegange.

Da de traadte ind i det hvælvede Steencapel, tabte Saxo i Udspredelse Skjoldet paa Steengulvet, og det gjenlød huult i de øde mørke Hvælvinger og i de aabne Begravelser; Carl bævede, men lod sig dog ikke mærke med nogen Frygt; han tog Skjoldet op med tilsyneladende Rolighed.

"Jeg vil nu vise dig i hvad Selskab vi ere" — sagde Saxo høitidelig og følte sig selv heelt underlig stemt ved i den natlige Stund at nærme sig sine store Henfarnes Grave — "See her — vedblev han og standsede ved en Pille i Muren — her hvile Stamfædrene til Danmarks bedste Kæmpeslæggt; her lod Erkebisp Absalon kort før sin Død, for 3 Aar siden, indmure sin Farsader Skjalm Hvides og den drabelige Luchos Kæmpebeen; de laae for i Hjenisløflille. Glem ikke hvad jeg har sagt dig om dem, og bed til Christ og vor Frue, at du kan staae her engang igjen, naar

du er saa gammel som jeg, uden at behøve at tilhulle dit Uafsyn og blues!"

Carl stirrede paa Muren og det var ham som de strenge Kæmper vilde fremtræde af den og spørge ham hvad han vilde iblandt dem; han neddæmpede taus et ængsteligt Suk og fulgte Saxo stille op i Choret med Lygten. Der pegede Fader Saxo paa Aster Rygs og Frue Inges, Esbern Snares og den mægtige Sunos Grave og erindrede Carl om deres berømmelige Liv og Jdrætter. Tilfsidst standsede han ved Absalons Grav. "See her — sagde han bevæget og Taarerne steg ham i Pinene — her hviler en Mand, hvis Lige du aldrig faaer at see, og som Danmark ikke i Aarhundreder skal opvise Mage til. Og nu læste og forklarede han ham den berømmelige Gravskrift, han havde sat til den store Erkebispes Eftermæle, og knælede med Drengen ved Graven i stille Bøn.

Saaledes tilbragte de en Stund sammen blandt Gravene i Andagt og Bøn, og Carl begyndte at blive fortrolig med Stedet og dets høitidelige Alvor. Hvad Saxo ofte før havde sagt ham, gjentog han her og erindrede sin Lærning om, at en tilkommende Ridder maatte elske Gud fremfor Alt og frygte ham alene og saa hverken skjelve for Levende eller Døde. "Har du nu Mod til at vaage her ene i Capellet til Hanegalet?" spurgte han tilfsidst.

”Det tør jeg nok”, sagde Carl, dog med bærende Stemme og uden aldeles at kunne skjule sin Frygt. Derpaa gav Saxo ham Sværdet i Haanden, satte Skjoldet ved Lygten paa Absalons Grav og bad ham vogte det vel, hvorhos han formanede ham til sluttig Bøn og Paakaldelse, at han ikke skulde falde i Frygt og fristes til at flye og skammelig svigte sin Vaabenvagt. ”Men har du ikke Mod og Kraft til at blive her — tilføiede han — saa staaer Capeldøren aaben, og Veien til Arnekrogen kjender du.”

Denne sidste bebreidende Underretning gav dog Carl Modet tilbage; thi hvad han meest havde frygtet for, var at lukkes ene inde hos de Døde hele Natten; men nu, da han vidste, han kunde gaae bort, naar han vilde, besluttede han fuldt og fast at blive og forsvare sin Post, ihvad der saa skulde møde ham.

Da Saxo saae, det var Drengens faste Beslutning, som en fuldkommen Væbner, at udholde en Vaabenvagt, glædede han sig hvøilig over hans Rjækhed, og fandt, at denne Prøve allerede var stor nok for en Dreng af hans Alder, som endnu aldrig havde været øvet i Vaaben og som havde Hovedet fuldt af Eventyr og Spøgelsehistorier. Han vilde nu ogsaa fritage Carl for videre Modsprøve og tage ham tilbage med sig i Cellen; men Carl skammede sig ved at behandles som et frygtfomt vægelsfindet

Barn og paastod, at han vilde blive og efterkomme hvad han havde lovet. Den tidlig vakte Vresfølelse i det barnlige Sind fandt Saxo det betænkeligt ved Mistillid at krænke; men for at forebygge alle farlige Følger, som Tiden, Stedet og Drengens levende Indbildningskraft kunde medføre, besluttede han, hemmelig at blive der i Nærheden, og forlod kun Capellet for ubemærket, gennem en Sidedør fra Sacristiet, at vende tilbage og skjule sig i den mørke Korsgang, hvorfra han, ved Skinnets af Lygten paa Gravstenen og den nylig opstaaede Maane, kunde bemærke enhver af den unge Helts Bevægelser.

Han saae nu da ogsaa i sit Skjul hvorledes Drengen trolig gik op og ned ved Alteret med det store Sværd i Haanden; men naar Maanen under tiden mellem de flyvende Skyer pludselig skinnede ind gennem de smaa Ruder og oplyste de udskaarne Billeder paa Gravmølerne, eller naar Trækvinden i de øde Hvelvinger bevægede de gamle Faner under Loftet, da saae Saxo, ikke uden Frygt, hvorledes Drengen stirrede ængstelig omkring sig, men da saae han ogsaa med inderlig Glæde hvorledes hans fromme Lærling knælede og bad, til han atter fik Mod og begyndte sin Vandring som før.

”Net saa, Carl!” — tænkte den Gamle, og uden at vide det, gav han som sædvanlig Tanken Lyd.

Forbauset hørte Drengen sit Navn nævnes uden at kunne sige hvor den Røst kom fra, som syntes at ville styrke og opmuntre ham, men dog opfyldte ham med en inderlig Rædsel. Vel bævede hele hans Legeme ved den Forestilling, at han her var ene i Natten mellem Gravene og maaskee omgiven af de døde Heltes usynlige Aander; men at de meente ham det vel, troede han dog vist at have fornummet paa den venlige Stemme.

Imidlertid faldt Fader Saxo selv i underlige Tanker. Stedet og Tiden virkede ogsaa med en uimodstaaelig Magt paa ham, og det var ham i hans vaagne Drømme, som han saa sin henfarne Ven den store Absalon reise sig af sin Grav og træde for Alteret i biskoppelig Ornat, med Krumstaven og Monstransen i de ærværdige Hænder, og lyse Velsignelsen over Land og Folk, saaledes som han saa ofte havde seet og hørt ham i levende Live. "Herren være med Eder!" syntes han endelig tydelig at høre udsjunget paa Latin med Absalons mægtige Stemme, og han knælede ubevidst selv og sang paa Latin med sagte Røst, dog saa høit, at Carl tydelig kunde høre det: "Og med din Aand!"

Da reiste Haarene sig af Forfærdelse paa Carls Hoved, han tabte Sværdet af Haanden og vilde flye; men det var ham som hans Fødder groede fast til Gulvet og han blev staaende ubevægelig; thi

Sværdet havde i Faldet omkastet Lygten og udslukket Lyset. Det var et Dieblif bælmørkt omkring ham, og ved Maaneskinnet, som pludselig fremlyste, saae han nu tydelig, at en høi hvid Skikkelse bevægede sig fra den mørke Korsgang imod ham. Han ravede forfærdet tilbage og holdt sig ved den udskaarne Engel i Chorsdøren for ikke at styrte til Jorden.

Den hvide Skikkelse var Saxo i Cistercienserskappen; ved Larmen af det faldende Sværd var han opvakt af sine Drømme, og nærmede sig nu for at tage Carl hjem med sig og befrie baade ham og sig selv fra den sjæleangribende Nattevagt.

”Kom, min Søn! — sagde han — det er Nok; du har trolig vaaget og bedet og mere stolet paa den almægtige Guds Kraft, end paa dig selv. Tag nu Vaabnene og følg mig! det er over Midnat.”

Carl kjendte sin faderlige Lærer og styrtede sig glad i hans Arme: ”Gud ske Lov, du kom, gode Fader! — sagde han og drog Veiret frit igjen — det er dog ikke saa let, som jeg troede, at holde Vaabnevagt, og af mit Mod skal jeg ikke en andengang prale; jeg havde gjerne løbet min Vej før, men jeg kunde ikke røre en Fod.”

”Hvad frygtede du da for? Søn! — spurgte Saxo rolig, men med høitidelig Alvor, og hans ærværdige Ansigt var blegt som en Dødnings — her i Guds hellige Huus og med gudsfrygtige Tanker

kunne jo dog kun gode Aander være os nær, og for dem behøve vi aldrig at frygte.”

”Det syntes mig ogsaa — svarede Drengen og klyngede sig tættere op til ham — men jeg blev dog saa bange, for mig syntes, de Døde knælede rundt omkring her og holdt Messe.”

”Jeg troede ogsaa at see en kjær Hensfaren — svarede Saxo med sagte Røst, medens hans Blik endnu dvælede ved Alteret — men jeg frygtede ikke; thi jeg hørte min salige Herres Stemme, som velsignede mig og kaldte mig til sig; og visselig, det bæres mig for, at han ikke har kaldet mig forgjeves. Maaskee have vi begge drømt — tilføiede han — men Drømme kunne ogsaa komme fra Herren.”

Som han sagde dette, susede det underligt over hans Hoved, og de gamle Faner bevægede sig over Absalons Grav.

Tause, gik nu Saxo og hans Lærling ud af Capellet; Drengen bar Skjoldet og Sværdet, og Saxo den udslukte Lygte. Begge vare de besynderlig høitideligt stemte og ligesom indviede af høiere Væsen til et stort og vigtigt Kald. Oldingen drømte om sin forklarede Herre og Ven og om Kaldet til hans Herlighed i Guds evige Rige. Drengen var ikke mere bange, men drømte om Heltedaad og Riddersfærd, om lystelige Eventyr og deilige Qvinder. Hvad han før havde hørt mellem Gravene var ham

nu som Englenes Sang og de store Helteanders
Opfordring til at blive stor og herlig som de.

I den mørke Munkegang mellem Capellet og
Klosteret skinnede en eenlig Lampe under et Maria:
billede; ved den tændte Saxo sin Lygte, thi Maa:
nen var skjult af Sneeskyer, og uden at forstyrre
hinanden i den saa hvist forskjellige men dog saa lyk:
kelige Stemning, hvori det natlige Eventyr havde
sat dem, gik de begge stille tilbage til Cellen og lagde
sig til Hvile.

Næste Morgen følte Saxo sig usædvanlig af:
kræftet og uskicket til Reisen, men da Carl alt stod
rejsfærdig ved hans Lovbænk, reiste han sig med
Anstrængelse, bad stille sin Morgenbøn og iførte sig
sine Lammeskinds Reiseklæder. Saasnart han med
Carl havde bivaanet Messen, tog han Afsked med
Abbed Gaufrid og de gode Brødre, hvis hvitærede
Gjæst han nu i 3 Aar havde været. Under Armen
bar han tvende Bøger, som han havde laant af Ab:
salon, og som han i Testamentet var erindret om at
give tilbage til Sorø Kloster. Det var hiin Perga:
ments Justinus og en Valerius Maximus (per ma:
num Absalonis). Det kostede ham stor Overvindelse
at skille sig fra disse Bøger. "Tag dem — sagde han
til Abbeden — tag dem snart! at jeg ikke skal fristes
til at medtage dem, og synde mod min Herres sidste
Billie, som I selv har hørt og opskrevet den. De

halvtredie Mark Sølv, han saa gavmild eftergav mig, skulde jeg vel have Ondt ved at skaffe; men dette Laan falder mig dog hartad haardere at tilbagegive: thi seer I, ærværdige Herre, her ere kostelige Pletter af Absalons Lampe."

"Vi skal bevare dette Arvegods som en Helligdom blandt vort Klosters Reliquier", sagde Abbed Gaufred og lagde Bøgerne omhyggelig til Side.

Nu omfavnede Saxo ham og alle Brødrene til Afsted. "Gierne — sagde han tilsidst — havde jeg lagt mine Been her til Hvile ved min fromme og salige Herres Fodder; men den gode Bisp Peder vil nu have mig hos sig; maaskee skal jeg modtage den sidste Salvelse af hans Haand, og hvor de ældste af Danmarks Konger hvile efter deres Gjerning, er det maaskee nu mig bestemt at betegne Efterlægten Veien til Kongegraven."

Abbeden og alle Brødrene vare rørte ved den fromme Fader Saxos Bortreise; thi det var dem hoist sandsynligt, at de havde seet ham for sidste Gang. Af Gods havde han ikke stort at medtage og af Penge endnu mindre, men han behøvede saare lidet og med en Mark Sølv kunde han behjælpe sig længe. Hvad han omhyggeligst havde indpakket var Erkebisp Absalons Skrifter og de to Sølvbægere, han havde til hans Amindelse; Med Omhu havde han ogsaa indsvøbt i sit Sengetæppe sin paa Pergament ziirlig

affkrøve Krønike, som han haabede endnu engang at faae gjennemseet i Roskild.

Saxo var for gammel til at ride, derfor havde Abbeden laant en Karm til ham hos Adelsfruen paa Pedersborg. Med dette magelige Kjøretøi kunde han uforstyrret hengive sig til sine Tanker paa Veien og overlade Kjøresvenden Omsorgen for Lommen og Hestene.

Det var en klar munter Winterdag: Solen glimrede paa de riimpudrede Træer; Hjulene knirkede paa den isfrosne Jord og Hestene vrinskede i den friske Morgenluft. Carl hoppede sjæleglad i Sædet hos Kjøresvenden, medens gamle Saxo tænkte paa sin lykkelige Ungdom, naar han saa ofte havde redet denne Vej mellem de velbekjendte Søer og Stove ved den fjæffe Absalons Side. Dog forglemte han ikke at see sig om og at gjøre sin unge Ledsager opmærksom paa de mange nye Landsbykirker, de kjørte forbi eller vinede i Frastand, og som den store Balde-
mar og hans gudfrygtige Mænd havde ladet opføre af tilhugne Kampesten og brændte Muurstene og forsyne med kostbare Blyetage. Han fortalte sin opmærksomme Lærling hvorledes fromme Herrer og Tyrster havde bygget Kirker i Landet mange hundrede Aar før og at Knud den Store havde bygget saare mange; men at de som oftest havde været af Træ og vare opbrændte af de hedske Bønder. Hvor

han ved Veien blev en Kæmpehvi vaer eller et gammelt hedenst Dffersted, bød han Kjoresvenden holde stille, og besaae med Carl de mærkelige Levninger fra Oldtiden. Da han saae Bjernede Kirke i Fra: stand paa venstre Side af Veien, gjorde han Drengen opmærksom paa dens besynderlige Bispehueskikkelse og fortalte ham, at Absalons Farbroder Ebbe Skjalmsøn og hans fromme Hustrue Ragnild først havde bygget en Trækirke paa det Sted, men at den var brændt af Sørøverne og opreist af Steen igjen i sin nærværende Skikkelse af Erkebisp Andreas's og Bisp Peders Fader den berømte Suno Ebbesøn af Knar: drup, som han saare vel havde kjendt i sin Ungdom og om hvem han vidste mange store og mærkelige Træk at fortælle.

Veien gik gjennem Slaglille og Fjenisløflille. I denne sidste mærkelige Bye blev Saxo heelt stille og veemodig ved Erindringen om de forrige Dage. Han gik op med Carl til Kirken og viste ham de to berømte Taarne, som ogsaa vare Drengen velbekjendte fra den skjonne og mærkelige Historie om Arels og Es: berns Fødsel.

Da de siden kom til Sigersted, og Carl hørte, at her var Stedet, hvor Historien med hans fjære Hagbarth og Signe havde tildraget sig, da blev Drengen saa bevæget, at han græd, og forlangte, at Saxo skulde vise ham Træet, hvorpaa Hagbarts

Rappe havde hængt og Stedet, hvor Signes Jomfrubuur havde staaet i Flamme. En Kilde vistes kun endnu, som kaldtes Signes Kilde, og Carl maatte nsies med de uviste Formodninger, det gamle Sagn syntes at stadfæste. Paa Veien til Ringsted lod han nu Saxo have Ro, for selv at fortælle Kjøresvenden Historien om Hagbarth og Signe.

I Ringsted besøgte Saxo med Carl St. Bents og Mariæ Kirke og viste ham Hertug Knuds forgyldte Kiste tilligemed den store Baldemars, Dronning Sophias og Knud den Gtes Grave. "Hvert Skridt, jeg nu gaaer, — sagde den Gamle bevæget — feer jeg nu kun deres Grave, som i Livet vare mig kjære og dyrebare. Gud holde sin Haand over Danmark, og lade det ikke savne Mænd, som ligne mit Aarhundreds store Henfarne!"

Da han forlod Kirken kastede han endnu et veemodigt Blik til Gtes Knuds Grav og bemærkede med Forbauselse en Forandring ved den. "Har Graven været aabnet?" spurgte han den gamle Kirketjener, og erfarede nu, som en Hemmelighed, at tre fremmede Herrer fra Ribe, ledsagede af Mester Harpestreng fra Roskild, havde i Efteraaret paa kongelig Befaling aabnet Graven og foretaget en hemmelig Undersøgelse med det kongelige Liig.

Den øvrige Deel af Veien sad Saxo taus og fordybet i alvorlige Tanker; men der var en saadan

Fred og Klarhed udbredt over hans ærværdige Afsyn, at Carl ikke vovede at forstyrre ham med noget Spørgsmaal. Den muntre Dreng benyttede derimod Leiligheden til at lære Kjoresvenden Konsten af at styre Heste og Vogn, og Saxo mærkede nu saalidet til Reisen og sit Reiseselskab, at han først erindrede hvor han var, da han rullede ind ad den røde Port i Roskild og saae St. Lucii velbekjendte Spire glindse i Aftenrøden.

Carl flappede i Hænderne af Glæde over det herlige Syn, saasnart den store Stad, som han for førstegang saae, laae udstrakt for ham med sine Volde og Grave og sine 27 Kirker og Klostre. Domkirken stod endnu, som den for 220 Aar siden var bygget andengang af Knud den Hellige. Byens meest glimrende Tid var vel forbi, da det nye Axelhuus allerede var i stærk Opkomst, Ribe var bleven Kongens Sæde og Roskild fra en Kongestad nu var bleven til en Bispestad; dog var den endnu den største og bedste Stad i Landet. Dens anseelige Bygninger naaede lige ned til Iffeffjorden; Haraldsborg kneisede stolt og glindsende ved Fjorden; mange Skibe opfyldte Havnen; velhavende Borgere gif statelig paa Gaderne; Landsedragere, Bøbnere, Riddere og geistlige Herrer bevægede sig i broget Brimmel mellem hverandre; Dagleiere og Lastdragere forlode deres Arbeide, medens de mangfoldige

Klokker ringede til Ave Maria, og Børn, fromme Oldinger og ærbare Borgerkoner med deres sorte Huer og Raaber gif med deres Døttre ved Haanden til Kirkerne.

Carl betragtede Alt med den største Opmærksomhed og bestormede Kjøresvenden med flere Spørgsmaal, end han kunde faae Svar paa; thi denne var en Bondeknøs, som ikke vidste stort Andet, end hvor de rigeste Kjøbmænd boede, som tillige holdt Alhuse og til hvem Bønderne endogsaa fra de fjernere Egne med Fordeel bragte deres Fødevarer. Over Porten til en stor mørk Træbygning med Høienlofts Svale og to udstaaende Stokværk, samt med bibelske Billeder i Snitværk paa Stolperne, saae Carl et i Træudstaaaret Skjoldemærke med en stor sort Ørn i hvidt Felt. "Hvad er det for en Ridders Baaben?" spurgte han og fik nu at vide, at det var Byens Baaben, som stod over Thinghuset.

"I det store hvide Huus jævne ved, med vor Herre og de tolv Apostler paa Stolperne, boer den rige Borgemeester Hr. Wwald — tilføiede Kjoresvenden — de to smykkede Borgermænd, som gaae op ad Trappen i de side blaae Kjørteler og med de lange Stokke i Hænderne, er saamæn Niels Svardsønsøn og Styrmer Jensen, som han vel sagtens kjender. — Seer jeg ret, har Hr. Wwald store Folk til

Gjæst, aldenstund der staaer saa farlig meget Tjener-
skab og rækker sig i Porten.”

Nu rullede Karmen ind i Bispegaarden tæt ved
Domkirken og det store Kapittelhuus og holdt stille
for en bred Steentrappe med snorklet Jernræksværk.

”Velkommen, Fader Saxo, velkommen”! lod
det rundt omkring Bognen, og en heel Skare unge
Kanniker med korte sorte Kapper og Skrifter under
Armene, stiplede om ham for at hjælpe ham ud af
Karmen. Hvor vi har længtes efter Eder — hvor
Bisp Peder vil blive glad, naar han seer Eder —
han har ikke talt om Andet i lang Tid — men vi
maae ikke beholde Eder i Kapittelhuset — I skal boe
i Bispens bedste Stue.” Saaledes modtoges han
af de unge Kanniker, som næsten alle vare hans
forrige Disciple. De næsten bare ham paa deres
Hænder op ad Trappen og han omfavne dem Alle
kjærlig, velsignede dem rørt og kaldte dem sine kjære
unge Venner.

I Forsalen kom Bisp Peder ham imøde med
aabne Arme. Bispens daglige Graaværkskappe fløi
uordentlig om ham og den sorte Fløiels; Kallot sad
skjævt. Med de sunklende ungdommelige Dine, de
røde Kinder og den glatragede Hage kunde den høie
smukke Mand med sine raske Bevægelser have gjældt
for en Yngling, havde ikke de næsten sneehvide Haar
igjen gjort ham ældre, end han virkelig var; thi

Bisp Peder var ikke meget over de 40 Aar. Han omfavnede Saxo heftigt og inderligt og lod ham ikke komme til Orde for sine livlige og varme Venfæbsyttringer, førend han midt i sin Glæde bemærkede, at Saxo var bleeg som en Døende og med Mæie holdt sig fast ved Bordet for ikke at synke om.

”Sæt dig — sæt dig dog for Guds Styld — er du syg? — raabte nu Bisp Peder og traf hastig en Lænestoel frem — hvorledes er det fat? Har Reisen udmattet dig?”

— ”Ja vel, ærværdige Herre — svarede Saxo og sank tilbage i Stolen. Livsreisen har gjort mig modig troer jeg, og jeg trænger til Hvile — men nu er jeg jo ogsaa ved Maalet; jeg har fuldkommet min Herres Villie og han har kaldet sin Tjener til sig. ”Carl fik du Bøgerne af Karmfrinet?” — her reiste han sig igjen af den halve Dvale.

Carl stod med Laarer i Dinene ved hans Side og lagde nu den ham anbefalede vigtige Bogpakke paa hans Skjød, idet han stille knælede ved hans Fod og kyskede taus hans Haand.

Da klappede Saxo ham mild og rolig paa kinden. ”Tak — sagde han — du er mig en tro agtpaa-given Dreng. Græd ikke Søn! dig vil det nok gaa godt i Verden, thi du har et fromt og kjærligt Hjerter. — Den gode Bisp Peder vil vist sørge for dig, naar jeg ikke kan mere — og naar Grev Albert kommer” —

”Ak, kjære Fader! suktede Drengen — for mig sørger nok vor Herre, naar du kun ikke vil blive syg og døe fra mig.”

”Han er syg, farlig syg — sagde Bisp Peder og foer op og ned i Stuen — og Mester Harpestræng er borte — hvem har vi nu at tye til uden denne tydske Kjødmanger i Badstugaden? men der er intet Andet for — vi maae lade ham hente.” Han sendte nu den ene Klerk og Lægbroder efter den anden ud at opsøge Mester Gregor i alle Byens Ølhuse, hvor de vidste, han søgte, og gav Befaling til sine Tjenerne at rede Sengen i Alkoven, medens han jog alle de medlidende men overflødige unge Kanniker ud af Stuen, at de ikke ved deres Deeltagelse skulde forurolige hans kjære syge Gjest.

”Min bedste Læge er nu Hvile, — sagde Saxo udmattet. — Men førend jeg kan hvile rolig, ærværdige Herre! vedblev han med Anstrængelse og rakte Bispden den svære Bogpakke, maa jeg nedlægge i eders Haand dette mit Arvegods til Danmarks Folk og dets Konge; det er min Danmarks Historie. Jeg vilde selv have bragt den til Kongen, naar jeg endnu engang omhyggelig havde gennemseet den og affilet Stilen; men skulde jeg forhindres deri, saa overræf I paa mine Vegne Kongen Bogen, som den er, og helst i en lykkelig Stund, naar det er Eder klart, at Herrens Land er over Kongen og Fædrenelandet.

So Afscrifter maa J dog først besørge deraf, een til eders Broder Erkebisp, og een til Eder selv, baade til en denlig Ihukommelse om mig og til en Betryggelse for at intet Uheld skal gjøre min Livsgjerning til Intet. Kan mit ringe Efterladenskab ikke bestride Afscriverlønnen, saa veed jeg vist, J kjærlig vil lægge til hvad der mangler."

"Forstaaer sig, forstaaer sig! dit Ønske skal jeg visselig opfylde", svarede Bisp, og bekæmpede, saa godt han kunde, sin Frygt og Utaalmodighed. "Jeg skal dog haabe, du ikke er kommen hid, for at gjøre dit Testamente over Hals og Hoved" — svarede han i en næsten vred Tone til. — "Gud lønne dig dog evig for dette Stykke Arbeid! — vedblev han inderlig bevæget, idet han betragtede Bogen — det skal glæde danske Hjerter, saalænge der er danske Mænd til." Dermed lagde han Bogen hastig under Laas og Lukke i sit Reliquieskab. "Og nu til Sengs! her er ingen Tid til at være blød om Hjertet." Derpaa tog han kraftig selv den Syge i sine Arme, løftede ham op af Stolen og mere bar end fulgte ham til det hastig beredte Leie i Alfoven.

Med største Jil var tydske Mester Gregor allerede kommen. Det var en lille vims Mand i en stiv Skarlagenskjortel med store udstaaende Sidelommer. Han undersøgte med vigtig Mine den Syges Puls og rystede betænkelig paa Hovedet, medens han med

en vidtloftig Strøm af latinske Konstord og tydske blandet Dansk trak sine Instrumenter ud af Lommerne og paastod, at en øiebliklig Aareladning var nødvendig. Hvor syg Saxo var, rystede han dog paa Hovedet og gjorde en fortrædelig Mine, hvergang en latinsk Barbarisme skurrede i hans Øren; og da Mester Gregor vedblev at udframme sin Lærdom om Aareladningstheorien og syntes derover reent at forglemme den Syge, bragte han snart Bisp Peders Utaalmodighed og Urolighed til det Høieste.

”Skal og maa han aarelades strax — raabte Bispen — hvi spilder I da den kostbare Tid med Snak og dræber baade mig og den gode Fader Saxo med eders barbariske og uchristelige Latin?”

Endelig blev da ogsaa den Syge aareladt og forbunden, hvorpaa han faldt i en dyb og rolig Søvn. Deraf lovede Mester Gregor sig hans sikke Helbredelse, hvis han, vel at mærke, saasnart han vaagnede, og man nærmede sig ham med en Verbena eller Jernurt i Haanden, paa det første Spørgsmaal til hans Besindende, blot vilde svare, at han befandt sig vel; men svarede den Syge da, at han befandt sig ilde, saa var der kun lidt Haab til Liv forsikrede den lærde Barbeer.

”Dum Snak og Dvertro! — sagde Bispen ivrig — Vil Gud hjælpe, bekymrer jeg mig ikke om eders Verbena og alle Hexenrter.”

Mester Gregor beraabte sig forgjeves paa sin Principals Auctoritet og at det saaledes stod "i den lærde Mester Harpestræng sin Lægebog." Den gode Mester Harpestræng kunde i dette Stykke være en Gjæk som saa mange Andre, meente Bispen, og for at skaffe den Syge Ro til at sove trak han den høirøstede Mester Gregor ud af Sygestuen, og lod kun sin gamle tro Ejener Martin blive tilbage tilligemed Carl af Rife, som ikke var at bringe fra Sygeleiet, men som lovede at være saa stille som en Muur.

Drengen dæmpede ogsaa virkelig strax sin stærke og lydelige Graad; han satte sig taus paa Gulvet i Alfoven ved Foden af Sengen og vovede neppe selv at drage Aande for at høre om den Syge ogsaa aandede. Med stigende Vængselighed syntes han at bemærke, at den Sovende stedse aandede svagere og svagere, og medens gamle Martin bad sagte og sukede ved Kaminen, græd Drengen stille og bitterlig bag Alfovetæppet uden at give en Lyd fra sig.

Medens Saxo slumrede, foer Bisp Peder op og ned ad Gulvet i den anden Stue i en ivrig Ordstrid med Mester Gregor, som han beskylde for at have udmattet den afkræftede Olding for stærkt med sin Aareladning; han beklagede tillige Mester Harpestrængs Fraværelse, til saa stor Fornærmelse for hans Vicarius, at Mester Gregor gif vred bort, og bad

Bispen selv være Læge, siden han troede at forstaae Konsten bedre.

Bisp Peder blev næsten altid vred og opfarende, naar han havde en Sorg at kæmpe mod, som han ikke vilde give efter for, og da gif det altid ud over den første den bedste, han traf paa; men snart fortrod han sin Hestighed, og den, der ved en saadan Leilighed var bleven fornærmet af ham, var altid vis paa, snart at see Prøver paa hans Hjertensgodhed og kjærlige Sindelag.

Medens Bisp Peder endnu gav sin Vengselighed for Saxo Luft i vrede Yttringer mod den bortgangne Mester Gregor, traadte gamle Martin ind til ham og bad ham komme til den Syge, som var vaagnet urolig og havde forlangt Skriftemaal og Sacrament.

I største Hast iførte Bispen sig sin Ornat, tog de hellige Naademidler i Haanden og gif med dyb Smerte til den kjære Syge, efterat han først havde befalet Martin at blive uden for og forbyde Alle og Enhver Indgangen.

Da Bispen traadte ind i Sygestuen, syntes Saxo at være indslumret igjen, og der var dødsstille. Bisp Peder traadte sagte ind i den dunkle Alkove, hvor han satte sig ved Hovedgjærdet, uden at bemærke Carl, som sad skjult af Alkovetæppet ved Foden af Sengen og bad med foldede Hænder, under stille Taarer.

Da aabnede Saxo sine Dine og kjendte Bispfen. "Mit Timeglas er nær ved at udrinde — begyndte han — ingen svar forsætlig Brøde betynger mit Hjerte; men beed den forbarmende Gud for sin forsfæstede Søn og sin evige Kjærligheds Skyld tilgive mig hvad jeg af menneskelig Skrøbelighed har syndet i denne Verden! En svar Mistanke foruro: liger mig endnu forunderlig, og jeg kan ikke døe, førend jeg har bevaret den hos Eder, under Kirkens hellige og ubrødelige Taushedssegl." Her reiste han sig halvt i Leiet og saae ud i Stuen; men da han intet Menneske blev vaer, lagde han sig betryg: get tilbage. "Maaskee er denne Mistanke selv en syn: dig og fordømmelig Tanke — vedblev han — men er den falsk, saa beed Gud tilgive mig den for min Kjær: ligheds Skyld til Kongen og Fædrelandet! for Verden har jeg fortiet den; men for Kirkens hellige Domstol maa jeg i min Dødsstund indstævne som Gte Knuds hemmelige Morder og som vor unge Kong Baldemars giftigste og lumskeste Dødsfjende, en Mand, som jeg aldrig har seet med Legemets skuffende Syn, men som nys stod klart for mit indre ubedragelige Die, og som jeg visselig troer at kunne kjende og vidne imod paa den yderste Dag, naar den Urettens Hemmelighed er mig klar, som jeg nu kun skimter i sin rædsomme Dunkelhed, men

som truer Danmark og den store Baldemars Slægt med Fordærvelse" —

"J forsærder mig! — svarede Bispen — er eders Mistanke uden Beviis, saa tie med den, og betyng ikke min Sjæl med en Hemmelighed, som kun den alvidende Dommer kan randsage!"

"Er Danmarks Lykke og vor unge Konges Liv Eder af Vigtighed, — vedblev Saxo — saa gru ikke for at høre og bevare en Hemmelighed, som hvor dunkel og ubeviislig den er, dog maaskee kan være Eder et Lysglimt i Mørket og et Bink af Danmarks gode Aand, naar Nøden er stor og Hjertet er raadsvildt" — — Nu blev hans Stemme svagere og svagere. Bisp Peder hørte undertiden ikke godt og han anstrængte sig forgjeves for at høre og forstaae hvert Ord. Snart tabte ogsaa den Døende aldeles Mælet, og gav kun ved Tegns tilkjende, at han ønskede Sacramentet og den sidste Salvelse.

Da Bisp Peder havde opfyldt denne sørgelige Pligt, sank Saxo med et roligt Smil tilbage i hans Arme og opgav sin Aand.

Med dyb Rummer og i piinlig Uvished om han havde forstaaet Saxos sidste vigtige Ord eller ikke, forlod Bispen sin affjælede Ven og lukkede sig inde i sit Konkammer.

Gamle Martin kunde nu ikke længer holde de unge Kanniker og Saxos andre talrig forsamlede Første Deel. E

Benner tilbage; de strømmede bekymrede ind til Alkoven, hvor de fandt Carl grædende over sin kjære Lærers Liig.

Gamle Martin havde Medlidenhed med Drengen og fik ham med Nøie bragt fra Liget og til Rolighed paa sit Kammer. Saasnart Drengen havde fattet sig, bemærkede Martin med Forundring en vis Bestemthed og hartad mandig Alvor i hans Ansigt, som han ikke syntes at have bemærket for en Time siden. Han gjorde ham adskillige Spørgsmaal om hans Familieforhold og Bestemmelse for Fremtiden, hvorpaa Carl gav korte og bestemte Svar, medens han dog syntes at tænke paa noget ganske Andet, end hvad der spurgtes ham om.

"Hvor gammel er du? — spurgte Martin endelig — du synes mig en heel Deel ældre, end du seer ud til!"

"Jeg er gammel nok — svarede Carl — til nu ikke længer at være Barn og til at kunne tie med hvad jeg ikke vil og maa sige."

"Gjør du en Hemmelighed af din Alder?" spurgte Martin forundret.

"Det var ikke min Mening, — svarede Carl — jeg bliver snart elleve Aar; men jeg har mærket, at man i een Time kan blive ældre, end i ti Aar, og du skal ikke spørge mig oftere om min Alder; jeg veed maaskee dog hvad du aldrig drømte om, hvor

gammel du er, og hvad maaskee Ingen i Danmark veed uden jeg. Siig mig, horer din Herre godt?"

"Han er undertiden noget tunghor. — Men jeg skulde næsten troe, du havde en Skrue løs, Dreng! Hvad kan du vide, som Ingen veed uden du? og hvad angaaer det dig, at min Bisp er lidt tunghor? han jog dig vel ud, da han horte din Herres Skriftemaal? du har vel aldrig været saa usorffammet og gudsforgaaen at belure din Herre i hans sidste Time?"

Bed disse Martins Ord brast Drengen i Graad; men snart fattede han sig dog igjen: "den gode Fader Saxo kan dog ikke være vred paa mig derfor — sagde han — hvad kunde jeg for det? jeg sad der jo ikke for at lure, og Ingen sagde mig det var syndigt og gudsforgaaent; men naar jeg seer Fader Saxo igjen hos vor Herre, da skal han see, at jeg kunde ligesaagodt tie som Bispen."

"Tag dig iagt, Dreng! — udbrød Martin forstræffet — har du været Vidne til et Skriftemaal, og er der, som det lader til, Hemmeligheder deri, som angaae Land og Rige, saa kan et Ord derom komme dig dyrt at staae; Kirken er ikke at spøge med og faaer min Herre det at vide, kan han maaskee blive nødt til at lade dig indspærre i Klosterfængslet, til du faaer Skjæg og graat Haar som jeg."

"Du vil dog ikke forraade mig?" — spurgte Carl og betragtede den ærlige Martin med et roligt og

prøvende Blik. — Gjør det ikke! — svøiede han til med Kjæthed og Bestemthed — jeg kan tie; men hvad jeg veed, kan være godt for os Alle, naar vor Herre vil give mig Forstand og Lykke.”

Martin betragtede med Forundring den kjække alvorlige Dreng, som syntes ham at vove for hans Dine ved hvert Ord, han sagde; Og hvor nysgjerrig den Gamle end var efter den vigtige Hemmelighed, Drengen enten virkelig vidste eller indbildte sig at vide, vovede han dog ikke at sætte Carls Tanshed paa Probe, og gruede selv for at blive indviet i en Løndom, som med Rette kun tilhørte Kirken, og som det var Formastelse for nogen Lægmand at ville udforske.

”Gak til Sengs, — sagde han ængstelig — og bed Christ og vor Frue bevare din Forstand og din Tunge! see til, du kan glemme hvad du nu tænker paa, og blive et Barn igjen, som du vist var igaar! Naar Børn faae graat Skjæg i Svøbet, saa staaer Verden ikke længe.”

Dermed gif Martin fra ham og overlod ham til sig selv. Sorgen over hans kjære Lærers Død og de vigtige alvorlige Tanker, der saa pludselig vare indtrængte paa ham, havde hartad gjort Carl fremmed og frygtsom for sig selv; siden den forrige Nat, da han vaagede ved Absalons Grav, havde han oplevet saa Meget, at han syntes, det maatte være

mange Aar siden. Han var nu forladt og ene blandt lutter fremmede Mennesker, men han syntes ogsaa, han var bleven voksen og myndig, og kunde sørge for sig selv; dog var han bekymret og ængstelig tilmode. Til sidst bad han from og inderlig sin Aftenbøn og faldt i Sovn. Da han vaagnede, var det Hjemmelighedsfulde traadt tilbage i hans barnlige Sind, som en dunkel ængstelig Drøm, og han følte kun ret levende Sorgen over sin kjære Læremesters Død, som dog formilbedes ved Tanken om det nye Liv, han nu selv skulde begynde.

Bisp Peder holdt sig adskillige Dage indelukt i sit Lonkammer og saae intet Menneske, uden den gamle Tjener, som han i sin dybe Sorg ikke engang foer op imod og skjendte paa.

Den ærlige Martin, som kjendte sin Herres Natur, frygtede saare for hans usædvanlige Stilhed og Beemodighed og begik ofte en forsætlig Forseelse ved Opvartningen, dog uden at det derved lykkedes ham at paadrage sig nogen heftig Jrettesættelse.

"I dag skal han da begraves, den gamle Kannik fra Soer — sagde Martin den ottende Dag efter Saxos Død, da han om Morgenen bragte Bissen Allegrøden — Alle de unge Kanniker vil bære ham; der er strøet Buxbom og Vintergrønt over hele Gaden, og her er en Sorg og Stads, som det

kunde være en Bisp, de begrose — og han var jo dog intet Andet, end en ringe Skriver og Klerk.”

”Du dumme, dorste Menneſte! — udbrød nu Bispen ivrig og ſtødte Allegrødsſkaalen om — har du end ingen Forſtand paa hvilken Mand han var, og at een ſaadan Skriver er meer, end ti Bisper, ſaa kan du vel ſee paa mig og paa alle boglærde Mænd her i Byen, at vi har miſtet en Fader, og at vi ſørge over ham, ſom over en Erkebisp eller en Konge.”

”Paa det Lav! — vedblev Martin, ſom var glad over at ſee ſin kjære Herre i Liv og Kraft igjen, medens han omhyggelig opreiſte den omſtødte Linſkaal og reddede hvad han kunde af dens Indhold — paa det Lav! J ſørger meget meer nu, Herre Bisp! end da den forrige Erkebisp døde dernede i Soer — hvad var det nu han hed?” —

”Abſalon, den ſtore Abſalon! — raabte Bisp Peder og ſtampede — kolde, føleſløſe Klods! har du allerede glemt ſaa ſtort et Navn? er en ſtor Mandſ Ihukommelse ikke ſtorre hos Folket, ſaa for tjener det, Gudsød! at ſove ſig ihjel.”

”Ja rigtig, Erkebisp Abſalon — ſvarede Martin rolig, men med Taarer i Øinene, medens han tørrede det ſpildte Øl af Bordet med ſit Ærme — da han døde, kaldte J mig dog den første Dag en Klods; men nu varede det hele otte Dage inden J

kunde huske, at jeg var en dum og haardhjertet Klod:derjan, blot fordi hans Skriver er død.”

”Gamle ærlige Martin! — sagde Bispen nu rørt og trykte ham i Haanden — jeg seer nok hvor du vil hen: du kjender mig, og vil heller see mig larme, end sørge. Naar jeg kaldte dig dorst og føles:løs, gjorde jeg dig skammelig uret. Nu, velan da! — du har Ret; jeg skal ikke sidde længer her med Hovedet mod Jorden og lade mig kue af en orkesløs dræbende Sorg; jeg vil opløste mit Hoved og give Hjertet Luft ved hans Grav. Jfør mig min Ornat! Jeg vil tale til Danmarks Folk ved den store Saxos Grav; jeg vil prise Gud for hvad han gav os i ham og ikke lægge Hænderne i Skjodet. — Herren gav, Herren tog — Herrens Navn være lovet!”

Det var den sidste Dag i Maret. En tæt Frost:taage laae over Byen, og det var ved Middagstid næsten dunkelt som ved Næt. Domkirkens store Liig:kloffe ringede. Porten til Bispegaarden aabnedes og med Krumstaven i Haanden gik Bisp Peder, stille og høitidelig, i Spidsen for Noskilde Byes samtlige Præster og Ordensbrødre og anførte det store Liigtog til Kirken. Kvinder og Børn stode nysgjerrige i Binduer og Dørre; Mange Lillskuere beklagede vel kun, at Laagen skjulte dem Pragten og Stadsen, og at Faklerne brændte saa mat; men mange fremmede Dine bleve dog vaade ved Synet af Bisp Peders

og de unge Kannikers store Bedrøvelse. Baade Unge og Gamle trængte sig frem, for at tage den kjære Byrde fra de Andre, og mangen Ven af den herlige Saxo gif, mere nedtyngtet af Sorgen, end af Byrden, under hans Liigbaare. I Kirken taledes Bisp Peder fra Høialteret et kraftigt Ord til den kjære Dødes Priis og Thukommelse; men snart qualte Laarerne hans kraftige Stemme, og han gav Tegn med Bisperstaven til Chordrengene, at de skulde istemme det sædvanlige Requiem.

I Kirkegangen var Liigkisten nedheiset, og en liden Steen med en latinsk Indskrift, som Bisp Peder havde forfattet, var lagt over Graven *). Liigtoget drog ud af Kirken i stille Sorg; de nysgjerrige og deeltagende Tilskuere adspredte sig. Endnu stod kun i den dunkle Kirkegang en næsten halvvoxen Dreng med gule Lokker, i en lang sort Kappe og med en udslukt Fakkell i den nedsegnede Haand. Det var Carl af Nise, som endnu græd taus og stille ved Saxos Grav. Endelig tørrede han Laarerne af sine store blaae Dine, knælede ved Graven og gav sit Hjerte Luft i Iydelige Bønner. Styrket og lettet om Hjertet, reiste han sig, lod den slukte Fakkell ligge paa Kirkegulvet,

---

*) Den Indskrift, som nu findes paa Saxos Gravsteen i Roskilde Domkirke, er forfattet af Biskop Lago urne.

og vendte sig for at gaae ud af Kirken; da studsede han og saae med Forbauselse, at han ikke var eene. En gammel kroget Mand, med en Krykkestav under Armen, stod for ham i en fremmed sort Dragt med et bagvendt ombundet Skjødskind og en liden Hornlygte i Beltet: hans Ansigt var gustent og rynket og hans stirrende Dine matte som Hornet i hans Lygte.

”Tand for Tunge, Dreng, selv naar du beder! — hvissede han truende og holdt Fingeren for Munden — hvad han, som ligger der, — han pegede paa Graven — ikke havde Magt til at skrive i sin Bog, det er nu skrevet i en større Bog; men den skal ikke aabnes før den sidste Basun sprænger Gravene. Gaf du din Dei ligefrem! see hverken til Høire eller Venstre! — vær taus med de Døde og tro mod de Levende! — Skeet er skeet — og hvad der staaer i Stjernerne, det kan dog hverken Levende eller Døde forhindre.”

Forfærdet, troede Carl i den truende Olding at see hiin besynderlige Bjerghand, Saxo havde talt om til Erkebispem og Broder Gunner hiin Aften, da Drengen sad paa Bønskaammelen under Borden i Saxos Celle; hvad han dengang kun flygtig havde bemærket var nylig traadt langt klarere og anstueligere frem for hans Sjæl, da han bag Alkoveetæppet havde hørt hiint hemmelige Skriftemaal. Han havde

flaaet Dinene til Jorden af Gru for den Gamles stirrende Blik. Den hæse lallende Stemme klang endnu i hans Øren; men da han atter hævede sine Dine for at see, om den Gamle stod der endnu, saa han ham gaae ud af Kirkedøren med sin Krykkestav. Carl tog nu Mod til sig og gik selv ud af Kirken for at indhente ham, men han kunde i den stærke Laage ingensteds vine ham, og han syntes lettere om Hjertet ved ikke at see ham mere. Det var ham nu ogsaa som den Gamles Ord havde lettet en Steen fra hans Hjerte, og at han nu frit kunde vandre ud i Verden og glemme det Hemmelighedsfulde, som saa forstyrrende havde grebet ind i hans sorgløse Barndomsliv.

Uden at vide hvad han skulde foretage sig eller hvorhen han skulde vandre i den fremmede Verden, gik nu Carl efter den Gamles Anviisning sin Veiløse frem og saa i egentlig Betydning hverken til Høire eller Venstre. Han gik Bispegaarden og Kapittelhuset forbi, hvor Ingen i disse Sorgens Dage havde lagt synderlig Mærke til ham, uden gamle Martin, som havde sørget for hans daglige Nødtørst og en ung Kannik, som havde laant ham den sorte Kappe, han bar. Ved Kapittelhuset tilbagegav han efter Løfte Kappen til Portneren, og rystende af Kulde i sin korte blaa Trøje gik han videre frem i den store fremmede Bye, dog uden at glæde sig som før over al dens Lummel og Herlighed. Laagen

havde imidlertid adspredt sig, og det var blevet mun-
 tert klart Frostveir. Ved et stort hvidt Huus med
 de tolv Apostlers Billeder paa Stolperne, ligeoverfor
 Tinghuset med Byens Vaaben, som han strax ved
 sin Ankomst havde lagt Mærke til, saae han paa
 Steentrappen en lille prægtig klædt Pige med deilige
 mørkeblaae Dine og guulbrune Loffer, som stak frem
 under den Gyldenstykkets Hue. Hun syntes ikke ældre,
 end fire Aar, og havde saa fin hvid Hud og var saa
 statelig smykket, at Carl standsede og troede vist, det
 maatte være en Prindsesse. En gammel Kone i en
 simpel Blyants Raabe, som syntes at være det for-
 nemme Barns Fostermoder eller Amme, stod i Døren
 og formanede hende, men i en meget eftergivende
 Tone, til at komme ind og ikke sidde længer der paa
 den kolde Trappe i Blæsten. Men den lille Pige var
 altfor sysselfat med sin Leeg til at agte derpaa; hun
 sad stille og glad med det lille Gyldenstykkets Skjort
 fuldt af Buxbom og Wintergrønt, som hun havde
 opsamlet paa Gaden, hvor Liigtoget var draget forbi.
 Hun mærkede Intet til Kulden i sin varme Skar-
 lagenstrøie, som var foret med fint Leekattekind.
 De smaa Ravhjerter om Barnets Hals og de guld-
 spændte Skoe paa de nydelige Smaafødder havde
 draget en Flok nysgjerrige Liggerbørn omkring hende,
 til hvilke hun ei alene uddeelte de smaa Urtekoft og
 Krands, hun havde bundet af Buxbom og Winter-

grønt, men som hun nu ogsaa begyndte at udskifte sine Perler og Barne: Smider iblandt, uden at bekymre sig om den gamle Fostermoders sagtnodige Trudsel med at ville sige det til hendes Fader.

”Det bliver den gamle Fader ikke vred for; han giver mig nok noget Legetoi igjen”, sagde den lille Pige.

”Men din nye Fader, din rigtige Fader” — indvendte Fostermoderen.

”Na, hvad! — afbrød Barnet hende — han er vel heller ikke saa slem”; og nu gjorde hun Mine til at ville spænde Guldspænderne af sine Skoe for at give dem til en lille Liggerpige, som beundrede dem; men i det samme fik hun Die paa Carl, og da den smukke Dreng saae forgrædt og bedrøvet ud, glemte hun alle de andre Børn over ham. Hun rakte ham strax den sidste Urtekost, hun havde, og bad ham komme op med til hendes Fader, saa skulde han faae Alt, hvad han vilde have, og behøvede aldrig at græde meer.

”Kan du da skaffe mig en Fader igjen?” spurgte Carl bedrøvet.

”Har du da slet ingen Fader? stakkels Dreng! — svarede Barnet — saa kom da kun med mig! for jeg har to; men hvad hedder du?”

”Carl!” —

”Nu saa kom da, Carl!” dermed sprang hun op og trak ham med sig op ad Steentrappen.

”Men er du forstyrret, Barn! hvad vil du med den fremmede Dreng? vær dog fornuftig lille Jomfru Nigmor!” sagde Fostermoderen. Men uden at høre derpaa løb lille Nigmor med Carl ved Haanden ind i en stor hvælvet Stue med et rødblommet Godsflæde paa Glisegulvet, og hvor det stærke Blus i Karminen udbredte en behagelig Varme. I et rummeligt Karnap sad der to statelige Mænd i alvorlig Samtale. Den eene var en tyk aldrende Mand i pyntelig Borgerkjortel og med et rundt veltfreds Ansigt; det var den velhavende Borgemeester Vvald; han sad magelig i en rødmalet Guldlæders Lænestol ved et rundt Bord, hvorpaa der stod to massive Sølvbægere og en Viinkande. Ligeover for ham sad en høi alvorlig Riddermand med sort stufset Mundskjæg og et blegt, noget tungsindigt, men kjæft og frigerst Ansigt; det var lille Nigmors Fader, Grev Albert af Nordalbingien, Kongens Søstersøn og øverste Hærfører. Han var vel endnu en ung Mand ikke meget over 24 Aar, men saae ud som han var langt over de 30. For to Aar siden var han først slagen til Ridder ved Kongens Kroning. En dyb Hjertesorg havde tidlig furet hans høie Pande og blegget hans sortsmudsede Kinder. For fire Aar siden ved Nigmors Fødsel var nemlig hans unge Hustru den

skønne Grevinde Hedevig død; hun var en Datter af Markgrev Herman af Thyringen og havde i eet Aar gjort den unge Grev Albert til den lykkeligste Ægtemand af Verden. Siden hendes Død havde den ungdommelige Munterhed forladt ham: paa Familielykke syntes han ingen Fordring mere at gjøre. Sin moderløse Datter havde han sat i Kost og Pleie hos sin Faders gamle Ven, Borgemeester eller, som han heller kaldte sig, Proconsul Ywald i Roskild, medens Grev Albert selv satte Krigerøren og Trofskab mod sit Land og sin Konge til sit Livs eneste Maal. Som Kong Valdemars Frende og Baabenbroder, havde han ogsaa snart vundet det store Navn, han nu allerede besad, som Danmarks kjæfeste Ridder og som Greve af det nylig erobrede Løvenborg (o: Lauenburg); ved Grev Adolphs Undertvingelse var han nu tillige bleven Statholder af Nordalbingien. Med Hensyn paa sin fædrene Byrd havde han tilforn ogsaa kaldet sig Greve af Orlamünde; thi hans Fader var den gamle Grev Sigfrid af Orlamünde. Men ligesom Grev Albert paa modrene Side var af ægte dansk Kongeblood, saaledes syntes ogsaa hans kjæfste Hjerte alene at tilhøre Danmark; han havde afftaaet sin ældre Broder alle Rettigheder paa Greveskabet Orlamünde, og siden han havde modtaget Ridderlaget af sin Morbroders Haand, tilhørte han aldeles Moderlandet og dets heltedige Konge.

Naar han ikke var i Leding eller hos Kongen paa Ribehuus, sad han sædvanlig paa Rendsborg Slot, for deraf at bevogte Danmarks Grændser. Nu agtede han at føre sin Datter til Hoffet i Ribe, hvor hans Morsøster Prindsesse Regitze endnu levede ugift og kunde tage sig af Barnets Opdragelse, og hvor han selv oftere kunde have Leilighed til at see det kjære Billede af sin tabte Hedevig. Dog var dette ikke Hovedanledningen til hans Nærværelse i Roskild; Han var der nemlig som Kongens Udsending for at drive paa Udrustningen til et Ledingsstog mod Hertug Ladislaus i Pommern.

Saa vel hjemme som paa sine Reiser førte Grev Albert en næsten fyrstelig Pragt, foruden mangfoldige Bødnere og Svende havde han sin Skriver, sin Droft, sin Mundstjænk og sin Kammermester med, og siden Roskild havde ophørt at være en Kongestad, var der ikke seet saa prægtigt et Herskab i Staden.

Med Borgemeester Wvald og de anseeligste Borgere i Roskild, Gildernes Skraaherrer Niels Svanderson og Styrmer Jensen, havde Grev Albert allerede ved sin mægtige Indflydelse udvirket hvad han vilde og aftalt det Vigtigste med dem om det nødvendige Krigsstyr og om Udrustningen af Skibe og Mandskab. Nu tomte han Afskedsbægeret med sin gjeftvrie Bert og agtede næste Dag at afreise fra Roskild med sin Datter.

Da lille Nigmor hoppede ind i Stuen med Carl ved Haanden, afbrød Grev Albert den politiske Samtale om Kongens Erobringslyst og store Planer, hvori den gode nysgjerrige Borgemeester havde indviklet ham dybere, end han ønskede, men hvorved Greven dog stedse vidste at undvige ethvert Spørgsmaal, som han ikke troede sig berettiget til at besvare.

"Derom vil vi tale nærmere om ti Aar!" — sagde han afbrydende — og betragtede nu med Opmærksomhed den smukke undseelige Dreng, som hans Datter trak hen imod ham. Ved Synet af den høje statelige Riddermand fik Carl sin sædvanlige Kjærlighed og Livlighed tilbage. Det maa enten være Kongen selv eller hans bedste Ridder, tænkte han og bød sig ærbødigt for den fremmede Herre. Han erindrede sig Saxos Beskrivelse over Kongen og hans vigtigste Mænd og sagde nu høit og bestemt: "J er visselig Grev Albert, ædle Herre, thi saaledes har man beskrevet mig Kongens bedste Ridder." Ved disse Ord blev han blodrød, og slog Vinene ned af Undseelse.

"Hvad jeg ikke endnu er, haaber jeg med Guds og den hellige Michaels Hjælp engang at blive — svarede Greven med beskeden Selvtillid — jeg er ellers rigtignok Grev Albert, hvad vil du mig? vakkre Dreng!"

”Behøver I ikke en tro Hertesvend, ædle Herre?”
 tog Drengen nu Ordet igjen og optog i sin Forlegenhed noget af Grevens alvorlige og bestemte Mine.
 ”Jeg trænger til en dygtig Herre og Vaabenmester som Eder, — vedblev han med voxende Kjæfthed — hos hvem jeg kan blive en god Bæbner og, vil Gud og den hellige Michael, en brav Kongens Tjener og Ridder med Tiden;”

”Hos hvem har du gaaet i Skole? Dreng! — spurgte Greven forundret og smilede — du føier jo dine Ord heelt statelig, og teer dig allerede som en halv Ridder.”

”Teer jeg mig galt, strenge Herre, — svarede Carl — saa er det ikke min Læremesters Skyld; thi det var den gode Fader Saxo, en bedre Læremester har I selv vist ikke havt — her steg Taarerne ham i Dinene — han havde lovet at føre mig til Eder og bede Eder tage mig i eders Tjeneste; Men idag har jeg idetssted maattet følge ham til den sorte Grav histoppe i Kirken.” Carl taug nu og gav sine Taarer frit Løb.

”Havde du en saadan Mand til Læremester og havde du ham saa kjær, som jeg seer, — sagde Greven og klappede ham paa Rinden — saa vil du vist ogsaa tjene din Herre og Vaabenmester huld og tro.” Nu spurgte han Carl om hans Navn og Byrd, og da han hørte, Drengen var af god Slægt,

og saae hans brændende Lyst til Ridderstanden og hans besynderlige Hengivenhed for Kongen, som han dog aldrig havde seet, lovede han sig ret meget af ham og tog ham uden Betænkning i sin Tjeneste.

”Saa er jeg da nu virkelig eders Kertesvend? ædle Herre!” spurgte Carl, inderlig glad, og kysede Ridderens Haand; og da Grev Albert bekræftede det og strax satte ham i Arbeid med at gaae Kammermesteren tilhaande med Reisetilberedelserne, klappede lille Rigmor i de smaa Hænder; ”seer du, Carl! — raabte hun glad efter Drengen, som løb bort for at udføre sin Herres første Befaling — nu har du ligesaa godt en Fader som jeg; — men jeg har dog to”, vedblev hun og løb hen i Hr. Vyalds Arme.

Den gode venlige Borgemeester, som selv ingen Børn havde, men elskede Rigmor som sin Datter, og nødigt gav Slip paa det kjære Pleiebarn, trykkede hende kjærlig til sit Bryst med den venstre Arm, medens han viftede sig hastig med den høire Haand over de bukkede graae Dienbryn. ”Tak for den Tid, I betroede mig hende, ædle Ridder! — sagde han bevæget til Faderen og greb det eene store Sølvbæger — gid det gaae hende saavel blandt de Store ved Hove, som det hidtil er gaaet hende blandt os Smaafolk her!”

”Tak for eders Omhu og Kjærlighed for den lille egenfindige Dukke”! svarede Grev Albert og stødte

til med sit Bæger, medens han gav Fostermoderen et Bink til at føre Barnet ud. Dette skete dog ikke uden Indvendinger fra Barnets Side, hvorimod Fostermoderens Kjærtegn kun lidet havde hjulpet, dersom de ikke kraftig vare blevne understøttede af Grev Alberts strenge Blik.

Forbausket betragtede Barnet sin nye Faders mørke Ansigt og syntes ikke selv at kunne begribe hvorfor hun med Eet blev saa stille og adlød.

”Har J kun ikke forkjælet mig Glutten med eders Godhed, kjære Hr. Proconsul! — vedblev Albert, da Barnet var ude — J er mig alt for mild og blød; hjertet. Nigtor har vel sin Moders Ansigt; men Sindet kjender jeg mig ved. Den gode Moer Marthe har heller ingen ret Myndighed over hende. At lystre maa jeg nok lære hende selv, skal der ikke blive en lille egenraadig Heltinde af hende. Skade, at hendes Vanart klæder hende saa vel!”

”Tro mig, strenge Hr. Ridder! — svarede Yvold — det er et velsignet fromt Barn: hun er saa blød som Vox, naar man kun giver hende Tid til at gaae i sig selv og frivillig erkjende sin Uret; men skal hun bøies med Strengthed, er hun — med Tugt — saa stiv som en ung Stridsfole, der aldrig har Lendse og Kapsun.”

”Det skal vel give sig med Tiden”, svarede Grev Albert bestemt og alvorlig, og uden at udlade

sig videre om sine Opdragelsesgrundsetninger, tilbragte han nu Resten af Dagen med at udsæde Brevskaber og forsegle Documenter, som angik Foranstaltningerne til det forestaaende Krigstog.

Om Aftenen modtog han et Besøg af Bisp Peder, som pludselig havde bestemt at reise med til Ribehuus, som det lod til, af vigtige men hemmelige Grunde. Han yttrede kun, at han herefter ansaae det for sin Pligt, at holde sig saa meget og saa nær til Kongens Person, som hans biskoppelige Embede tillod ham, og at Kongen ikke kunde være omgiven af troe og hengivne Undersaatter nok. Om Saxo taledede han med Kjærlighed og Beemod; "men harmfuldt er det — tilføiede han iøvrig, da han mærkede, han blev blod om Hjertet — at her ikke er to Ranniker i Kapittelhuset, som forstaae saa meget Latin, at jeg uden Uregrelse har kunnet betro dem at afskrive hans classiske Mesterværk."

Næste Morgen tidlig reed Grev Albert ud af Roskild Port, med en talrig Skare af Bøbnere og Svende omkring sig og ledsaget af Skriveren, Marsken og Kammermesteren, med deres pyntelige Foerværks Reisekapper, hvorpaa deres Herres Baaben og Grevekroner glimrede i Solbaldyring. Ved Grevens høire Side reed Bisp Peder med en stor brun Pels over sin sorte Fløiels Huusdragt, og paa sin adstadige høie Skimmel syntes han fast høiere og an-

seeligere end den snekke mørkladne Ridder, som med Ravnefjærene i Hjelmen og i det glindsende sorte Harnisk tunlede en vild, gnistrende sort Hingst; siden hans unge Hustrues Død var nemlig Gravens Farve bleven Grev Alberts Livfarve. I en prægtig forgyldt Rejsefærm lod Greven sin Datter med hendes Fostermoder og Bispens gamle Martin age mellem de sidste Bæbnere af Følget. Carl sad hos Kjøresvenden og saae veemodig tilbage til den Stad, hvor han forlod sin kjære Fader Saxos Grav; men den lille Nigmors Glæde over den prægtige Færm og det stadse lige Rejsetog, som snart trostede hende efter Alfskeden med den gode Fader Ywald, gav ogsaa snart Carl den barnlige Livlighed og Munterhed tilbage, og han glædede sig ret over det nye herlige Liv, han nu rullede imøde, medens han trolig passede paa en Skindsæk, hvori hans nye Herres Klenodier og Klædningsstykker forvarede.

Rejsen gik først til Sæbygaard, hvor Esbern Snares unge Enke den velbekjendte smukke Frue Helene boede.

Til denne betydelige Dmvei havde Grev Albert med stor Møie overtalt Bispens, som havde mange Betænkkeligheder ved at besøge denne af de Fleste saa strengt bedømte Ridderfrue.

Der holdtes et stort og prægtigt Huus paa Sæbygaard. Ved Borgeledet stod en pyntelig sprag-

let Gaardsfoged med en solvknappet Stof, ligesom ved en fyrstelig Borg. Slottet havde en herlig Beliggenhed ved den store Liis Sø og var næsten skjult af den omliggende Bøgeskov. Det var prydet med høie Taarne og Muurkrandse og en firkantet gylden Vindfane i Bannerform, hvori Esbern Snares Baaben, den mægtige Ornekloe, var udfaaaret; ikke blot Hjelmen over Porten og Jernfjæderne foran Baaningshuset tilkjendegave Ridderfruens Rang, men over Døren ved Trappen glimrede endogsaa et fremmedt kongeligt eller hertugeligt Baaben med en gylden Krone over et Par Lindorme.

Ved den høie Steentrappe modtoges Grev Albert og hans Selskab af fem statelige Riddere.

”Min Stifmoder byder Eder velkommen, ædle Herre! hun har modtaget eders ærede Brevskab og venter Eder med mine Søstre i Ridder salen.” Saaledes hilstes Grev Albert af den Ældste blandt Ridderne, en høi aldrende Herre med megen Anstand og Værdighed, dog noget stiv og afmaalt i sine Bevægelser og Høflighedsynttringer; det var Hr. Niels Mule, Esbern Snares ældste Søn med hans første Hustru Huldfrid; han havde været Baldemar den 1stes Stallare, og levede nu som oftest, som en udtjent Hofmand, stille og affondret paa sine Lehnsgodser.

Mere ligefrem og fortrolig rakte hans Broder Johan Marskalk Grev Albert Haanden og bad ham og Bispen tage til Takke med Husets ringe Keilighed. Han var ogsaa en hoi og anseelig Mand, med temmelig skarpe og aldrende Træk, og udmærkede sig i sit Udvortes ved en paafaldende Simpelt og Tarvelighed, som næsten gav ham Udseende af en forarmet Ridder, Skjøndt han besad betydelige Jordegodser og var en af de rigeste Mænd i Landet. Som Kongens Marskalk opholdt han sig sædvanlig ved Hoffet i Ribe; men en dobbel Familiefest havde samlet alle Esbern Snares Sønner paa Sæbygaard, hvor Frue Helene høitideligholdt sin Datter Ingeborgs og sin Stifdatter Cæcilias Forlovelse med de unge Riddere Peder Strangesøn og Anders Grosøn.

Begge disse unge Riddersmænd modtoges ogsaa med megen Artighed de fornemme Gjester, medens den tredie af Esbern Snares Sønner den lille tykke Absalon Bælg løftede Rigmor af Karmen og førte hende med det øvrige Selskab op i Riddersalen.

Der traadte Frue Helene med sin Datter og Stifdatter Gjesterne imøde. Hun var smykket som en Fyrstinde og bar et Diadem af glimrende Edelfstene over de mørkebrune opstrøgne Haar. Hun var iført en hoirod foran aabenstaaende Silkefjortel med lange Ermer og Guldstjerner i Bræmmerne. Hun havde næsten ligesaa ungdommeligt et Udseende som

den femtenaarige Datter ved hendes høire Side. Jomfrue Ingeborg lignede Moderen meget, kun havde hun lysere Haar og noget finere Ansigtsformer. Hun syntes ogsaa mindre bekjendt med sin egen Skjønhed, end Moderen; den simplere Dragt, hun bar, som neppe var hendes eget Valg, syntes hun dog at have iført sig med megen Omhu. Uden Guldpnydelse paa den brune høit op i Halsen tilknappede Armfjortel, og med sin simple Sølvtop uden Perler eller Stene i Haaret, gjorde hun ved første Blik langt fra ikke den glimrende Virkning, som Moderen; men paa den pyntelige Peder Strangesøns glindsende Dine kunde man imidlertid strax see, at hun var hans Hjertes Udvalgte.

Endnu mindre smykket og uden al Fordring paa Skjønhed, fremtraadte Stifdatteren, den stille beskedne Cæcilia, i en staaalgraa fortbrømmet Kjortel, og syntes aldeles at forsvinde ved Siden af den glimrende Stifmoder. Hendes rolige blaae Dine og jævne tæfkelige Væsen syntes dog at gjøre en uimodstaaelig Virkning paa den ligefremme og ærlige men noget firrkaarne og lidet ziirlige Anders Grosøn.

Fru Helene modtog Grev Albert og Bisp Peder med megen Mildhed og Venlighed; men dog med en vis nedladende Artighed, som er store Folk egen, og som bedre vilde have stiftet sig for en Dronning, end for en Ridderfrue. At hun var af fyrstelig

Blod kunde hun aldrig forglemme, og hvem der var uvidende derom eller syntes at have glemt det, vidste hun ofte ved en let Hentydning at bringe ihu, at hendes Fader var Hertug Guttorm af Sverrig.

I sit syttende Aar havde hun, uden Tilboielighed, men af Estergivenhed for Faderens Ønske, ægtet den kjække og berømte, men da graahærdede Esbern Snare, som dengang var en af Danmarks vigtigste Mænd, og som med Absalon og Ridder Suno egentlig regjerede Landet, som den mindreaarige fjettede Knuds Formynder. Helene var Esberns tredie Husfrue og havde paa hans gamle Dage forøget hans talrige Familie med Datteren Ingeborg. Esberns Munterhed og Livlighed havde ikke forladt ham i hans Alderdom; men siden hans første Husfrues Død havde han forladt det ham saa kjære Kallundborg og bosat sig paa Sæbygaard, hvor ingen Erindringer om lykkeligere Dage forstemte ham. Den fyrstelige Pragt, hans unge Kone der indførte, syntes ogsaa at adsprede og fornøje ham. Store Herrer og Fyrster havde der ofte bæret ham med deres Nærværelse, og den unge Kong Baldemar, som da var Hertug i Sønderjylland, havde ofte opholdt sig nogle Dage i hans Huus og glædet sig med ham ved Jagten. Den Opmærksomhed og ridderlige Artighed, den muntre Hertug da havde vist den unge smukke Ridderfrue, havde smigret hende lønlig,

og hendes Venner troede, at hun ved uforsigtige Ytringer selv havde været Uarsag i det krænkende Rygte, som siden udbredte sig, om en hemmelig og utilladelig Forbindelse mellem hende og Hertug Valdemar. Dette Rygte havde endnu faaet større Næring, da kort efter Esbern Snares ulykkelige Fald fra Trappen, hvorved han endte sit raske Helteliv, hans unge Enke havde født sin Søn Knud, som Mange paastod lignede paafaldende den unge Hertug. Fader var endogsaa dem, der yntede om, at hendes gamle Egtmands halsbrækkende Fald fra Trappen var en opdigtet ulykkelig Hændelse, som skulde dække en gruelig Misgjerning, hvorom man ikke troede den skjønne Enke saa aldeles ukyndig. Kort efter udbredtes endogsaa den Snak blandt Almuen, at det spøgede paa Sæbygaard siden den gamle Herres Død, og at den onde Aand havde havt en Finger med i Spillet ved hans pludselige Død, eller vel endogsaa i egen Person havde afhentet ham. Denne Folkesnak, der var saa krænkende for den brave Helts Eftermæle, beskyldtes nu ogsaa Frue Helene for selv at have udbredt, for at skjule sin egen Brøde med sin berømmelige Huusbonds Skjændsel. Rygtet om hendes hemmelige Forstaaelse med Valdemar var endelig blevet Mange til upaatvivlelig Visshed, da Valdemar, kort efter sin Thronbestigelse, ikke havde taget i Betænkning, paa sin Hyldingsreise gjennem

Sjælland, at aflægge et kort Besøg hos den unge Enke paa Sæbygaard, hvor han med taknemmelig Erindring om Esbern Snares Fortjenester af Fædrelandet havde givet Frue Helene sit kongelige Lofte paa, at hendes lille Knud, der dengang endnu laae i Buggen, skulde med Tiden blive forlehnet med et Hertugdøm.

Grev Albert vidste vel hvorledes der mange steds taledes om Fru Helene og Kongen; men han var saa overbevist om Usandsfærdigheden i alle disse Rygter, at han netop ved den Opmærksomhed og Agtelse, han nu viiste den fortalte Ridderfrue, vilde svække Bagtalelsens Magt. Som en streng og ærbar Ridder vilde han, uden denne faste Overbeviisning, have redet hendes Slot forbi med Foragt, eller vel endog sat et Skjændelsmærke paa Porten med Kridt, som Skik og Brug var blandt de strengeste Riddere, naar de rede et berøgtet Sted forbi; Men hans Hensigt med dette Besøg var fornemmelig at byde det falske Rygte Trods og vise de danske Riddere, at han var beredt til at bryde en Landse med hvem det skulde være saavel for sin Konges som for den ædle Frue Helenes Ære og for det berømte Ridderhuses ubesmittede Navn, hvortil hun hørte. Herom havde han paa Veien havt en ivrig Ordstrid med Bisp Peder, som med Hensyn paa Frue Helenes Opsørsel, uden dog at troe hende skyldig i de uhor-

Grueligheder, hun besyldtes for, havde yttret det gamle saa ofte misbrugte Ord, at der sjelden gif Nøg af en Brand, uden der var Jld i den.

Efterat de første temmelig stive Høflighedsbrevske vare iagttagne, blev af Frue Helene og samtlige tilstedeværende Vidner et Medgiftsbrev underskrevet og med Boxaftryk af deres Seglringe bekræftet, hvorved den rige Enkefrue affod Kallundborg Slot med alle dets Herligheder til sin Datter Ingeborg og hendes tilkommende Egtemand, saavel som Tersløsegaard til Stifdatteren Cæcilia og hendes Fæstemand. Derpaa blev i Borgcapellet en høitidelig Forlovelse mellem de tvende unge Par fuldbyrdet med Ringenes Bæhlen og en kort Bøn.

Da saaledes Familiefestens vigtige Handling var foretaget, førte Ridderfruen de ærede Gjæster til Episefalen, hvor Herrer og Damer vel ordnede sig parviis efter Rangen, men hvor den høitidelige Stemning saavel som den stive Hofstone dog snart afløstes af munter og utvungen Selskabelighed. Her glimrede Frue Helene med Vid og Munterhed. Den letbevægelige Bisp Peder glemte i det muntre Selskab for en Stund Sorgen over sin kjære Saxo saavel som sin ufordeeltige Mening om sin skønne Bertinde. Selv den strenge alvorlige Grev Albert syntes usædvanlig oprømt.

”J har jo nylig været paa Ribehuus, Grev Albert! — sagde Helene og vendte sig til sin Sidemand, da endelig en Standsning i den almindelige muntre Underholdning indtraf — Hvorledes finder Kongen sig i sit halve Enkemandstod? han hænger dog vel aldrig med Hovedet over Tabet af en Brud, som han kun havde seet med Andres Dine? Da jeg sidst saa ham her — tilfoiede hun og hævede Hoved og Bryst noget høiere — syntes det keiserlige Svogerskab at være ham et Statsanliggende, hvorfor Hoved og Hjerter ikke havde fælles Deeltagelse; Prindsesse Marias Død er vel kun en Streg i hans politiske Regning?”

”Jeg har ikke i lang Tid seet Kongen mere tilfreds” — svarede Greven, som Vinen og Selskabet havde gjort mindre forsigtig og forbeholden, end sædvanlig, naar Taleren var om Kongen — Hiin Forlovelse var vistnok et Offer, han bragte Statskonsten og Danmarks billige Fordring paa en Dronning. Men et lignende Offer maa han dog rimeligviis bringe engang, og den Frihed, han nu maaskee glæder sig ved, kan neppe vare længe. Beklageligt vilde det imidlertid være — tilfoiede han — hvis en saa elskværdig Herre ikke kunde lade Hjertet have en Stemme med ved Balget af sin tilkommende Dronning.”

Det tillidsfulde Smil, hvormed Frue Helene hørte denne Uttring, syntes Grev Albert at røbe, at

hun ikke ansaae det for umuligt, engang selv at blive Danmarks Dronning. Det var ham ligesom der nu gik et Lys op for ham, hvorved han kunde forklare sig Anledningen til hine ærefrænkende Rygter, og kunde han end ikke frikjende hende for stolte og forfængelige Drømme, troede han dog fuldt og fast, at hun var uskyldig i alt det, hun beskyldtes for.

Hun gav imidlertid selv hastig Samtalen en anden Retning og spurgte om de nye Krigsrygter vare sande. Uden at sige mere om det nye foresaaende Ledingstog, end hvad der var Alle bekjendt, vidste Grev Albert snart at gjøre alle Ridderne begejstrede for deres unge Konges heltemodige Foretagender, og i denne Stemning opfordrede han den kjække Esberns Sønner og deres tilkommende Svogre til at følge med til Ribe, hvor Kongen nu samlede sine bedste Mænd omkring sig.

”Streng Hr. Ridder! — afbrød Frue Helene ham — vil I skræmme Livet af mig og mine Døtre og paa eengang berøve os al mandlig og ridderlig Bevogtning her paa Gaarden? I og Kongen har nok isinde at erobre hele Verden, saavidt jeg mærker, og saa skal Qvinderne her i Danmark forsvare sig selv. Vel har vi paa Slægtens Vegne Fru Inges og stolt Ingefrids kjække Exempler for Die; jeg og mine Døtre troer jeg heller ikke vilde være bange for at lade nogle Skibe bore i Grund, hvis vi dermed

kunde frelse Land og Konge; men Amazoner ere vi dog ikke, og bliver her ikke en Mand tilbage paa Gaarden, troer jeg vi døe, om ikke just af Frygt, saa af Redsommelighed.”

”J gjør vort Kjon alt for megen Ære, ædle Frue! — svarede Grev Albert — næst den Ære at staae Kongen og Fædrenelandet bi, vilde vist enhver høfelig dansk Ridder ansee det for den største Ære, at kunne more Eder og eders ædle Døttre her i Fruerstuen, helst naar han kom hjem fra en Seier — tilføiede han lidt skarpt — og havde givet Prover paa, at han ikke var de Skjønnes Opmærksomhed og Deeltagelse uværdig.”

”Jeg følger med til Ribe”, sagde den ene Ridder efter den anden.

Fru Helene saa, det var blevet Alvor, og at Esbern Snares Helteblod var kommet i Bevægelse hos Sønerne, medens Døttrene sad stille med Taarer i Øinene. Hun kastede Blikket lidt spodsk tilbage: ”Nu vel, — sagde hun efter et Dieblisks Betænkning — saa reise vi Alle da til Hove; jeg har Grund til at haabe, at vi hverken vil være Kongen, eller Prindsesse Regise uvelkomne, saameget mere som Prindsessen forlængesiden har indbudet mig til sig paa Ribehuus. Jeg haaber da vore tappre Riddere og Beskyttere ikke har større Til med at slaae Hedninger ihjel, end at de kan medtage og beskytte

tre christelige forladte Damer; thi jeg har nu ikke engang min lille Knud hjemme: han rider Ranke paa sin Morfaders Knæ; min gamle Fader Hertugen kan ikke affee ham og troer ikke sin Datter saa forladt af al ridderlig Beskyttelse i Danmark.”

Ved denne Frue Helenes pludselige Beslutning blev Grev Alberts alvorlige Ansigt endnu mørkere og strengere, end sædvanligt, og han syntes at læse i Bisp Peders Miner, at han nu troede sin ufordeelagtige Mening om den skjonne Frues Letfindighed eller vel endog strafværdige Forhold og Hensigter bekræftet. Imidlertid boiede de sig begge tause, og tænkte kun paa Midler til at forebygge Udførelsen af denne raske Beslutning.

Frue Helenes Plan syntes heller ikke at behage hendes Stifsonner, men af hoist forskjellige Grunde. Niels Mule overveiede ængstelig hvorvidt det som mede sig for en Ridderfrue ligefrem at besøge en Prindsesse, paa en flygtig og maaskee forlængst forglemt Indbydelse; Johan Marskalk, som var sin langt yngre Stifmoders Regnskabsfører, beregnede de unyttige Udgifter, Reisen og Opholdet ved Hofset nødvendig maatte medføre; den lille tykke Absalon Bælg, som var raske nok, naar det gjaldt et Væddemaal, en Gæsbelønning eller fremmede Dameres Bisfald, vilde nødigt paa Reisen spille sin ridderlige Høflighed paa sine Søstre og sin Fru og Stifmoder og

sogte at affkræfte dem med Aarstidens Strengbed og de slette Veie; men Jngen af Brødrene kjendte det vanærende Rygte om Kongens Forhold til den skjønne Enke, og det høist Upassende i hendes Nærmelse til Hoffet under disse Omstændigheder faldt derfor Jngen af dem ind.

Hvad Fru Helene havde bestemt, gjorde enhver Indvending hende kun mere paastaelig i at udføre, og hendes lunefulde Indfald fandt saa stort Bisfald hos Peder Strangesøn og Anders Grosøn, som derved fik deres Forlovede med sig, at alle Grev Alberts og Bisps Peder's Forslag til at beskytte de Skjønne paa Sæbygaard, som om Tjenden var midt i Landet, bleve forkastede. Grev Albert tilbød dem nemlig saa mange af sine bedste Væbnere til Beskyttelse, som hans skjønne Vertinde fandt nødvendigt, og Bisps Peder meente, at den aldrende Hr. Niels Mule havde vundet Krigerære nok og med al Ære kunde blive tilbage hos Damerne. De havde imidlertid reist sig fra Bordet, og talede endnu herom med Jver.

”Jeg skulde næsten troe, — faldt Fru Helene dem ind i Talen — at den kjække Grev Albert og den ærværdige Bisps Peder frygte for, at jeg og mine Døttre skal erobre Ribe med Storm, siden det er dem saameget om at gjøre at holde os fangne her paa Sæbygaard.”

”Det kan blive farligt nok, ædle Frue! — svarrede Greven høflig — om ikke just for det adstadige Borgerskab i Ribe, saa for de unge ridderlige Helte paa Ribehuus, og Kongen behøver nu frie og raske Helte, som ingen Lænker bør bære — selv ikke Skjønhedens.”

Ved denne Artighed blev Fru Helenes Ansigt mildt og venligt igjen, og hun betroede sin Datter, at den strenge Grev Albert, naaget hans lidt vel lange og fedtsommelige Sorg over hans afdøde Hustru, dog endnu kunde være ret vakker og elskværdig, naar han vilde.

”Der er en vigtig Omstændighed til, — her vendte hun sig i halv spøgende Tone til Greven — hvorfor jeg nødvendig maa forlade Sæbygaard, naar ikke Huset er fuldt af de fjækkeste og drabeligste Ridderere. Det er jo noksom bekjendt, at det spøger her ganske forfækkeligt, og vi har jo havt alvorlige Beviser paa, at man ikke kan gaae sikkert ned her ad Trapperne i Mørke.”

Alle Ansigter bleve pludselig alvorlige. Greven saae forbauset paa sin smukke Vertinde og vidste ikke, om han skulde tage hendes Ytring for Alvor eller Spøg; men Hentydningen paa hendes Ægteherres ulykkelige Død forbød ham at ansee det for Spøg.

Vær kun derfor ganske rolig, ædle Frue! — sagde han i samme, halv alvorlige, halv skjentende Tone — det er vel længe siden her var en Biskop i Huset; hans Sag er det egentlig at befrie Eder fra alle uvelkomne Gjester fra en anden Verden; med mit gode Sværd fortroster jeg mig ellers selv til at skaffe Eder Hnussfred, hvis det behøves; behag kun at anvise mig mit Natteleie i det Værelse, hvor det skal være værst! vil Bisp Peder gjøre mig Selskab er det mig kjær; hvis ikke, tænker jeg vel ene at kunne bestaae i det Eventyr.”

”Velan, ædle Ridder! det gjælder et Forsøg”, svarede Fru Helene, og gav strax Befaling til at indrette den grønne Stue til Greven. ”Hr. Biskoppen kan faae Værelset næst ved — tilføiede hun — og vil de gode Herrer være sammen, kan Mellemdøren staae aaben. — Anseer I Huset imorgen for roligt og sikkert, vil jeg opgive min Beslutning og blive her.”

”I Guds Navn! — sagde Bisp Peder — giv mig hvilket Værelse, I vil, høibaarne Frue! gode Aander frygter jeg ikke for, og de onde har ingen Magt over en Christen.”

”Har I eders Nattero kjær, ædle Herrer! — sagde Absalon Bælg — saa lad det Forsøg fare! i den grønne Stue og hele den østlige Fløi af Slottet sover intet fornuftigt Menneſke meer; jeg troer rigtignok det Beste, hvad man siger derom, er Snak

og Indbildning; men min forvoorne Fader kostede det dog Livet, da han vilde gjøre Ende paa den Snak og gaae alene derop i Mørke. Siden den Tid har vi klogelig holdt os derfra.”

”Min trinde Hr. Stiffson trives bedst hvor der ingen Fare er, — skjemtede Fru Helene og loe. — I det mindste — svæiede hun formildende til, da hun mærkede det fornærmede ham — sparer han helst sit Mod og sine Kræfter til Sjender, som han kan tage og føle paa.”

Deri gjorde han ret, meente Johan Marskalk: thi med Liv og Kræfter skulde man ligesaa lidt ødse eller friste Gud ved unyttig Dumdriftighed, som man skulde sætte sin Formue overstyr paa Sjæs og Lant.”

Saa vel denne mere faderlige, end sønlige Formaning, som det, der uden al væsentlig Forbindelse havde foranlediget den, slog Fru Helene bort med Spøg, og hvad Taleren nys var om, saae blot ud som et uskyldigt Drillerie, hvorved den muntre Bertinde vilde sætte den tappre Grev Alberts Mod og Driftighed paa Prøve.

— Riddernes Reise til Ribe var imidlertid bestemt. Om Fru Helene og hendes Døttre skulde med syntes fornemmelig at berøe paa hvad Lune den skønne Frue næste Dag var i. Hun satte imidlertid ube-

Alt til Afreisen, medens hun selv, gjeffri og underholdende, sørgede for sine Gjesters Moroe. Tabletbordene og Bretspillene kom frem, og om Aftenen drak Ridderne, lystige og hvirvlede, den tappre Kong Valdemars Skaal og paa Lykke til hans kjække Foretagender. Grev Albert og Bispen toge vaerksomt til Bøgerne og bleve mærkelig alvorligere og betænksommere, som Sengetiden nærmede sig. Da endelig Fru Helene og hendes Døtre toge den lille Rigmor med sig og bade Herrerne Godnat, og de fyrstelig smykkede Kertedrenge tilligemed Carl traadte ind for at lyse Gjesterne til deres Sovokamre; saae Grev Albert og Bisp Peder alvorlig til hinanden og besluttede at være paa deres Post; thi det Smil, hvormed den skalkagtige Vertinde havde ønsket dem en rolig Nat, havde bragt dem paa den Mistanke, at hun selv maaskee kunde have nogen Deel i det formeentlige Spøgerie, hvormed hun syntes at ville frømme dem.

"Er dette den grønne Stue?" spurgte Grev Albert Drengen, som lyste ham, da han, efter at have bestegit en høi Trappe og gjennevandret tre lange mørke Gange, endelig stod i et stort hvælvet Værelse med mørkegrønne Paneler og en stor Egeiseng med grønne Silkegardiner.

"Ja, Herre!" svarede den fremmede Dreng, som bleg, og med skjælvende Haand tændte Bør:

Lysene i en trearmet Sølostage, der stod paa det for-
gyltde Natbord.

”Hvad fattes dig, Dreng! har du Kolden? du
ryster jo som et Espeløv og slukker Lysene, førend de
ere halv tændte. Kom, lad mig selv — eller hvor
er Carl, min egen Kertedreng?”

”Her, strenge Herre!” svarede Carl i det han
sprang til med sin Kerte og tændte Lysene.

”Saa kan du gaae, — sagde Greven til den
fremmede Dreng — see du kommer i Seng og faaar
noget varmt Ol med Peber i! du har stærk Feber,
kan jeg see.”

”Ja, Herre! — svarede Drengen — Men min
Kerte brænder ikke godt, maa jeg laane din — sagde
han til Carl — der er saa mørkt paa Gangen og den
fæle Trappe.”

”Men hvorledes skal jeg da selv finde tilbage?”
spurgde Carl lidt urolig.

”Du kan blive her og ligge paa Løibænken hist,
— svarede Greven fortrædelig — giv ham Kerten
og lad ham løbe! han er mørkeræd.”

Carl taug og adlød, og den fremmede Dreng
gik langsomt og skjælvende ud af Døren med Haan-
den ængstelig for Kerten, at ikke Trækvinden skulde
adpuste den.

I Sidesværelset havde Bisp Peder ogsaa faaet
tændt de tre Lys i sin Armstage, og ladet Drengen,

som lyste ham, gaae tilbage. Nu aabnede han Døren til sin Raboes Bærelse, og traadte ind.

”Her er altsaa den berygtede grønne Stue, — sagde han og saae sig nrie om i alle Kroge — her er kun de tvende Indgange, seer jeg; Døren til Gangen vil jeg sætte Stangen for, ligesom jeg har gjort i min Stue. I har vel eders Baaben med? ædle Grebe!”

Greven pegede paa sit store Sværd, som stod ved Sengen og meente, det dog vel var bedst, at blive oppe for det Første, og oppebie, vaagne og muntre, hvad der vilde komme; thi Kertedrengens overvættets Frygt troede han dog maatte have nogen Grund.

”Lagde I Mærke til den høie steile Trappe, vi kom op ad, og til den store rødplettede Møllesteen forneden? — spurgte Bispen — paa den, sagde den frygtsomme Dreng mig, var det, at den gamle fjætte Borgherre satte Livet til; han havde ofte sin Gang her om Ratten, — sagde han ogsaa — og man troede, han i Taarnet i denne Sidesløi havde Dmgang med Aander, og bespeidede Stjernernes Gang.”

”Gamle Esbern var en klog og dygtig Herre — svarede Grev Albert — det er intet Under, at den overtroiske Almue tillægger ham forbudne Konster og Dmgang med Aander; han havde ualmindelige Kund-

skaber ikke alene i Statskonsten og Folkenes Historie; men han skal ogsaa paa sine gamle Dage have lagt sig efter Astronomien og Naturvidenskaberne. For ikke at blive mistænkt for Trolddom har han muligen holdt sine Studier skjulte, og hemmelig vaaget her om Natten ved sine Forskninger. Lad os undersøge Værelset noget nøiere! maaskee kan vi finde Beviser for min Formodning." Derpaa tog Grev Albert Lysestagen i den venstre og Sværdet i den høire Haand, og undersøgte Paneleterne nøie; han rykkede en gammel Dragkiste tilside og bemærkede i Panelet en rusten Staalknap. Da han trykte paa den med Sværdheftet, sprang en skjult Falddør op og en snever Bindeltrappe viste sig forinden. "Seer I! — sagde Greven — min Formodning stadfæstes, her har vi vist en hemmelig Døgang til Taarnet. Tag I det andet Lys, ærværdige Herre! og lader os forfølge vor Opdagelse!" Carl vilde give sin Herre et Beviis paa sin Kjækhed, og bad ham at maatte gaae foran med den ene Stage. "Nu vel, det kan jeg lide — svarede Greven og rakte ham sin — men taber du den, bliver jeg vred for Alvor."

Drengen gik nu med bankende Hjerter foran, og holdt saa fast paa Lysestagen, som om den kunde flyve fra ham.

Da de kom til Enden af den høie Bindeltrappe, stode de for en stærk jernbeslagen Dør, som Grev

Albert stødte op med sit Sværd, og de traadte ind i en cirkelrund Taarnstue med store tillukte Luger paa alle Sider; i Midten stod et rundt Bord, hvorpaa der laae allehaande konstige Instrumenter og en Mængde opslagne Skrifter med røde Bogstaver og fremmede Tiffre. Paa Enden af Bordet laae en stor tilluft Bog med en svær Steen over, og forbundet med Gulvet ved en Kobberlænke. De satte Lysene paa Bordet og betragtede Bærelset og dets underlige Bostab.

”En Studerestue altsaa og formodentlig et Observatorium”, sagde Bispen og satte sig i den store Stol ved Bordet for at eftersee Skrifterne og Papirerne, medens Greb Albert med det ene Lys overbeviste sig om, at der ingen anden Udgang var fra Bærelset, end den til Trappen. Han betragtede med Deeltagelse en stor konstig Messingkugle, hvorpaa alle Stjernebillederne vare indridsede, og hvorpaa han tillige saae adskillige velbekjendte Navne, meest fra det nysforbigangne Aarhundrede. Men hvad han meest studsede ved var et lille Arnested med et Kobberør gjennem den tykke Muur og med allehaande underlig formede Staalrør eller Glasrør af Leer og Metal; hvad der herved meest forundrede ham var, at Aften var varm og skjulte gloende Emmer. ”Her maa da altsaa være Nogen, som endnu benytter disse Redskaber”, sagde han, og nærmede sig

Bordet for at underrette Bispen om sin Opdagelse. Da saa han en Forbauselse i Bisp Peders spændte Ansigt, som fast forfærdede ham: Bispen stirrede med ufravendte Dine paa et Blad med røde latinske Bogstaver.

"Hvad læser I der? ærværdige Herre!" spurgte Greven og satte sit Lys paa Bordet ved Siden af Bispens.

"Forfærdelige Hemmeligheder ligge her begravede, hviskede Bisp Peder, og hvis vi turde aabne den Bog der, — her pegede han paa den store lænkede Bog med Stenen — kunde der maaskee opgaae et Lys for os, som kunde forklare mig en Gaade, jeg nu i ni Dage grunder paa, maaskee kunde vi da bevare Kongen og Fædrenelandet fra en stor Ulykke og opdage en Forbrydelse — et Kongemord, som ellers vil være skjult til den sidste Basun aabner Gravene. See, det staaer her med tydelige Ord, og jeg røber Eder ikke nogen Hemmelighed, som ene tilhører mig eller Kirken. Ikke for Intet har vist Herren ledet os til sammen til dette Sted."

"Læs, Læs! — sagde Greven forfærdet — jeg forstaaer Eder ikke." — "Gaf tilside!" sagde han til Carl, der ogsaa studsende havde nærmet sig og hørt nogle af Bispens Ord, som han forbausset erindrede sig at have hørt, Ord for Ord, af hiin besynderlige Bjergmand i Kirken.

Paa sin Herres Befaling gif Carl tilside, men kunde dog ikke undlade at lytte opmærksom til hvert lydeligt Ord, der undslap den heftige Bisp Peder.

”I hiin Bog staaer det Alt — sagde Bispfen — men her staaer en skrækkelig Forbandelse over den, der uberettiget aabner den. See, dette er kun et Register over den hemmelige Bogs Indhold.”

”Stjernetyderdrømme! — sagde Grev Albert — mystisk Sværmerie og Ussindighed!”

”See her! — udbrød Bispfen igjen — Den store Kong Valdemars Horoskop og Skjæbne. Ewils-lingbrødrene Arels og Esberns Horoskop og Skjæbne. Og see her! Sjette Knuds Skjæbne — hans Morderes fordømte Navn — hører I! myrdet — hans Morderes Navn — see, det er det, jeg vil vide — den, der myrdede ham, truer ogsaa hans kongelige Broder. Og see her! ogsaa til os kommer Listen: Hr. Sunos og hans Søners Skjæbne — Andreas Erkebisp, hans langvarige Hellsot — Peder Bisp i Roskild; Jacob, Lars og Ebbe Suneson; Grev Albert af Orlamünde, hans Horoskop og mærkelige Skjæbne; hans Stjernes Forbindelse med Kongens” —

”Hvad ogsaa mig! — raabte Grev Albert — fordømte Gjøglerie! jeg vil intet Ord vide derom; det tjener kun til at gjøre fornuftige Folk galne.”

”Men see her da! — vedblev Bisp Peder ivrig — det kunde dog vel være værd at vide: Kong

Valdemar den Anden — hans hemmelige Fjender og Efterstræbere, hans Krigslykke og Elfskov — den store Fare, han og Riget kan undgaae, hvis han advares i Tide” — —

”Hvad! — raabte Albert — altsaa dog ingen Nødvendighed, ingen jernfast uundgaaelig Stjæbne! er der selv Daklen i Stjernerne? Galsskab er det, fordomt Vanvid — men det gjælder Kongen, min Herre, og jeg maa vide det; ad den Gjøglers Trudfler og Forbandelser leer jeg. — Dette er ikke den brave Esbern Snares Værk. — Her maa være en Gjak og Bedrager, som har villet have ham til Bedste. Maaskee er han lumskeligen bleven myrdet, den ærlige Helt, da han opdagede Bedrageriet. Vi maae være paa vor Post her; maaskee lurder hiin Gjøgler et Sted her i Nærheden. Men vide vil jeg dog hvad han siger om Kongen. — Der kan være Sandhed, fordomt Sandhed i det Galsskab; maaskee en hemmelig Sammensværgelse mod Kongens Liv — jeg vil vide det, paa hvad Side staaer det? kast det op, ærværdige Herre! — see, den Helvedes Bog er aaben!” Med disse Ord slog han med sit Sværd; hefte til den svære Steen, som laae over Bogen, saa Stenen med et stort Bulder rullede hen ad Gulvet og den store kobberbeslagne Bog aabnede sig af sig selv, idet Vægten faldt af Bindet. ”Læs det Blad, der er opslaget, først! — sagde Albert — maaskee

det ogsaa skal have Noget at betyde, og vil vi være Gjætte, saa lad os være det tilgavns!"

"Anders, Præst i Slagelse, den Hellige kaldet, Kong Baldemar den Andens Fortrolige, — læste Bispen — den mægtige Mand, hvis vidunderlige Skjæbne her er aabenbaret, skal aflægge sit Regnskab for den øverste Dommer i Midnatstunden mellem den 1ste og 2den Jan. Anno Domini 1205."

"Hvad, hvorledes? i denne Nat? i denne Time? — udbrød Grev Albert — viser Sanduhret hist ikke paa tolv? Den Løgn skal vi snart overbevise os om; for tre Dage siden bragte den gamle underlige Præst, sund og rask, mig et hemmeligt Budskab fra Kongen. Rast nu op hvad der staaer om Sjette Knud og om Kongen selv, ærværdige Herre! men hvad fattes Eder? I skjælver jo — og hvi bliver her saa dunkelt?"

"Seer I ikke hvor Lysene slukkes — hviskede Bisp Peder — see, nu gaaer det fjerde ud."

"Her maa være Trækvind; jeg vil tænde dem igjen — men læs, læs, fjære Herre! førend Nogen forhindrer det."

Bispen bladrede ængstelig i den store Bog, mens Grev Albert greb Armfagen med de to viftende Lys, som endnu brændte, for at tænde de udslukte; men da kom Bisp Peder til at røre ved Rjæden, som lænkede den store Bog til Gulvet, og som det syntes

gik heelt derigjennem, og med et forfærdeligt Bulder ombæltedes Bordet; det var som en usynlig Malm; haand i samme Diebltk traf baade Bispen og Grev Albert; Lysfestagen faldt Greven af Haanden, og der var bœlmørkt omkring dem.

”Fordømte Gjøglekonster! — raabte Greven og uddrog sit Sværd — er her Nogen, saa tal! eller, ved den levende Gud! jeg hugger den første ned, der kommer mig nær.”

”Forgrib Eder ikke! saar ikke mig og Drengen i Mørke! — hvistede Bispen, som var styrtet af Stolen, men nu reiste sig med Besindighed og Kraft — er her Djevlekonster i Spillet med, saa er det nu mig, som med Guds Hjelp skal forsvare os Alle, og saa kommer I dog ingen Veie med eders Sværd, kjække Ridder! os er steet vor Skjel; hvi vilde vi vide og udforske, hvad der er Fordømmelse for Mennesker at vide? — Lad den ligge, den til Helved lænkede Bog, som vilde lokke os med sig i Afgrunden! Følg mig, ædle Ridder! gaf efter os, Dreng! vel er her mørkt som i en Grav, og Veien seer jeg ikke, men jeg har den med mig, som er Lys og Veien.” Med disse Ord tog han det hellige Crucifix, han bar paa Brystet, i sin Haand, og fandt uden Vanskelighed Døren og Vindeltrappen.

Taus, med en lønlig og inderlig Bøn, gif den tillidsfulde Bisp ned ad den snevre, steile Vindel

trappe. Grev Aldert fulgte ham, forsigtig og taus, med Sværdet i Haanden, og Carl, som med Møie havde betvunget sin Angest og ikke råbet den ved en eneste Lyd, holdt sig saa nær til sin Herre som muligt. Midt paa den mørke Vindeltrappe var en noget rummeligere Affats med en Abning i Muren, hvor igjennem der faldt en svag Lysning af det nylig tændte Nytaarsny. Derved syntes Carl at bemærke, at en anden Trappe stod i Forbindelse med denne, og han saae nu tydelig, at et Lys bevægede sig dybt nede paa hans venstre Haand, som i en umaalelig Afgrund.

"Seer J, strenge Ridder! — hviskede han til sin Herre — der kommer man med Lys, dybt, dybt nede."

Grev Albert saae det ogsaa og viste det til Bispen.

"Lig stille og lad os gaae! — svarede Bisp Peder — den Dei kom vi ikke fra, og med hiint Lys har vi Intet at skaffe." "Viig fra os, Satan!" raabte han ned i det dybe Hul, og strax udsluktes Lyset; men et Jammerkrig lod fjernt gjennem Abningen, og en dyb, lallende Stemme, som Carl troede at gjenkjende, raabte, frygtelig forstærket, som gjennem et Talerør: "vogt dig, Peder Suneson! vogt dig, Albert af Orlamünde!"

I det samme mærkede de, at den snevre Trappe var opfyldt med Røg; de forstærkede deres Skridt, og en tættere, fast kvælende Røg modtog dem. Da de endelig vare ved Enden af Taarntrappen, var Løbdøren til Grev Alberts Sovokammer lukket i Laas. Med et mægtigt Spark sprængte Greven Døren, og en heftig Lue slog dem imøde fra det med Røg og Flamme opfyldte Sovokammer. At gaae tilbage var den visse Død; de maatte frem gjennem Luerne for at komme til Gangdøren, og det lykkedes. Men Døren havde Bispen saa fast stænget for, at de vare nær ved at kvæles, inden de fik den aabnet, og nu havde de tre lange Gange og den sidste høie Trappe tilbage. Gangene vare opfyldte af Røg. Luerne forfulgte dem bagfra; brændende Paneler og Bjælker faldt ned rundt omkring dem, og da de endelig naaede den sidste berygtede Trappe, stod den i lys Lue.

”Følg mig! — raabte Bispen — i Guds og alle Helliges Navn! vi maae derigjennem.” Han holdt Crucifixet foran sig, og ilede bedende fremad. Med svædne Haar og Klæder stode de endelig paa den store Nøllesteen ved Enden af Trappen, og med et umaadeligt Brag styrtede Trappen gnistrende sammen. De traadte ud i Gaarden og aandede igjen, og nu saae de hele Sidesløien i en eneste Flamme, og med et uhyre Brag styrtede Taarnet. Ved det stærke Lys, som Jlden pludselig udbredte, bemær-

kede Carl, at der fløi en Mængde brændende Papirer ud af det sammenslyrtede Taarn, og han syntes at see en menneskelig Skikkelse opsamle dem og forsvinde i Røgen.

”Lad det være den Almægtige! dengang var han bestjærmende med os”, sagde Bisp Peder, og fulgte nu roligere Grev Albert og Carl, som ilede op i Slottets Hovedfløi for at vække og frelse de Sovende. Snart vare alle Gaardens Beboere forsamlede, og den almindelige Skræk forsvandt efterhaanden, da de saae, at Ilden ikke greb videre om sig, men nydedes med at fortære og ødelægge den hele østlige ubeboede Sidefløi.

Fru Helene var i det første Dieblik yderst bestyrtet. Den pludselige Ild havde i saa faae Dørblikke lagt Taarnet og Sidebygningen i Aske, at det var hende ubegribeligt, at hendes Gjester kunde være reddede. Hendes Glæde ved at see dem uskadede var tillige saa heftig og inderlig, at hun, uden Hensyn paa Rjon og Sømmelighed, i sin lette nordentlige Natdragt, med de flagrende brune Loffer om den ubedækkede Hals, omfavnede dem hjertelig og bad dem tilgive hende, at hun saa letsindig havde sat deres Liv i Bøve. ”Den lille Sorte troede jeg dog ikke var saa ond, — sagde hun — eller har I maastke drillet ham? jeg hørte et fælt Skrig, han skulde dog vel aldrig selv være omkommen i Luerne, den Staffel!”

Saaledes talte hun, som Grev Albert troede, endnu fortunlet af Skrækken; men uden nærmere at forklare sig, skyndte hun sig med Hænderne for Barmen og med blussende Kinder til sit Sovestue, saasnart hun besindede sig og bemærkede Forstyrrelsen i sin Paaklædning.

Da hun atter traadte frem, var hun i Reiseklæder. Ethvert Spor af Angest og Uro var forsvundet af hendes skønne muntre Ansigt; hun følte sig nu ret glad ved usfortøvet at kunne forlade et Sted, hvor hun dog nu aldrig meer kunne sove rolig nogen Nat, forsikrede hun.

Ingen gjorde derfor nu den mindste Indvending mod hendes Reise. Det var imidlertid bleven Dag. Ingeborg og Cæcilia vare ogsaa reiseferdige. Hestene stode sadlede for Døren, og hele det talrige Selskab satte sig til Hest, undtagen lille Rigmor og hendes Fostermoder, som ledsagedes i Karmen af Bispens gamle Martin og Carl af Rise.

Den Opmærksomhed og Høflighed, Carl saae sin Herre og de ædle Riddere bevise deres ridende Damer, ansaae han det nu for sin Pligt at bevise den lille lunefulde Rigmor: ethvert af hendes barnlige Ønsker var ham en Befaling; han sprang ofte af Vognen, naar den var i stærkest Fart, og indhentede den igjen, uden at forårsage mindste Ophold, blot for at bringe sin lille Dame en affalden Suglefsjær

eller en Bust smukt grønt Mos, som hun havde peget paa eller ønsket sig. Derfor belønnedes han rigelig ved det smukke Barns Glæde og venlige Tak, og undertiden endnu mere ved hendes Frygt, naar han gjorde et fordovent Spring, og ved hendes Beundring over hans Kjæthed og Hurtighed, naar han kom saa vel og behændigt fra det.

Hvor Reisetøget standsede for at udhvile og vederqvæge sig, sørgede Carl altid først for at bringe Rigmor i Sikkerhed fra Vognen og Hestene; saa sprang han til sin ridderlige Herres Tjeneste, hjalp ham Reisekappen af, trak hans Hest til Stalden og besørgede hurtig Alt, hvad han ønskede.

Den første Aften i Herberget betragtede Bisp Peder opmærksom den raske livlige Dreng, som gik tilhaande ved Dvælsnadveren og som ved tusinde Smaa-tjenester gjorde sig yndet af dem Alle. Bispfen kjendte nu først Carl og erindrede, at det var den samme smukke Dreng, som var kommen til ham med Fader Saxo, og som den Gamle havde rost og anbefalet ham kort for sin Død. Bispfen omsavnede Drengen heftig og bebreidede sig, at han ikke før havde tænkt paa ham og taget sig af ham. "Du havde Ret, Søn! — sagde han bevæget — vor Herre sørgede bedre for dig, end Bisp Peder, og du kunde ingen bedre Herre og Mester faae i Verden, end ham, du nu har."

”Jo, Kongen”, meente dog Carl; dog dette sagde han saa sagte, at Ingen hørte det, og Bispen klappede ham paa Kinden og lod ham løbe.

”De flette og krumme Veie gjorde flere Dage reiser nødvendige, og det talrige Selskab kom sjelden længer nogen Dag, end tre eller fire Mile. Reisen gif gjennem Slagelse og over Corsøer til Nyborg. I Slagelse var der i de Dage en stor og almindelig Sorg, og med Forbauselse hørte Bispen og Grev Albert, at den berømte Præst Anders, som havde faaet Navn af en hellig Mand, i disse Dage var død. De spurgte nysgert om Dagen og Timen, og en Klosterbroder, som havde været tilstede ved hans Død, underrettede dem om, at han havde forladt Verden som en Helgen i Midnatsstunden mellem den første og anden Januari.

”Hiint Ord var altsaa dog Sandhed, — sagde Grev Albert tankesfuld til Bispen, da de rede ud af Slagelse Port — vel, at vi ikke læste mere i hiin forunderlige Bog! det havde kunnet gjøre mig forrykt troer jeg. Imidlertid forlader jeg nu ikke Kongen uden den højeste Nødvendighed.”

”Jeg ikke heller, — svarede Bispen — hvad der nu skal blive af Danmark, beroer visselig, næst paa den almægtige Guds Bistand og Folkets gjenopvakte christelige Aand, paa denne mærkelige Konges Liv og Lykke.”

Om den nylig afdøde Præst i Slagelse fortalte Folket de forunderligste Ting. Han lod til at have været en sjelden begavet Mand og en stor Folketaler. Skjøndt han aldrig af Paven blev canoniseret, levede hans Navn dog til de sildigste Tider blandt Folket, som en vidunderlig Helgens. Selv paa den unge muntre Kong Valdemar paastod man, at den gudfrygtige Præst ved sin Tale og Udfærd havde gjort en forunderlig Virkning. Den bekjendte Tildragelse i Slagelse, da Kongen der, for to Aar siden paa sin Hyltingsreise gjennem Sjælland, havde maattet afstaae Byen de betydelige Jorder, den hellige Anders sagdes at have omredet paa Føllet, medens Kongen var i Badet, ansaaes vel af Mange som en Spøg af Valdemar og et listigt Gjøglerie af Hellig-Anders; men at Kongen dog ansaae ham for meer, end en sværmerisk Gjak eller en stinhellig Bedrager, syntes han derved at have beviist, at han flere Gange efter hiin Tildragelse havde ladet den besynderlige Præst kalde til sig og længe underholdt sig med ham i sit Konkammer, ja selv benyttet sig af ham til vigtige og hemmelige Sendebud. Naar der siden taltes om denne Mirakelmand ved Hove, taalte Kongen ikke at den puklede Hofnar eller nogen af de lystige unge Hofmænd spottede ham, men Kongen blev da ofte, selv naar han var muntrest og lystigst, pludselig alvorlig og besynderlig stemt, saa at Mange meente,

den hellige Anders maatte have betroet ham vigtige Hemmeligheder. Derfor kaldtes ogsaa siden denne mærkelige Præst saavel i Folkemunde som i Skrifter Kongens Fortrolige (Regi Valdemaro Ildo familiaris).

Med Deeltagelse betragtede de Reifende, til Hellig: Anders Ihuommelse, Korsset paa Hvilehøi mellem Slagelse og Corsøer, som et mærkeligt Tidens Tegn; og skjøndt Enhver troede hvad han vilde om Underværket, som sagdes der at være skeet, var der dog Ingen, som vovede at spotte høit derover. Kun meente Fru Helene, at det vilde vare længe, inden hun blev saa hellig, at hun kunde reise udenlands paa Hellig: Anders bequemme Viis; men at der vel ogsaa gaves en anden Maade at gjøre flige Konster paa. Og heri gav Bispen og Grev Albert hende ganske alvorlig Ret. Der var vel En og Anden blandt Ridderne, som gjerne ved denne Leilighed vilde have givet sit Hjerte Lust og beklaget sig over Geistlighedens overhaandtagende Magt og Indflydelse; især vare Johan Marskalk og Absalon Bælg særdeles misfornøiede over Tabet af de betydelige Godser, hvormed deres Forfædre havde beriget Kirker og Klostere. Noogle bittre Ord mod Præstemagten svævede dem allerede paa Læberne; men den ærværdige Bisp Peders Nærværelse lagde dem Baand paa Tungen, og den strenge Grev Alberts bekjendte

Agteffe for den geistlige Stand holdt ethvert ubestemt og usømmeligt Udtryk tilbage.

Fru Helenes ufordeelagtige Navnkundighed og den Opmærksomhed, det prægtige Reisetog med hende opvakte i alle Byer, var Bisp Peder, for hans geistlige Værdigheds Skyld, særdeles ubehagelig; men da han ikke, uden at fornærme hele Selskabet, kunde forlade det eller beklage sig over sin mislige Stilling, udbrød ofte hans Hestighed mod den store graae Hingst, han reed, og som aldrig kunde gaae ham tilpas. Derved kom han ofte i en større Fart, end han ønskede, og naar han saaledes undertiden i sin Hestighed, med Rappen flyvende om sig, kom forud for Selskabet, og stundom svinglede lidt ubehændig paa den urolige Hingst, loe Fru Helene ret hjertelig, og beklagede sig kun lidet om den strenge Alvor, hvormed Grev Albert betragtede hende.

Paa den stormfulde Seilads over store Belt mumlede Skibsfolkene temmelig høit og i plumpe Udtryk over, at de havde Kongens Frille ombord. Dette troede imidlertid Grev Albert, at Ingen havde hørt uden han, og harmede sig taus derover for ikke at gjøre Ondt værre; thi med Vaadsmændene kunde han dog ingen Landse bryde for Fru Helenes Være, og hendes Udsærd syntes ham heller ikke saa stille og ærbar, som han fordrede. Siden saae han, at Jomfru Ingeborg var særdeles bleg og forvirret

og den stille Cæcilia fældte Laarer; han formodede da vel, at nogle plumpe Baadsmandsbord om deres Moder maatte være komne dem for Øren; men han overlod det til deres omhyggelige Fæstemænd at trøste og opmuntre dem. Paa Fru Helene mærkedes vel ogsaa nogen Forstemthed; men hun gav Sølufsten og den stærke Kuling Skylden derfor, og var snart ligesaa munter og selfkabelig som tilforn. Saasnart de vare iland, vidste hun endogsaa at gjøre hele Selskabet oprømt ved sit Bid og sit behagelige Lune, saa Grev Albert ikke vidste hvad han meest skulde forundre sig over, den Sjælsstyrke, hvormed hun syntes at bære Forsmædelsen i den offentlige Mening om hende, som dog vist for en Deel var hende bekjendt, eller den ubegribelige Letsindighed, hvormed hun syntes aldeles at ringeagte Rygtet, idet hun ved denne Reise selv gav de onde Tunger Stof til Bagvaskelse.

I Nyborg modtoges det fornemme Reiseselskab med Ære af Slotsbefalingsmanden, den gamle eenarmede Hr. Ludolph, for hvem Grev Alberts og Bisp Peders Navne vare den bedste anbefaling, og som hilste Esbern Snares trende Sønner, som en gammel Ven af deres berømte Fader. Den gamle stive Slotsherre viste vel ogsaa Fru Helene al den Ærbødighed, han troede at skylde hendes høie fyrstelige Byrd, men hans Høflighed mod hende var kold

og tvungen og kostede ham isinesfaldende Overvin-
delse. Paa sin gamle halte Skimmel, som han af
Erkjendtlighed mod dens Ungdomsbedrifter altid reed
paa, ledsagede han imidlertid Selskabet til Odense,
hvor de ønskede at udhvile og vederqvæge sig.

Bed Odense Port yttrede den gamle Herre sin
Forlegenhed med at finde et Herberg i Staden, som
sømmelig kunde modtage saa stort og fornemt et
Herfskab. Men derfor vidste Johan Marskalk Raad;
han spurgte om St. Knuds Gildehuus da ikke var
rinnmeligt nok til at huse dem, og da Hr. Ludolph
forsikkrede, at det var det største Huus i Staden,
fandt den sparsomme Marskalk det rigtigst at tage
derind og lade sig frit beværte af Gildebrødrene.
"Nylig har Kongen jo stadfæstet deres desuden alt
for store Friheder og Rettigheder, — sagde han —
man burde heller udrydde slige halve Hængehoveder
og halve Skjelmer af Landet: Urostiftere ere de og
hemmelige Dyrørere, der ikke ere bange for at slaae
en Konge ihjel, naar han ikke er efter deres Hoved.
Men nu har man jo endog givet deres selvgjorte
Skraa Lovskraft — istedetfor at lade dem hænge, har
man givet dem ti Mark Sølv af Den Sild til Klæder
og Eeneret til at male Korn for hele Odense Bye.
De maae jo være hovedrige; men derfor paaligger
det ogsaa de Vælsker af Kjærlighedspligt at beværte alle
Reisfende."

"Jeg er selv en Broder af St. Knuds hellige Gilde, — svarede den gamle Hr. Ludolph rolig — hvad I nys har sagt til Fornærmelse for Kongens bedste og meest hengivne Undersaatter vil jeg tilgive Eder; thi en udengilds Mand kan ikke krænke en ægte Gildebroders Ære; men vil I overbevise Eder om, at vort Broderskab ikke mener det ilde med Kongen og Fædrelandet, saa indbyder jeg Eder til at modtage den Gjestfrihed, som vi unægtelig af Kjærlighedspligt ere alle uformuende Reisende skyldige, og som jeg ikke vovede at tilbyde et saa rigt og fornemt Herfskab."

"En almindelig Forlegenhed stod malet i alle Ansigter; især var Hr. Niels Mule, som ethvert Anstød mod det Sømmelige gif særdeles nær, ganske ude af det; han begyndte pludselig at hoste og tale om Veir og Vind, hvori hans hele Politik bestod ved Hove, naar der indtraf noget Anstødeligt.

"Hvorledes — stammede Johan Marskalk — hoitærede Hr. Ludolph! hvorledes kan I, som Ridder og Slotsherre, være Medlem af et Gildelag, som jeg troede kun bestod af Kjødmanngere og Kræmmere."

"Jeg stammer mig ikke ved at regne mig blandt Nyborgs brave Borgerfskab — svarede Hr. Ludolph — min Optagelse i Broderskabet var vistnok en Undtagelse fra den almindelige Bedtægt; men I seer

jo ogsaa, at jeg derfor har opofret min Ret, som Ridder, til at fordre Vresoppreisning af Eder med Sværdet og min venstre Arm; dog derfor er jeg ikke værgeløs."

Grev Albert søgte nu, saa godt som muligt, at bilægge Tvisten, og til Beviis paa sin Agtelse for St. Knuds mægtige og undertiden farlige Broderskab, som Kongen dog nylig havde givet Beviser paa Tillid og kongelig Bevaagenhed, modtog han paa sit Reiseselskabs Begne Hr. Ludolphs Indbydelse til Gildehuset, med den Betingelse, at han maatte erstatte de tjenende Brødre deres Uleilighed og Udgift. Grev Albert greb desuden gjerne denne Leilighed til at gjøre sig bekendt med Landen og Tonen i disse nu saa talrige Broderskaber, som Mange ansaae for saa farlige for Landets Rolighed.

Den gamle Slotsherre gjorde sig en Ære og Fornøielse af at gjøre Grev Albert bekendt med Gildets Love og Vedtægter, som nu ikke længer vare nogen Hemmelighed, og som i en urolig og usikker Tid kun havde fælles Forsvar og Sikkerhed til Hensigt. At Gildet nu ikke egentlig meer havde noget statsborgerligt Formaal for Die og at dets Medlemmer vare Kongens troe og nidkjære Undersaatter, var det ham isærdeleshed magtpaaliggende at gjøre denne Kongens tro og hengivne Ven indlysende. Dette lykkedes ogsaa den gamle sære Herre saa alde-

les, at Grev Albert erklærede, saasnart Tid og Leilighed tillod det, selv at ville indtræde i et saadant Broderskab, naar dets Skraaer og Vedtægter ikke udelukkede nogen Fædrelandsven, han være Kriger eller Borger; thi han indsaae vel hvorledes disse Broderskaber, hævede og beskyttede af Kongerne og Landets vigtigste Mænd, kunde være Kongen og Fædrelandet til betydeligt Værn i ulykkelige og urolige Tider, hvis saadanne Samfund virkelig bestode af de bedste Fædrelandsvenner, som dog saaledes havde et Foreningspunkt, naar Splid og Tvedragt adskilte Hjerterne.

I det store Gildehuus modtoges Gjesterne med Venlighed og trohjertig borgerlig Gjestmildhed. To aldrende Borgermænd i Gildebødrenes halvgeistlige Hættekapper modtog de Reisende, uden at besvære dem med noget Spørgsmaal om deres Navn og Stand. "Hvo er Danmarks retmæssige Konge for Gud og Mennesker?" spurgte kun den ældste af dem enhver af de indtrædende Gjester, og paa Svaret: "Valdemar Valdemarson" indlodes de strax i den øverste rummelige Gjestestue, hvor der var flere Gildebødre tilstede, og hvor der opvartedes med Al, Mjød og et stort Saltmadsfad. For og efter Maaltidet blev der sjunget en kort Messe, og over Bordet udbragtes der Skaaler for Hellig Knud, Jomfru Maria og Kongen. Til Gildebødrenes

andre Vedtægter og Skikke saae de Reisende Intet, og som udengilds Gjester var Broderskabets store Forsamlingsfal dem lukket.

Efter Maaltidet gav den gamle Slotsherre Grev Albert et hemmeligt Vink og Greven fulgte ham ubemærket ind i et affides Værelse.

”Derfom J ikke anseer mig for nysgjerrig eller paatrængende, ædle Greve! — sagde den gamle stive Herre og betragtede Albert med et skarpt gennemtrængende Blik — saa besvar mig et Spørgsmaal i Fortrolighed! hvorledes kommer J, som Kongens og Landets troe Ven, til at ledsage denne altforvel bekjendte Fru Helene til Nibehuus, og det paa en Tid, da Folket er blevet skuffet i sit visse Haab om at see en agtet og ærbar Dronning dele Valdemars Throne? — kjender J ikke bedre Kongens eneste svage Side og denne Qvindes høitflyvende Planer? eller kan Grev Albert nedværdige sig til at understøtte Synd og Underfundighed?”

”J fornærmer med dette Spørgsmaal ikke mig alene, — svarede Albert med krænket Selvfølelse — J fornærmer min Konge og den ædelbaarne Dame, hvis Beskytter og Ledsager jeg nu er; men jeg seer vel Grunden til eders Spørgsmaal, og ærer den velmeente skjøndt ubesviede Iver for Kongens og Landets Vel, som misleder Eder. Over Kongens Sind og Hjerte raader han kun selv; den saakaldte

Svaghed, I maatte heller sige Slethed, man kun
 alt for skaansom bedømmer hos Konger og store
 Mænd, og som jeg hører I med flere gode Danne-
 mænd ogsaa tiltroer vor unge Konge, vilde jeg foragte
 hos ham, som hos enhver, hvis han besad den;
 men mit Hjerter maa aldeles fritjende ham derfor.
 Fru Helenes formeentlige Hensigter og Planer ere
 mig ubekjendte; hvad Bagvaskelsen siger hende og
 Kongen paa, har jeg vel hørt, men Gud forbyde
 mig nogensinde at troe det! hendes Reise til Ribes-
 huus misbilliger jeg, som en af hendes største Ubesin-
 digheder; men til at hindre den, har jeg hverken
 Magt eller Ret. Tilfældet og simpel Ridderhøflighed
 har gjort mig til hendes Ledfager, og saalænge hun
 er under min Beskyttelse, tillader jeg ingen Mand af
 Ere ustraffet at sige et fornærmeligt Ord om hende.
 Eders Alder, værdige Hr. Ludolph! tillader mig
 kun for denne Gang at gjøre en Undtagelse med
 Eder."

"Brave, trofaste unge Mand! — svarede Hr.
 Ludolph og greb hans Haand med Varme — eders
 Kjærlighed til Kongen og eders ridderlige Agtelse
 for Qvinden forblinder eders Dine, seer jeg; men
 dadle Eder derfor kan jeg ikke. Tilgiv, at jeg et Dje-
 blik var uvis om hvad jeg skulde troe om Eder! Alt
 I ikke vil flaaes med en gammel eenarmet Mand
 for hvad jeg siger Eder under fire Dine, takker jeg

Eder ikke for; thi det vilde være en Latterlighed; og hermed er da den Sag klar. Imidlertid raader jeg Eder til ikke at opholde Eder her længer med denne Dame, end høist nødvendigt. Nu et Ord paa mit og Broderskabets Vegne. Skulde det engang — som Gud forbyde — blive Tilfældet, at Kongens bedste Ven og Raadgiver maatte have nødig at spørge om, hvor der endnu var danske Mænd at finde, som havde Liv og Guds tilovers for Fædrelandet, saa behøver I kun at aabne dette Brev, og hvert Navn, I læser deri, kan I stole paa, som paa Eder selv." Med disse Ord rakte han Greven et stort Pergamentsbrevskab, forseglet med rødt Bly, hvori St. Knuds Billede med Scepter og Krone var aftrykt. "Det er en Rødfilling, — sviede han til — gid den Stund aldrig maa komme, da I behøver den! men kommer den engang, og gamle Ludolph maaskee da ligger under Fanen med det rustne Sværd paa Risten i Nyborg Kirke, saa tænk paa mig, brave unge Herre! og lad mig ikke have seet Eder forgiven!"

Taarerne stode den gamle Herre i Øinene, og uden at vente paa Svar gik han hastig bort, og gav den bevægede Grev Albert Tid til at fatte sig og forvare det uaabned Trostabsbrev paa sit Bryst.

Da Greven kom tilbage til Selskabet, var den gamle Slotsherre der ikke. Man hørte Hestetramp

paa Gaden, og saa ham allerede ride ud af Byen
saa hastig som den halte stive Skimmel kunde
bære ham.

Grev Albert syntes at bemærke, at Gilde-
brødrene betragtede Fru Helene med mistænkelige
Bine og gave hverandre hemmelige og betydende
Bink; han kom den gamle Slotsherres Raad ihu
og skyndte paa Afreisen. Til stor Uergrelse for
Johan Marskalk forglemte Bispen og Grev Albert
nu ikke ved Afreisen at lægge en rigelig Gave i Gilde-
husets Gjestebøsse, og Fru Helene syntes ret at have
sin Glæde af at drille sin faderlige og sparsommelige
Hr. Søn ved sin fordoblede Rundhed og Gav-
mildhed. Absalon Bælg, som havde taget meest til
Lakke med Sylten og Saltmadsfadet, yttrede ved
Afreisen derimod temmelig høit, at hans fornuftige
Broder Johan havde Ret, og at hvis de gode Gilde-
brødre vare rigtige Møllere, vidste de nok at mele
deres Kage og faae deres Kjærlighedspligt betalt af
Meelsækkene.

”Jeg kjender ikke Esbern Snare igjen i hans
Sønner, — sagde Bisp Peder paa Veien til Grev
Albert, da de vare komne noget forud — den fjæffe
Esbern udfisktede høimodig Skjænk og Sjølegave til
Kirker og Kloster; disse plyndrede dem gjerne ud,
om de turde. I veed vel, at de endnu forholde

Sorøe Kloster Steenløsemagle; det Kan skal de
visselig fortryde paa deres Dødsdag.”

”I det Stykke tør jeg ikke forsvare dem — sagde
Grev Albert — men det veed jeg dog, behøver Kon-
gen deres Arm, er den redebøn og stærk, og behø-
ver han deres Pung, staaer den ham vist ogsaa
aaben.”

Med Armen kan det maaskee have sin Rig-
tighed, men med Pungen ikke, med Pungen,
Gudsød, ikke — ivrede Bispen — den holde de
fast og lukket i Haanden som Judas Iscariot paa
vor Altertavle.”

”Da veed Fru Helene desbedre at lukke den op;
hos hende sidder Daleren ikke fast”, skjæntede Greven
for at afbryde.

”Ja hos hende sidder jo Jngenting fast”; num-
lede Bisp Peder ærgerlig.

Over denne Yttring kom Grev Albert i Harm-
e: ”var I Ridder, som I er Bisp, — svarede han
heftig — turde jeg dog endnu bryde en Landse med
Eder for den ædelbaarne Frues Dyd og Ære.”

”Tør man vide hvorom de ædle Herrer tvistes?
— spurgte Fru Helene, som i det samme jog med
sin raske Ganger ind imellem dem — mig synes de
ere noget hvirostede, og at Talsen er om at bryde
Landser.”

Bisp Peder taug forlegen og lod Hingsten undgjelde sin Utilfredshed, men Grev Albert lod sig ikke bringe ud af sin Fatning. "Talen er om en Dame af ædel Byrd og, saavidt jeg veed, af ulastelig Bandel, — svarede han — hun er noget uforsigtig, letsindig og forsængelig, det tilstaaer jeg, og hun glemmer derover den gyldne Regel, at det ikke er nok for en Kvinde at være ulastelig, men at hun ogsaa maa synes det. Jeg vil tage Eder, ædle Frue! til Dommer i vor Tvist: troer I, at en saadan Svaghed og Følgerne deraf i Mængdens Domme kan berettigge nogen Ridder til at drage hendes Slot forbi med Haan og sætte et Skjændselsmærke paa Porten?"

"Hvilken Ridder — spurgte Fru Helene forbauset — vilde være saa uforskammet og uretfærdig?"

"Jeg ikke, ædle Frue! det forsikkrer jeg Eder; men vilde det da ikke være ligesaa ubilligt og uretfærdigt, naar en uforskammet Haand havde efterladt slikt et Mærke paa den fortalte Qvindes Port, og en Herrens Tjener gif forbi med Foragt og lyst Forbandelse over Huset?"

"Visselig, visselig, I har Ret, ædle Ridder! — raabte Bisp Peder ivrig — og jeg har Uret, skamfuld Uret. Skinnet kan skuffe, og selv om det ikke skuffede, være det langt fra mig at løfte den første Steen mod Synderinden."

”Ederes Tvist er altsaa bilagt uden min Stemme,” svarede Fru Helene med dybt krænket Stolthed i Blik og Miner, medens hun forgjeves søgte at skjule den bittre Taare, som nedrullede over hendes skjonne blege Kinder.

Hos Grev Albert var ved dette Syn enhver Tvivl udsløttet om hendes Reenhed og uplettede Vandel. ”Ja visselig, ædle Frue! — sagde han med Barme — vor Tvist er hævet, og den Dames Ære, vi talte om, sværger jeg ved Gud og den hellige Michael at forsvare mod enhver Modstander, som jeg vil forsvare min Herres og Konges Ære, med Ord og med Sværd, med Liv og med Blod. Vil I paa hiin ædle Dames Begne, — tilsvorede han — række mig et Pant, skjonne Frue! saa vil jeg bære det paa mit Bryst, at det kan minde mig om min Eed, saalænge jeg lever.”

Mildere bevæget, tog Fru Helene den hvide Handske af sin Haand, hvorpaa hendes Taare var falden, rakte Grev Albert den taus og trykte sin ædle Ridders og Beskytters Haand med Taknemmelighed; thi hun forstod ham saare vel. Hun reed tankesuld et Stykke fremad og standsede pludselig sin Hest, som om hun gruede for at ride længer frem og vilde vende tilbage. Men nu indhentede det øvrige Selskab hende med Latter og Spøg, og hun bekæmpede hastig enhver Betænkelse.

Ingen var lykkeligere ved Reisen, end Carl. Mange Navne og Steder vare ham bekjendte af den gode Fader Saxos Fortællinger. Han betragtede Alt med den største Opmærksomhed og hvad han ikke vidste skulde gamle Martin altid fortælle ham. Ved Landsbyen Ohrup saae han Gramaaen forene sig med Nipsaaen, og spurgte Martin, om det ikke var der, den fromme Biskop Leofdagns vilde svømme over, da de grumme Hedninger dræbte ham med deres Pile.

”Det er Snak, — sagde Martin — jeg kjender alle Bisper her i Landet, og her har aldrig været nogen af det Navn.”

— ”Jo vist har her saa, længe før du blev fød”, svarede Carl og fortalte lille Rigmor den rørende Historie. Barnet tog hjertelig Deel deri og var nær ved at græde over den fromme Martyrs Død; men Fostermoderen trøstede hende med, at det nok var et gammelt Eventyr, og at der nu ingen Hedninger meer vare til i Verden.

”Jo vist er der saa, — afbrød Carl hende ibrig — vor Konge fører jo endnu ofte Krig med Hedningerne, og saasnart jeg har lært at føre Sværd og Skjold, vil jeg være med.”

Det smukke Barn blev ganske alvorlig ved disse Carls dristige Ord, og Fostermoderen, som meente, det var af Frygt for Hedningerne, søgte at trøste

hende med den Forsikkring, at der dog ingen Hedninger vare her tillands, og dem, som vare i fremmede Lande, holdt Kongen nok i Aue. Men nu fortalte Carl en anden Historie, og Rigmor loe og klappede i Hænderne igjen. Som de nu kom nærmere til Ribe, blev gamle Martin snaksommere; thi han var fød der i Egnen og kjendte nu hver Bust og Steen paa Veien. Han forklarede heelt lærd paa sin Viis, hvad siden andre Lærde have gjentaget, at Byen hed "Ribe" fordi der blev reuet saa meget Hø om Sommeren, og han kunde ikke noksom beskrive hvor lifligt der var i Høhøsten, og hvor herligt Byen da saae ud ved Aaen og Havet mellem de mange grønne Høie og Kjærene med deres Svaner og de nye herlige Abildgaard, som de geistlige Herrer, efter den hellige Abbed Vilhelms Exempel, havde anlagt og ladet hente Abildkjærner og Planter til fra fremmede Lande. Over de tre Vandmøller ved Aaen udbredte han sig vidtløst, og fortalte Carl omstændelig, hvorledes man i den ene beredte Skind med megen Kunst til Pelse. Da han nu saae Ribe i Graastand gjorde han dem Alle opmærksomme paa, hvor grandgivelig den lignede et Gaaseæg, og, naar man saae ret til, en ordentlig velskabt Mand med Arme og Been, og i begge disse Paastande maatte man give ham Ret; thi han var barnfød der i Egnen, og maatte vide det bedst, hed det.

De fjørte forbi nogle halvnedrevne Huse og Brakker. "See, her er Gammel-Ribe, — sagde Martin — nu boer her kun Fattigfolk; men her boede i gamle Dage de rige og fornemme Folk, for ikke at være Havet og Søroverne for nær."

"Jy, det var en Skam, — sagde Carl — men nu tør vi nok boe ved Havet, — vedblev han glad — nu ere Søroverne bange for os — saadan en Konge har vi nu."

De fjørte nu ind ad den saakaldte Slotsport, som gjennem Grønnergaden førte til Slottet, og Carl vilde endelig vide hvad de tre himmelblaae Kro-nede Løver skulde betyde, som vare afbildede over Porten, ligesom de sprang frem i Luften af et Taarn. Da følste Martin sig ret stolt ved at kunne fortælle, at det var Byens ældgamle Vaaben fra de hedenste Tider, og at Kong Harald Hildetand havde givet det til den gode Stad Ribe. Hvad Løverne skulde betyde vidste han vel ikke saa nøie, men han havde ofte grundet derpaa, sagde han, og meente i sin trofskyldige Fromhed, at det vel skulde betyde den hellige Trefoldighed.

"Men Vaabnet sagde du jo var fra de hedenste Tider", indvoendte Carl.

"Ja saa skal det vel betyde, at Nipsaaen har tre Arme, og løber gjennem Byen paa tre Steder, — sagde Martin ærgerlig — for det veed jeg den

gjør, og saa har den vist ogsaa gjort i de hedenske Tider; men vil han vide det bedre, maa han spørge vor Bisp, ellers er jeg barnesød her og behøver ikke at spørge Nogen om hvordan Ribe seer ud. Prøv nu, om han kan tælle Taarnene! — vedblev han stolt, og glemte sin mislykkede Fortolkning — see, der ligger vor Fruekirke paa Lilliebjerget; see, hvor Taget skiner, som pure Sølv og Guld! det er halv Bly og halv Kobber, maa han vide, og der har vi Slottet; det hedder Rosborg.”

”Ribehuus vil du nok sige”, afbrød Carl ham.

”Rosborg hed det, da jeg var ung, — svarede Martin — nu hører jeg nok, de kalde det Ribehuus, ligesom der ikke var flere Huse i Ribe, for Jngenting maa nu være som det har været før. See her, — vedblev han snaksom — her har jeg mangen god Gang rendt over Horsetorvet til Ragskilde og seet Lybene bære Steen af Bye — det var en lykkelig Tid — og hist nede paa Dammen ved Fiskertorvet har jeg tidt seet dem holde Thing.”

”Hvem?” spurgte Carl adspredt.

”Jh! Borgerne mener jeg; vil han være en Ordfløver, vil jeg ikke have med ham at skaffe.”

”Bliv ikke vred, gode Martin! — bad Carl — fortæl os kun noget mere! du kender Alting saa godt her.”

”Ja jeg kan nævne ham hver Gade og Slippe her i Byen: førend jeg kom til vor Bisp, maa han vide, har jeg samlet mig mangan god Blumbum *), hist i Capittelhuset og hentet sød Biin baade for Erkedegnen, Dekanen, Seniorerne, Capittel: Procuratoren og alle fire og tyve Kanniker, baade de Regulares og Seculares — siden han er saa klog og har gaaet i Skole hos en Grammaticus, veed han vel sagtens hvad jeg mener.”

Carl taug undseelig: thi Latinen havde han aldrig kunnet komme affted med, og han mærkede vel, at gamle Martin havde tjent saalænge hos sin Bisp, at han deri var ham overlegen.

Over denne lille Triumph blev Martin fjæk og munter, og fortalte nu omstændelig, hvorledes det gik til i Capittelhuset fra Morgen til Aften, og hvorledes der læstes atten Messer daglig for den hellige Jomfru og alle fromme Sjæle. Han nævnede alle Byens Gader og Porte, Torve, Broer og Kirker, samt alle Byens Gilder fra St. Knuds og den hellige Gjertruds indtil Pehlingegildet i Svinkrog.

Endelig rullede Karmen over Vindebroen og holdt stille ved Brønden midt i Slotsgaarden. Carl

---

*) o: plumbum; et Slags Blystempel, som Kannikerne brugte til daglige Lønninger og siden udvekslede mod Penge.

beundrede det store prægtige Slot, med dets høie Volde, Mure og Taarne, medens gamle Martin beregnede, at Slottet nu maatte have staaet i 80 Aar, og berømte den dybe mærkelige Brønd, som kunde forsyne en heel Hær med Vand i den længste Beleirring. I Gaarden vrimlede der af kongelige Gaardssvende og Huuskarle, som modtog de Fremmedes Heste paa Befaling af Gaardsfogeden. Denne førte Gjesterne til Slotsstrappen, hvor han overlod dem til Dørvogteren og Slottets indvendige Betjenter. Saasnart Carl havde løftet Rigmor af Vognen og bragt hende op ad Slotsstrappen til Fru Helene og hendes Døtre, ilede han til sin Herre, tog hans Kappe paa Armen og fulgte saaledes Selskabet i ærbødig Frastand, medens hans Hjerte bankede af glad Forventning efter at see Kongen, som var den høieste Lyksalighed, han i lang Tid havde drømt om.

Det var just ved Middagstid og Kongen sad ved Bordet blandt sine Frender og sine Mænd. Det reisende Selskab blev af et Slags Underhofmarsk anvist Plads ved et altid opdækket Gjestebord i et af Slottets mindre Gemakker; kun blev Grev Albert af særdeles kongelig Gunst indbudt til det kongelige Taffel, hvor hans Plads altid var ham forbeholden. Saasnart Greven i et affides Bærelse havde taget Haandtvæt og ordnet sit Haar og sin Klædedragt, bad han høflig Fru Helene og hendes Døtre und:

skyldte, at han paa Kongens Bud maatte forlade dem. I Fru Helenes skjønne Ansigt var en ydmygende Følelse af hendes underordnede Værdighed her umiskjendelig; men hun holdt gode Miner og bad den opvartende Hofbetjent efter Tasselet at melde hende og hendes Døttre for Prindsesse Regise.

Til stor Glæde for Carl, fik han Befaling af Grev Albert til at følge ham, og med sin Herres Rappe paa Armen fulgte han Greven til den store kongelige Spisefal. Bævende traadte han over den høie bonede Tærskel og blev strax af en Hofbetjent anvist Plads blandt de andre Svende og Kertedrenge bag ved Marskens Stol, nærved Døren, medens Grev Albert nærmede sig den øverste Ende af Bordet med Anstand og Erbødighed.

Forundret betragtede Carl de mange statelige Riddere ved Bordet og al den Pragt og Herlighed, som omgav dem; men han gav sig ikke Tid til at dvæle ved nogen af de mangfoldige nye Gjenstande, som her tildroge sig hans Opmærksomhed; hans Dine søgte kun Kongen, og han ledte ikke længe forgjeves. Den unge Konges hjætte og muntre Ansigt, det runde ungdommelige Heltelhoved, med de krøllede brune Lokker og det korte mørkebrune Mundstjæg, svarede vel ikke til den Forestilling, han havde gjort sig om et stort kronet Hoved; men den store Balde mars Sønn behøvede ingen kongelig Krone for at

kjendes; hans mørkebrune næsten sorte Ornesine havde allerede det mægtige Herskerblik, som ubilkaarlig tvinger til Underdanighed, og hans høie runde Pande, som ingen Sorgens Tverfure endnu rynkede, syntes med sin stolte og skjønne Hvælving at være en ophøiet Bolig for de dristigste Kongeranker. Et Par letbevægelige Lidenskabsfurer mellem de store livfulde Dine røbede den Hestighed og Kraft, hvormed han vidste at sætte sin Villie igjennem. Han sad rolig og munter ved Bordet i sin daglige Huusdragt, hvori han sædvanlig er afbildet, med en hvid Ringkrave om Halsen, et Slags kort bomuldsforet Pantsertrøje af hvid Silke, med en Rad Guldknapper i Bræmmen, knappet høit op i Halsen og ned over Brystet, dertil prydet med gyldne Tverstriber og smalle baldyrede Bræmmer ved Haandledene. En smal Sværdgjord med et Guldspænde sluttede ham fast om det snekkre Liv, derved hvælvede Silketrøjen sig fyldig over hans Bryst som en Brynie. Forresten bar han korte posede Underklæder af sort Floiel med haandsbrede Guldgalonier paa langs, dertil hvide Strømper og Skoe med brede Sløifer.

Carl saae ham dog kun som Brystbillede, men bemærkede rigtigt, at hvis der var Forhold i hans Legemsbygning, maatte han fast være et Hoved høiere, end de fleste af hans Mænd; thi det temmelig høie Bord syntes for ham alene at være for lavt; og

naar han spiste, løstede han undertiden Brikken op fra Bordet for ikke at bise sig.

Udelsdrenge, som stod bag ved Kongens Stol med hans guldbalbyrede Skarlagenskappe paa Armen, var i Carls Dine et lykkeligt Menneske, fordi han kunde være Kongen saa nær og række ham Alt, hvad han pegede paa.

Imidlertid var Grev Albert kommen op til Bordenden og hilsende Kongen paa sædvanlig Ridderviis.

”Velkommen, brave Albert! — sagde Kongen og rakte ham sin høire Haand, som Greven med halv nedbøiet Knæ kyste. — Tag Plads og vederqvæg Eder blandt os! eders Sæde staaer ledigt; naar vi har druffet et Velkomstbæger sammen, følger I mig til Lonkammeret.”

Derpaa satte Greven sig paa sin sædvanlige Plads øverst blandt Ridderne, og de to nærmeste Riddere reiste sig paa gammel Viis for at give ham Plads; thi skjøndt de stive Hoffstikke fra Svend Grathes Tid for en Deel vare affkaffede, og Kongen, som hans store Fader, var en Elsker af sømmelig Munterhed og Uvungenhed ved Bordet, vare dog de Stikke og Sædvaner vedligeholdte, som Kongens Værdighed og zjensidig Høflighed syntes at udfordre. Ved Bordet talede Enhver frit med sin Sidemand, dog ikke høiroftet, men saaledes at Enhver kunde

høre Kongens Ord, saasnart han talede høit til
 Nogen.

Nærmest ved Kongens høire Haand sad hans
 alvorlige Søster, den langt ældre Prindsesse Regise,
 som dog endnu ikke var uden ungdommelig Ynde,
 men hvis rolige aldeles lidenskabsløse Ansigt kun op-
 vakte liden Deeltagelse. Hun talede yderst sjelden,
 men hørte taalmodig paa hvad hendes Sidemand
 den skaldede Grev Claus, hendes og Kongens Halv-
 broder, med sin sædvanlige Vidtløftighed og Om-
 stændelighed fortalte hende om sin tilkommende Ge-
 malinde, Grevinde Ida af Schwerin, og om alle
 hendes Dyder og Fuldkommenheder.

Paa Kongens venstre Side sad Erkebisp An-
 dreas, med hvem Kongen fornemmelig underholdt
 sig, og som han udspurgte om hans Keiser og Begi-
 venheder i fremmede Lande. Broder Gunner og
 Mester Harpestræng vare ogsaa her tilstede; men de
 vare bænkedede noget længer fra Kongen, for at give
 Plads for hans fornemme Gjest, den tydske Ordens
 Ridder og Hørmester i Liffand, Hr. Hermand Balke;
 han var en høi mager Mand, som i sin snevre sorte
 Ordensdragt, med det sorte sølvindfattede Kors om
 Halsen og paa Livkjortelen, kneisede stolt og anseelig
 ved Siden af Kongens krumryggede Skriftefader den
 listige Erkedegne Arnfred og de tykke uanseelige Kan-
 niker fra Bøhmen Kenert og Albrecht med deres een-

foldige men ærlige Fuldmaaneansigter; for dem holdt Mester Harpestræng en lille Forelæsning over Diætetiken, som de syntes at høre paa med stor Beundring, medens de tværtimod hans Forskrift toge til, takke saavel med Laxen og Spegegaasen, som med det røgede Harekjød. Broder Gunner derimod sad i en livlig og underholdende Samtale om den ældste nordiske Digtekunst; han havde nemlig faaet sin Plads mellem de to berømte Skjalde Thorgeir Dana-skjald og Islænderen Olaf Hvitaskjald, Skaldas bekjendte Forfatter, som paa denne Tid var Kong Baldemars Gjest. Baade Gunner og Islænderen vare heftige, og naar de undertiden blev for høirostede, maatte den sagtmodige Thorgeir tale dem tilrette og erindre dem om Bordfikkens, medens Kongens Drost, den fromme og stærke Astrad Fracke, som sad ligeoverfor dem, spegede sit Kjød ved Afholdenhed fra Kjødspiser, fordi han nylig havde overilet sig i Brede, men holdt sig dog til Vinen for ikke at fæde sig, og den gamle tørre Andreas Kammermester rystede sit graae ærlige Hoved og gav Bjørn Mundskjænk et Vink om ikke at lade sætte meer Viin for de høirostede Gjester; thi de forstyrrede ham i hans Beregning over hvormange Sølvkander der var i Brug, da det var hans Pligt at svare til Sølvtoiet.

Blandt de danske Riddere havde, næst Grev Albert, Junker Strange Ebbesøn Forsædet; han var Kongens fortrolige Ven og Raadgiver, og havde været hans Baabenmester og Lærer i hans Barndom; han var en mild og beleven Mand med et godmodigt skjøndt noget skalkagtigt Smiltræk ved Munden; Haarene hang ham langt ned over Ørene, og et aabent ærligt Ansigt skinnede glad og rolig derigennem; formedelst sit ungdommelige Udseende kaldtes han endnu af de fleste unge Junker Strange, skjøndt han var over 40 Aar og var Fader til de unge Riddere Ebbe og Peder Strangesøn. Blandt de ældre Riddere vare især Erkebispens og Bisp Peder's Brødre: Jacob af Mone, Lars Sunesøn og Kong Sverkes Svigerfader Hr. Ebbe Sunesøn af Anar drup berømte for deres Manddom og Heltebedrifter; de havde alle tre stor Slægtlighed med deres geistlige Brødre, og vare høie og stærke Mænd med et alvorligt og krigerisk Udseende. Næst dem vare især Brødrene Ivar og Ebbe Glug berømte som tvende af Kongens tappreste Riddere; men de vare mindre anseelige og faldt mindre i Øinene ved Siden af Peder Glob og Ivar Lykke, som ved deres Rigdom, Pragt og artige Sæder tildroge sig alle Fremmedes Opmærksomhed. Hr. Ebbe Sunesøns anden Svigersøn Grev Engelbret var især i Orde for sin Driftighed og Belevenhed; og vel ikke mindre driftig, men ikke nær

faa høflig var den stærke undersætsige Hr. Carl Graa,
om hvem det hedder i Ræmpevisen:

Der Ingen er i Sverrigs Land,
Som eene kan mod hannem staae.

Han havde til Sidemand den ikke mindre berømte Hr. Dve Dyre, som var en vældig og lidenskabelig Jæger, og altid bar et stort forgyldt Jægerhorn over Skulderen og om hvem det hedder i Ræmpevisen:

Han hugger ned for Fod i Strid,
Som Bønder de meie Korn.

Hos de yngre Riddere Junker Knud og Hr. Lembak sad Kongens unge Søstersøn Grev Otto af Lüneborg, som endnu kun var en femtenaarig Yngling, og endnu ikke havde modtaget Ridderlaget, men som allerede havde givet de meest udmærkede Prøver paa Mod, Driftighed og en mageløs Hurtighed i at udrette de forvovneste og vanskeligste Foretagender, hvorfor han ogsaa allerede af Mange kaldtes den anden Esbern Snare. Hans runde skjæglose Pigeansigt, og endnu spinkle fine Legemsbygning gav ham Udseendet af en halvvoxen Dreng, og Carl af Nise, som dog næsten var fem Aar yngre, syntes i Legemskræfter hartad at kunne være hans Lige.

Som Kong Artur blandt Ridderne ved det runde Bord, sad saaledes Kong Valdemar Seier blandt

sine Lehns mænd og Riddere, og naar han betragtede den stolte Række af udmærkede og prøvede Mænd, hævede hans Bryst sig heelt stoltelig, og han betragtede de glimrende Seirvindinger, han allerede havde vundet, kun som lykkelige Forbud paa den Høihed og Velmagt, hvortil han med sine dristige Ungdomsplaner haabede at hæve Danmark's Rige.

Kongen selv var den største og skønneste Mand af dem Alle. De Ældste af hans Kæmper, som havde kjendt hans store Herre Fader i hans unge Dage, og fægtet med ham for Arcona, kunde ikke noksom forundre sig over den unge Konges tiltagende Kiighed med deres gamle Herre og Konge. Selv Klängen i hans Stemme og den særegne Maade, hvormed han slog op med Haanden, naar han uddeelte en Befaling eller blev hastig i Sindet, erindrede dem ofte om hans mægtige og undertiden vel heftige Herre Fader.

Kongen havde udbragt en Velkomstskaal for den kjække Grev Albert, hvilken alle Ridderne havde ledsaget med et hjerteligt Glædesraab; men Kongen havde bemærket, at hans fornemme Gjest Hr. Hermand Balke havde følt sig fornærmet og tilfidesat derved, og han ønskede dog ikke at gjælde for uhøflig og uopmærksom mod denne stolte og vigtige Mand.

”Til Ære for det ædle tydske Huus af St. Maria til Jerusalem ville vi tømme dette Bæger”, sagde

Første Deel.

R

han derfor efter nogen Betænkning og reiste sig. Strax stode alle Ridderne op og ledsagede Skaalen med Bægerklang, dog uden det sædvanlige Glædesraab. Den stolte fremmede Ridder boiede sig med Anstand for Kongen og hans Mænd, medens han paa den tydske Ordens Vegne modtog Skaalen og til Gjengjæld tomte et Bæger igjen til Ære for Danmarks Konge og det ædle danske Ridderskab.

Uagtet denne gjensidige Høflighed kunde dog hver Mand see, at Kongen endnu stod paa en spændt Fod med den tydske Orden, af hvem han ikke vilde lade sig affstikke Grændser for sine Erobring i det hedske Liffand og Esfland. Kongen og Erkebisp Andreas havde ogsaa nylig havt en ivrig Ordstrid med Hærmesteren om den ligesaa urimelige som haarde og uchristelige Maade, hvorpaa Ordenen søgte at udbrede Ordet i hine Lande, da man istedet for blot at forsvare Ordets Forkyndere, tvang Hedningerne til Daaben med Sværdet, eller, naar man vilde være lemfældig, søgte at lokke dem ved forfængelig Dienslyst og et Slags bibelske Comœdier, blandede med smagløse og forargelige Dytog af den græske og romerske Afguds lære. Det store Korstog til Liffand, Baldemar længe havde tænkt paa, og hvortil Paven nu ogsaa paa det kraftigste havde opmuntret ham, lod derimod til at kunne blive velgjørende for hine Lande, især saaledes som den fromme

Erkebisp agtede at lede det; men dette Foretagende var det, Hærmester Balke havde til Hensigt at forhindre. Imidlertid syntes hans Underhandlinger med Kongen derom kun at have havt liden Fremgang. Han havde allerede taget Afsked, og han agtede nu ikke længer at opholde sig her ved Hoffet forgjeves.

Paa hine gjensidige kolde Hofflighedsyttringer fulgte en almindelig Taushed. For at bringe Munterheden tilbage, gav Kongen Bjørn Mundskjænk et Bink om, at han skulde lade Bægrene fylde paany, medens Kongen selv opfordrede de tvende Skjalde til at forlyste dem Alle med et muntert Qvad, helst et saadant, som kunde digtes paa Stedet, og ikke behøvede lang Tid og Betænkning. I dette Slags Sange havde Thorgeir Danaskjald just sin Styrke, og Kongen vilde gjerne give ham en Leilighed til om muligt at overgaae den berømte Islænder, hvis konstigere rimede Sange, Kongen formodede, behøvede længer Tid og Betænkning.

Thorgeir rødmede undseelig ved Opfordringen og bad den ældre og fremmede Mester at synge først, han undsaae sig ogsaa ved at lade sin konstløse Sang høre for Skaldas berømte Forfatter, som i Bevidstheden om sin høiere Konstfærdighed ansaae den gammeldags Digtemaade for altfor simpel og eensfoldig.

Olaf Hvitastjald lod heller ikke Leiligheden gaae forbi til at vise sig for Kongen og hans Hof i et glimrende Lys. Han havde længe ventet paa en saadan Opfordring, og da den viebliklige Digtning ikke var hans Sag, havde han med Flid og Konst udarbejdet et Drapa til Ære for Kongen i den vanskeligste og konstigste af alle de nyere Versarter, den saakaldte Allhendt, hvori de enkelte Stavelser i hver Verslinie rimedes tvende Gange, og hvori Ordene, ved dristige og usædvanlige Omfætninger, skulde mere forbause og overraske.

Han kunde Sangen godt udenad, og sang den med en stærk og mandig Stemme, efter at han først havde bedet om Undskyldning, hvis en viebliklig Digtning skulde mislykkes ham i den vanskeligste af alle Versarter, som han kun troede sin ophoiede Gjenstand værdig.

Konstgrebet lykkedes. Hvad han sang til Ære for Kongen, behagede Alle, skjøndt det lod noget stift og tvungent, og en almindelig Beundring udbrod over den nye konstige Rimmklang og de dristige Bendinger.

Kongen takkede ham venlig, skjøndt han ikke havde forstaaet det Halve af Qvadet; men han fandt, at der horte megen Konst og Snildhed til at faae saamange halvrimede Ord til at hænge sammen, og

han begreb ikke hvorledes det var muligt i sig Hast at faae et saadant Konststykke færdigt.

Nu kom Naden til Thorgeir; men han var saa overrasket og forbausset over hvad han nys havde hørt, og det behagede ham dog saa lidet, at han ikke længer vidste hvad han skulde troe om sin egen Sang og Digtning, eller om den rette Skjaldefonst maaskee dog bestod i Andet, end i at synge varmt og ligefrem hvad hans Hjerte var fuldt af. Han stod taus og modfalden en liden Stund og betænkte sig.

”Mangler du Stof — sagde Kongen — saa lad mig hjælpe dig! besyng os den skønneste og herligste Kvinde! det er jo en Gjenstand, et ungt Hjerte altid kan opvarmes af.”

”Maaskee kan jeg komme den unge Bardes Indbildningskraft til Hjælp”, sagde hastig Hørmester Balke, og lod Thorgeir overrække en liden tilluft Lade af forgyldt Sølv, besat med kostelige Stene. Thorgeir aabnede Laden og faae et lidet qvindeligt Brystbillede, malet med sjelden græsk Konst i Vox paa Røddetræ. Aldrig havde den unge Skiald seet saa deiligt et Kvindeansigt; han bviæde sig fast ærbødigt derfor, som for en Helgeninde; hans klare blaae Dine tindrede mildt og roligt; han følte sig ret glad og stille tilmode, som for Guds Moders fromme Billede i Kirken, og han glemte alle Betæneligheder

og begyndte et Qvad i Syngesprogets ældste simple Digtemaade, hvori Voluspa og de ældste nordiske Skjaldeqvad ere digtede, i simple konstløse Ordfoininger og uden anden Prydelse end Rhythmus og enkelte kraftige Bogstavriim, som dog ganske syntes at komme af sig selv. Saaledes besang han med en klar og venlig Stemme, og i rene dybe Toner, den deilige Qvinde, han syntes at see levende for sine Dine. Han beskrev hendes guldgule Lokker, og lignede dem med den modne bølgende Apestrøm paa Danmark's Sletter; i de blaae himmelklare Dine saae han den dybe stille Kjærlighed og den høie gaadefulde Stræben mod det Evige og Uförgængelige, som opfyldte og bevægede hans inderste Sjæl, naar han saae Himlen med alle dens Stjerner speile sig i det store Hav eller i Danmark's stille klare Søer. Han beskrev ikke længer nogen enkelt Deel af det herlige Billede: det stod heelt og levende for hans Sjæl; men hans Kjærlighed til Fødelandet og hans Begeistring over dets stille venlige Deilighed blandede sig saaledes med hans Forestilling om reen qvindelig Skjønhed, at han i den deiligste Qvindes Billede saae den Aand og det Udtryk, som mindede ham om hans Moders Buggesange og hans Barndoms skjønneste Drømme. I Billedet, han besang, saae han saaledes Danmark's forklarede Engel opløste sig fra Dalene og de grønne Høie, fra de lysgrønne Skove

og stille Søer og knæle med Tro, Haab og Kjærlighed for den hellige Forbarmers Throne. "Fred og Betsignelse over Danmark, horte han hende bede — Fred og Betsignelse over Kongen og mit Folk! Fred og Betsignelse over mine troe kjærlige Søner og Døtre i Evighed!" Hans Stemme bævede under Sangen og hans Dine fyldtes med Taarer. Qvadet var endt, og intet Bifaldsraab hørtes, Ingen beundrede hans Konst og Skjaldegaver; men alle Hjerter vare rørte, og i mangen haard gammel Kæmpes Die glindsede en Taare. Ogsaa Kongen var bevæget: "Tak, min brave Thorgeir! — sagde han — har du end ikke Dlaf's Konst og sjeldne Snildhed, saa har du dog Ord og Toner, som gaae til Hjertet; det kan jeg og alle brave Dannemænd godt lide, derfor skal du ogsaa med Rette hedde Danastjald. Men hvad er det for en Talisman, som har gjort dig Hjertet saa varmt? lad see engang! maaffee kan den ogsaa lære os Andre at synge."

Thorgeir havde nylig raft Billedet fra sig, og det var allerede gaaet gjennem alle Riddernes Hænder, da det nu kom til Kongen. Alle beundrede det høilig og fandt, at Thorgeir ikke havde sagt for meget til dets Berømmelse. Da Kongen saae Billedet, forandrede hans Ansigt sig pludselig; han sad længe taus og fordybet i dets Bestuelse; og han var den Eneste, som ikke strax udbrød i lydelig

Beundring over Billedets Skjønhed og Konstværkets fjeldne Værd; men det Blik, hvormed han betragtede det, og den synlige Overvindelse, hvormed han søgte at løsrive sig derfra, for at give det tilbage til dets Eiermand, undgik ikke den snilde Hærmesters Opmærksomhed.

”Derfor dette Arbeide af en Konsterfaren bød: mist Klosterbroder skulde have noget Værd i eders Dine, stormægtigste Konge! — sagde Hr. Balke — saa værdises at modtage det, som et ringe Beviis paa min Erbødighed. Det er langtfra at være noget fuldendt Billede af hvad det forestiller, men er kun en svag Efterligning af den unge Prindsesse Margaretha af Bøhmen.”

”Altsaa et virkeligt Contrafei! — udbød Kongen — Ved St. Bent! den hellige Lucas selv kunde ikke have contrafeieret den benedidede Jomfru listigere. Jeg takker Eder for den vakre Gave, — tilsoiede han med neddæmpet Glæde — modtag denne Armring til Legn paa min Erkjendtlighed.” Med disse Ord affrøg han en kostelig Guldarmring, besat med store Topaser og lod den ved Hofmarsken overrække Hærmesteren paa et Sølvfad; men den skønne Margarethas Billede forvarede han hastig i den gyldne Lade, og gjemte det ved sit Bryst ved Siden af sine kjæreste Reliquier.

”Ere de böhmske Klosterbrødre nu saa verdslig: sindede, — spurgte Erkebisp Andreas — at de tage deres Tilflugt til en hedensk Kunst for at afbilde den jordiske og forgængelige Skjønhed?”

”Lillad mig, ærværdige Herre! — svarede Hærmester Hermand, til hvem dette Spørgsmaal syntes henvendt — den ædle Malerkunst er visselig mere kristelig, end hedensk, og de fromme Mænd, som udøve den, laane kun den jordiske og forgængelige Skjønhed for dermed at give os en svag Efterligning af den himmelske og evige. Hiint Billedes Bestemmelse var kun at tjene til Model til et stort Altar: billede, som forestiller den hellige Agneses Martyrød, og hvormed den fromme Pater har prydet sin Kloster: kirke. Saasnart det havde opfyldt sin fromme Hensigt, agtede han det ikke for passeligt at beholde det længer i Klosteret og overlod mig det af Villighed, uden at tænke paa, at det skulde komme i saa høie og værdige Hænder.”

Herom blev nu ikke talt mere. Paa Kongens Bink reiste Erkefegn Arnfred sig og fremsagte en kort latinsk Børdbøn. Dermed var Tasselet hævet. Kongen gik tankesfuld med Grev Albert til sit Lønkammer, og Prindsesse Regise ledsagedes af sine Fruer og Terner til Fruersalen. Her modtog hun Fru Helene og hendes Døttre med Venlighed, dog med en vis Tilbageholdenhed og Betænelighed, som hartad

bragte den skønne Enke til at fortryde sit Besøg. Prindsessen beklagede, at hendes Broder Kongen var saa overvældet med vigtige Statsfager, at der i denne Tid kun var liden Selskabelighed og Underholdning ved Hoffet. "Der tales nu kun om Krig og Orlog, — sagde hun — jeg har derfor besluttet for det Første at affondre mig fra det krigeriske Selskab, her nu har samlet sig, og danne en lille fredelig, meest qvindelig Hoffstat i denne Floi af Slottet, som min Broder Kongen har overladt til min Raadighed. Ederes muntre Selskab, ædle Frue! — tilføiede hun — vil derfor her være mig særdeles behagelig, hvis I med eders Døttre kan finde Eder i det stille Konnelis, jeg nu paa en Maade agter at føre, og som snart vil blive nødvendigt, naar min Broder nu, som det lader til, imod Sædvane, ogsaa vil tage Vinteren til Hjælp til sine krigeriske Foretagender."

Disse Udsigter til et indesluttet kedsommeligt Hofliv i Fruersalen behagede Fru Helene kun lidet; men hun gav sig Mine af, at det netop saaledes var efter hendes Sind; thi Kongens Livlighed og Lyst til qvindeligt Selskab, var hende Borgen for, at der neppe, saalænge han var hjemme, vilde blive saa dødt og stille paa Nibehuus, som Prindsessen lod til at ville fremme hende med. Den lille Nigmor blev nu ogsaa af sin Fostermoder bragt til Prindsessen, af hvem hun blev modtaget med Kjærlighed.

Imidlertid havde de unge Riddere iført sig deres Kapper, Handsker og Harnisker, og vare med Esbern Snares Sønner og disses Svogre uddragne til Lystriddet og de daglige Vaabenøvelser, medens nogle af de ældre Riddere og Hofmænd forlystede sig ved Bretspillet og Tablebordet.

Thorgeir Dana skjald var gaaet bort med den lærde Islænder for at lade sig undervise af ham i de nye kunstige Sangformer; thi han ærede høilig den ældre Bardes Fortjenester, og ønskede ivrig at tilegne sig, hvad han af den Fremmedes Kunst og Snildhed kunde lære, uden Opofrelse af sin eiendommelige Natur og hvad han selv ansaae for det Høieste og Vigtigste i det ædle Skjaldskab.

Erkebisp Andreas og Broder Gunner havde strax opsøgt den nysankomne Bisp Peder, og i et venligt Broderlag overveiede de nu tilsammen Kongens og Landets vigtigste Anliggender.

Men i den dybe Muurhulning ved et Vindue, med smaa blyindsfattede Glasrunder, sad Hærmeister Herman og Erkefegn Arnfred i Slottets store Ridderstal ved et Tablebord og taledede hemmeligt sammen om det stærke Indtryk, den skønne bøhmiske Prindsesses Billede syntes at have gjort paa Kongen.

”Det havde jeg vel ventet, — sagde Hærmeisteren, selvtilfreds — eders fridbare Konge er bekjendt som den artigste Ridder i Christenheden og en varm

Beundrer af de Skjønne, maaskee alt for varm, som Rogle ville mene. Prindsesse Margaretha er virkelig ikke alene den skjønneste, men, jeg tør paaftaae det, den meest dydzirede og elskelige Dame, jeg kjender. Eders Konge er hende vel kun bekjendt af Navn og Rygte; men som Helt og Ridder har han allerede en høi Stjerne hos hende. En Forbindelse med hende vilde ikke alene være lykkelig for Danmark, men maaskee ogsaa for de fremmede Lande, som denne erobrelystne Konge nu truer med Ild og Sværd. Jeg kjender Skjønhedens Magt over Hjerterne, og Margaretha elsker Freden endnu høiere, end hun ærer Seiervinderen og Helten."

"Jeg forstaaer, jeg forstaaer, — smidskede Arnfred listig — det er ikke alene paa Liffands og den tydske Ordens Begne, I vil underhandle her; I har ogsaa en hemmelig Fuldmagt, som et ømt qvindeligt Hjertes Gesandt" — —

"Deri feiler I storlig, fromme Herre! — afbrød Herman Balke ham med Selsølelse — at benytte Tilfældet og de menneskelige Lidenskaber til store velgjørende Diemed, anseer jeg ikke for uværdigt selv for en Stormester af min hellige Orden; men jeg fornedrer mig ikke til et blindt Middel for Andres Billie, fordi der faldt et Middel i min Haand, som maaskee kunde foreene min Billie med Andres. En Fyrstes eller en Prindsesses personlige

Lyksalighed kommer det her ikke an paa. Hvad hiint Billede isvrigt angaaer, saa har jeg ikke sagt et eneste usandt Ord derom, og den skønne Margaretha drømmer ikke om, at hun saaledes in effigie hviler ved den unge Konge af Danmarks Hjerter. Hiin Talisman var et Frø, Himlen lod falde i min Haand, — vedblev han med andægtig Mine — jeg udkastede det kun i en beleilig Stund, hvor jeg vidste, det vilde finde en god og villig Grund. Opvojer det maaskee til en Palme for Danmark, forlanger jeg ingen Gæde derfor; men min og Fleres, ogsaa eders Belynders den fangne Bisp Baldemars Fordeel kan maaskee derved forenes med Eders. Han, som har Kongernes Hjerter i sin Haand, har vist ikke gjort Eder, ærværdige Herre! til min Ven og Fortrolige for Intet. Som Kongens Skriftestader, har I Leilighed til at lade et Ord falde i rette Tid — og” —

”Jeg forstaaer, jeg forstaaer, — hvistkede Arnfred — den forelskede Løve slipper Byttet, mener I, og den tydske Orden faaer ene Gæden og den billige Gædesold for at omvende Lifland med Sværdet — Eders Ven Bisp Baldemar staaer sig vel ved det bøhmiske Hof; blev han paa den fromme Margarethas Forbøn fri, gav han maaskee Kongen Andet at tænke paa, end eders Hedninger, og jeg — ja jeg maatte nøies med” — —

”Den første Bispestol i det ombendte Liffand, saasandt den tydske Orden formaaer noget hos hans Hellighed”, faldt Hærmesteren med Eftertryk ind. Derpaa rakte Herrerne hinanden Haanden over Tablebordet og reiste sig taus med et fortroligt Blik, da just Rogen nærmede sig. Smilende under Hatten gif den krumme Erkedegn tilbage til Capittelhuset. Hermand Balke gif til sin Vaabensvend ved Døren. Svenden kastede den hvide Korskeppe over sin høie Herres Skuldre, rakte ham Handskerne og Hatten med den hvide Sjørbusk, hvorpaa han fulgte ham i ærbødig Frastrand til Slotsgaarden. Der stod en høi Hingst sadlet for Ridderen og en adstadig Hoppe for hans Svend; Og i faa Dieblikke havde den tydske Ordens Hærmester, som det syntes, med aldeles usorrettet Sag forladt Ribehuus; men han troede at have kastet en Brand i Kongens Hjerte, som vilde give Helten Andet at tænke paa, end at erobre Liffand og gjøre noget Indgreb i Sværdbrødrene og den tydske Ordens Foretagender. Tydske lands indbyrdes Stridigheder og Kongens Forbund med Keiser Otto gjorde ham det desuden nødvendigt, at henvende sin Opmærksomhed paa et ganske andet Punkt, end han havde ladet sig mærke med for den snilde Hærmester.

Usædvanlig adspredt, havde Baldemar hørt Greg Alberts Beretning om det rigelige Krigsstyr, der

var bragt tilveie, og givet ham Befaling til ufor-
 tøvet at bryde op med Elbhæren, for at ydmyge Kong
 Ladislaus, og sætte en Stræk i de nordtydske Tyrz-
 ster, hvoraf en Deel vare Baldemars Lehnsmænd;
 men han vidste, de pønsede kun paa en Leilighed til
 at løsribe sig fra det danske Overherredømme. Kon-
 gen lovede, selv om saa Dage at støde til Hæren.
 Men den alvorlige Grev Albert betragtede forun-
 dret sin heltmodige Konges Afsyn, og fandt ikke
 den Ro og Bestemthed deri, som ellers altid udmær-
 kede ham, naar han lagde Planer og uddeelte saa
 vigtige Befalinger. Et heller begreb Albert hvad
 der mod Cædvane holdt Kongen tilbage paa Ribe-
 huus, naar saa vigtigt et Tog var forhaanden. Da
 faldt Tanken om Fru Helene og Alt, hvad man
 sagde om hende og Kongen, Greven pludselig ind,
 og han rødmede selv ved den Tanke, der mod hans
 Villie paatrængte sig ham.

”Jeg har bragt Esbern Snares kjække Sønner
 med, — sagde han — og deres muntre Stifmoder
 har gjort dem Selskab hertil, formodentlig for at
 more sig her ved Hoffet; men bliver min Konge sin
 Plan tro, vil Ribehuus neppe blive riig paa Forly-
 stelser for det Første.”

”Det skal I ikke sige, — svarede Kongen —
 Toget til Pommern tænker jeg ikke skal staae længe
 paa, og gaaer Alt efter mit Ønske, kan her maaskee

snart blive ret lystigt og levende paa Slottet. Hvad siger I, min kjætte Søstersøn, om jeg nu for Alvor tænkte paa at formæle mig?"

"Dertil udfordres først en kongelig eller keiserlig Brud", bemærkede Albert; og da Kongen ikke udlod sig videre derom, tog Greven Afsked og begav sig endnu samme Dag, særdeles mørk og forstemt, med mange Riddere og Svende til Hæren, ledsaget af Carl og sit øvrige Følge.

Næste Morgen reed Kongen som sædvanlig til Ottesangen i Domkirken. Da han vilde træde ind ad den prægtige Kirkedør, med Ringen i det forgyldte Rattehovud, saae han den skønne Fru Helene og hendes Døttre, som bleve staaende ved Indgangen for at hilse ham. Med sin prægtige røde Silkefaabe med Hermelinsbræmmer og den høie Silkehat med Strudsfjær tildrog den skønne Enke sig Alles Opmærksomhed. Mange Mennesker stimlede til Kirken, og det forarsagede et lidet Ophold, medens Folket veeg tilside og gjorde Plads for Kongen og hans Følge.

"See, det er Kongens Frille, den rige Enke fra Sæbygaard — sagde en tyk Ribe-Borger til sin Ledsager — see, hvor hun udmaier og froer sig! hende faae vi nu maaskee endog til Dronning istedetfor Keiserens Søster — tvi!"

Forbittret hørte Kongen den uforfammede Tale; bleeg af Harmen, vendte han sig om og saae et fornærmeligt Smil i mange Ansigter; men hvo der havde sagt hine Ord vidste han ikke. Han betvang sin Hestighed og gik rolig videre; men Fru Helenes og hendes Datters Hilsen besvarede han med et koldt og fremmed Blik, uden at see paa dem. Den skønne Enke lod hastig Sløret falde for sit Ansigt, for at skjule den pludselige Farveveksling, hun følte i sine Kinder; hun greb sin Datter under Armen, for ikke at vakle, og skyndte sig til en lukket Kirkestol, hvor hun med hede, bittere Taarer sank paa Knæ og syntes at bede.

Kongen havde glemt sin Rosenkrands og sendte sin Kertedreng efter den. Urolig og adspredt, tumlede han ind i Skriftestolen og følte en usædvanlig Trang til at give sit Hjerter Lust for sin Skriftefader. "Jeg har en svær Synd paa min Samvittighed, — sagde han gjennem Gitteret til den opmærksomme Erke-degn — ved uforsigtig og forsængelig Snak og letsinndig Opførsel har jeg bragt en fornem og ærbar ung Enke i Vanrygte, og bragt mig selv i ond Digtale blandt Folket. Ved hvilken Gud kan jeg udsone den Brøde? og hvorved kan jeg gjøre Ende paa den frænkende Folkesnak?"

"Ederes Forsøelse, min Konge! — svarede Skriftefaderen — hører vel ikke, strengt taget, til

peccata mortalia eller Døds synderne, men om den endogsaa kunde henregnes dertil, vilde en ringe Deel af den hellige Kirkes Fortjenester være tilstrækkelig til at udfone den, og derpaa giver eders sønlige Hengivenhed for Kirken og den romerske Stol Eder et billigt Krav. Vil I dernæst undgaae Brødens naturlige Følger for Verdens Dine, og undgaae Forsmædelsen i eders Gres Besmittelse, saa bør det skee ved en christelig og hæderlig Formæling med en Qvinde af eders Stand, og ved aldrig oftere at see den unge forførte Enke."

Kongens Kinder blussede. "For to Dage siden — svarede han — vilde denne Bod have været mig streng og vanskelig nok, idag tykkes den mig kun alt for let"; og nu aabenbarede han Skriftefaderen det lønlige Afguderie, han siden igaar Middags havde været henfaldet til, og hvorledes han istedetfor at læse sit Ave Maria kun havde betragtet en verdslig Qvindes Billede, som havde faaet Plads ved hans Hjerte ved Siden af hans Bedstefaders, Hertug Knuds, blodige Haarlok.

Det hører endnu til peccata venialia, naadige Herre! — hviskede Arnfred gjennem Gitteret — hvad ogsaa den mystiske Præst i Slagelse maa have sagt Eder om det indvortes Lys, om Redskænkelsen i Guds Bæsen ved Selvcontemplation og Sandsensurenens Udryddelse, saa viser denne eders Fortabelse

i et verdsligt Billede noksom, at det er eders funde Natur imod, at helde til Mystikernes unaturlige Lære. Det er bedre at gifte sig, end lide Brynde, siger Apostelen, og jeg veed intet bedre Raad at give Eder, ædle Herre!"

"Hvad? Brynde — gjentog Valdemar heftig — nævn ikke saaledes den bedste og reneste Følelse, jeg har kjendt i mit Liv! jeg bekjender dig den ikke som nogen Synd; men maaskee er det et Sværmerie, et Slags Banvid, som dog Jngenting fører til, og jeg harmer mig kun over, at jeg for denne Grilles Skyld glemmer saavel at handle, som at bede; thi det er ikke alene mit Uve Maria jeg forsømmer, det kunde jeg vel indhente igjen, det er ikke blot min Rosenkrands, jeg glemmer; men min Hu staaer nu meer til en Kvinde, jeg aldrig har seet, end til Kamp og Ledingsfærd for Landets og Kronens Ære. Var jeg Kvinde eller Præst, vilde jeg maaskee troe, at der var Trolddom ved hiint Billede, som jeg modtog af Fjendehaand; men skille mig ved det, vilde jeg dog ikke for alle din Kirkes Helgenbeen og Martyr-tænder tilsammen."

"Det Offer forlanger ikke heller den hellige Kirke af Eder — hviskede Arnfred — for Trolddom frygter jeg ikke her, skjøndt man vel før har hørt noget Lignende; men hvad der gjør saa heftig en Virkning paa eders kongelige Sind, tilskriver jeg meget mere

en venlig Indskydelse af eders Skytshelgen og Farfader, den benedidede Hertug Knud. Følg trostlig hvad sliq hellig Indskydelse tilfiger Eder, og sørg for Rigets og Kronens Bevarelse ved en Formæling, som kan bringe Danmark som Eder Lykke og Belsignelse!"

"Det er dog kun Drømmerier og Tant Alt sammen, — svarede Kongen — og hvo staaer mig inde for, at det Indtryk, hiint Billede har gjort paa mig, ikke forsvinder, som en anden Drøm, naar jeg seer hende virkelig. Men jeg vil tænke paa det. Gud befalet, Præst!" Dermed gik Kongen ud af Skriftestolen, og da Ottensfangen var forbi, reed han tankefuld tilbage til Slottet.

Neppe traadte Fru Helene og hendes Døttre ud af Kirken, ledsagede af Peder Strangesøn og Anders Grosøn, førend der hørtos en almindelig Numlen mellem den nysgjerrige tilstimmende Almuesklynge, som gjorde dem et høist ubehageligt Følgeskab til Slottet. Forbittrede over denne Paatrængenhed og uanstændige Forfølgelse, droge begge de unge Riddere deres Sværde, og det var nær kommet til blodige Dptrin, havde ikke nogle Riddere af Kongens Følge paa Baldemars Befaling redet tilbage og adsploittet den urolige Almue, der peeb i Fingrene og udraabte plumpe og fornærmelige Ord mod den smukke pynkede Hex, som de kaldte hende: "hun

forlokter Kongen og vil være Danmarks Dronning! — raabte de — tilbage til Sverrig med hende! hun har knækket Halsen paa sin Mand og staaer i Pagt med den Onde.”

Fru Helene troede, at hun skulde synke i Jorden af Skam, og hendes Døttre græd og klyngede sig ængstelig til deres forbittede Fæstemænd. Usmægtig og bleeg som et Liig, bares den forfulgte Skjønne op paa Slottet. Hendes Stifføtter og Døttrenes Fæstemænd vare yderst opbragte over denne fornærmelige Behandling. Kongen befalede i sin Hestighed Sagen paa det Strengeste undersøgt. For hele Hoffets Dine erklærede han Fru Helene for den ærbareste og ulasteligste Ridderfrue, og svor ved sin kongelige Ære og Magt at beskytte hende mod enhver Fornærmelse. Den, der uden Beviis beskyldte hende for nogen Brøde, erklærede han for den skammeligste Bagvasker og Vredskjænder, som skulde dømmes og straffes derfor efter Lovens hele Strengthed.

Dermed beroligedes nogenlunde Fru Helenes Frender og Venner, og de ønskede nu kun saasnart som muligt at bringe hende bort fra Ribehuus, hvilket ogsaa Kongen fandt rigtigt og nødvendigt.

Men da Helene slog Dinene op igjen efter sin Usmagt, stirrede hun saa vildt og fortvivlet om sig og talede dertil saa forvirret, at man forskrækket maatte hente Mester Harpestreng, som fandt hendes

Lilstand betænkkelig og erklærede, at hun var falden i en hidsig og farlig Feber. Hun røbede i sin Vildelse en lidenskabelig, fast rasende Kjærlighed til Kongen; hun nævnede ofte hans Navn med Taarer og vred sine Hænder. — ”Min Gamle — sukfede hun — ja han maatte døe, det stod i Stjernerne — saa sagde jo den Sorte — og jeg er uskyldig — hvad vilde han ogsaa paa den Trappe i Mørket? — og er hun ikke ogsaa nu død — hun, som min Hjertenskjær først rakte Haanden? — saa skulde hun jo komme — hun med Kronen i de brune Loffer — ha, var det da ikke mig? — hvi loe han saa fælt i Stjægget, den Sorte?” Saaledes talte hun fort, og Ternerne forsede sig og sagde, hun talte om sin Pagt med den Døde.

Lille Nigmor løb forskrækket bort fra Sengen, og da Prindsesse Regise mærkede hvorom Talen var, lod hun Alle gaae bort og blev alene ved den Ulykkelige's Leie.

”Hvo er den Sorte, I taler om, ædle Frue! — spurgte hun rolig — er det en geistlig Mand? — eders Skriftefader og Sjælesørger maaskee?”

”Min Sjælesørger? — gjentog Fru Helene og loe — min Sjælesørger! ja vel, paa en Maade — men han har ikke sørget godt for min arme syndige Sjæl — i Hulen har han bragt mig, i den dybe sorte Hule, hvor der hverken skinner Sol eller Maane” —

"Hvad saae J da i Hulen?" spurgte Prindsessen ængstelig og spændt.

"Hvad der staaer i Stjernerne saae jeg — Hertugens Navn — nei, Kongens — den Skønneste og mægtigste Konges — ogsaa dit Navn saae jeg — her stirrede hun Prindsessen stivt i Dinene — ogsaa du er født til en Krone — mit Navn — sukkede hun — at, mit Navn saae jeg ikke. Dee, Dee! det var vist skjult af Skam og Skjændsel." — Her holdt hun begge Hænder for det Skønne blege Ansigt og græd bitterlig.

Men denne Sindsforvirrelse varede ikke længe: med en overordentlig Sjælsstyrke syntes hun at gjøre Vold paa sig selv og tvinge sit heftige Sind. Med hendes Besindighed kom, til Mester Harpestrængs Forundring, hendes fuldkomne Sundhed tilbage. I den Aften loe og spøgede hun endog selv med tilsyneladende Rolighed over, at Ribe Gadedrenge havde kaldt hende en Hex, og at hun havde taget sig den Sorg saa nær. Da hun hørte med hvilken Hestighed Kongen havde taget sig af hendes Sikkerhed og Ære, hævede hun Hoved og Bryst og spurgte forundret hvorfor hendes Døttre og deres Fæstemænd vare reiseflødte.

"Har jeg maaskee i min ubegribelige Svaghed sagt, at jeg vilde reise? — spurgte hun — er jeg ikke forviist fra det gjestfrie danske Hof, som jeg

umuligt kan troe, saa fordrer min Ære, at jeg netop nu bliver her; Hertug Guttorms Datter kan dog ikke forjages fra Nibehuus af en Flot Gadepeblinger?"

Alle taug forlegne, og Fru Helene reiste sig, stolt og bestemt, og forlangte at tale med Kongen.

"Jeg skal selv forebringe min Broder eders Ænste, ædle Frue!" svarede Prindsesse Regitze hastig og forlod hende.

Baldemar sad urolig og tankefuld i sit Lonkammer, da hans alvorlige Søster, imod Sædvane og uanmeldet, traadte ind til ham.

"Undskyld mig, min Broder, hvis jeg forstyrrer dig! — sagde hun og nærmede sig ham fortrolig — en vigtig Sag bringer mig til dig: det gjælder din og vort Husets Ære. Den ulykkelige Fru Helene ønsker at tale med dig."

"Jeg kan ikke see hende, — svarede Kongen bestemt — men saasnart Lægen tillader det, maa hun reise."

"Det er vistnok nødvendigt — sagde Prindsessen — men her er Meget at overveie: en Hertugs Datter, en Gjest ved vort Hof, en Ridderfrue af saa stort og mægtigt et Huus, en Dame, hvis Ære du selv offentlig med Hestighed har forsvaret — kan hun, beskæmmet og foragtet, forvises vort Hof, som en forskudt og paatrængende Bolerke?"

”Hvad vil du da jeg skal gjøre? — spurgte Baldemar heftig — det vanærende Rygte om os fjender du. Vil du, jeg skal trodse det? vil du, jeg skal opreise hendes Ære, ved at opofre min egen, række hende Haand og Krone og udsætte mig for Europas og mit Folks Foragt? Jeg er ikke uden Brøde, det tilstaaer jeg dig; jeg fandt, hun var den skønneste og elskværdigste Qvinde, jeg havde seet, og jeg viste hende en Opmærksomhed, som har berettiget hende til de urimeligste Formodninger. Men at hæve en Riddersmands Enke paa Danmarks Throne, det Galsskab kunde aldrig falde mig ind. Min Letsindighed og Uforsigtighed har havt sørgelige Følger. Den skønne Enkes gode Navn og Rygte er forspildt, og min Ære har ikke vundet derved. Jeg vil gjøre Alt for at gjøre min Forseelse god igjen, kun Intet, som vanærer Riget og Kronen.”

”Siig mig oprigtig, min Broder! — spurgte Prindsessen og betragtede ham med et alvorligt gjennemtrængende Blik — elsker du hende? eller har du nogenstinde elsket hende? hos Jer Mænd er det jo tvende Spørgsmaal, hvad hos os kun er eet. Haand paa Hjertet, Broder! for din Roligheds Skyld spørger jeg dig derom.”

”Du gaaer mig vel nær paa Samvittigheden, Søster! — svarede Baldemar — nu vel da! jeg har virkelig indbildt mig engang, at jeg elskede hende;

men nu veed jeg det vist: det var en Bildfarelse." Her faldt hans Dine uvilkaarlig paa den forgyldte tillukte Lade, som laae paa Bordet, med Prindsesse Margarethas Billede.

"Endnu eet Spørgsmaal kun, min Broder! for den ulykkelige Helenes Skyld, hvis Skjæbne jeg af Hjertet beklager: har du nogenfinde sagt hende med rene og tydelige Ord hvad du troede at føle for hende?"

"Om jeg endogsaa derfor kan frikjende mig, — svarede Kongen — saa kan jeg dog ikke frikjende mig for Blik og Miner, som tale tydeligere og meer overbevisende, end alle Ord, og i den Henseende er og bliver jeg straffkyldig. Den Bod, som derfor er paalagt mig, vil du smile ad, og jeg maa tilstaae dig det, havde jeg selv været min Skriftefader, jeg kunde ikke have straffet mig mildere: jeg formæler mig med en Prindsesse, jeg aldrig har seet. — Fru Helene seer jeg aldrig mere. Men jeg vil skrive hende til, jeg vil give hende et tydeligt Beviis paa min Agtelse; saalænge hun vil være din Gjest, skal hun behandles her som en Fyrstinde, som Hertug Gutzorms Datter; men jeg forlader Ribehuus imorgen, og vender ikke tilbage saalænge hun er her. En Vres og Sikkerheds: Bagt skal, baade medens hun er her og naar hun reiser, beskytte hende mod enhver Fornærmelse. Hendes yngste Søn har jeg

lobet et Hertugdøm; det Ord skal jeg holde til Trods for al Verdens Snak, men meer kan og vil jeg ikke gjøre."

Dermed blev det. Kongen skrev et Brev til den skjønnede Enke, og Prindsessen overrakte hende det med en venlig Hilsen fra Kongen.

Da Fru Helene læste Brevet, blegtede hun; men hun fattede sig hastig, reiste sig, rolig og bestemt, og erklærede, at hun endnu i denne Nat vilde begive sig paa Reisen til Skaane. "Paa Kullen bygger jeg mig et Slot, — sagde hun lønlig til Prindsessen — derfra vil jeg betragte Himlens Løb og lade Jorden gaae sin skjæve Gang. Hils Kongen fra mig og sig ham: jeg er nu Kullemandens Dronning, saa veed han nok hvad jeg mener."

Prindsessen betragtede hende forundret og forstod hende ikke, men frygtede for, at hendes Forstand var forvildet. Nu kaldte Fru Helene sine Døttres Fæstemænd for sig og spurgte dem om deres Kjærlighed til hendes Døttre var ligesaa varm idag, som igaar. De forsikkrede det og forundredes over det besynderlige Spørgsmaal.

"Saa ere de om en Time eders Ægte: Hustruer eller aldrig, — sagde hun bestemt — jeg kan ikke beskytte dem længer her i Danmark, og følge de mig over Sundet, skal de aldrig vende tilbage."

Peder Strangesøn og Anders Grosøn saae glad forundrede til deres Forlovede, som stode reiseflædte og beredte til at følge deres lunefulde Moder. Pigerne stode røde og blege med Laarer i de skønne Dine, og de unge Riddere betænkte sig ikke længe.

”Om en Time er jeg eders retmæssige Svigersøn, ædle Frue! — svarede Peder Strangesøn — og imorgen fører jeg min skønne Hustrue til Kallundborg.”

”Ræk mig Haanden, ædle Cæcilia! — sagde Anders Grosøn — til Slotscappet har vi kun faa Skridt; lad mig imorgen føre min kjære Hustrue til Tersløfsegaard!”

De forbausede Piger gjorde ingen Indvendinger. Alle forundrede sig over det pludselige og uforberedte dobbelte Bryllup, som først havde været bestemt til Foraaret. Prindsessen rystede paa Hovedet og lod sin besynderlige Gjest raade her, som hun var hjemme. Der blev strax sendt Bud efter Junker Strange og Esbern Snares tre Sønner. Den muntre Junker Strange lykønskede sin Søn, idet han loe ret hjertelig, og fandt Fru Helenes overraskende Indfald fortreffeligt. Niels Mule hørte forlegen og hvisttede til sin Broder Johan: ”vor smukke Fru Moder har dog intet Begreb om hvad der sømmer sig: sin egen Ære har hun forspildt og nu gjør hun sine Døttre til Latter med sligt hoved;

fulds Bryllup, som her var Ugler i Mosen, og det ved Hove — det er forfækkeligt.”

”Det er saamæn det fornuftigste Indfald, vor unge Fru Moder har havt i lang Tid, — svarede Johan Marskalk — nu sparer hun jo to Bryllups: gilder paa eengang.”

Forundret, hørte Kongen næste Morgen af sin Søster, hvorledes i al Hast og Stilhed de to unge Riddere vare blevne viiede i Capellet og allerede før Dag vare reiste bort med deres Hustruer, og hvorledes Fru Helene før Midnat havde forladt Ribe: huus, alene ledsaget af Johan Marskalk, hvis sparsommelige Forslag, at reise i simpel borgerlig For: klædning, hun for at undgaae al Opmærksomhed havde antaget, ligesom hun ogsaa havde frabedet sig den tilbudne Vres: og Sikkerheds: Vagt. Den besynderlige Hilsen, Fru Helene havde bedet Prindsessen bringe Kongen, holdt den forsigtige Søster det for klogest ikke at tale om, da hun formodede, den kun indeholdt en bitter Hentydning paa hvad det nu dog var bedst aldeles at forglemme. Hun ansaae det ogsaa for klogest, ikke at tale om den Sinds: forvirrelse, hun troede at have bemærket hos den skjønne Ulykkelige; den heftige Kjærlighed til Kongen, hun havde røbet i sin første feberagtige Vildelse, vogtede Prindsessen sig endnu omhyggeligere for at om: tale. Hun søgte meget mere at berolige sin kongelige

Broder ved at beundre den stolte Enkes Fatning ved Afreisen og den lunefulde Munterhed, hvormed hun selv havde spøget over sit adstadige Udseende i den borgerlige Matronedragt.

”Stakkels, stakkels Helene! — sukede Baldemar — naar hun loe og spøgte, skjulte hun ofte en urolig og sønderreven Sjæl. Jeg kjenner hendes Munterhed; den har mangengang forfærdet mig. Hendes Liv er forspildt. Gud give hendes arme Sjæl Fred, og tilgive mig i Naade, hvad jeg med min alt for varme Deeltagelse kan have bidraget til at forøge Forvirrelsen i dette fredløse og sig selv fortærende Hjerter! Hun er dog en stolt og ædel Sjæl.”

Prindsesse Regitze var gaaet. I en veemodig Stemning sad Kongen, med Haand under Kind, og tænkte paa den vigtige vovelige Beslutning, han var ifærd med at tage, og hvoraf hans hele Livs Lykke maaskee kunde afhænge. Han greb sig selv i den Tanke og bluedes. ”Lykke! — sagde han — hvad er Kongernes Lykke? deres Folks og Rigers Lyksalighed, deres Thrones Hæder og Glands — Kjærlighedslykke, huuslig Lykke, dertil kan Borgeren og Bonden glæde sig — derfor maa ingen Konge sukke.” Uvilkaarlig aabnede han den lille Billedlade og betragtede den skønne Ubekjendte, som han maaskee først skulde see som sin Brud. ”Helene er det ikke, — sagde han — men det er vel,

her er Ro og Klarhed — ingen fortærende Lidenskab, ingen hemmelighedsfuld urolig Higen efter Høihed og Magt — her er stille Kjærlighed og fordringsløs Ufkyld — ingen skjult Vulcan, ingen glimrende Maske af Munterhed og Vid, som skjuler en for tvivlet Kamp mellem Kjødet og Aanden.”

Som han sad i disse Betragtninger aabnedes Døren og Kannikerne Kenert og Albrecht traadte ind.

”Stormægtigste Herre Konge har allerfornaa: digst befalet”, stammede de begge, som med een Mund, og bleve staaende med Hælene paa Dørtærskelen i den aabne Dør, medens de høiede sig saa dybt, at de forskrækkede maatte træde et Skridt frem for ikke at falde paa Næsen, idet den listige Hofnar hastig lukkede Døren efter dem.

”Ere I ikke Bøhmere af Fødsel?” spurgte Kongen, og maatte tvinge sig for ikke at smile.

De bejaede det ærbødig, medens en Blanding af Nysgjerrighed og ængstelig Forventning udtrykte sig i deres runde ellers sorgløse Ansigter.

”Har I nogensinde seet Prindsesse Margaretha af Bøhmen?” spurgte Kongen videre.

”Til Tjeneste, naadige Herre!” svarede de begge næsten paa eengang, og bukkede sig begge lige dybt, som Træmænd, der bevæges ved en Snor.

”Saa beskriver mig hende nøiagtig, — vedblev Baldemar — og siger mig uden Frygt Alt hvad I

vide om hende, det være Godt eller Ondt! hvert sandt Ord, I sige, skal jeg betale Eder kongelig; men den første Usandhed, jeg griber Eder i, vil jeg strengelig straffe."

"Over denne Tiltale bleve de forbaufede Klerke først ængstelige, og det varede noget, inden de fik Munden paa Gang; men snart strømmede Lovtalerne over den skønne Prindsesses Mildhed og Fromhed rigelig over deres Læber, og jo længer de talte, jo mindre frygtede de for at fortale sig; de gjennemgik punktlig alle syv moralske og theologiske Cardinal-Dyder, som de forsikrede hun besad i den allerhøieste Grad, hvorhos de ikke forsømte flittig at anføre den hellige Augustins og Petri Lombardi Sententser og benytte deres skolastiske Lærdom om de 7 Helligaandsgaver og de 8 Saligheder, medens de kappedes om i Munden paa hinanden at sige alle de Sandheder og gyldne Ord, som den gavmilde Konge vilde betale dem saa rigelig.

"Nok, nok om de latinske Dyder! — afbrød Kongen dem endelig — og tal Een ad Gangen, hvis jeg skal forstaae hvad I sige! Har hun kun en Hundrededeel af de Fuldkommenheder, I der har opregnet, maa hun jo være ti Gange bedre, end en Engel i Himlen. Men sig mig nu hvorledes hun seer ud! ikke sandt hun skeler lidt, har en Puffel eller to paa Ryggen — nu kun herud med det! tal

du først, Kenert! lyver du, saa veed du, jeg holder Ord."

"Allersomnaadigste Herre! — tog Kenert Ordet — fritag mig for en Beskrivelse, som" —

"Fritag os for en Beskrivelse", stammede Albrecht efter.

"Hvad? — afbrød Kongen dem heftig — altsaa dog skeelsiet, puffelrygget!" —

"Det forbyde St. Augustin! — svarede Kenert — saa maa hun være bleven det for nylig. For 6 Maaneder siden, da jeg uværdig havde den Ære at see hende, var hun deiligere, end den hellige Margarethas Billede i vor Kirke — men fritag os for en Beskrivelse, naadige Herre! som kunde opvække verdslige Tanker i vort Sind og lade os forglemme den himmelske Herlighed og Skjønhed for den jordiske."

Det var ogsaa min ringe Mening, eders Raade!" tilføiede Albrecht.

"Nu, det var dog vel, — sagde Kongen — hun er altsaa da hverken skjæv eller vanskabt; det være langt fra mig at friste Eder til verdslige Tanker; men sig mig kun, ligner dette Billede hende virkelig?"

"Unægtelig, eders Raade! — svarede Kenert, som dog ingen Samvittighed gjorde sig af at betragte Billedet — men det ligner dog kun ligervæis

som Demanterne i eders Krone ligne Himmelens Stjerner."

"Ja saaledes ligner det, eders Raade!" tilsvarede Albrecht, og tørrede Sveden af sin Pande.

"Saa gaaer med Fred, I fromme ærlige Mænd! — endte Kongen nu Forhøret og klappede dem paa Skuldrene — naar jeg erfarer Sandheden af eders Udsagn, skal jeg kongelig belønne eders Sanddrøhed; men hvad jeg har talt med Eder her er en Hemmelighed, for hvis Bevarelse i staae mig inde."

"Med vore uværdige Hoveder, allersomnaadigste Herre!" svarede den Ene ordret efter den Anden, idet de gik baglænds ud af Døren og bukkede sig.

"Det var hendes Landsmænd! — sagde Kongen betænkelig — hvad om hun nu med al sin Skjønhed var ligesaa eenfoldig og kedsommelig som de?"

"Nei, det er umuligt!" — vedblev han beroliget, medens han med Henrykkelse atter betragtede Billedet — "Ærlighed og Trost, hellig Ænfold og Uskyld, Aand og Hjerte taler her til mig fra det døde Træ; hvad maa det levende Guds-billed da ikke kunne sige mig!"

Kongen sad endnu med Billedet i Haanden, da Døren aabnede sig, og Junker Strange traadte ind.

"Hvad befaler min naadige Herre og Konge?" spurgte Ridderen, og blev med et undertrykt Smil staaende ærbødig ved Døren.

"Naade hid og Naade did! — svarede Kongen og gif ham fortrolig imøde, efterat han hastig havde skjult Billedet — ingen Omstændigheder, Strange! naar vi to ere ene. Sæt dig her hos mig og tal med mig uden Omsvøb, som i gamle Dage, da jeg ikke var din Herre og Konge. Underdanige Tjenere har jeg Nok af; Dig holder jeg for min fuldtroe Ven. Førend jeg, som Konge, æfter din Tjeneste igjen, vil jeg nu høre af min gamle Vaabenmester hvad han tykkes om sin Lærling som Ridder og Mand."

"Som Ridder og Mand!" — gjentog Junker Strange og holdt ikke længer det skalkagtige Smil tilbage, medens han paa Kongens Vink tog Sæde ved Siden af ham paa Lovbænken — "nu vel, da undrer det mig vel, at I sidder hjemme dennesinde, og seer paa Billeder, medens I sender Hæren i Leding; men jeg formoder, I har gode Grunde derfor, og vel heller ikke ret længe vil sidde her ved Arnen og varme Eder. Vil I ellers ikke høre mig berømme Eder i eders aabne Dine, saa gif mig et andet Spørgsmaal! thi min Hengivenhed for eders kongelige Person er Eder vel tilfulde bekjendt."

"Jeg drager endnu idag til Hæren, — tog Baldemar noget adspredt Ordet igjen — hoi jeg

tøber, skal du siden faae at vide; men svar mig først, som en ærlig Mand, anseer du mig for en orkesløs Drømmer, for en svag sølsom Gjæk, som kunde gaae i Maanestien og synge smeltende Minnesange til en usynlig Skjønhed i Ginnistan eller en Prindsesse i Maanen?"

"Det vel ikke, Herre Konge! — svarede Junker Strange — men J har mig for meget med Præster og Skjalde at skaffe, de sætte Eder Hovedet fuldt af Anelser, Stemmer i Sjælen, Samvittigheder, Helgene og Engle, saa det er færdigt at løbe sur med eders gode sunde Forstand. Denne Hellig:Anders var mig især en Torn i Diet?" —

"Lael du ikke om ham, — afbrød Kongen ham alvorlig — han vidste mere, end jeg og du faaer at vide i hundrede Aar, og han havde Ret den Gamle: det Guddommelige viser sig kun for os som en mørk Tale, som et Billede i Speilet — men den, hos hvem det sande Billede opgik, skal allerede her see det Skjønneste, Uafsyn mod Uafsyn."

"J udlægger vel sliq forblommet Tale paa eders egen Viis, Herre Konge! — svarede Junker Strange — og deri troer jeg, J gjør Ret; men for at komme tilbage til eders Spørgmaal, saa maa jeg med Sandhed tilstaae, at J ikke har ladet os savne Bevise paa eders Mandhaftighed. Er J endog, som man siger, ikke blind for Qvindeskjønhed, men en

ridderlig Beundrer af alle skønne Piger, Koner og Enker — saa har J hidindtil dog mere viist det i Ord, end i Gjerning. J har endnu ikke lagt Jer paa den lade Side for at bortdrømme eders Ungdom i blodagtig Elskov; dog kunde maaskee Folk og Land beklage sig over, at J — ikke blot for Krigstog og Seiervindinger, men tildeels vel ogsaa for den Hyldest, J har ydet en vis smuk Enke — forglemmer at give Landet en Dronning og de store Baldemarers Navn og Krone en Arving.”

Baldemar rødmede. ”Altsaa er du ogsaa af den fast almindelige Mening, at jeg bør formæle mig — sagde han — uagtet det sidste mislykkede Forsøg paa at gjøre mig til Slave af en statsklog Forbindelse?”

”Det er mit og hele Danmarks Dnske, Herre Konge!”

”Nu vel! saa skal mig Prindsesse Margaretha af Böhmen til Brud! og jeg vil intet Dieblit betænke mig. Det er gjerne Kongers og Fyrsters Tilskikkelse at maatte beile uden Elskov og for Landets Vel at lade sig lede iblinde til Brudeskamlen; lyver imidlertid ikke dette Billede — her tog han det raske og bestemt frem — saa kan der nu maaskee med mig skee en Undtagelse i dette Stykke; thi jeg vil ærlig tilstaae dig det, jeg har i disse sidste Dage, trods alle dine gode Tanker om min Mandhastighed, ikke stort

tænkt paa anden Erobring og Besiddelse, end denne skjønnede Prindsesse. Gjør dig derfor strax rede, brave Strange, og drag til Böhmerland for mig! bring Kong Primislaus min broderlige Hilsen, og giv dig Mine af at være kommen for at underhandle med ham om Pagt og Forbund mod de urolige nordtydske Fyrster og mod de hedenske Lifsændere! Men tag dette Billede med dig! — jeg stiller mig nødig fra det, og du svarer mig til det som min Diesteen. — Giv nøie Agt paa, om det er en tro og virkelig Efterligning af Prindsesse Margaretha! Finder du, som jeg haaber, at hun ingen af de Skjønheder mangler, som du her finder afbildede, og at Rygtet ikke farer med Tant i hvad det melder om hendes Dydelighed og elskelige Skikkelse, saa udforsø nok hendes Sindet: lag til mig, førend du melder et Ord om min fjærlige Hu til hende! og mærker du, at det er sandt, hvad Hermand Balke engang i halv Spøg lod sig forlyde med, at jeg har et godt Navn og staaer vel anskreven hos den skjønnede Kongedatter, saa indled Sagen med hende og Faderen med den Klogskab og Fiinhed, jeg tiltroer dig, og saaledes, at du, hvis et Ufflag kunde befrygtes, itide kan dreie af og træde tilbage, uden at bringe mig et Svar, som vilde krænke min kongelige og ridderlige Ære!”

”Et vanskeligt Hvers, min Herre og Konge!
— svarede Junker Strange og traf paa Skuldrene —

jeg skal altsaa baade beile og ikke beile for Eder, baade skaffe Eder en Brud og staae inde for, at hun behager Eder, naar J seer hende, og at ikke Vinden imidlertid vender sig, og J forandrer eders Tanker. Kun i dette Stykke stoler jeg ikke paa eders Standhaftighed, Herre Konge!"

"Gudsbdød! vil du fornærme mig, Strange! — sagde Baldemar heftig og foer op — vil du gjøre mig til et ustadigt vankelmodigt Varn, som ikke selv veed hvad det vil?"

"Jeg adlyder punktlig, Herre Konge! det forstaaer sig — svarede Junker Strange og bukkede — bliver J vred, tør jeg intet Ord sige mere. Jeg glæder mig af Hjertet til eders Beslutning, og det vistnok lykkelige Valg, J har truffet; men erindrer J, Herre! hvorledes J var tilmode, da Forlovelsen med Keiserens Søster var bragt istand — og hvor let om Hjertet J blev, da J var vis paa aldrig at see hende?"

"Det var en anden Sag, Strange! dennegang griber jeg ikke efter Lykken iblinde og dennegang er Hjertet med i Spillet."

"Dinene, Herre Konge! dog kun paa anden Haand, som jeg seer, og Drene og den Billedbog, J er fød med i Hovedet — men jeg seer J bliver vred igjen, Herre! jeg tier og adlyder; men advaret Eder har jeg. Vagt kun eders Hjerte i ni Uger!"

Var det ikke bedst, om J beholdt Billedet? Herre Konge!"

"Troer du, jeg er sliq en Træl af mine Dine — og saa kold og phantasieløs, at jeg nogensinde kunde glemme dette Ansigt, om jeg saa aldrig saae det mere i Verden? — Tag det! — jeg skal vise dig, at jeg ogsaa i dette Stykke er standhaftigere, end du troer. Endnu et Blik kun i disse Dine! — see saa — forvar det nu! — det Engleaasyn skal nu ingen Lysets eller Mørkets Aand udslutte af min Sjæl."

"Jeg tvætter mine Hænder og lader Eder selv svare for Følgerne, — tog Junker Strange Ordet igjen — Naar og hvorledes skal dette Veilertog gaae for sig og hvem har min Konge udseet til mine Ledfagere?"

"Du reiser endnu idag, endnu i denne Time, om muligt, og drager med 30 Riddere og ligesaa mange Svende op ad Elben til Böhmerland. Dine Ledfagere kan du vælge efter dit eget Lykke; dog vil jeg raade dig at tage Bisp Peder af Roskild med, han er en boglærd Mand og kan være dig en god Raadgiver paa Veien, iligemaade Hr. Albert af Eskildsøe, han er en Mand, som vel kan sœie sine Ord. Den unge Hr. Limbak og Oluf Lykke, samt den rige Peder Glob tage du ogsaa med! saavel som Grev Engelbret og Absalon Bælg, de ere vel forfarne i al ridderlig Anstand og Belevenhed. Ind:

villiger Kongen og hans Datter i mit Ønske, saa lader du dig i mit Navn og paa mine Begne strax ægtevie til Prindsessen og iagttager med Sømmelighed de brugelige Skikke. Lykkes dit Foretagende, sender du mig usfortøvet et Tilbud til Schwerin, hvor jeg om kort Tid agter at bringe Grev Clauses Forlovelsesanliggender i Rigtighed. Du hjemfører Brudden i saa prægtigt et Optog som muligt! Min høfsalige Faders lykkebringende Langskib med Dragestavnen og de gyldne Knapper skal bringe hende hid. Ved Manse sætter du hende iland! der skal jeg selv — vil Gud — modtage hende, som det sømmer sig en Ridder og Konge. Og dermed Gud befalet, brave Strange! du er mig en tro og ærlig Mand; men paa mit Hjerte forstaaer du dig slet; kun saameget maa du vide: jeg lægger min og maafee Danmark's Lykke i din Haand. Nu Land for Tunge! det følger af sig selv. Gud og vor Frue være med dig!”

Med dette vigtige hemmelige Bud forlod Junker Strange Kongens Lønkammer og uddeelte strax de nødvendige Befalinger. Ridderne smykkede sig med statelige Hoffklæder. Nogle af de Fornemste, Hr. Peder Glob og Grev Engelbret, skinnede i røde Skarlagens Broge, dertil bare de brune, grønne eller røde Kjorteler og Silkekapper med Maarsskind's Krauer og Bræmmer, velglattet Haar og Skjæg og Hatte med Fjærbuske og kostelige Stene. Guldspor:

rerne flirrede paa de Bukkeskind's Halsstøvler og Sværdene i de gyldne Gehænger. Junker Strange bar selv en prægtig Skarlagen'skappe med Egern'skind'sbræmmer, en Gave af hans gavmilde Konge, dertil en rød Klædes Reisehue med Guldgaloner og røde Plumastier.

Kongen svang sig selv paa sin hvide Hingst og reed med det prægtige Gesandtskab til Stranden.

Blandt de danske Riddere og Bøvnere, som fulgte Junker Strange, var der to, hvis vælige Hingste syntes at være blevne enige om at løbe løbst gennem Ribe Gader: som to tusende Rastespyd fore de unge saddelfaste Ryttere Kongen og alle Ridderne forbi og forsvandt dem i et Dieblit af Syne.

"Brække de kun ikke Halsen eller ride Folk til skamme — sagde Kongen — hvad var det for Karle, som ikke bedre forstod at kapse dere's Heste?"

"Feiler jeg ikke storlig, min Konge! — svarede Junker Strange — saa brugte de mere Sporen, end Milen, og vilde forlyste min Konge ved et Bedderid."

"Piltstregere! — sagde Baldemar vred — vilde de endelig brække Arme og Been, kunde de gjøre det en andengang, og ikke naar jeg sender dem hen, hvor jeg behøver hele Karle og forstandige Folk. Hvem var det!"

”Den lille tykke Absalon Bælg var den ene, og saae jeg ret, var den anden eders raske spærlem: mede Søstersøn, den unge Grev Otto.”

”Hvad, den dunhagede Knøs! hvad skulde han med? han er jo ikke Ridder engang; — sagde Kongen, medens hans Ansigt formildede sig — jeg vedder dog, han rider Esbern Snares Søn sønder og sammen.”

Nu vendte Kongen sig spørgende til den statelige Grev Engelbret, som reed ved hans venstre Side: ”var eders unge Frue ikke bange for at lade Eder reise ud blandt de berømte Skjønne i Böhmerland?” spurgte han.

”Min Hustru er rigtignok noget iversyg, ædle Herre — svarede Grev Engelbret i samme spørgende Tone — men i Böhmerland troer hun dog ikke der er stort at frygte for min Troskab; var det til Flan: dern eller Portugal jeg reiste, da var det maaskee en anden Sag.”

”Hvi saa? — spurgte Kongen — ere de fland: derste og portugisiske Skjønne da saa farlige og uimodstaaelige?”

”Det paastod idetmindste min Hustru ifjor, — svarede Greven — da jeg kom hjem fra det fland: derste Grevehof i Gent, og nødvendig maatte prise Grev Ferdinands Søster, den portugisiske Prindsesse Beengjerd, som den skjønneste Qvinde, jeg havde

seet i Verden, uden med min Huuscapellan at kunne troe, det var ved Trolddomskonster hun havde forblindet mine og alle Riddernes Dine."

"J er en Mand, som forstaaer Jer paa Qvinder Skjønhed, — svarede Kongen og loe — og eders Frue har vel skjellig Grund til at have et Die paa hver Finger. Skulde imidlertid en Egteherre være forpligtet til at lukke sine Dine for enhver fremmed Skjønhed, synes hiin det ægte Livs Stand, som man jo kalder den, kun slet at kunne bestaae med et ægte ridderligt Sind, og en saadan Trostøb kunde jeg aldrig forpligte mig til i mine Dage."

Bisp Peder, som reed tankefuld paa Kongens høire Side, rystede paa Hovedet; men Kongen, som kjendte hans Jorighed og strenge Meninger, lod ham sjelden komme til Orde i Andres Nærværrelse.

"Prindsesse Beengjerd er altsaa efter eders Lykke den skjønneste Qvinde i Verden, — vedblev Valdemar med et tillidsfuldt Smil — hvad vedde vi dog, ædle Greve! naar J har seet Prindsesse Margarethe af Böhmen, tager J eders Ord tilbage?"

"Derpaa sætter jeg Borg og Fæste mod Hjæren i eders Hat, min Konge!"

"Det blev Eder for dyrt et Beddemaal; jeg vil foreslaae Eder et andet: kan J, naar vi sees igjen, paa ridderlig Tro og Ære endnu bevidne, at Prindsesse Beengjerd er sagrere, end Margarethe af

Böhmen, saa er Grevskabet Gleichen eders Lehn, saalænge en Konge af min Slægt har Raadighed derover; men maa I tilstaae, at jeg, som endnu ikke virkelig har seet Nogen af dem, dog har dømt rigtigere om deres Skjønhed, saa skal I til Straf for eders overilede Dom bære en knækket Trompet i eders ridderlige Vaaben.”

”Det er et Ord, Herre Konge!” svarede Grev Engelbret, og alle Ridderne loe.

”Jeg kommer bag efter og er vel overflodig idag”, raabte Hofnarren, den lille puklede Claus Klumpe, som i sin Bjældetrøse og med den spidse Hue med to Paafuglesjær, kom travende bag efter paa sit Væsel med sin pyntede Abekat paa Saddelknappen.

”Hvad skal nu det betyde, gamle Gjak! — spurgte Kongen og loe — du tænker dog vel aldrig paa at reise med i Gesandtskabet?”

”Jeg troede, det fulgte af sig selv, Herre Konge! — svarede Skalken — men er jeg overflodig, som det lader til, saa følger jeg Eder tilbage til Slottet og fører min egen Brud hjem. See hvor blufærdig hun smiler til mig i sin Brudestads!” her trykte han den som Dame smykkede Abbe med latterlig Pathos til sit Bryst, og gav den et Drefigen, da den vilde bide ham i Skjægget.

Kongen mærkede nu vel, at Narren med denne plumpe Spas vilde lade ham vide, at man gjettede sig til hans Hensigt med Gesandtſkabet; men han lod som han ikke forstod Spasen, og under lystig Skjemt travede han med de statelige Hofmænd ned til Stranden, hvor det store forgyldte Langſkib med Drageſtavnen laae seilfærdigt.

Paa Skibsbroen stode Grev Otto og Absalon Bælg og modtog Kongen med en Undskyldning for deres ubetænksomme Kappelyst.

”Den, der kom først til Broen — sagde Kongen — skal være det Tilbud, Junker Strange sender mig til Schwerin om Udfaldet af sin Sendelse.”

”Saa maae vi begge bringe Eder Budſkabet, Herre Konge! — svarede Absalon Bælg — thi vi stode begge i samme Dieblif her paa Skibsbroen.”

”Havde min Blaf ikke faaet en Flintesteen i Hoven, havde jeg dog staaet her først; — tog Grev Otto Ordet — skal vi bringe min Konge et glædeligt Budſkab, saa lad det i et dobbelt Brevſkab betros os begge, og da vil vor Konge bedst ſkjonne, hvo af os der rider den rappeſte Ganger.”

”Belan, lad det ſaaledes ſkee, — sagde Kongen — den af Jer der først bringer mig det Budſkab, jeg onſker, skal paa den første Gildesdag paa Ribeſ huus dandſe med mine gyldne Sporer.”

De takkede begge Kongen for hans Tillid og saae udfordrende til hinanden, idet de rystede hinanden i Hænderne og sprang i Aareskuden.

”Med Guldsporen følger Ridderlaget, — hviskede Grev Otto glad til sin Medbeiler — det skal du faae Lov til at overlade mig, tykke Dølg!”

Snart vare alle Ridderne indstibede. Junker Strange lod det røde Badmelsseil heise, medens Kongen tilraabte ham og hans Ledsagere Lykke paa Reisen, hvilket de besvarede med et mægtigt Hurra og ”leve Kong Baldemar Seier!” Under Sang og Spil stævnedes Skibet fra Stranden. Med en Blanding af Glæde og uvis Anelse af det Tilkommende stod Baldemar længe paa Skibsbroen og saae hvorledes den gyldne Dragestavn gængede i Bølgerne og glimtede i Solskinnet, medens den gennemskar det urolige Hav for at hente ham den skønne men dog fremmede Brud. Det Uviste og Gaadefulde i den tilslørede Fremtids Lykke, som vi med Haab og Uro hige efter som iblinde, fremtraadte ved dette Syn ret levende for den unge Konges Sjæl, og han følte sig hensat i en af hine saa tillokkende som veemodige Stemninger, hvori Sjælen vakler mellem Haab og Frygt, og hvori selv den mægtigste Konge paa Jorden føler sin Lykkes Afhængighed af mægtigere usynlige Magter.

Kongens Lænsbed og dybsindige Hensirren paa Havet og det forsoindende Skib syntes at paalægge hans Hofmænd en lignende Udsærd, og de betragtede Havet med høist alvorlige og vigtige Miner, hvilket Hofnarren ikke forsømte at efterligne med opspilede Dine og maabende Mund, dog uden den negang ved Kongens og Hofmændenes Latter at belønnes for sin Konst. Thi da Kongens Dine vare trætte af at forfølge Skibet, faldt de paa en Gjenstand, som bedre kom overeens med hans alvorlige Sindsstemning, end Narrens pudseerlige Brængeansigt. Det var nemlig en gammel graaskjægget Mand i en forreven Drexhudskaappe og med en bred Slaghætte over Drene; han sad krumrygget paa en Kampesteen ved Stranden og ridsede i Sandet med sin Krykkestav, uden at lægge Mærke til Kongen og hans prægtige Følge.

Kongen gav sine Hofmænd et Vink om at blive tilbage, og nærmede sig ene den Gamle, som, uden at opløfte Hovedet, vedblev at ridsede i Sandet, medens han mumlede uforstaaelig i Skjægget og bevægede Ansigtstrækkene urolig.

"Hvad bestiller du der? Gamle!" spurgte Baldermar, men fik intet Svar; thi den Gamle syntes tunghør; ved næiere at betragte hans bleeggule rynkede Ansigt, troede Kongen ogsaa at bemærke, at hans Dine havde tabt Livet og Seekraften; thi de

vare matte og dunkle som Blæreruderne i Fattigmands Jordboe.

"Hvo er du? gamle Mand!" — spurgte Kongen nu med forstærket Røst og lagde sin Haand paa hans Skulder; hvorpaa den Gamle reiste sig langsomt, og rettede den frumme Ryg saaledes, at han syntes fra en Dværg at voxe til en Ræmpe; han samlede med Krykkestaven et Par Skridt frem, og blev saa staaende rolig med det rynkede Ansigt imod Kongen, medens han samlede Dørehudskappen om sig og skjulte en sort smudsig Dragt, der syntes at maatte tilhøre en Kulsvier eller en Bjergmand.

"Hvo jeg er? — gjentog han langsomt — ja derom maa du spørge min Herre og Mester; han veed det vel bedst. Der var en Tid, da man kaldte mig Herre og Ridder; nu kalde de skaanske Herrer mig slet og ret Thord Knudsen Bonde. Man kalder mig ellers hertillands Kullemanden, fordi jeg har hjemme paa Kullen; men har jeg ikke drømt feil, saa er du Kong Volmar Volmarsen, og har Lyst til at vide hvad jeg nu just sad og tænkte paa."

"Du seer bedre, end jeg troede — svarede Baldemar forundret — jeg troede, du var blind; men du synes jo endog at kunne see paa Folk hvad de tænke."

"Sligt kan vel times mig iblandt, — mumlede den Gamle, hvorvel jeg ikke uden gjennem Glæret

seer den fjære Guldet's Dronning meer, naar hun
 skinner klarest; den Skade fik jeg da jeg sidst gif
 gjennem Jlden for din og din Slægts Skyld."

"Du taler i Gaader, Gamle! men er du blind,
 hvorlunde har du da fundet Veien hid saa langt fra?"

"Seer du ikke min levende Styttestav, han
 hopper nu om hifshenne under Skrænten og samler
 mig Tordenstene og Bernsteen til Røgelse i Steen-
 Gruben."

Baldemar saae hen, hvor den Gamle pegede,
 hvor han ogsaa fik Die paa en pjaltet Liggerdreng,
 som hoppede om mellem Stenene.

"Hvad har kunnet bevæge dig til at gaae saa
 langt fra dit Hjem, med din Alder og Skrøbe-
 lighed?" raabte Kongen nu den Gamle i Dret.

"Hvor gammel jeg er, kan jeg endnu maaskee
 overleve dig — svarede Oldingen — hvor blind jeg
 er, seer jeg dog maaskee længer, end du, hvor døv
 jeg er, hører jeg dog hvad du aldrig drømte om —
 og hvor skrøbelig jeg er, kan den Tid dog vel komme,
 da Kong Bolmar behøver min Styrke og søger mig.
 Dennefinde maatte jeg gaae dig imøde: men ukaldet
 staaer jeg ikke for dit Uasyn: Jeg skal sjunge dig en
 Vise, Konge! som jeg førstegang sang i din Fødsels-
 stund og som jeg ikke har glemt endnu; den kan du
 have godt af at tænke paa, naar Lykken tykkes dig
 gunstigt. See, den Vise var det just, jeg tænkte

paa, da din kongelige Haand faldt paa min Skulder
og din stærke Røst bragte mig din store Herre
Fader ihu."

"En affindig Mand!" sagde Baldemar sagte, og
gruede fast ved at betragte hans Ansigt. "Nu saa
syng mig da din Vise, gamle Drømmer!" sagde han
høit og vilde række den Gamle et Guldstykke; men
det gled urørt ud af hans Haand og blev borte i
Sandet.

Rongen lænede sig taus til sit Sværd, medens
den tandløse Olding med klangløs Stemme og lal-
lende Tunge mere hvisskede, end sang:

"Til Seir og Lykke blev Bolmar fød;
Men sorgløs Mand har ei levet,
Dg Lykken vendes kan om til Rød:
I Stjernerne staaer det skrevet.

Din Lykkestjerne i Glæde jeg saae:
Den havde i Nørd ei Mage;
I Løven saae jeg den herlig staae,
Dg langt fra Los og fra Drage.

Men Skaalen blinker med fjendtlig Magt,
Dg farlig Jomfruen smiler;
Falken Skytten sigter paa natlig Tugt,
Mens Løven blunder og hviler.

Er Havet roligt, som blanke Skjold,
Du sove ei ved dets Bredder!
Er Dglen stille og stiv og kold,
Du spørge ei med dens Edder!

For Snare vogt dig og falske Baand!
 Dog Baandet agte du nøie!
 Thi brister Baandet for mægtigst Haand,
 Døer Stjernen i Løvens Die."

Da den Gamle havde sjunget sin Bise ud, vaklede han udmattet tilbage til Stenen og sank krumrygget sammen paa sit forrige Sæde, medens han hviede den skjæggede Hage ned mod Brystet og syntes at blunde.

"Han gaaer i Barndom, Stakkel! og synger nok snart paa det sidste Vers — sagde Kongen ved sig selv og betragtede den frogede Skikkelse, som nu saae heelt dværgeagtig og ubetydelig ud — Kullemanden Thord Knudsen — hm, det Navn er mig ikke nyt — gamle Esbern talte jo engang heelt forblømt om den kloge Thord Stjernetyder paa Kullen; og Helene — var det ikke med den sorte Kullekonge hun sagde at hun vilde dandse paa mit Bryllup, i Bjerggruben, hint vilde Dieblif, da jeg talte om min Formæling? Hm, var det ikke Kullemanden og hans hemmelige Viisdom, hiin fromme Slagelse: Prophet advarede mig for? — Nu vel! veed han min Skjæbne, saa lad ham beholde sin Viisdom for sig selv! — jeg vil ikke vide et Ord mere derom — det vilde kun forstyrre mig min friske Livslyst og gjøre mig til en overtroisk Drømmer. Sværmerier og Lant er det dog tilhobe, om ikke noget Bærre, — intet Men:

neske skal vide sin Beskikkelse. Dog jeg vil sørge for ham, den Gamle; hans Drømmerier vise dog, han er mig og min Slægt tro og hengiven.”

Derpaa gif Baldemar tilbage til sit Følge og gav Befaling til, at den gamle blinde Mand med samt hans Dreng skulde strax føres tilbage til sit Hjem paa Kullen, og i Fremtiden forsorges paa Kongens Regning; men det skulde strengelig forbydes ham nogenfinde at sætte sin Fod paa denne Side af Sundet.

Ulvorlig steeg Baldemar tilhest og saae endnu engang ud over Havet, hvor han langt borte kunde sene Skibet, som en liden sort Prik. Derpaa gav han sin Ganger Loilen og overlod den til sig selv, medens han med sin udmærket stærke Hukommelse Ord for Ord gjentog Kullemandens Sang, hvoraf ingen Stavelse var undgaaet ham, uagtet den Gamles Stemme var hæs og utydelig. Han grundede forgjeves paa at udfinde anden Mening i de gaaderfulde Ord, end en almindelig Formaning imod de Ungdommens Tillokkelser og Fristelser, den udledede Alderdom er ivrigst i at prædike imod, og som han efter sin heftige Natur ogsaa var meest udsat for. Uagtet han ikke engang vilde tilstaae sig selv, at han lagde nogen Vægt paa hiin gamle Drømmers Ord, var han dog ikke fri for sin Tidsalders Hang til det Overnaturlige og Hemmelige.

hedsfulde, og han gjentog saa ofte hine dunkle Ord i sine Tanker, at de med den gamle Kullemands Billede bleve undstøttelige i hans Erindring; men han tilbagetrængte med mandig Kraft disse Forestilinger og skjulte dem ligesom i Sjælens inderste Afkrog, medens snart igjen det friske muntre Liv med sine dristige Forhaabninger og de stolte Planer om Seier og Lykke, hvortil han følte sig født og baaren, i skjonne og herlige Billeder svævede ham for Nie.

Kongen var reden tilbage til Ribehuus, hvor en stor Mængde Riddere og Bæbnere allerede paa hans Befaling holdt i fuld krigerisk Rustning i Slotsgaarden, for strax at ledsage ham til Hæren, der med Grev Albert i Spidsen var dragen forud over Elben til Pommerland. Baldemar vilde endnu kun uddele nogle Befalinger til sin Drost og sit Raad, og tage Afsked med sin Søster. Saasnart dette var skeet, traadte han ud af sin Vaabensal med Hjelm og Pantser og det blanke trekantede Skjold paa Armen, som han var den første danske Konge der havde prydet med tre sølvblaae Løver og fire og tyve gyldne Hjerter. Ved Slotsstrappen stod den pantsrede Stridshingst, der snysende og stampende ventede ham. Erkebisp Andreas og Broder Gunner havde allerede længe staaet reiseflødte i Riddersalen, beredte til at følge deres Konge. Mester Harpestræng, som

Baldemar havde udnævnt til sin Livsæge, stod, med sin Lægedomskasse under Armen og sin grønne Urtepose paa Ryggen, ved Erkebispens Side. For at forlyste Kongen og opmuntre Krigerne paa det strenge Vintertog, vare Thorgeir Danaaskjald og den islandske Barde ogsaa med blandt Kongens nærmeste Ledsagere. Den skaldede Grev Claus gik ængstelig og utaalsmodig med Pantseret over sin pynteligste Baabentjortel op og ned i Salen, og tørrede Sveden af sin blanke Pande; thi han vidste at Greverne af Schwerin vare den pommeriske Fyrstes Benner, og uagtet Kongen havde lovet at følge med ham til Schwerin paa Tilbagetoget og bringe Forlovelsen i Rigtighed med Grevinde Ida, frygtede han dog for, at dette Tog skulde lægge Hindringer i Veien for hiin Forbindelse. Erkedegn Arnfred, der ogsaa havde faaet Tilladelse til at følge med, følte sig, som Kongens Skriftefader, som en Mand af Betydning, men betragtede Erkebispens og Broder Gunnar med et skjævt og misundeligt Blik; thi han frygtede med Grund for at fortrænges af dem i den unge Konges Gunst og Fortrolighed. Naar Kongen ikke var tilstede, holdt han sig ydmyg og smigrende til Grev Claus, hvis hele Fortrolighed han besad, og af hvem han ansaaes som den viseste Mand i Landet.

"Til Hest, ædle Herrer!" — lød nu Astrad Frakes stærke Røst — og paa Drostens Anmodning ilede Alle til Slotsstrappen, som Kongen allerede steg ned af, ledsaget af Ridderne Jacob og Lars Suneson.

Men ligesom Kongen vilde sætte Foden i Stigboilen, foer en høi, fremmed Ridder, i forvirret Klædebragt og bedækket med Støv og Hesteskum, ind i Slotsgaarden, sprang hastig af sin udmattede Ganger og kastede sig bleeg og nedbøiet for Kongens Fødder.

"Hvad betyder dette? min troe, brave Johan Ganz! — udbrod Kongen forbauset — jages du af onde Aander! — stat op! naar forlangte jeg sliq Hyliding af en Lehnsmænd og Ridder? — er der hændtes dig en Ulykke, eller bringer du mig Budskab om et Nederlag? — saa tal dog, Mennecke! og staae paa dine Been! er du slagen med Stumhed og Lamhed?"

"Raade og Hjælp! min kongelige Herre og Beskytter! — sagde den ulykkelige Ridder og reiste sig — jeg har heelt slet bevogtet den vigtige Borg, I betroede mig — Graaboe ligger i Gruus og Afke, og I seer en forjaget og landslygtig Mand for Eder; men jeg har ikke sveget og forraadt min Herre og Konge — jeg er lumskelig mod Tro og Love overrumplet og overmandet i den dybeste Fred og Tryghed;

han der lagde Graaboe i Afse, var en Lehnsmænd og Basal af Danmarks Krone, som jeg."

"Hvo var det, tal! — raabte Baldemar heftig og Breden blussede paa hans brune Kinder — Guds død! det skal Ingen have gjort mig ustraffet."

"Grev Henrik af Schwerin var Voldsmanden, — svarede Ridderen — han skal iløn have undsagt mig og svoret min Undergang, fordi jeg i en Ordstrid engang maatte erindre ham om hans Lehnspflicht mod Danmarks Krone. Jeg lægger min retfærdige Sag i min Konges Hænder og forventer med Lilled eders kongelige Beskyttelse."

"Ved St. Knud og alle Hellige! den skal du ikke savne, — svarede Kongen — men Guds død! hvor var det muligt? — spurgte han heftig igjent — hvi forsvarede du dig ikke? du er ikke den Mand, som pleier at liste sig ud af Bagdøren og lade Hjens den drikke Velkomst i Høisalen."

"Det er førstegang, I seer mig saaledes, Herre Konge! — svarede Ridderen nedbøiet, og slog det stolte Die bekkømmet til Jorden — for eders og disse tappre Ridderses Dine staaer jeg førstegang som en Slygtning og slagen Mand; men jeg fortroster mig til for hele Verdens Dine at kunne bevise min Uskyldighed og forsvare min ridderlige Ære. Er der Logn og Svig i min Mund, og er Grev Henrik ikke en Ridding og Forræder, saa maa Bødlen hænge mit

Skjold med Spidsen i Veiret paa Galgen og den usleste Hoppe slæbe det bagvendt ved Halen gjennem Skarnet. Havde Grev Henrik mødt mig som en ærlig Fjende og ikke brugt nedrig Svig, da skulde visselig Graaboe have staaet endnu og jeg ikke staaet her, som en slet Huusholder over min Herres Gods, og som en huusvild Flygtning uden andet Liggendefæ, end min Hest og mit gode Sværd."

"Ved min kongelige Vre, du skal faae fuld Opreisning og Retsfærdighed, — sagde Kongen nu rolig og bestemt — det lover og tilfiger jeg dig her for Alles Dine; men jeg dømmer Ingen uhørt, og Grev Henrik skal have Ret til selv at tale sin Sag for min Domstol. Saalænge intet Ord meer om den Sag, Ridder Ganz! nu følger du mig i Leding."

Derpaa svang Kongen sig paa sin Stridshingst og foer ud af Slotsgaarden med sit talrige Følge. Ridder Ganz besteg, taus og beroliget, en frisk pantsret Ganger, som Drosten paa Kongens Bink havde ladet ham bringe. De hundrede Hesteskoe klappede gennem Ribe Gade, og Børn og Qvinder stimlede til Vinduer og Dørre for at see Kongen. Det dunkrede huult paa Sønderportsbro, og snart var Kongen og hans glindsende Skare de nysgjerrige Tilskuere af Syne.

Det var en smuk mild Vintermorgen i en af de sidste Dage af Februar; en let Niumfrost puddrede Grenene i Nordtysklands Egeskove. Ved Stalden i et eenligt Herberg, ikke langt indenfor den schwerrinske Grændse, stod en rask fintbygget Yngling, med et ædelt fyrsteligt Ansigt, men i en simpel Bøebners Dragt, og lagde selv Bidset paa sin lette Ganger. Det var Baldemars Søsterson, den unge Grev Otto, som var fulgt med Junker Strange til Bøhmen og som i denne Forklædning hurtigst og sikkestroede at kunne bringe sin kongelige Morbroder et vigtigt Budskab. Otto var for faa Dage siden udredet fra Prag tilligemed Absalon Bølg, men de havde snart fulgt forskjellige Veie, og Absalon Bølg, som formodede endnu at træffe Baldemar i det Pommerske, troede, ved ikke strengt at følge Kongens Befaling, at være des sikkere paa at træffe ham først. Grev Otto vidste vel, at Baldemar endnu skulde være i Pommern, hvor han allerede med Grev Albert havde slaget Hertug Ladislaus af Marken og tvunget ham til Underkastelse; men Nyttet sagde ogsaa, at Kongen alt var paa Tilbagesædet; Otto formodede derfor sikkest at træffe ham i Schwerin om faa Dage. En fjendelig Stemning mod de Danske havde han strax paa Grændsen havt Leilighed til at bemærke, og den Fare, han udsatte sig for, ved nu at ride ene gennem dette Land, indsaae han strax. Han

talte Tydsk med Færdighed, dog noget for blødt i Udtalen; thi hans Moders skønne Maal var ham kjærest; hidtil var det dog lykkedes ham at gjælde for en tro Underfaat af det romerske Rige.

"Hvilken Wei rider jeg nu nærmest til Schwerin?" spurgte han paa Sachsisck, men blandede i sin Hast et dansk Ord i sin Tale, uden at mærke det, idet han svang sig i Sadelen.

Den lille tykke bratnæsede Kro:Vert, som med en lodden Hue over det sorte uredte Haar stod i den aabne Halvdør og gabede, betragtede ham nu skarpt og med et underfundigt Smil. "Kan J følge den landsherlige Grændsevogter, som nys reed ud af Laden, — svarede han — saa kommer J maaskee snarere til Schwerin, end J lyster; thi hører jeg ret paa eders Tungemaal, og lyver ikke eders blaae Pigesine, var jer Moder fra hiin Side Elben."

"Og derfor skulde jeg ikke være velkommen i Schwerin mener J?" spurgte Otto hastig og bødiede allerede Knæet for at spore sin Hest.

"Hvis det er sandt, hvad man siger, at den danske Hær har huseret slemt i Pommerlaud og vil gjeft Schwerin idag eller imorgen, saa behøver J ikke at jage Livet af jer gode Hest, unge Herre, for at komme i sorte Grev Henriks Hundehul. Giver J mig derimod en Haandfuld af eders fine Guldstykker, skal jeg skaffe Jer sikker tilbage over Grændsen."

”Hvor Kongen af Danmark er Lehnsherre, — svarede Otto stolt — behøver ingen Dansk at kjøbe sig Sikkerhed; i alt Fald betaler jeg den heller med Staal, end med Guld. Farvel!” dermed sporede han sin Hingst og foer afsted for at indhente den fremmede Rytter, der skulde samme Vej, som han.

Berten loe haanlig efter ham: ”rid du kun, dumme Grønskolling! — mumlede han — du kommer tidsnok; havde vi saa sandt din Konge og hans dumdriftige Søstersønner her ene, saa skulde I ikke prale ret længe med jer Lehnshæder.”

Efter et stærkt Hiirspring af nogle hundrede Skridt indhentede Otto den fremmede Rytter og spurgte, om han kunde gjøre Følgeskab med til Schwerin.

”Det kan du gjerne, unge Springsyr! — svarede Rytteren med en dyb og raa Stemme — hvis du har Lyst til at see hvorlunde Grev Henrik vender det Hvide ud af Dinene mod de danske Dreng; vil du ellers gjælde for en ægte Lydsker, skulde du tage Munden lidt mere fuld, naar du nævner vor gode Stad Schwerin.”

Rytteren, som gav ham dette Svar, var en svær bredskuldret Karl med sort kruset Skjæg og i tung frigerisk Rustning; han bar en stor lodden Stridshue med et Bildsvinehoved, som sad ham dybt ned over Dinene, og hvorpaa Hugtænderne

stak frem over Panden som et Par Horn og gav ham et vildt og frygteligt Udseende. I en Næm over Skulderen bar han en klirrende Staalbue med et stort Pilekogger og ved hans venstre Hofte hang der et langt Slagsværd, som der syntes at høre Ræmpekræft til at løfte.

Grev Otto betragtede sin drabelige Sidemand nøie, og indsaae strax, at han her gjorde klogest i at holde Fred, uagtet Blodet kogte i hans Arer over den fornærmelige Tiltale. ”J synes i eders Kraft og Mandhaftighed at glemme, at J selv har været ung og duunhaget engang, som jeg, — svarrede han i saa rolig en Tone, som muligt — men vil J give Tid til jeg faaer udrettet mit Grinde i Schwerin, vil jeg gjerne lære Jer Noget af eders Drabelighed af.”

”Jeg agter ikke at slaes med Dreng, — brummede Rytteren — vi skal desuden nok komme tilrette med det Gode, tænker jeg, helst hvis du, som jeg nu hartad troer, er et lille vakkert fornummet Stykke Pigebarn.”

Denne Spot over den spærlæmmede Ynglings Ungdom og næsten jomfruelige Udseende kunde Grev Otto ikke længer udholde, og uden at tænke paa Folgerne, havde han allerede sit korte Sværd draget, og ventede kun paa, at hans Modstander ogsaa skulde gjøre sig kampfærdig, for alvorlig at prøve

Kræfter med denne Goliath. Men Rytteren lod slet ikke til at bemærke hans Brede, og istedetfor at gribe til det lange Sværd, gabede han ligegyldig, idet han drog en Mundgodtsbimpel ud af sin Sadelstaske. Derpaa tog han sig i al Magelighed en dygtig Hjertestyrkning. "Kan du taale en kraftig Morgenflurk i dit Kyllingehoved, saa gjør mig Bæst!" sagde han nu og rakte Otto Bimplen uden at see paa ham.

Over Kæmpens Ligegyldighed blev den hidtige Yngling saa forbausset, at han stødte Sværdet i Balgen og tog imod Bimplen uden Indvendinger. Men for dog at vise sin gigantiske Ledfager, at han ingen formummet Pige var, tømte han i sin Ergrelse Træstasken ud til Bunden og rakte ham den tom tilbage.

"Nu, drikke kan du dog som en heel Karl, det maa jeg lade dig; — sagde Rytteren tørt og stak Flasken i Sadelstasken — lad mig nu see, om du kan ride i Spring, uden at blive Græsrytter!" derved satte han selv sin sværtbelæssede Hest i et tungt Fiirspring, hvorved han pustede omkap med Hesten, medens Otto paa sin lette Springer travede ham forbi uden mindste Anstrængelse.

"Din Hest er bedre, end min, — sagde Rytteren, da de atter rede jævnsides — naar du holder ad dig paa hiin Side den første Bro, har du den lige

Landvei for dig til Schwerin, og kan ikke tage fejl af Beien. Men jeg har større Hastværk, end du, og du er nok saa god at bytte Hest med mig med det Gode; hvis ikke, maa du finde dig i, at jeg uden mange Omstændigheder bruger den Stærkeres Net og heri følger den mandhaftige danske Konges Exempel." Med disse Ord gjorde han ganske rolig Mine til at ville drage sit lange Slagsværd. Men Otto, som reed ved hans venstre Side, havde i et Dieblisk sit korte Sværd i Haanden, og overhuggede behændig Læderremmen, hvori Kæmpens store Sværd hang, og derved havde han for et Dieblisk halv afvæbnet sin langsomme Fjende; derpaa gav han hastig sin lette Hest af Sporerne, takkede høflig for god Underretning og viste nu den forbausede Rytter, at han godt kunde ride i Spring uden at blive Græsbrytter. En hvinende Piiil fra Rytterens Staalbue fløi ham vel forbi Dret, men uden at krumme et Haar i hans gule Loffer, og heed i Hovedet af den nylig forbundne Harme og den stærke Drik, foer Otto nu saa hurtig affted, at han snart ikke meer kunde vine sin uforffammede Beiviser. Nu faldt hine Bertens Ord ham ind om sorte Grev Henriks Hundehul, saavel som hvad Rytteren havde mumlet om at see Greven vende det Hvide ud af Dinene mod de danske Dreng. Ganske rolig blev han vel ikke ved slige Udsigter til en ugunstig Modtagelse; men han kunde dog ikke

opgive sit Forsæt at overraske Kongen strax ved hans Ankomst til Schwerin med et glædeligt Budskab, og han haabede uden at røbe sit Raad og sit Grinde at kunne faae Udgang paa Slottet, og selv maaskee udforske, om hans kongelige Morbroder intet Forræderie havde at befrygte der. Skulde endogsaa det værste hændes og skulde man fordrifte sig til, at sætte ham fast som en mistænkelig Person, saa haabede han dog at Absalon Bælg maatte træffe Kongen, og Baldemar Seiers Arm vilde være stærk nok til at hjælpe ham ud af enhver Forlegenhed.

Uden flere Eventyr kom den raske Yngling til Schwerin, og behøvede ikke at spørge om Slottet; thi det ragede saa høit og mægtigt frem over de lave Borgerhuse, at han strax kunde see, det maatte være de stolte Grevers Bolig. Slottet laae eene paa en liden Ø, som var forbunden med Staden ved en Vindebro; det var stærkt befæstet; men Vindebroen var fredelig nedslagen, og da Otto forklarede Skildvagten, at han var en fremmed Ridders Bæbner, og skulde vente sin Herre paa Slottet, blev det ham ikke formeent at ride over Slotsbroen, og sætte sin Hest i Herskabets Stald, hvorhos det blev ham sagt, at Greverne vare paa Jagt med alle de fremmede Herskaber, og at han kunde holde sig til

Første Deel.

de andre Svende, som ventede deres Herskaber ved Borgeledet.

Her tog han sig forsigtig i Vare for at indlade sig i nogen udførlig Samtale med de fremmede Svende, hvorved han let kunde røbe sig, og han nøiedes med i al Korthed at erkjendige sig om, hvilke de fremmede Herskaber vare, som opholdt sig her og nu vare paa Jagten med Greverne. Der blev da blandt Andre nævnet ham den unge Grev Udolph af Holsteen, hvis Fader nylig var udløst af sit danske Fangenskab, den vendiske Fyrste Henrik Borvin og hans tre Brødre, Grev Henrik af Danneberg og Bisp Conrad af Hildesheim, hvilke fast alle vare Baldemars aabenbare eller hemmelige Sjender; desuden nævntes der en portugisisk Prindsesse, som dog Andre paaastode kun var en Grevinde af Flandern; men at den danske Konge hverken var kommen eller ventedes, var aabenbart. Da Grev Otto havde faaet at vide hvad han ønskede, indlod han sig ikke videre med Noget, men betragtede det prægtige Slot med de fire høie Taarne, hvoraf det paa Nordsiden især tildrog sig hans Opmærksomhed ved sit skumle Udseende og de smaa høie Lufthuller med Jernstænger i de tykke Mure. "Det er uden tvivl Grevernes Fangetaarn, — bemærkede han, og hans kjække Hjerte hjemføgte af en kold Gysen — den, der først sidder der, skal have ondt ved at see Sol og Maane

igjen." Dog snart var denne ubehagelige Forestilling forsvunden for hans ungdommelige Letsind og Munterhed, og da Tiden faldt ham lang ved Borgeledet, gjorde han sig ingen Betænkelighed ved at gjøre sig en liden Lyftvandring rundt om Borgens Mure og Fæstningsværker. Med sit skarpe Blik troede han at bemærke, at Slottets østlige Side var den svagest befæstede, og at man der lettest ved Hjælp af Gravsvinet kunde gaae lige ind til Grunden af Murene og undergrave dem. Dog mange slige krigeriske Betragtninger fik han ikke Tid til at anstille; thi pludselig traadte fire stærkbevæbnede Krigsknegte imod ham, og spurgte i en raa og barsk Tone: hvo han var og hvorfor han saa opmærksom betragtede Skandserne; paa hans Svar og Forlegenhed, saavel som paa den fremmede Tone i hans Sprog, forekom han Krigsknegtene mistænkelig, og de gave ham med saa Ord at forstaae, at de ansaae ham for en dansk Spion, som de ikke kunde lade gaae løs og ledig her omkring og udspeide Borgens Forsvarstilstand.

"Jngen har sagt mig, at det var mig formeent at gaae her, — svarede Otto forbausset — jeg skammer mig ikke ved at kalde mig dansk, men anseer I mig for mistænkelig, kan jeg ikke forhindre Jer i at holde mig med Selskab til jeg kan retfærdiggjøre mig for min Konges Vasaller."

”De danske Drengs sætte nu Næsen i Beiret, fordi de har en Kong Bolmar igjen at gjøre sig store af, — brummede den ældste af Krigsknegtene, en svær rød næset Karl, og strøg sig om sit graasprengete røde Mundskjæg — men I lære nok at stikke Piben ind, tænker jeg, kommer Tid, kommer Raad: her spørge vi endnu ikke Kongen af Danmark i hvilket Træ vi vil hænge hans Spioner.”

Over denne Tiltale blev Grev Otto dog noget brtænkelig og vogtede sig klogelig for at give sine fjendtlighsindede Bevogtere Anledning til at misbruge deres Overmagt.

”Jeg er kommen i et lovligt og fredeligt Anliggende, — sagde han — og en Borg, der har saa drabelige Forsvarere, behøver vist ikke at frygte for Spioner. Men jeg gaaer her og keder mig; Greverne og de fremmede Heriskaber komme vel ikke fra Jagten før Qvel; jeg har redet mig Halsen fuld af Støv; kan I ikke for gode Ord og Betaling skaffe mig et Par Kander god Viin og hjælpe mig at drikke dem her i det Frie.”

”Det er dog en ganske brav Knos, — sagde den gamle Krigsknekt til sine Kammerater — er han her i lovligt Erinde, maae vi jo behandle ham høfligt. Spring du efter Vinen, Frijs Grønhage, hos gamle Broder Martin i Klosterkjælderen, jeg skal holde din Armbue saalænge. Her kan vor Gamle

ikke see, at vi drikke, og naar Greverne komme, kan vi see det paa Baffen og være paa Skandsen førend en Hund kan gjøe ad os."

Fris, den yngste af Krigsknegtene, rakte sin Armbue strax fra sig og greb med Forundring og Glæde det Guldstykke, Grev Otto allerede havde fremtaget.

Medens han hentede Vinen, fastede hans Kamerater sig paa deres Kapper paa Skranten og lagde deres Baaben fredelig tilside, medens de indbøde den fremmede unge Herre, som de nu kaldte ham, til at tage Plads imellem dem.

"Er det sandt unge Herre, at jer Konge vil paaføre vore Grever Feide for Historien med den langbenede Johan Ganz, — spurgte den gamle Krigsmand og strakte sig — den Bildgaas var ikke værd at gjøre saa megen Støi over; at vi rev ham Heden ned over Hovedet, havde han ærlig forskyldt: hvad vil saadan en langbenet Slyngel understaae sig at kaste vore Grever deres Lehnsmandspligt til den danske Konge i Næsen!"

"Til den Begivenhed kjender jeg slet Intet", svarede Otto.

"J veed nok mere, end J vil ud med, — tog Krigsknegten Ordet igjen — men en klog Karl tier med hvad han ikke tør sige, og deri fortænker jeg Jer ikke. Men har J da ikke hørt hvorlunde jer Konge og

denne Satans Grev Albert har forknyttet Hertugen i Pommerland? og veed I ikke heller, om Rygtet er sandt, at eders unge Konge midt i sin stornæsede Drabelighed har faaet Giftetanker i Hovedet igjen og vil beile til Prindsessen af Böhmerland, som han sagtens aldrig har seet?"

"Derom har jeg vel hørt en Fugl sjunge; men om der er Noget om, skal jeg lade være usagt."

"Hm — mumlede Krigsknegten — det gaaer dog underligt til i Verden med disse store Herrers og Fyrsters Frierie; de kan ikke, som En af os, see sig for, og smage paa Ollet, førend de maae drikke det, men maae kjøbe Ratten i Sækken og lade det komme an paa et Træf. Nu, derfor gaaer det ogsaa som det hedder i Visen:

Prindsessen Kongens Krone faaer:
Ei Spurb er Kranens Eige;
I Stegerset Smaaternen gaaer,
Hun styrer Land og Rige."

"Det skal Ingen sige min — (Morbroder paa, havde Otto nær sagt i sin Førlighed) det skal Ingen sige Kong Baldemar paa — rettede han sig hastig — at han lader sig kapse af Mand eller Kvinde. Men sig mig engang — vendte han pludselig Samtalen for at aflede Opmærksomheden — er det sandt at jer kjække Grev Henrik har saa deilig en Hustru, men at han selv er saa fort som en Ravn og altid

seer sig selv i det eene Die og vender det Hvide ud af det andet, paa hvem han saa seer?"

"Det gjør han kun, naar han er bister — svar rede Krigeren mut — og tag dig iagt, unge Næsviis, at du ikke faaer ham saadan at see. Vel er han noget sort i Hud og Haar, det kan ikke hans bedste Ven nægte; men ingen Kvinde er saa hvid, at hun skulde være bange for at sværte sin Mund paa hans Krøl skjæg. Du er en ret vakker Knøs, troer jeg; men skal her være Fred og godt Kammeratskab imellem os, skal du — bandte han — tale med Respekt om Grev Henrik. Han er en Herre, som det er Værd at løbe Fanden i Bold for, naar det kniber. Siger han til mig: hør, gamle Kunz, imorgen har jeg en Sangst for; der er den og den gamle Ræv, som længe har ligget og drillet mig i sin Hule, ham skal du ryge mig ud, eller jeg knækker dit Halsbeen — saa veed jeg det er ramme Alvor og gjør ingen lang Sladder; men naar jeg saa bringer ham den gamle Ræv ved Drene, saa kan jeg ogsaa drikke en heel Maaned paa min Post, uden at høre et ondt Ord derfor — og Grev Hendrik betaler ovenikjøbet Gildet. Hvad ellers den naadige Fru Audacia angaaer — men der har vi Frijs Grønbage med Vinen. Du lystig, Kammerater! Grev Henrik og hans smukke Frue skal leve! den, der ikke drikker den

Skaal med af Hjertens Grund, er en Forræder og skal klæde Hjul og Steile.”

Nu gif det lystig med Vinen, og da den gamle Kunz Rodnæse, som hans Kammerater kaldte ham, havde faaet Tørsten noget dæmpet, tog han Ordet igjen og begyndte hvor han slap.

”Hvorlunde Grev Henrik har faaet saa deilig en Frue — sagde han med et selvtilfreds Smil og strøg sig om Skjægget — see det kan den unge Herre der ikke heller blive klog paa — det spørger alle Folk om og det kan I nok ikke heller faae i eders tykke Hoveder, Karle! men det kan jeg fortælle Jer — maaskee har jeg fortalt Jer det før, men I kan nok taale at høre det endnu engang.”

”Det kan Greven jo takke dig for; det har vi jo hørt hundrede Gange, — afbrød Fris ham — havde du ikke snappet Frøkenen bort af den gamle Markgreves Taarn — saa” — —

”Hold Mund, du Grønskolling, naar jeg taler! hvad veed du deraf? har jeg ikke sagt dig det hundrede Gange? det var ikke i Taarnet hun sad, der havde jeg vel maattet lade hende sidde til hun blev fort; nei i Lunden gif hun og hørte paa Fuglesang, og da lod jeg ikke det smukke Stykke Vildt løbe min Herre af Hænderne; havde jeg været en ung eenfoldig Gjak som du, som et Par forgrædte Pigevine kan gjøre til et blodsødent Æg, saa havde jeg ladet

hende løbe, men jeg var gammel: jeg tænkte som
 saa: lader du den skye Hind rende, knækker den
 naadige Herre din Hals — har hun grædt i otte
 Dage over Brudgommens Dine, saa leer hun i tyve
 Aar og flere over sin Egteherres Slotte og Borge.
 Og see om jeg ikke spaaede sandt? hvor er der nu
 saa lystig en Frue som Grevinde Audacia? og hvor
 er der saa lystigt et Huus som her paa Slottet?
 Herrer og Tyrster, Grever og Bisper, Fruer og
 Prindsesser fare ud her og ind — Vinen flyder her
 som Vand, og Hornet klinger her fra Morgen til
 Aften. Hvad leer I ad? I Grinebidere! er Grev
 Henrik ogsaa lidt beest engang imellem og sætter Jer
 paa Vand og Brød i Hundehullet for et godt Ord,
 naar de fremmede Herrer gjøre ham kruus i Hovedet
 og see for mildt til Grevinden, derfor var det dog
 Synd at sige, at det ikke gif lystigt nok til her paa
 Slottet. Saalænge Prindsessen fra Flandern har
 været her, har jeg idetmindste ikke været ædru een
 Dag, det kan jeg gjøre min Eed paa, og i Keiserens
 Gaard kan det ikke gaae prægtigere til.”

”Efter som Alerkerne sige, har Prindsesse Been-
 gjerd dog ikke for rund en Haand”, mumlede en
 af Krigerne.

”Saa har hun des rundere Arme — tog gamle
 Kunz Ordet igjen — og de Herrer og statelige Rid-
 dere, her nu flokkes om hende og vor skjønne Frue,

strøe mere Sølv og Guld ud iblandt os i een Uge, end vi før saae her i hele Aar.”

”Den fjerde Krigsknekt, som hidtil ikke havde mælet et Ord, men med hængende Hoved og andægtig Mine i al Stilhed holdt sig til Viinkanden, tog nu Ordet med et dybt Suk. ”Ak ja, — sagde han — Guds og Duds, verdslig og forfængelig Snak hører man nu Rok af her; men om Valfarten til det hellige Land har jeg nu ikke længe hørt et opbyggeligt Ord her paa Borgen.”

”Saaer du nu Skrupler igjen, Hinz Hængehoved! fordi Vinen smager dig for godt? — svarede Kunz — til det hellige Land kan vi tidnok komme og blive satte paa Spid af de Bantroe. Saaer Grev Henrik, som let kan hændes, idag eller imorgen et Anfald af sine fromme Griller igjen, og saae vi flere Bisper paa Halsen, end den snue Hildeheimers, saa saae vi maaskee neppe Tid til at sove en ærlig Ruus ud, førend vi kan saae Lov til at følge den naadige Herre i Sæk og Uske til Jorsal for vore Synders Skyld.”

”Ere eders Grever saa fromme Riddere, at de virkelig tænke paa et Tog til det hellige Land? — spurgte Otto med Deeltagelse — jeg troede, de beskymrede sig kun om Wildsvinejagten og det lystige Liv her hjemme, men lod den hellige Grav være velforvaret blandt de Bantroe.”

”Alt I ikke har bedre Tanker om vort fromme Herfskab, det kommer af, at I er en Rigindevelt, unge Herre, som ikke veed, at det hører til en ordentlig Ridder nuomtide at være from og andægtig til sine Lider, hvor lystig han saa lever forresten, og i det Stykke staae vore Grever ikke tilbage for nogen Ridder i Christenheden. Over sin grønne Jagttroie bærer Grev Henrik altid en Rosenkrands af Rubiner og Smaragder, maa I vide, og den er meer værd, end hele hans Grevskab; han forsømmer aldrig nogen Messe, og komme vi paa Jagten til et Skovcapel for St. Hubert eller St. Veit, maae vi alle af Hestene og boie Kneæ midt i Skarnet, om saa det bedste Stykke Vildt derved skal løbe os af Hænderne.”

”Men hvorfor hører jeg bestandig kun tale om Grev Henrik? — spurgte nu Otto — er Grev Gunzelin ikke den ældste og regjerende Greve?”

”Det veed ikke jeg, — svarede Kunz — men det veed jeg: siger Grev Henrik ja, siger Grev Gunzelin aldrig nei, og har Grev Henrik sagt nei, hjalp det kun lidet om Grev Gunzeliu sagde ja til Dommedag; forresten rager det hverken mig eller dig, hvo der her har meest at sige, og hvem vi lystre, naar vi faae Befaling til at spænde dig krum eller kaste dig i Hundehullet. — Er du kommen hid for at føle os paa Tænderne og faae os til at snakke over os ved Wiinkanden, saa vil du nok snart faae at vide, hvo

der her er Herre. Men hvad er det for en Karl der rider ned ad Bakken mod Slotsbroen? — seer jeg ret, er det en af vore Grændseryttere, ja rigtig, det er min egen kjødelige Broder, nu skal vi see, her er Ufred paafærde igjen.”

Otto reiste sig hastig tilligemed Krigsknegtene og kjendte i den Rytter, som nærmede sig Slottet, hiin sværtbevæbnede Kriger, som vilde bytte Hest med ham paa Veien. Han saae ham stige af ved Borgeledet og sætte sin Hest i Stalden.

”Paa Skandsen, Kammerater! — raabte nu Kunz og greb sin Bue — Hersekabet kommer, seer I de røde Fjærbuske over Bakken. Afsted, unge Bovehals! — raabte han til Otto — skynd dig tilbage til de andre Svende og lad ikke vor naadige Herre see dig her! paa dit ærlige Ansigt vil jeg troe, at du ingen Spion er og opsætte at hænge dig indtil videre.”

Krigsmændene løb til deres forladte Poster, og Greve Otto fulgte klogelig den gamle Kunzes Raad og skyndte sig tilbage til Borgeledet. Der stod nu den lange Grændserytter, med Bildsvinehovedet paa Stridskøen, og lænede sig magelig til en Stolpe. Otto søgte at undgaae ham; men Rytteren nærmede sig fortrolig, som en gammel Bekjendt. ”Tak for sidst, Kammerat! — brummede han og klappede den unge Greve haandfast paa Skulderen — du kunde

ride i Spring som en heel Karl, saae jeg, og du svinger ret behændig din lille Smørstikker; du skal dog have Tak for at du ikke huggede mig Næven over istedetfor Sværdremmen, det havde hartad været dig nemmere. Men forstod du hvad min Pils hvistede dig i Øret paa Veien?"

"Saa temmelig, — svarede Otto — og havde jeg havt min Bue med, skulde jeg have givet Jer Svar paa Tiltale, uden at krumme et Haar paa eders ærværdige Kindskjæg."

"Du er mig Pokker til Rnos — sagde Rytteren — med Pilen var det ellers ikke saa ilde meent; jeg vilde kun mærke dig lidt i dit venstre Øre, for at kjende dig igjen ved Leilighed. Men see, der har vi Herskabet!"

Glindsende i Aftensolen reed en prægtig Skare Riddere og fyrstelige Herrer langsomt ned ad Bakken mod Slotsbroen med en fornem geistlig Herre og tre pyntelige Damer iblandt sig, ledsagede af en talrig Flok Jagtsvende med Hunde og Falke i Robbel og Baand, og med allehaande Fuglevildt og Jagtredskaber over Hestemankerne. Saasnart de Forreste i Toget vare komne over Broen, aabnede en faalormspraglet Gaardsfoged dem Borgeledet og drev de nysgjerrige Tilskuere tilside med sin lange sølvknappede Stok. Ved den drabelige Grændserytters

Side stod den forklædte Grev Otto og glædede sig over det prægtige Optog.

Paa venstre Side af en deilig, fyrstelig smykket Jægerinde reed en Mand af Middelsørrelse, med et forvovent bruunt og fortskjægget Ansigt, frum Høgenæse og huultliggende, mørke Dine, hvormed han ikke saae aldeles lige; under en kort slagrende Skarlagenskappe bar han en grøn Fløiels Jægertrøie med Guldknapper, og i det sølvbalbyrede Bælte en bred sølvbeslagen Jagtkniv; paa det sorte frunslokkede Hoved bar han en Hat fra Garderige, besat med Sølvblik, Edelstene og kostelige røde Fjædre, og paa det brede Bryst skinnede et kostbart Paternosterbaand med Rubiner og Smaragder mellem Perlerne.

”Det maa vel være sorte Grev Henrik, — sagde Otto til sin Sidemand — men den stolte deilige Qvinde ved hans Side, med den runde Perlehat over de brune Fletninger, er det hans Frue?”

”Nei, paa det Lav, — svarede Krigsmanden — det er den portugisiske Prindsesse Beengjerd eller Beringard, eller hvad hun hedder, som er Søster til Greven i Flandern, hun er ogsaa noget i Slægt med vort naadige Herskab, troer jeg, og besøger dem ofte; vist er det et stolt Stykke Qvinde at see paa — hun er smuk som en Ulykke; med den aabne Trøie og Guldstifterne paa den blaae Fløielskappe, kan hun stikke Dinene ud paa den Bedste;

hun gjør ogsaa alle unge Karlefolk gale her med sine Hexevine. Tag dig iagt, unge Knøs! at du ikke seer hende for dybt i de gnistrende Falkesvine, hun har gjort mangen brav Svend og Ridder til Nar blót ved at gloe paa dem."

Uagtet denne Advarsel kunde Otto dog ikke lade være nisie at betragte den skjønnede farlige Fægerinde, idet han hilsende hende ærbødigt, og han maatte tilstaae, at saa glimrende en Skjønhed havde han endnu aldrig seet. Der luede en Jld i den stolte Portugiserindes sorte Dine, som blændede og forbausede og som ikke engang fordunkledes af de utallige glimrende Edelstene, som i tre store Guldfjæder prangede paa hendes Hals og Bryst; hun sad rank og næsten stiv paa den høie skummende Hingst, som snøs og tyggede i Guldbidlet. Den høie pibede Krave om Prindsessens Hals syntes at hindre hende i at bevæge Hovedet frit, og hendes Hilsen syntes fold og hovmodig.

"Hun tænker kun paa sine Guldfjæder og Edelstene og veed jo neppe, om hun vil see til Folk, — sagde Krigsmanden — Nei, da lønner det sig bedre at gjøre en krum Ryg for hende der, med den guldfjernede Hovedbug og den grønne Armkappe."

Otto hilsende nu ogsaa ærbødigt den høie fyldige Blondine, som langsom reed ham forbi mellem en geistlig Herre med et klogt og listigt Ansigt, og en

stiv adstadig Ridder med tre Falke paa Armen. Hun slog nu just det prægtige Slør tilside og gjengjældte Tilskuernes jublende Hilsen med fyrstelig Anstand og en høist indtagende Mildhed.

”See, det er Grevinde Audacia, Grev Henriks skjøne Frue, — vedblev Krigsmanden — hun kunde være Keiserinde hvad Dag det skulde være, hvad Skabelonen anbelanger, og dog holder hun sig ikke for god til at see mildt til en fattig Djævel; saaledes maa en Kvinde see ud, som en gammel Krigsknekt skal krumme Ryg for, uden at bande i Skjægget.”

”Hun tykkes mig at passe til sorte Grev Henrik som Swanen til Ravnene — svarede Otto. — Herren med Falkene ved hendes venstre Side var vel Falkeneermesteren?”

”Du er en Skalk, unge Knøs! — sagde Rytteren — Grev Henriks Broder seer rigtignok ikke meget fyrstelig ud; men han er et godt soieligt Skind, og naar han kun maa raade over sine Heste, Hunde og Falke, bryder han sig kun lidt om, hvo der raader over Folk og Land.

”Var det Grev Gunzelin, — svarede Otto — saa er det vist hans Søster, der kommer mellem de to smaa prægtige Herrer med de glubste Ansigter — hun ligner ham idetmindste paa et Haar.”

”Truffet, Kammerat! det er Grevinde Ida, som Grev Henrik skal have i Sinde at kaste den

danſke Claus Baſtard i Armene, for at holde gode Miner med Kong Bolmar, ſiger man. De to Bulbidere, hun rider imellem, er ellers fornemme Folk; det er et Par vendiſke Fyrſter, Borvin troer jeg, de hedde; vil du ſee flere af ſamme Suurdeig, ſaa giv Agt paa de to, der komme bag efter med den unge ranke Grev Adolph imellem ſig; man ſkulde troe, de Karle havde havt en Mops til Fader, og en gammel Kæb til Moder; det kan ærgre mig og enhver ærlig Lybſker af ægte ſachſiſt Blod, at vi ſkal kalde det Sørøverpak Landsmænd. Det halve Schwerin er nu fuldt af ſlige Karle, ſom ſætte den ſtumpede Næſe i Sky, og ikke kan ſee en ærlig Karl lige i Anſigtet for den tykke ſtakkede Pande der hænger dem ud ſom en Pølſe over de graagrønne Ratter Dine, og ſaa har de Lod til ſom Puddelhunde, ſaa en ærlig Sachſer ſnart kommer til at lade ſig kronrage, naar han er forthaaret, og hans Moder maa ſkee har forſeet ſig paa ſaadan en Stud.”

Medens den ſtolte Rytter gav ſin Harmeluft mod ſine vendiſke og ſlaviske Landsmænd, ſom han ſelv dog temmelig lignede, havde Otto med Opmærksomhed betragtet Grev Clauſes tilkommende Gemalinde. Den uanſeelige Stikkelse, og det ſygelige, ubetydelige Anſigt, ſom det ved forſte Diekaſt forekom ham, ſvarede kun ſlet til hans Foreſtilling om en blomſtrende fyrſtelig Brud; men da hun op-

flog de store alvorlige Dine, hvorigjennem en dyb Følelse og en stille opoffrende Sjæl med rørende Veemod røbede sig, da forandrede sig hans Ligegyldighed til inderlig Deeltagelse; han fandt hende endogsaa smuk og indtagende, og det faldt ham nu først ind, at Grev Clauses Brud vel neppe kunde være lykkelig; han beklagede i sit Hjerte, at hun maaskee skulde blive et Offer for sine Brodres Hensigter og Planer og deres vistnok forsilte Venstreb til det danske Hof; han syntes at see en Laare glindse i hendes Døie, og det forekom ham, som et dybt dæmpet Suk hævede den sorte Silkekrave over den stille Korsdragerindes Barm; men det var ligesom hun samlede sig hastig, idet hun saae sig venlig om og hilsende Tilskuerne med et front veemodigt Smil.

Otto saae ikke meer af det fyrstelige Tog, men da det var draget forbi, vendte han sig stille og tankefuld om og blandede sig blandt de fremmede Svende.

Da klappede en plump Haand ham paa Skulderen: "vil du slippe heelskindet herfra, unge Galning! — hvistede den stærke Grændserytter ham fortrolig i Øret — saa raader jeg dig nu til at smøre Haser jo før jo heller; thi her bliver ikke længe ret lysteligt for en Dansker, mindst for sig en spærlemmet Junker, som nok meer er vant til at klappes af Tomfruhænder, end af Stigremmen."

Uden at tøve paa Svar, vendte den stærke Rytter sig hastig fra ham, og gik med Gaardsfogden op til den høie Slotsstrappe, som Herškabet nylig var steget op ad. Efter en kort Forklaring blev han der af Dørvogteren siebliklig indladt; men med opløftet Stok gik Gaardsfogden gravitetisk tilbage til Borgeledet. Tankesuld var Otto imidlertid gaaet ind i Stalden for at see til sin Hest; men til hans Forundring var den ingensteds at finde; i Baasen, hvor han havde sat den, fandt han derimod Grændserytterens gamle forjagede Hest. Den havde en Saddel paa, som Grev Otto erkjendte for sin, og som han selv havde spændt af sin raske Ganger. Forbittret over dette Bytte, stod han alt i Begreb med at gjøre Larm og kræve Staldkarlen til Regnskab for denne Uforskammenhed; men Staldkarlen var intetsteds at see, og de fremmede Svende, han henvendte sig til, loe ham ud og meente, at en ordentlig Svend gik ikke omkring og drev som en fornem Herre, og lod ikke sin Hest forbytte i Stalden. Med Mæie betvang den opfarende unge Herre sin Hestighed, og havde nogle Gange Haanden paa Sværdet for at tugte de Uforskammede; da hørte han Hesterramp i Slotsgaarden, og hans Forbittrelse steeg nu til det Høieste, da han saae den svære Grændserytter fare bort over Slotsbroen i det stærkeste Jürspring, og kjendte sin raske kjære Ganger, som fnysede vild og

vilde affkaste den fremmede Rytter. Blussende af Harme, foer Otto ud for at indhente og standse Kansmanden; men han maatte med fordoblet Harme se hvorledes det ædle Dyr, med Sporerne i de blodige Sider, selv med sin Bildhed maatte tjene sin ubarmhertige Plager. I et Dieblik vare Hest og Rytter forsvundne.

Saa forbitret Otto var, fattede han sig dog snart, og bemærkede en besynderlig Mumlen og Uro omkring sig; men det syntes ikke at gjælde ham eller hans Hest; en langt vigtigere Sag syntes at sysselsætte alle Munde og Dren. Folkestimlen paa Slotsbroen og ved Borgeledet var tiltaget betydelig. Man løb frem og tilbage. "Fjenden er for Porten — de Danske komme" — løb det nu høiere fra den Ene til den Anden, uden at Noget vidste hvo der først havde sagt det, eller hvoraf man vidste eller troede det. Man løb op i Taarnene og paa Slotsmurene, og agtede hverken Skildvagternes Trudser eller Stød; enhver Støvske, man saae i det Fjerne, blev til en Krigshær, og hver Røg af en fredelig Arne blev til en brændende Bye for de forfækkede Borgers Dine. At der virkelig var Ufred paa Færde, tvivlede Ingen meer paa, da en Luur nu endogsaa klang huult fra det nordre Slotstaarn, og alle Krigshøvdinge i fuld Rustning skyndte sig op paa Slottet.

"Byen er spærret — alle Stadsportene lukkes" raabte den Ene til den Anden. Otto overveiede sin Stilling under disse Omstændigheder og fandt den høist betænkkelig. Da han forlod Kongen og drog til Böhmen, var der ikke tænkt paa nogen Feide med Schwerin, men derimod paa et gunstigt og fredeligt Besøg, og nu ventede man her et fjendtligt Overfald. Hvad Otto havde hørt om Grevernes Fremfærd mod Johan Ganz, hvem han vidste Baldemar agtede høit, lod ham vel formode, at en streng Gjengjældelse vilde ramme de hovmodige Grever; men hvis Baldemar ikke i den første Brede nu overilede sig, maatte det være blind Allarm, troede han, og meente, at Kongen dog først vilde forsøge at mægle Fred mellem sine urolige Lehnsmænd. Imidlertid indsaae Grev Otto, at hvis hans Navn og Byrd i dette Dieblik blev robet, udsatte han sig for at blive sonderreven af Schwerinerne. At krybe i Skjul forbød hans Stolthed ham, og han besluttede at træde sin Konges Vasaller dristig og aaben for Die, og fordre deres Beskyttelse, som en dansk Affending, der havde Befaling til, her at bringe deres Konge og Lehnsherre et Budskab. Den schwerinske Rytters Kansgjerning var han ogsaa her berettiget til at paaanke; og med denne Beslutning gik han rask og bestemt op mod Slotstrappen for at lade sig melde af Dørvogteren. Men i den almindelige Forvirrelse

havde saavel Dørvogteren som Gaardsfogden forladt deres Poster. Blandt en heel Deel unge Krigere gik Otto op ad Slotsstrappen, uden at standses af Noget med Spørgsmaal eller Indvendinger. Han blev ved at følge sine fremmede Ledfagere, som ikke lagde Mærke til ham, og snart saae han sig i en stor Vaabensal, hvor Grev Henrik stod, skummende af Brede, blandt de fremmede Fyrster og Herrer, og uddeelte Befalinger blandt sine Krigere til Byens og Slottets Forsvar.

Otto kunde ikke trænge sig frem og var for beskeden til at afbryde de fyrstelige Herrer i deres ivrige Tale; at liste sig tilbage syntes ham ogsaa uværdigt, og oplagdes her fjendtligt Raad mod hans Konge blandt hans Vasaller og Lehnsmænd, forbandt Plikt og Trofskab ham ogsaa til at blive. Han blev derfor staaende ubemærket ved Døren og blev Bidne til den hele Forhandling. Nu erfarede han strax hvilket Budskab Grændserytteren havde bragt, at nemlig en stor Deel af den danske Hær var dragen over den schwerinske Grændse med Kongen selv i Spidsen, ledsaget af Grev Albert og den forjagne Johan Ganz, og at de med stærke Skridt nærmede sig Staden.

"Ikke engang et ordentligt Feidebrev agter han mig værdig, den Stolte! — sagde Grev Henrik og skar Tænder — Med sin anmassede Lehnshøjhed, vil

han vel holde Dom over mig her som sin Vasal; men selv som saadan skyldtes mig Ret og Forsvar blandt mine Lige, i en Mandsret; det nægter jeg ikke den mindste af mine Borgriddere. Som Tyran, som overmodig Despot, vil han gjesste mig, og et hvert Forsvarsmiddel er lovligt og gyldigt; kunde jeg forgifte ham Elementerne, jeg vilde forsvare det. Jeg kan nu ingen Hær stille imod ham; men Stad og Slot skal forsvares til det Yderste. Vindebroen skal trækkes op — enhver, som kan bære Vaaben, skal paa Skandferne, og den første, der siger et Ord om Overgivelse, skal, som en feig Forræder, have en Piiil gjennem Ryggen paastedet.”

Nogle Krigshøvdinge gik strax for at udføre den forbittede Greves Befaling.

”Ret saa!” — sagde den gamle Henrik Borvin og stødte sit brede Glavind mod Gulvet, medens hans vilde dyriske Ansigt fordreiede sig i fortvivlet Trods — ”Han har vel havt Spioner iblandt os, og veed hvorfor vi her ere forsamlende; han vil brænde Slottet ned over vore Hoveder, og det kan vi nu ikke forbyde ham; men vise ham skal vi dog, at vi ikke længer vil være hans Hunde, og at vore Bildbasser har lært os at sprætte Forfølgerens Bug op, før vi styrte.”

Den vendiske Fyrstes trende Brødre og adskillige schwerinske Høvdinge bifaldt med vildt og lav:

mende Naab denne fortvivlede Beslutning. Men den unge Grev Adolph af Holsteen, en hoi og stolt Yngling, med et alvorligt, noget tungsindigt Ansigt, bad Grev Henrik betænke, at han paa denne Naade, for at trodse Overmagten, vilde opoffre Alt, selv Haabet om nogensinde at kunne hævde sin Ret, og at det derfor var bedre at sende Kongen nogle Underhandlere imøde; en ærlig Underhandling om Baabensstilstand med den overmægtige Boldsmand syntes ham for Diebliffet værdigst: "Jeg er den af os Alle, som har meest Grund til at hade Kong Valdemar, — tilføiede han — mig har han stilt ved min Fædrene: arv, min gamle Fader holdt han i Fængsel og Baand, til han kjøbte sig Liv og Frihed for sin Hertugkrone; jeg hader ham til Døden; dog Hevnens Time er endnu ikke kommen, og jeg raader til Forlig og Underhandling."

Greven af Danneberg var af samme Mening. "Nei, ingen Underkastelse! — ingen skjændig Ydmygelse! — raabte Grev Henrik — før fortvivlet Forsvar og Kamp paa Liv og Død!"

"Vil I høre mit Raad, kjække Grev Henrik! — tog nu Bispen af Hildesheim Ordet, med et roligt Smil i det listige Ansigt — saa skal I hverken begynde paa et fortvivlet og unyttigt Forsvar, som kun vil have Schwerins Odelæggelse og eders visse Undergang til Følge; I skal heller ikke underhandle

med eders paatvingne Lehnsherre, som med en overlegen Fjende; som saadan, kunde han foreskrive Eder hvad Fredsvilkaar, han vilde. Men I skal aabne Schwerins Porte, lade Slotsbroen nedrulle og lade alt jert Mandskab afvæbne, som i den trygge og dybeste Fred. Med Spil og Sang og fredelig Lystighed skal I, som en mild og venlig Bert, modtage eders Lehnsherre og kongelige Gjest, og jeg sætter Eder mit Bispedømme i Pant paa, at hvor vred han endogsaa er paa Jer for sin kjære Johan Ganz's Skyld, og med hvor fjendtligt Sindelag han end kommer, vil han drage mild og rolig herfra, naar I kun lover ham at opbygge Graaboe igjen og forlige Jer med Gaasen. Hvorvidt I siden finder Jer forpligtet dertil, kan I altid betænke Jer paa. Men det veed jeg kun, endnu er det ikke den rette Tid og Stund at bryde aabenbart med saa mægtig en Herre. Kommer Tid, kommer Raad; endnu har han baade Keiser og Pave til Venner. Saa meget kjender jeg til den stolte Kong Baldemar, at han vil blues ved at behandle sin uroligste Lehnsmænd som Fjende, naar han finder alle Døre aabne og ingen Mand i Baaben; han vil snart glemme Breden, naar Vinen glindses i Bægeret og eders skjøne muntre Qvinder sidde ved hans Side. I er hans troe og kjære Lehnsmænd som tilforn, og skal her holdes en Mandsræt mellem Eder og Ridder

Ganz, giver jeg Eder mit Ord paa, den skal endes med Dands og Spil, som det lystigste Gilde. Kun gode Miner maa der holdes, og kjender jeg Eder ret, Grev Henrik, er I Mand for at være ligesaa snild og klog, som I er tapper og behjertet. Den falske Undseelse kan kun et Dieblik forblinde eders Dine. Husk paa den tappre og ædle Kong David, han bluedes ikke ved at kalde Saul sin Konge og Herre, Skjøndt Propheten i Løndom havde salvet hans Hoved, han biede from paa Herrens Time og gav Tid. Gjør I ligesaa! og kan I ikke selv lege paa Harpen for eders Saul, saa lad eders skjønne Qvinder gjøre det! jeg vilde see den Bjørn, som de ikke skulde gjøre til et Lam.”

”I er idag den klogeste af os Alle, fromme Herre! — svarede Grev Henrik — Naar mit Blod er i Rog, staaer min Forstand stille. I har Ret: her er Fred og ingen Fare; ingen Feide er mig forkyndt, og jeg kan med al Ære holde en Fredsfest paa min aabne Borg blandt mine Venner. Op da med Portene! Vindebroen ned! ingen bevæbnet Mand maa sees paa Slottet. Madsvendene skal brase op, Mundskjenken skal i Arbeid, Giger og Harper skal her klinge, og vil Kong Baldemar være min Gjest, skal han, skjøndt ubuden, have det ligesaa lystigt som vi Andre. Denne gang vil jeg betale

Gildet; en andengang kan maaskee Naden komme til ham."

Da Grev Henrik sagde dette, saae Otto et afskyeligt Smil i hans mørke Ansigt, og nu saae han først hvorledes smaalig List og Underfundighed udtindrede af hans skelende Nie, medens dog det kjække mandige Ansigt røbede en dristig og bestemt Sjæl, som ingen Fare skuede.

Paa Grevens Bink havde næsten alle Krigshøvdingerne forladt Baabensalen for at iværksætte deres Herres forandrede Beslutning. Endnu gjorde den gamle Banderfyrste og hans Brødre nogle Indvendinger mod den fredelige Maske, som ikke huede den gamle Vikingshøvding, med mindre man ved denne List kunde gjøre et stort Bytte og maaskee bemægtige sig Kongen og hans vigtigste Mænd.

"Hvad tænker I paa? — mumlede Grev Henrik — han har jo en Krigshær i Hælene. Taalmodighed, Taalmodighed, vakkre Borvin! vor Tid kommer nok ogsaa engang; Kong Baldemar har selv lært os hvorledes man skal tinge med Fyrster om Land og Rige. Saalænge Grev Abdolph kan bie, kan vi med. Men hvo er den fremmede Svend der ved Døren?"

"En Spion, en Forræder! han maa hænges!" hvifkede Borvin og hans Brødre temmelig høit.

”Kom hid, Dumdriftige!” — raabte Grev Henrik, og viste ham det Hvide af sit Dje med et frygteligt Blik — ”hvo er du? og hvad vil du her?”

”Jeg er en dansk Bæbner”, svarede Otto saa kjæk, som det var ham muligt, og nærmede sig.

”En Dansk — hug ham ned paa stedet! han forraader os”, mumlede de vilde vendiske Høvdinge og blottede allerede deres Sværde.

”Til Kongen af Danmarks Lehnsmand betroer jeg mit Liv og min Sikkerhed — tog Otto hastig Ordet — Kong Valdemar vil kræve mit Liv af eders Haand, og frummes her et Haar paa mit Hoved vil min Herre og Konge visselig ikke lade blive Steen paa Steen af eders stolte Slot, Hr. Greve! jeg beder Eder derfor, hør mig! og kan jeg ikke retfærdiggjøre mig, saa er jeg eders Fange, til vor fælles Herre og Konge kan dømme os imellem.”

”Saa tal, Dumdriftige! hvo gav dig Ret til at liste dig ind paa mit Slot og belure os?”

”Jeg søgte Beskyttelse og Retfærdighed her, og Ingen forbød mig Indgangen. Jeg kom ikke for at belure og forraade Eder, og hvad jeg har hørt har jeg ingen Vidner paa imod Eder for min Konge.”

”Ræk mig din Dolk og dit Sværd, Ulykkelige! — sagde Grev Henrik — for din Ungdoms Skyld vil jeg skaaene dit Liv.”

”Men eders Fange skal jeg maaskee være min Livstid, for aldrig at forraade hvor ærligt I og disse gode Herrer mener det med min Herre og Konge. Nei, Hr. Greve! min Frihed lader jeg mig ikke saa let afhandle. I troer maaskee, at en simpel Bæbner ikke saa let vil savnes, og at Ingen vil spørge om den unge Danske, som her skulde bringe Kong Valdemar et ubetydeligt Budskab; — men i saa Fald forregner I Eder: mit Budskab er ikke ubetydeligt, og mit Navn ikke heller — jeg er Kong Valdemars Søstersøn, Grev Otto af Lüneborg.”

”Grev Otto! Kongens Søstersøn!” sagde den Ene forundret til den Anden og betragtede den fjæffe Yngling med Opmærksomhed.

Ogsaa Grev Henrik studsede, han kjendte strax den unge Greve, men han betænkte sig et Dieblif. ”Ja saa! — sagde han derpaa listig, som han holdt det for en Usandhed — Kong Valdemars Søstersøn, Grev Otto af Lüneborg rider altsaa Verden rundt i Grinder til sin kongelige Morbroder, som en simpel Bæbner, uden alt Følge; eller har Hr. Greven maaskee sit Følge udenfor og vil kun overraske mig i denne ligesaa ydmyge som smagfulde Forklædning?”

”Eders Bantro er ikke naturlig, Hr. Greve! — svarede Otto og gennemskuede den listige Grev

Henriks Anslag — J fandt maaskee eders Regning bedst ved at lade mig gjælde for hvad jeg synes, og kaste mig i Fængsel som en Landløber og Bedrager. Det Usandsynlige i, at jeg paa denne Maade kommer hid for at bringe min Konge et Budskab, endogsaa førend han er kommen her selv, kan et Beddemaal og en lystig Spøg forklare Eder, og at jeg, uagtet jeg vilde være ukjendt, dog selv har nævnet mig for Eder paa saa ubeleilig en Tid, vil være Eder forklarligt, naar jeg siger Eder, at jeg ved det urimelige Krigsrygte var udsat for større Fare blandt det urolige Folk, end hos Eder, som jeg ingen Fjendtlighed burde kunne vente hos. Jeg havde desuden en Klage at forebringe Eder: jeg er bleven fornærmeth ved eders Hof og berøvet min Ganger af en schwerinssk Nyttter.”

”See, see — vedblev Grev Henrik med samme forstilte Mistroe — Digtekonsten trives nu i Danmark, mærker jeg, og selv forløbne Væbnere og Kertesvende mangle ikke en Fabel af egen hastige Opfindelse, naar de dermed kunne snakke sig fra Strikken eller Hundehullet. Tor jeg maaskee spørge Hr. Greven af Lüneborg hvad det er for et vigtigt Budskab, som kun kan betroes saa vigtig og fornem en ung Herre, hvem man jo allerede, naragtig nok, berømmer som den anden Esbern Snare?”

”Mit Budskab er ikke til Eder, men til eders Lehnsherre og min Konge, — svarede Otto — og kun til ham har jeg Befaling at overbringe det.”

”Din Konges Hemmeligheder vare maaskee lige saagodt forvarede hos mig, som mine ere det hos dig; men jeg har hørt nok, for at see til hvilket Gjestekammer her paa Slottet du hører.”

Med disse Ord gav Grev Henrik Drabanterne ved Døren et Vink, og førend Otto kunde faae draget sit Sværd, var han af tre stærke Karle bagfra overfaldet og afvæbnet.

”I det nordre Taarn, — hød Grev Henrik — I svarer mig for ham med eders Liv! hvad Brevskaber, I finder hos ham, bringer I mig strax.”

Drabanterne førte allerede Fangen hen mod Døren. Otto taug og beed sig harmfuld i Læberne, men gjorde ingen Mine til Modstand. Dog da han paa Veien til Døren kom tæt forbi Raminen, rev han pludselig sin høire Arm fri, greb et Brevskab hastig ud af sin Barm og kastede det i Raminflammen, hvor det øiebliklig var fortæret af Luen. ”Mit Budskab til min Konge kunde neppe være af Vigtighed for Eder, men hvad der er mig betroet maa jeg bevare; det staaer nu skrevet et andet Sted, hvor ingen Lue kan fortære det”, med disse Ord vendte den kjække Yngling sig med ædel Trods til den forbausede Grev Henrik.

”Dumdrisige Dreng! — svarede Greven for-
bittret med et glubende Blik — jeg har en Tang, som
maa skee dog kan pille det uforbrændelige Brevskab
ud, hvor du skjuler det.”

Otto bleguede, men fattede sig hastig og med
et bedende Blik gennem det høie Vindue til den klare
blaae Himmel fulgte han taus og stille sine Bevog-
tere ud af Vaabensalen.

”De stolte Baldemarers Blod stikker dog i Knøs-
sen, hvor fin og spærlemmet han er, — sagde Grev
Abdolph, da Otto var ude — maa jeg end hade den
hele stolte Slægt, det Store maa jeg dog agte og
beundre; for min Bøns Skyld, strenge Grev Henrik,
lad intet Ondt vederfares denne kjække, ubesindige
Yngling! lad ham sværge Eder Tausshed og giv
ham fri! At han tro kan bevare Hemmeligheder, har
han beviist os, og eders egen Sikkerhed raader Eder
her til Staausel.”

”Men naar han nu ikke vil sværge, kan jeg
da lade ham løbe og forraade os Alle for sin over-
mægtige Morbroder?”

”Saa maa han blive eders hemmelige Fange
indtil videre, det forstaaer sig — svarede Grev
Abdolph — men J maa give mig eders ridderlige
Ord paa, at han ikke faaer det værre i eders Taarn,
end jeg havde det, da jeg var Gidsel hos Kong Bal-
demar for min Fader.”

"J er ædelmodigere, end jeg kunde være i eders Sted, ædle Greve! — svarede Henrik — Med Tangen meente jeg det ikke heller saa lige; jeg vilde kun prøve den unge Herres Standhaftighed, og sætte ham en lille Skræk i Blodet for hans Dumdriftighed. Jeg giver Eder mit Ord paa, at han skal behandles som en fyrstelig Statsfange. Men J kan jo Alle vidne for mig, ædle Herrer, at jeg ikke har fængslet Grev Otto af Lüneborg, men kun en omløbende mistænkelig Person, som uden Rime- lighed vilde udgive sig for ham."

"Det er fraus pia, som Venkabspligten hel- liger, — sagde Bisp Conrad — for den Synd giver jeg os Alle den hellige Kirkes Indulgents og Absolu- tion forud."

"Hermed vare fast alle de fremmede Herrer's Samvittigheder beroligede, og, paa Grev Adolph nær, lovede de alle, naar det behøvedes, at bevidne Grev Henriks Uvidenhed om den unge Fanges sande Navn og Byrd.

"Jeg lover Eder intet falsk Bidnesbyrd, Grev Henrik! — sagde den unge aloorlige Grev Adolph — men behandler J Fangen som J har lovet, kan jeg tie, hvor jeg ikke kan vidne til eders Fordeel."

J største Hast bleve nu alle Anstalter føiede til at modtage den kongelige Gjest med al mulig Pragt og Festslighed. Der blev givet Befaling til

Borgerne at oplyse Staden paa det Prægtigste med Fakler den første Aften, Kongen opholdt sig paa Slottet. Nu kom der den beroligende Tidende, at den danske Hær havde gjort Holdt i en temmelig stor Afstand fra Staden, og strax efter meldte Kongen sig høflig som Gjest hos Greverne ved sin Marfck, der rigtignok var ledsaget af en stærk Bedækning, men som bragte en egenhændig Skrivelse fra Kongen, hvori han bad Greverne undskylde, at han uanmeldet gjorde sit Tilbagetog gjennem det Schwerinske, da han havde Sager af Vigtighed med Greverne at afgjøre.

Efter denne fredelige Anmeldelse reed Grev Henrik med sin Broder selv Kongen imøde, og henad Aften gjorde Kongen med et talrigt Følge sit Indtog gjennem Staden, høflig ledsaget af Grev Henrik og hans Broder, under et tvungent Glædesraab af de schwerinske Borgere, som oplyste Veien for ham med Fakler og Blus.

Paa Veien talede Baldemar kun lidet, og der laae en Skye over hans stolte Pande, som truede med en heftig Bredestorm. Ved fordoblet Opmærksomhed og Høflighed søgte den snilde Grev Henrik at formilde sin kongelige Gjest, og han besad i høi Grad den Gave med tilsyneladende Trohjerlighed og venlige Ord at kunne afvæbne sin bittreste Fjende, naat han derved kunde opnaae en vigtig

Hensigt. I det første Udbrud af sin Brede var Baldemar ofte voldsom og usorsonlig; det vidste Grev Henrik af Erfaring; men han vidste ogsaa, at naar det kun lykkedes at tilbageholde eller aflede Kongens første heftige Bredeudbrud, var det siden ikke vanskeligt at stemme hans muntre ungdommelige Sind til Eftergivenesshed og godmodig Skaansel.

Dette lykkedes ogsaa den listige Greve saa aldeles, at der ved Kongens prægtige og ærefulde Modtagelse paa Slottet, hvor dog Grev Adolphs Nærværelse synlig forstemte ham, ingen Leilighed blev givet ham til at give den Harmeløst, Høfligheden, som Gjest, tvang ham til at dæmpe. Den unge Grev Adolph var en Herre, som havde et mægtigt Herredømme over sig selv, uagtet hans bittere Fjendskab til Kongen, havde han dog billig Høiagtelse for hans store og sjeldne Egenskaber, og det forstemmende Indtryk, hans Nærværelse gjorde paa Baldemar, vidste han med ridderlig Fiinhed og Beleivenhed at udslette, idet han syntes at have glemt alle forbigangne Stridigheder, og hilfede Kongen med Ærbødighed og tilsyneladende Velvillie. De vendiske Fyrsters plumpe, smigrende Høfligheder vare vel lidet skikkede til at indgyde Kongen Tillid og Fortrolighed; men den listige Bisp Conrad og Greven af Danneberg lykkedes det bedre at give deres Hyldest et naturligt og oprigtigt Udseende; og

da nu den milde Grevinde Audacia, som Bertinde, modtog sin kongelige Gjest med uskrømtet Venlighed og beundrende Hviagtelse; udslittedes de mørke Furer mellem Kongens Dine aldeles, og hans sædvanlige Munterhed og godmodige Tilfredshed viste sig venlig i Tale og Blik.

Den muntre livlige Broder Gunner, som med Erkebisppe, tolv Riddere og Grev Claus ledsagede Kongen, saavelsom de tvende Skjalde, der vare med i Følget, bragte snart en utvungen og underholdende Samqvemstone i Gang. Johan Ganz var bleven tilbage hos Grev Albert ved Hæren, men havde Befaling til næste Dag at møde paa Slottet.

Grev Henrik glemte ikke at lykønske Kongen med den nylig vundne Seier over Hertug Ladislaus, og forsikrede, at skjøndt han havde staaet i venstabelig Forbindelse med den pommeriske Fyrste, fandt han dog denne hans Nærselse aldeles billig, og priste den ædelmodige Seierherre, som lod den Overvundne beholde Land og Rige, og nøiedes med Vren af at være hans Overmand og Lehnsherre.

Saalidet end disse falske Smigrerier forblindede Kongen, saa gjorde de dog intet ubehageligt Indtryk paa den stolte ærgjerrige Erobrer, og Kongen vrede des ikke paa den forsigtige Smigrer, som tog sig nøie ivare for at sige mere i denne Anledning, end han troede flogt og nødvendigt. Idet Taler bragtes

paa Lehnshøiheden, blev imidlertid Kongens Ansigt alvorligt, og han vilde maaskee strax have yttret sig om den ubehagelige Anledning til dette Besøg; men Grev Henrik, som mærkede det, lod hastig Fløidørene aabne til den prægtig oplyste Spisosal, hvor Sølvkanderne blinkede, og Vinen glindsede i de store Pokaler.

”Vi vilde opsætte det Alvorlige til imorgen”, sagde nu Kongen, og lod sig af sin skønne Bertinde føre ind i den glimrende Sal. Her overraskedes han pludselig ved Synet af en qvindelig Skjønhed, som overgik hans dristigste Drømme om den sydlige Himmelegns Feer og Sirener. Det var den stolte glimrende Prindsesse Beengjerd, som i sin prægtigste fyrstelige Dragt traadte ind i Salen fra den modsatte Side, ledsaget af Grevinde Ida og sine Damer. Hun gjengjældte Kongens Hilsen med Ynde og Værdighed; og da hun af Grevinde Audacia var bleven forestillet Baldemar, som Grev Ferdinand af Flanderns Søster og Kong Sanctius's Datter af Portugal, udfordrede hendes Rang og kongelige Byrd, at Baldemar tilbød hende sin høire Arm og førte hende til Hæderspladsen ved Bordet. Paa Kongens venstre Side tog Grevinde Audacia selv Plads, og mellem disse tvende høist forskellige Skønheder blev den unge Konge snart saa oprømt og livlig, at hvo der ved hans Indtrædelse paa

Slottet havde seet hans strenge alvorlige Blik, neppe vilde have gjenkjendt dette Ansigt, hvori nu Glæden og den livligste Skjønhedsfølelse spillede.

Han henvendte sig meest med sin Tale til Audacia, hvis Munterhed, Ynde og utvungne Hjertelighed fornøiede ham; men naar han vendte sig til den fraalende Beengjerd gif hans Tale undertiden i Staae, medens hans Dine blændedes af hendes Skjønhed, og hans Dre fortrylledes, som af den deiligste Musik, ved hvert klangfuldt Ord, han aflokkede hendes Læber. Hun havde Besværighed ved at udtrykke sig i de germaniske Tungemaal, og blandede ofte portugisiske og spanske Ord i sin Tale. Dog selv denne Mangel havde noget besynderlig Tillokkende for Baldemar og gav hendes Tale et Udtryk af Barnlighed, der formildede det Stolte og Stive i hendes Væsen. Denne Stivhed forsvandt imidlertid ganske, naar hun undertiden kom til at glemme Prindsessen over Portugiserinden og Udtrykket over hvad hun tænkte og følte, og saaledes hørte Baldemar en Tidlang paa hende med den største Glæde og Deeltagelse, da hun var kommen til at tale om sit skønne, herlige Fødeland, og med den overordentligste Livlighed skildrede ham det i sit Møderemaal.

”Mig see Majesta forstaae mig”, sagde hun glad, da hun bemærkede Kongens Deeltagelse.

”Ikke Ordene, men Minerne og den henrivende Musik, der ledsager dem — svarede Kongen — og jeg kunde ingen skjønnere Beskrivelse over eders herlige Fædreland ønske mig. Men jeg vil lære eders Sprog, skjønn Prindsesse! og I maa lære mit; vi ville begge vinde derved.”

Da imidlertid Kongen mærkede, at hans levende Deeltagelse for Prindsessen vakte Opmærksomhed, vendte han sig snart igjen til Grevinde Audacia, og bestræbte sig for at vise hende endnu større Velvillie og Deeltagelse, dog uden at forsømme at give Prindsessen Leilighed til at deeltage i Samtalen, og han vidste saaledes at dele sig mellem dem begge, at enhver af dem troede at underholde ham bedst; men enhver Anden, som lagde Mærke til hans Ord og Miner, troede, at den muntre Grevinde dog bedst underholdt sin kongelige Gjest.

Grev Claus sad meget lykkelig ved den stille Grevinde Idas Side, og sagde hende alle de smukke Ting, han paa Felttoget og paa Reisen havde beredet sig paa, og som han nu ofte paa en temmelig tvungen Maade søgte at anbringe. Vel maatte han saagodtsom føre Talen alene, men da han gjerne hørte sig selv tale, fandt han sin tilkommende Brud, uagtet hendes Tausshed, særdeles underholdende. Hun hørte kun lidet af hvad han sagde, og havde ingen Besværighed med at vedligeholde Grev Clausens

Selvunderholdning, hvortil kun et enkelt Ja eller Hvorledes behøvedes; men hun havde kun Noie med at tilbageholde ethvert smerteligt Suf, som Forestillingen om hendes tilkommende Skjæbne afsvang hende. Det var imidlertid saa langt fra, at dette foruroligede hendes Veiler eller forstyrrede hans Lyksalighed, at han meget mere med en hemmelig Glæde tilregnede sin Elskværdighed de formeentlige Længselsuf, han troede, den blufærdige Brud for-gjebes stræbte at neddæmpe.

For at give Kongen et Beviis paa sin uforandrede Hengivenhed for det danske Kongehuus, og betage ham enhver grundet Tvivl om hans Lehns-mænds Troskab, reiste Grev Henrik sig nu og udbragte ikke alene en ærbødig Velkomstskaal for sin kongelige Gjest, men erklærede med det samme i sit og sit grevelige Huses Navn, at han og hans Broder ansaae det for en Ære at besvogres med det ædle danske Kongehuus, og at de derfor modtog og billigede den høifyrstelige Grev Claus's Formælingsstilbud til deres Søster Grevinde Ida af Schwerin, under de Vilkaar og Medgiftsbestemmelser, som de haabede at blive enige om med deres ærede kongelige Gjester.

Kongen takkede paa Grev Clauses Begne og foreslog munter de Forlovedes Skaal, uden at tænke paa, at Klängen af de talrige Bægere var en sørgelig Liigklokkelang for en stille, opoffrende Sjæls

jordiske Lyksalighed. Neppe formaade Grevinde Ida at reise sig fra Stolen og med en taus Bøining at modtage de almindelige Lykønskninger; bleeg og afmægtig, sank hun tilbage paa Stolen og maatte, mere død end levende, føres til sit Sovestue af sine Tjener.

En almindelig Forstemthed fulgte paa dette Optrin. Grev Claus gjorde i sin godmodige Forvirrelse Mine til at ville ledsage den Syge; dog han besindede sig og tomte rolig sit Væger, da Grev Henrik trøstede ham og alle sine Gjester med, at det var en ubetydelig Upasselighed, som hos hans Søster var sædvanlig ved enhver glædelig Overtaskelse, der angreb hendes lidt vel følsomme Hjerter for voldsomt.

Efter Bordet aabnedes de store dobbelte Døre til Ridder salen, hvor Kongen modtoges med Gigers og Trompeters Klang, og hvor de stateligste unge Riddere stode beredte til Dands blandt de fornemste og skønneste unge Schwerinerinder.

Kongen hilsende Selskabet venligt, og paa Grev Henriks Opfordring indbød han Prindsesse Beengjerd til en spansk ridderlig Dands, som udfordrede megen Anstand og Værdighed, og som den unge Konge med alle ridderlige Færdigheder forstod til Fuldkommenhed. Prindsessen hørte med Glæde den hende vel bekjendte stolte Musik, hvortil hun, allerede som Barn, ved sin Faders Hof havde bevæget sig med

Kjæthed og Selvfølelse. Hun rakte sin kongelige Dandsers Haanden, og Alle vege ærbødigt tilside for det stolte Fyrstepar. Dandsen begyndte alvorlig og høitidelig: det var ikke Munterhed og Glæde, den udtrykte, det var som en Triumphgang for Seierherren, som en Dronnings Høitidsgang til Altret paa hendes Kroningsdag. Alle studsede og forbaufedes ved de Dandsendes skjønne og majestætiske Bevægelser, hvori deres ædle høie Skikkelser viste sig for hinanden i den største Glæde og Værdighed. Dandsen stemte Kongen alvorlig fast veemodig, og naar han betragtede sin skjønne Dandsersinde, var det ham ligesom hans Livs høieste Lykke svævede i en hidtil aldrig seet Skikkelse for ham, og snart nærmede sig ham smilende, snart veeg veemodig tilbage, som for evig at forsvinde. "Ak, hvi er hun ikke Margaretha af Bøhmen!" sagde hans Blik, og han bebreidede sig selv i samme Dieblig sit Hjertes Ustadihed, og at han saaledes lod sig henrive af et hvert skjønt qvindeligt Billede, han betragtede. Den stolte Prindsesse syntes med sine sorte tindrende Dine at gjennemskue Kongens Sjæl i hans urolige halv veemodige halv henrykte Blik; hun syntes ogsaa et Dieblig at dele hans Uro; men da Dandsen var ude, gik hun med samme stolte rolige Smil tilbage til sit Sæde, som da hun var traadt frem.

Baldemar harmede sig over sig selv og sine
 Tanker; han greb raft et stort Bæger med Viin og
 udtømte det. Derpaa opfordrede han Selskabet til
 en ret lystig Runddands, og bad den muntre Grev:
 inde Audacia at bringe ham ud af den høitidelige
 Dødningsedandstakt, og følge ham i de lystige
 Rækker. Den muntre Dands begyndte, og Ingen
 dandsede nu heftigere og vildere, end den unge Konge.
 Grev Henrik saae med et skjævt og mistænkeligt
 Blik med hvilken Livlighed og Glæde hans unge
 skjønne Frue lod sig svinge af den kraftige Helt, og
 han søgte ikke at holde Kongen tilbage, da Baldemar
 strax efter den lystige Dands ønskede at forlade Sel-
 skabet og begive sig til No.

Imidlertid sad Grev Otto i det mørke Taarn
 og hørte Musikken og Lystigheden paa Slottet. Han
 formodede, at Kongen maatte være kommen, og
 undersøgte sit Fængsel nøie, for om muligt at finde
 Leilighed til at sætte sig i Frihed; men jo længer han
 ved Lampen, man havde givet ham, betragtede det
 skumle Fangetaarn, jo mismodigere overtlydede han
 sig om, at ingen Udflugt var mulig.

Det var allerede silde ud paa Aftenen, da den
 svære Fængselsdør aabnedes, og en Mand traadte
 ind, i en graa Kappe med et stort Sværd i Haanden
 og ledsaget af en lille tør Munk med en glindsende
 Monstrans i de foldede Hænder. I Manden med

Kappen og Sværdet kjendte Otto strax paa det vilde
 skelende Blik sorte Grev Henrik.

”Jeg har Medynk med dig, unge Menneſke!
 — ſagde Henrik — og ſkjøndt jeg ikke veed i hvilken
 forbryderiſk Henſigt du ſaa dumdriftig har indſneget
 dig paa mit Slot og udgivet dig for den ædle Grev
 Otto af Lüneborg, agter jeg dog at ſjenke dig Liv og
 Frihed, hvis du paa den hellige Monſtrans høitidelig
 vil ſvæрге ikke at aabenbare noget Menneſke hvad du
 idag ulovlig og uberettiget har hørt i min Hal.”

Otto betænkte ſig et Dieblif, derpaa ſagde han
 beſtemt og rolig: ”tie kan jeg ſom en Muur, Hr.
 Greve! uden at nogen Eed binder min Tunge, naar
 min Pligt og Troſkab fordrer det; men af Frygt for
 mit Liv og min Frihed at lade min Tunge binde med
 en Eed, hvor maafkee min Troſkab mod min Herre
 og Konge kunde byde mig at tale, det gjør jeg ikke,
 førend jeg troer, jeg maa det. I fjorten Dage vil
 jeg idetmindſte betænke mig paa eders Forſlag.”

”Sværges du ikke inden otte Dage, — ſvarede
 Grev Henrik — ſaa ſkal du her mellem fire Vægge
 faae Lov til at betænke dig derpaa til din Dødsdag,
 og den kan komme før du venter det: med Forrædere
 og Spioner holder jeg ingen lang Rettergang.”

Med diſſe truende Ord forlod Grev Henrik
 Fængſlet med den Geiſtlige og overlod Otto til hans
 ſorgmodige Tanker.

Paa Schwerin Slot var den fangne Grev Otto dog ikke den eneste, som tilbragte en urolig og søvnløs Nat. Ligeoverfor hans Fangetaarn sad den ulykkelige Grevinde Ida paa sit stille eensomme Kammer og græd. Hun havde vel overvundet sin legemlige Svaghed, men hendes fromme Sjæl kæmpede en haard Kamp mellem den naturlige Drift til Lyksalighed og hvad hun ansaae for Pligt mod sine Brødre; thi Grev Henrik havde forestillet hende dette Ægteskab, som det eneste Redningsmiddel i deres forviklede Forhold til det danske Kongehuus. Hun affyede vel ikke Grev Claus, som noget slet eller foragteligt Menneske; hun erkjendte hans ærlige godmodige Hjerter, men hun havde saare ringe Tanker om hans Aand og Forstand. Den eneste Sølelse, han kunde opvække hos hende, var Redsommelighed og et Slags Medynk, naar han var til Spot for de hjerteløse men klogtigere Mennesker: Greven af Danneberg og Bisp Conrad havde saaledes, paa en høist uskaansom Maade for hende, med tilsyneladende Ærbødighed bragt hendes snaksomme Brudgom til at sige de latterligste og eenfoldigste Ting.

”Han har mig dog virkelig kjær, Staffel! — sagde hun — han er maaskee det eneste Menneske, som kunde være istand til at fornægte sin egen Tilbøielighed for min Skyld, og han kjender mig dog ikke, han vil aldrig lære at kjende og forstaae mig.

Kunde jeg maaskee raade og veilede ham — kunde jeg hjælpe ham at gjøre andre Mennesker lykkelige — selv bliver jeg det dog aldrig. Gud og den hellige Jomfru gibe mig Styrke!”

Med disse selvfornægtende Betragtninger lukte hun sine Dine, dog uden at blunde; der var Fred i hendes Hjerter, men Lyksaligheden tog hun under stille Taarer Afsted med for denne Verden. Da hørte hun en klar ungdommelig Mandsstemme fra Taarnet; det var Otto, som sang i sit Fængsel:

”Fangen Fugl sidder sorrigfuld
Med Hovedet under sin Binge;
Var mit Buur end af lyse Gulb,
Min Glæde var dog heelt ringe.

Dræungen har Marv i Klo —
I Skyen flyve hans Frender.
Den skal ikke blandt Hgler boe,
Som høit over Skye har Benner.”

Saaledes trøstede Otto sig i sit Fængsel, og Grevinde Ida glemte for en Stund sin egen Hjertes sorg af Medynk med den fremmede Ungersvend, som hun dog endnu ikke vidste hvo var.

I Slottets modsatte Fløi sad imidlertid den skønne Prindsesse Beengjerd tankfuld ved sit Natbord. Det stærke Indtryk, hun havde gjort paa den unge heftige Konge, havde hun vel bemærket, og med saadant Velbehag havde hun aldrig betragtet

nogen Mand. Hans store Navn, som Helt og Seiers vinder, hans skønne elskværdige Skikkelse, hans ædle ridderlige Væsen, hans Ungdom, Livlighed og dristige Aand gjorde ham til Gjenstanden for hendes fjæreste Drømme; men han beilede til Margaretha af Böhmen, sagde man — han ventede snart et gunstigt og afgjørende Svar; dette Nygte, som var gaaet fort forud for Baldemars Ankomst, havde allerede ved denne første Sammenkomst gjort hende noget ligegyldig ved den indtagende halvforlovede Fyrstes Artigheder. Men hun haabede nu, hint Nygte var ugrundet; idetmindste besluttede hun, næste Dag at være mindre kold og tilbageholden og om muligt dog vise den unge Konge, at hun agtede ham høit og satte Priis paa den Opmærksomhed, han viste hende.

Under disse Tanker afførte hun sig selv sine kostbare Prydelser. Hun havde bortsendt sine Terner, for uforstyrret at overgive sig til sine Drømmerier. "Hidtil har mit Liv været Tomhed og Forsængelighed, — sagde hun — uden nogen Livsplan har jeg gjøglet Dagene bort, ladet mig smigre af aandløse Beundrere og sat min Storhed i forgjængelig Pragt og Skjønhed. Her søgte jeg heller intet Bedre, og her glindser nu pludselig en virkelig Lyksalighed for mine Dine, og en stor heltemodig Sjæls Deeltagelse og Velvillie; maaffee vinker mig en Dronningkrone,

og som jeg ikke skal kjøbe med lav og ussel Dpoffrelse af min Frihed, min Selvstændighed og Hjertets naturlige Fordringer. Ham — kun ham kunde jeg række Haanden med Stolthed, uden at foragte mig selv og fornægte den ædlest Følelse af min Menneskeværdighed.”

I disse Tanker forstyrredes den skønne Prindsesse ved en sagte Banken paa Døren; den aabnede sig, og Grevinde Audacia traadte ind i en skøn skjodesløs Natdragt, med de store gule Haarfletninger om den fyldige Barm.

”Jeg kan ikke sove, ædle Veninde!” — sagde hun, halv urolig, halv spøgende, og med en Blanding af Frygt og hemmelig Selvtilfredshed — ”jeg maa raadsføre mig med Eder og betro Eder en Opdagelse, en Formodning, vil jeg sige, som kan have betænkelige Følger. Har I selv intet Besynderligt mærket med Kongen?”

”Hvorledes? — stammede Prindsessen forlegen — I troer allerede at have mærket” — —

”Ikke jeg alene troer det, — svarede Audacia og rødmede heelt ned paa den hvide Hals — jeg har hørt flere yttre sig forblommet og skjemtende derom; men det kunde let blive en farlig Skjemt, som jeg dog vil haabe der ingen anstødelig Anledning er givet til” — —

”Kan nogen være saa uforskammet at troe slikt?”
spurgte Prindsessen og studsede.

”Ja, hvad kan disse kloge, mistænkelige Men-
nesker ikke falde paa? — tog den skønne Grevinde
Ordet igjen — disse stive forsigtige Hofmænd, de
veie jo hvert Ord og afmaale hvert Skridt; de see
Plan og Hensigt i den betydningsløseste Yttring, og
troe strax, der lurer Forsængelighed, Egenskærlighed
og Slethed i hvert uskyldigt godmodigt Smil, som
Høflighed og gjensidig Velvillie fremkalder. En ung
artig Konge behøver kun at sidde ved Siden af en
tæffelig Dame til Bords, og underholde sig med
hende uden Tvang, saa hedder det strax, han er
forelsket og har Hensigter; og har Damen det Uheld
at behage, udmærker han hende siden ved at træde
en Dands med hende — saa er Historien allerede
færdig, saa er han dødelig forelsket, og saa er
Skylden ikke hans men den forsængelige Dames —
saa er hun kommen ham alt for forekommende imøde,
har givet ham kjærlige Diekast, fortrolige Haandtryk
og hvad veed jeg alle de Forbrydelser, hun beskyl-
des for” — —

”Uforskammet, nederdrægtigt! — afbrød Prind-
sessen hende med blussende Kinder, og de stolte sorte
Dine gnistrede af Harmen — Hvo har sagt Eder det?
hvo tør tænke saa skammelig en Tanke om en fri og
ædelbaaren Dame, hvem ikke den stolteste Ridder
Første Deel. R

har fordrifet sig til at nærme sig med den fjerneste
 Tanke om en Mulighed" — —

"Ikke den strengeste Erbarhed, ædle Veninde!
 — tog Grevinden atter Ordet — kan beskytte en
 ung Kvinde nuomstunder mod Misundelsens og
 Bagtalelsens Gift, med mindre hun er grim, som
 Arvesynden, eller kold og død, som en Steen. Jeg
 kan nu atter vente en smuk Strasseprædiken af min
 skinsyge Egteherre — og imorgen kommer jeg vel til
 at klæde mig i Sæk og Aske og opvarte min konge-
 lige Gjest som en adstadig bødferdig Matrone, med
 den sorte Hue over Haar og Kinder. — Men hvad
 fattes Eder, ædle Prindsesse! I tager visselig altfor
 levende Deel i min Forlegenhed og min taabelige
 Uro over denne lille Ubehagelighed. — Hvad Ulykke er
 der igrunden skeet? at den unge elskværdige Konge
 har talt venligt til mig og svunget mig lidt for rask
 og heftigt i en Runddands, det er da ikke saa for-
 skrækkeligt; som Vertinde, kunde jeg jo ikke, uden
 Uhosflighed, trække mig snærpet tilbage og see suurt
 til saa mægtig og fornem en Gjest, fordi min Egte-
 herre undertiden er noget skinsyg. Selv gjør han
 jo desuden alt Muligt for at smigre og behage sin far-
 lige Overmand, og mig har han selv formanet til
 at være saa mild og forekommende som muligt. At
 jeg nu ikke viser Kongen min Velwillie paa Skromt,
 men af et oprigtigt Hjerte, see det er hele Ulykken;

thi hylle kan jeg ikke, og I maa vist ogsaa tilstaae, Prindsesse, at Kongen har noget særdeles Elskværdigt og Indtagende i sit Væsen, som maa behage enhver Kvinde."

"O ja! svarede Prindsessen med paatagen Eigergyldighed og fattede sig hastig — han er en ganske vakker Herre, skjøndt jeg er langt fra at finde ham saa indtagende og farlig, som han synes at være i eders Dine."

"Farlig? — gjentog Grevinden lidt stødt — farlig vil jeg kun kalde ham med Hensyn paa hans Forhold til min Egteherre, og vor paatungne Afhængighed af den danske Krone. — At jeg ikke anseer ham eller nogen Mand som farlig for mig selv og min Egtetroskab, derpaa haaber jeg ingen Anledning at have givet Eder til at tvivle."

"Bevares! — svarede Prindsessen — det er langt fra at være min Mening; men siden I er saa god, ædle Grevinde! at bære mig med eders Fortrolighed i denne Sag, saa tillad mig en Bemærkning! eders Livlighed og Munterhed er vistnok høist elskværdig; men en vis Tvang og Forsigtighed er sikkert nødvendig, for at undgaae Misfjendelse og Ubehageligheder i eders huuslige Forhold. Dog, hvis I tillader det, saa lader os afbryde en Samtale, hvormed jeg frygter for at saare eders fine Følelse — jeg befinder mig desuden ikke ret vel og" —

”Undskyld mig, hvis jeg kom til Uleilighed! — sagde Audacia med krænket Følelse af tilbagevisti Fortrolighed, og Laarerne stode den skønne Frue i Dinene — jeg troede, førstegang i mit Liv at have fundet en søsterlig deeltagende Sjæl, som forstod mig og lod mit Hjerte vederfares Ret. Ved eders Nærværelse syntes min Barndoms naturlige Munterhed og Livlighed at vende tilbage; eders høie, dristige Blik over Livet forsonede mig med det Haarde og Tvungne i mine Forhold, og jeg hævede mig fri og glad derover, som Falken over Jægerens Hoved, naar den glemte Baandet, der bandt den til hans Haand. Men nu er ogsaa J, min fyrstelige Vende, bleven mig kold og fremmed, og hvor jeg ventede søsterlig Deeltagelse, møder jeg Ligegyldighed og kolde Formaninger om min Pligt.”

”Audacia! — udbrød Prindsessen heftig og bevæget — tilgiv mig et Diebligs Svaghed! jeg har desværre ikke fundet Kongen mindre elskværdig, end J, og jeg troede i min Blindhed at bemærke en Deeltagelse hos ham, som smigrede mig — Jeg troede eders Opdagelse eller Formodning gjaldt mig og ikke Eder — og — jeg maa blues derved, ædle Veninde! men jeg vil gjengælde Fortrolighed med Fortrolighed — krænket Forsængelighed og et Slags Skinsyge har været nærvæd at adskille vore Hjerter — men jeg vilde foragte mig selv, var det muligt. Den største

Mands Kjærlighed er visselig ikke saameget værd, at den skulde berøve os vor sidste og eneste Trost — gjensidig Fortrolighed og Venskab.”

Veninderne sank bevægede i hinandens Arme, og den muntre Audacia glædede sig snart af Hjertet ved at kunne forklare sig Kongens Udfærd paa en Maade, hvorved hun vel selv maatte afstaae en Erobring, der lønlig havde smigret hende, men hvorved hun dog gjerne overlod sin stolte fyrstelige Veninde Seiren.

Medens dette hemmelige og fortrolige Hjertes raad holdtes i Prindsessens Sovestue, gik Balde- mar urolig op og ned i sit Gemak og holdt en streng Samvittighedsret over sit heftige ungdommelige Hjerte, som han ikke længer selv kunde blive klog paa. Men snart fik den nye heftige Lidenskab Over- haand. Den Virkning, Prindsesse Margrethes Bil- lede havde gjort paa hans Sind, var han nu fast nær ved at holde for Roglerie og Dienforblindelse. Han kaldte det Sværmerie og Indbildningsbedrag og gav Thorgeir Danaskjald Skylden, som først med sin overspændte affindige Begeistring for et dødt malet Bræt havde bragt ham i den sværmeriske Stemning, hvori han kunde forelske sig i et Par malede Dine. Han fordømte sin Overivelse, og at han ikke havde villet indsee, hvad den forstandige Junker Strange dog strax havde forudsæet.

”Hvad var hiint døde Billede mod dette levende? — sagde han — Grev Engelbret havde Ret — hun er den skønneste Kvinde i Verden — saadan maa en Dronning see ud — hvad er Margaretha mod hende, om hun endogsaa ligner det ulykkelige Billede? — en mild blaaxiet Pige — hun kan maaskee blive en kjærlig og from Moder, en stille fredelig Huusmoder — men hvad har hun af Veengjerds Ild og høie kongelige Seiersblik? — med Margaretha kunde jeg blive en rolig fredelig Hyrde, hvis jeg var en smægtende Ungerfvend, hvis mit Folk var en Flok Saar og mit Scepter en kjælen Hyrdeskoite; men ”til Seir og Lykke blev Bolmar fød, i Stjerneerne staaer det skrevet” — og Veengjerd — ja, hun eller Ingen er den stolte glindsende Seirens Moe, som kunde følge mig kjæk i Daabenglands til min og Danmarks Lykke. Ha, var det ikke forsilde — kunde et Tilbud endnu træffe Junker Strange, inden det ulykkelige Ord er udsagt — og det usalige Baand knyttet, som maaskee gjør mig til Slave for min Livstid” — —

Han greb rask i Klokkestrængen, og den gamle Andreas Kammermester traadte ind.

”Jvar Glug skal gjøre sig rede til en hastig Reise; inden en halv Time skal han afhente sig Brevskab — skaf mig strax et Blad at skrive paa!”

”Her, min Herre Konge! — svarede den gamle troe Andreas og fremtog Alt, hvad Kongen behøvede, af sin Lomme — jeg har været beredt paa Alt; jeg tænkte nok, her var Ugler i Mosen.”

”Hvad! tænker du ogsaa strax at vide hvad jeg har for? — nu, hvad tænker du da?”

”Jeg tænker aldeles Intet, hvis min naadige Herre og Konge befaler det, — svarede den Gamle — men hvis det haster, og J selv saalænge vil bevare eders Klenodier, kan jeg maaskee selv, hvor gammel jeg er, ligesaa hastig som Ridder Slug, bringe Grev Albert eders Bud, og inden fire Timer skal Staden og Slottet være omringet.”

”Hvad, drømmer du, Gamle! hvo tænker paa Sligt? Gjør hvad jeg har sagt dig og tie!”

”Kun et Ord, min naadige Herre og Konge! — bad den Gamle — har J mærket Uraad her, saa lad mig bringe Klenodierne i Sikkerhed og selv vaage ved eders Dørtærskel, saalænge J tøver her!”

”Jy, Andreas! — svarede Baldemar — troer du, jeg er blandt Køvere og Mordere? gaae og adlyd, og beskæm aldrig en christelig Ridder med sliq uværdig Misstillid!”

Den gamle tørre Andreas bukkede sig taus og gif, med den magre Arm krummet fast om den tunge Gulbløders Lade, hvori han forvarede Kongens

Bæger, de kostelige Guldkjæder med Diamanterne og de andre kongelige Prydselser.

”Den gamle tro Karl! — sagde Valdemar og saae efter ham — han ruger over mit Liv og mit Gods, som en Drage, og drømmer ikke ont, at der gives større Sorger i Verden, end Frygt for Røvere og Mordere.”

Hastig skrev nu Kongen et Brev til Junker Strange, hvori han bød ham, hvis det ikke allerede var for sildigt, at lade sin Veilen for ham fare, og vende uforsøvet og uden Bruden tilbage.

Reppe havde Kongen endt denne Skrivelse og forseglet den med sin Ring, førend Ridder Glug traadte reiseferdig ind og modtog sin Konges Befaling til i største Hast at begive sig med dette Brevskab til Bøhmerland.

Saa snart Ridderen var gaaet, lagde Kongen sig til Hvile og slumrede endelig ind under urolige Drømme. Den skønne Fru Helene syntes ham at have forvandlet sig til Prindsesse Beengjerd; Margarethas Billede var blevet levende, og han syntes at vakle mellem begge, blandt steile Klipper og deilige Dale, medens den sorte Kullemand stod fjernt paa sit Fjeld og truede.

Næste Dag kom Ridder Ganz efter Kongens Befaling til Slottet med en sikker Bedækning, og blev modtagen af Grev Henrik med kold Høflighed.

Kongen syntes endnu ikke stemt til alvorlige Forretninger, og Grev Henrik foreslog en Wildsvinejagt. Dertil var Kongen ikke utilbøielig, helst da han hørte, at Prindsessen ikke frygtede for at tage Deel i denne farlige Forlystelse, som Grevinde Audacia undskyldte sig for. Prindsessen tog, som sædvanlig, kun tvende af sine Damer med, som holdt sig i en ærbødig Fraastand fra deres fyrstelige Herskerinde.

Paa Jagten havde Baldemar ofte Leilighed til at vise sin Kjæthed og Raaskhed, og Grev Henrik sørgede for, høergang et Wildsviin var saaret eller fældet, om han endog selv havde gjort det afgjørende Pilestød eller Spydkast, at Æren dog blev Kongens, og at Baldemar altid blev den første, som traf Dyret med sin Jagtkniv.

Men saasnart Baldemar mærkede dette plumpe forslidte Emigrerie, kjølnedes Hestigheden i hans Jagtlyst, og da de næste Gang priste Kongen for at have truffet Wildsvinet lige i Hjertet, uden at de havde lagt Mærke til hans Stød, faldt en Ørn ned iblandt dem, med Kongens Piiil i Brystet, og beviste, at han ikke havde attraaet den Ære, man vilde skjenke ham, og behøvede ingen fremmed Piiil til at træffe det høieste og stolteste Maal.

Prindsesse Veengjerd loe høit paa de forbausede Jægeres Bekostning, medens Wildbassen undløb, og Grev Henrik mærkede, at den stolte Seierherre fandt

en almindelig Jægertriumf for smaalig til at kunne smigres derved.

Paa denne farlige Jagt maatte Baldemar ofte beundre Prindsessens Kjæthed og Landsnærværelse. Paa Tilbageveien reed han noget foran Selskabet ved hendes Side; han bragte hende snart ind i en alvorlig og underholdende Samtale og forbausedes nu ved det høie kongelige Blik, hvormed hun betragtede Verdens Glæder og Sorger, dens Herlighed og Uffelhed; han fandt hende endogsaa med Forundring hævet over mange Tidsalderens Fordomme med Hensyn paa Stat og Kirke; han saae sig forsigtig tilbage, og lagde Fingren paa Munden: "vogt Eder, ædle Prindsesse! — sagde han — hvad jeg neppe tør tænke høit i mit Lonkammer, siger I saa frit og dristigt, at I vilde blive anseet for en farlig Kjætterfke, hvis nogen Tredie horte derpaa."

"I forraader dog Ingen mit Kjætterie, — svarrede Beengjerd i det provensalske Tungemaal og smilende — i saa Fald havde jeg forregnet mig sjarlig — ingen stor Mand kan for Alvor være Slave af sin Tid, mener jeg, og synes Kong Baldemar Seier endogsaa at bære Tidens Lænker heelt let og statelig, saa troer jeg dog vist, at I overseer hvad det endnu er for tidligt aabenbart at bekæmpe, og at I har et høiere Maal for Die, end det, Keiseren og den hellige Fader vil give Eder Brev paa."

”Derom, vil Gud, i en beleiligere Stund, skjønne Prindsesse!” — svarede Kongen og ledede nu Samtalen paa mindre alvorlige og farlige Gjensstande; den provensalske Digtekunst og Minnesangene gave saaledes snart Kongen Leilighed til med fremmede og begejstrede Ord at sige sin skjønne Ledsaagerinde paa en fri og dog forblommet Maade, hvad Tid og Omstændigheder forbød ham at udtrykke lige frem, som sine egne Følelser og Tanker.

”Jeg seer I elsker Poesien, ædle Herre!” — afbrød Veengjerd denne Underholdning, da Hentydningerne i de forelskede Minnesange, Kongen anførte og priste, bleve alt for tydelige — ”som jeg hører, har I ogsaa Skjalde ved eders Hof: det vilde ret glæde mig engang at kunne forstaae og kjende Landen i eders nordiske Sange.”

Til en Prøve derpaa, fortolkede Baldemar hende nu med Glæde en af de skjønneste nordiske Ballader, hvori en stærk og dyb Kjærlighed fremtraadte, stor og seirende, i Kamp med Had og fjendtlige Hindringer, og hvori Trostaben beseglede Hjerternes uadskillelige Pagt med Døden. Det var Bisen om ung Hagbart og skøn Signe.

”Eders nordiske Elskere — bemærkede Prindsessen — ere dog altsaa, ligesom alle andre, temmelig forsigtige og besindige selv, i deres heftigste Lidenskab, og ville heller see deres Elskerinder brænde sig af

Kjærlighed, end lade sig hænge for dem for tidlig; jeg holder mere af den kjække Jomfru; i hendes Sted — tilføiede hun stolt — havde jeg maaskee dog betænkt mig paa at brænde mig levende, havde jeg vidst, min Trostak først skulde sættes paa Prøve.”

”Vore nordiske Skjønne, — svarede Baldemar lidt stødt — overlade Stoltheden til Mændene, men søge kun at overgaae dem i Kjærlighed og Tillid.”

Nu kom Jagtselskabet til, og det var ligesom den lille Uenighed mellem Baldemar og Prindsessen kun tjente til at gjøre deres Underholdning mere indtagende, idet den fælleds Belvillie blandedes med smaa Drillerier.

Da de kom tilbage til Slottet, var der atter glimrende Festlighed med Spil, Dands og al mulig Lystighed. Kongen overgav sig til sin ungdommelige Munterhed og spøgede meget med sin skjønne Vertinde, deels for at skjule sin Tilboielighed til Prindsessen, og maaskee tillige for at prøve, om hendes Deeltagelse for ham var saa stor, at den kunde røbe sig ved et lidet Anfald af Skinsyge.

Dette lykkedes ham maaskee mere, end han ønskede; men Audacia vidste nu klogelig at trække sig tilbage; hun forlod Selskabet under Paaskud af en lille Upasselighed, og gav Kongen Leilighed til at forsones sig med den stolte Prindsesse, medens paa

samme Tid Rynkerne mærkelig forsvandt af Grev Henriks mørke Ansigt.

Saaledes gik flere Dage hen under bestandige Forlystelser og Udspreddelser, og den muntre Konge syntes ganske at have glemt den alvorlige og fortrædelige Sag med Johan Ganz, medens han daglig mere og mere indviklede sig i den skønne Prindsesse Beengjerds Lænker.

Imidlertid havde Junker Strange punktlig udført sin Konges Befaling. Han var med det hele prægtige Gesandtskab paa det Hoffligste bleven modtaget af Kong Primislaus, og havde i flere Uger klogelig fordulgt den egentlige Hensigt med sin Sendelse, medens han havde gjort Forbunds-Underhandlingerne til Paaskud for sine daglige Opvarninger ved Hove. Det hele Gesandtskab blev hver Dag indbudt til det kongelige Taffel, hvor da sædvanlig Dronningen og Prindsesse Margaretha vare tilstede.

Kongen af Böhmen var en venlig godmodig Mand paa 52 Aar. Han gik klædt i en simpel tydsk Ridders sorte Huusdragt, med et sort sølvindfattet Kors paa Brystet; han havde et ærligt men noget plat Ansigt, og bar et kløftet brunt Skjæg og glat nedkæmmet Haar, omhyggelig adskilt i Panden, som paa Kristusbillederne. Han var en from Tilhænger af de mystiske Moralisters Lære, og med

Ringeagt for Skolastikernes spidsfindige Lærdom forbandt han de strengeste Begreber om Afholdenhed og sædelig Reenhed; han talte som oftest i bibelske Billeder, og tog ingen Beslutning i vigtige Anliggender, uden at have raadført sig med Guds Stemme i sin Sjæl, som han udtrykte sig. Denne Stemning og Tone saavel som den tydske Ordens Ridderdragt var almindelig ved hans Hof, og den fromme Bernhard af Clairvaux's theologiske Skrifter saavel som Richard de St. Victores Betragtninger over Anskuelsens Raade laae altid i ziirlige Afskrifter opslagne paa Kongens Arbeidsbord. Kong Primislaus var sparsom paa Ord og en Elsker af Stilhed og streng Hofstik. Det gik derfor som oftest meget stille og stift til saavel ved Tasselet som ved Hoffesterne, og de danske Riddere længtes snart efter det muntre og friere Hofliv paa Ribehuus. Men Junker Strange vilde ikke overile sig; han betragtede daglig Prindsessens Billede, og daglig bestyrkedes han i den Overbeviisning, at den barnlig glade og venlige Prindsesse, med de deilige lysegule Lokker og de kjærlighedsfulde himmelblaae Dine, i Skjønhed langt overgik hiin Afbildning, som tilsidst endog syntes ham en ringe og uværdig Efterligning af det Uefterlignelige. Han søgte saa ofte som muligt Leilighed til at tale med Prindsessen, og vidste ofte snildt og umærkeligt at bringe Taler paa sin Konge og paa Danmark. Uden

at ane hans Hensigt, røbede den skjonne sextenaarige Prindsesse med næsten barnlig Naahed og Velwillie da ofte en særdeles Forkjærlighed for de Danske, som hun havde hørt saa meget Godt om, og som efter de Beskrivelser, man havde givet hende over deres Ærlighed, Godmodighed, Fromhed og Kjærlighed til Konge og Fædreland, syntes hende af alle Folk meest beslægtede med hendes ærlige trofaste Landsmænd. Landet maatte ogsaa være saare venligt og deiligt, meente hun, og Navnet Baldemar, som allerede fra den første store Baldemars Dage var vidt berømt i fremmede Lande, syntes hende et værdigt Navn for en Helt af saa ædel en Stamme og med saa udmærkede Egenstaber som den danske Konge; kun beklagede hun, at han ikke noiedes med at forsvare sine Grændser og gjøre sit ædle Folk lykkeligt, men at hans Hu stod til Erobringer og Seiervindinger i fremmede Lande.

Junker Strange forsvarede sin Konge saa godt, han kunde, mod denne Dabel; men med al sin Beltalenhed kunde han ikke overbevise den fromme fredelige Prindsesse om, at en christelig og ridderlig Konge, for at udvide sit Rige og vinde et stort Navn, havde Ret til at udgyde en eneste Draabe Menneskeblod; en anden Sag var det, meente hun, naar han for at ombende Hedninger og frelse deres Sjæle, satte sit og andres Liv i Bøve, naar han da kun var

vis paa at det ikke var Ergjerrighed og verdslig Hersekelyst, men virkelig Guds Stemme i sin Sjæl, han fulgte, og at han paa denne Vei kraftigst kunde oplive det indvortes Ord og det guddommelige Lys i sig selv og i Andre.

Junker Strange mærkede af denne Uttring, at Prindsessen hylbede den samme Lære om christelig Dyd og Samfund med Gud, som hendes Fader; men han kunde ikke andet, end ære og hviagte den Aand og det Hjerte, som lod sig henrive af slige fromme og ædle Lærdomme, som nu fra de skønne qvindelige Læber klang ham langt mere indtagende og elskelige, end hos de ivrige geistlige Mænd, af hvem han før havde hørt slige Meninger.

Han betænkte sig endelig ikke længer paa at aabenbare Kong Primislaus den egentlige Hensigt med Gesandtskabet, dog med saa megen Klogskab og Forsigtighed, at Kongen maatte love ham den dybeste Taushed om denne Sag, hvis den ikke fik det forønskede Udfald.

Kongen lukkede sig inde i sit Værelse, for, som han sagde, at raadsføre sig med det indvortes Ord i sit Hjerte. Derpaa lod han sin Datter kalde, og forestillede hende hvorledes en fornemmelig Kist ogsaa udenfra forbandt sig med den indre ubedragelige Stemme, som opfordrede ham til at bede hende modtage den ædle danske Konges christelige Tilbud.

”Han, som har Kongernes Hjerter i sin Haand, — sagde han — kalder dig til Hyrinde for en ædel Hjord, og til at lede den høie dristige Hyrdes Gang paa en evig Vej. Lad ham ikke kalde dig forgjeves! men bøv dig som en ydmyg Tjenerinde for den Høiestes Villie, og beed Herren give dig Wiisdom til i Ydmyghed og Fromhed at udføre hans bestiktede Raad!”

I tre Dage saaes den fromme Margaretha nu ikke ved Taffelet, og da hun den fjerde Dag ved sin Moders Haand traadte ud med Kongen af Lønkammeret, forbausedes Alle, som saae hende; thi der straaledes en saa mild og venlig Klarhed over hendes fromme uskyldige Ansigt, og med den sorgløse Barmhertighed, Naturlighed og aabenhjertige Godmodighed, som udgjorde hendes største Skjønhed, var der nu tillige forbundet en vis høitidelig og fyrstelig Værdighed, saa at Ridderne uvilkaarlig maatte bøie sig langt dybere, end sædvanlig, for hende, som for deres Hersterinde og Dronning, og den heftige Bisp Peder kunde ikke holde de begejstrede Ord tilbage, hvormed han priste det Land og den Konge lykkelig, som turde kalde hende deres Dronning.

Kongen erklærede nu ogsaa høitidelig for sit hele Hof og det danske Gesandtskab, at hans Datter havde raadført sig med Gud og sin Samvittighed, og havde besluttet at modtage den danske Kong

Valdemars Egteffabstilbud, samt at han inden trende Uger, hvis det saa var den Allerhøiestes Villie, agtede at lade den formelige Formælingsact fuldbyrde paa sædvanlig fyrstelig Viis med den kongelige Brudgoms Vicarius og Affending.

Endnu inden Formælingsdagen var fastsat, havde Junker Strange strax affendt Grev Otto og Absalon Bælg med denne glade Tidende til sin Konge. Men imedens Grev Otto nu sad i Taarnet og ikke kunde røgte sit Grinde, laae Absalon Bælg med et sønderbrudt Been og forstødt Hoved i et Herberg paa den schwerinske Grændse, hvor hans Hest var styrtet med ham.

Medens saaledes begge Tilbuddene udebleve, og den vigtige Forandring foregik med Valdemars Sind og Tilbøielighed i Schwerin, var Høitidsdagen kommen. Et Fodklæde af kosteligt Silke var udbredt paa Gulvet i Bøhmerkongens store Riddersal. Hele Hoffet var samlet. Kongen og Dronningen sad i deres kongelige Prydelser paa Høisædet; og imellem dem sad den Skønne kongelige Brud, iført en himmelblaa Silkefjortel og et Diadem af kostelige Perler. Under Trompeternes Klang fremtraadte Junker Strange, smykket som en fyrstelig Brudgom, og ledsaget af Bisp Peder og de tredive statelige danske Riddere.

Junker Strange knælede for Prindsessen og opfordrede hende, i sin Konges Navn og paa hans Vegne, til at række ham Haanden for Altret. Derpaa reiste Kong Primislaus sig og fulgte sin Datter til Slotscapellet, ledsaget af Dronningen og hendes qvindelige Folge, medens Junker Strange, som Kongen, hvis Person han forestillede, ledsagedes af Bisp Peder og alle Ridderne.

Efterat Bispen høitidelig havde forrettet Vielsen, og Gesandten per procurationem, som det kaldtes, havde modtaget den fyrstelige Bruds Haand, og paa sin Konges Vegne lovet hende Troskab for Gud og Verden; gif Brudeskaren tilbage til Ridder salen. Efter Maaltidet fremsattes et gyldent Tablebord for Bruden og Gesandten. Paa sædvanlig Viis var her Skakspillet, hvori Bruden trende Gange maatte tabe, et Slags halv spøgende Bekræftelse paa, at hun havde tabt sin Frihed og sin Haand til den lykkelige Spiller eller ham, paa hvis Vegne Ridderen overvandt hende i denne Leeg.

Ved Tablebordet, hvor de kunde tale ene og ubemærket sammen, kunde den skjønne Brud, som spillede saa voveligt et Spil, dog ikke tilbageholde et Par forblommede Spørgsmaal, hvoraf Meningens var, om hendes kongelige Brudgom ogsaa virkelig var af saa fager og ædel en Stikkelse, som han havde Ord for, og om han var fast i Tro og bestandig.

Det første Spørgsmaal besvarede Junker Strange med frimodig Glæde, og medens Solen befinnede hans lyse muntre Ansigt og ædle Skikkelse, kneisede han stolt og forsikkrede Prindsessen, at Kongen var vel saa fager som han tvende Gange; det sidste Spørgsmaal undgik han at besvare, idet han ial mindelighed berømte sin Konges store og herlige Egenstaber, og fortalte den opmærksomme Brud hvilket mægtigt Indtryk hendes blotte ufuldkomne Billede, sammenklinet med Box paa en Trætable, havde gjort paa den unge heftige Kong Valdemar.

Med Forundring og inderlig Glæde hørte hun denne Fortælling, som hun vilde have anseet for en Fabel, hvis Junker Strange ikke havde fremtaget Billedet og overbeviist hende. Nu erindrede hun først hvorledes hiint Billede var blevet til, og hun fortalte Junker Strange hvorledes hun havde gjort sig mange Betænkkeligheder ved at laane hiin konsts-erfarne Klosterbroder sit verdslige ubetydelige Ansigt til dermed at fremstille den hellige Agnese; men at hendes Fader havde overtalt hende dertil, og foreskilt hende, at ingen Guds Gave var saa verdslig og ringe, at den jo kunde tjene til et godt og helligt Niemeed, naar vi kun gav den hen med et fromt og ydmygt Hjerte. "En besynderlig Bestikkelse, — tilføiede hun — og ingen blot Hændelse maa jeg kalde det, at jeg saaledes, uden mit Vidende, selv maa have aabnet mig Veien til den Mands Hjerte, i hvis Haand det har været den Almægtiges Villie at lægge min Skjæbne og min hele timelige Lyksalighed;

den evige, — vedblev hun med en from Taare i det opløstede Øie — den ligger fast og uroffelig i min Herres og Frelfers velsignede Haand.”

Til sildig ud paa Aftenen sad Junker Strange ved Tablebordet hos Prindsessen og fortalte hende med Glæde alt det Gode, han vidste om sin kjære unge Herre og Konge; naar han da betragtede den ædle Kongebrud, hvis Brudgom han paa saa besynderlig en Maade for en kort Tid havde Navnet og Skindet af, da kunde han, uagtet hans Alder og Kølighed, dog ikke undgaae den Tanke, at hvis han var, hvad han forestillede, var han en misundelsesværdig Mand, og han priste i sit Hjerter Kong Valdemar lykkelig, til hvem han skulde hjemføre saa ædel en Skat. Han vogtede sig imidlertid samvittighedsfuldt for at sige et eneste Ord, som kunde røbe saa dristig en Tanke.

Endnu var der en Skik tilbage, som satte saavel den blufærdige Prindsesse som Junker Strange i Forlegenhed; men den kunde ikke undgaaes. Paa Kongens Befaling afbrød Prindsessens Hofmester Hr. Jb Urne Underholdningen ved Tablebordet og opfordrede den forestillende Konge af Danmark til at følge sin Brud til Brudekammeret.

Begge rødmede; men den besindige Gesandt reiste sig strax og rakte ærbødig Prindsessen sin Arm, hvorpaa han, ledsaget af hele Hoffet, fulgte hende til det prægtige Brudekammer. Der maatte hun i sin fulde Brudepynt tage Hvile paa det fyrstelige Leie; Junker Strange maatte sætte sig paa en Stol ved

hendes Side og lægge sin høire Fod med den velaf-
pudsede Karduanstøvle paa Kanten af Leiet, dog
saa yderligt som muligt, og uden at Guldsporen
gjorde mindste Rift i det kostelige Liin.

Med saa megen Anstand og Sømmelighed, som
muligt, blev denne besynderlige Skik iagttaget, og
saasnart Junker Strange havde løseligt berørt La-
genet med sin Støvle og sat Foden tilbage paa
Fodklædet, reiste de sig strax begge. Med Erbar-
dighed hilsende Gesandten den unge Dronning og for-
lod Brudekamret med samtlige Gjester og Bidner.

Næste Morgen tidlig vare Gaderne fra Slottet
til Skibsbroen belagte med kostelige Silketæpper; ved
Broen laae Kongeskibet med den gyldne Dragestavn
seilsfærdigt, og ledsaget af Folkets Jubelraab og
mange Fattiges oprigtige Afskedsstaarer, blev den
unge deilige Dronning af Danmark fulgt til Skibet
af Junker Strange og det hele Hof.

Bevæget tog det fromme Fyrstepar Afsked med
deres kjære eneste Datter, og Kong Primislaus gav
hende endnu mangen faderlig Formaning med paa
Beien, om at blive en oprigtig Moder for sit Folk,
og sine Undersaatters Haab og Lid. Mild og kjærlig
og med barnlige Taarer omfavnede Margaretha sine
kjære Forældre, og lovede troelig at ihukomme hvert
Ord, de havde sagt hende. "Den fangne ulykkelige
Bisp skal jeg visselig heller ikke glemme — hvistkede
hun sin Moder i Øret ved Afskeden — men glem
heller ikke, Moder! mine stakkels Fattige og Syge
her hjemme!" Hun hilsende endnu engang sine kjære

Landsmænd med Mildhed og Kjærlighed, og rafte sin Hofmester en Pung, fuld af Guld, som han strax besørgede uddeelt til de mange Fattige, der stode grædende ved Boloærket.

Da Margaretha nu var stegen over paa Skibet og saae hvorledes de Fattige græd og velsignede hende, og hvorledes hendes kjærlige Forældre stode ene og forladte paa Skibsbroen, da skulde hun sit Ansigt i sin Raabe og græd bitterlig; thi det var hende nu ligesom hun aldrig skulde see Fader og Moder og Fædreneland mere, og som om hun alt havde uddeelt Sjælegaver blandt de Fattige, for at de skulde bede for hendes Sjæl.

Junker Strange havde allerede sat Foden paa Skibsbrælingen, da en uilfsom Rytter foer frem imellem Folket, og sprang af ved Skibsbroen. Det var Ridder Blug, som, forpustet og halv aandeløs af det hurtige Ridt, overbragte Junker Strange Kongens Skrivelse.

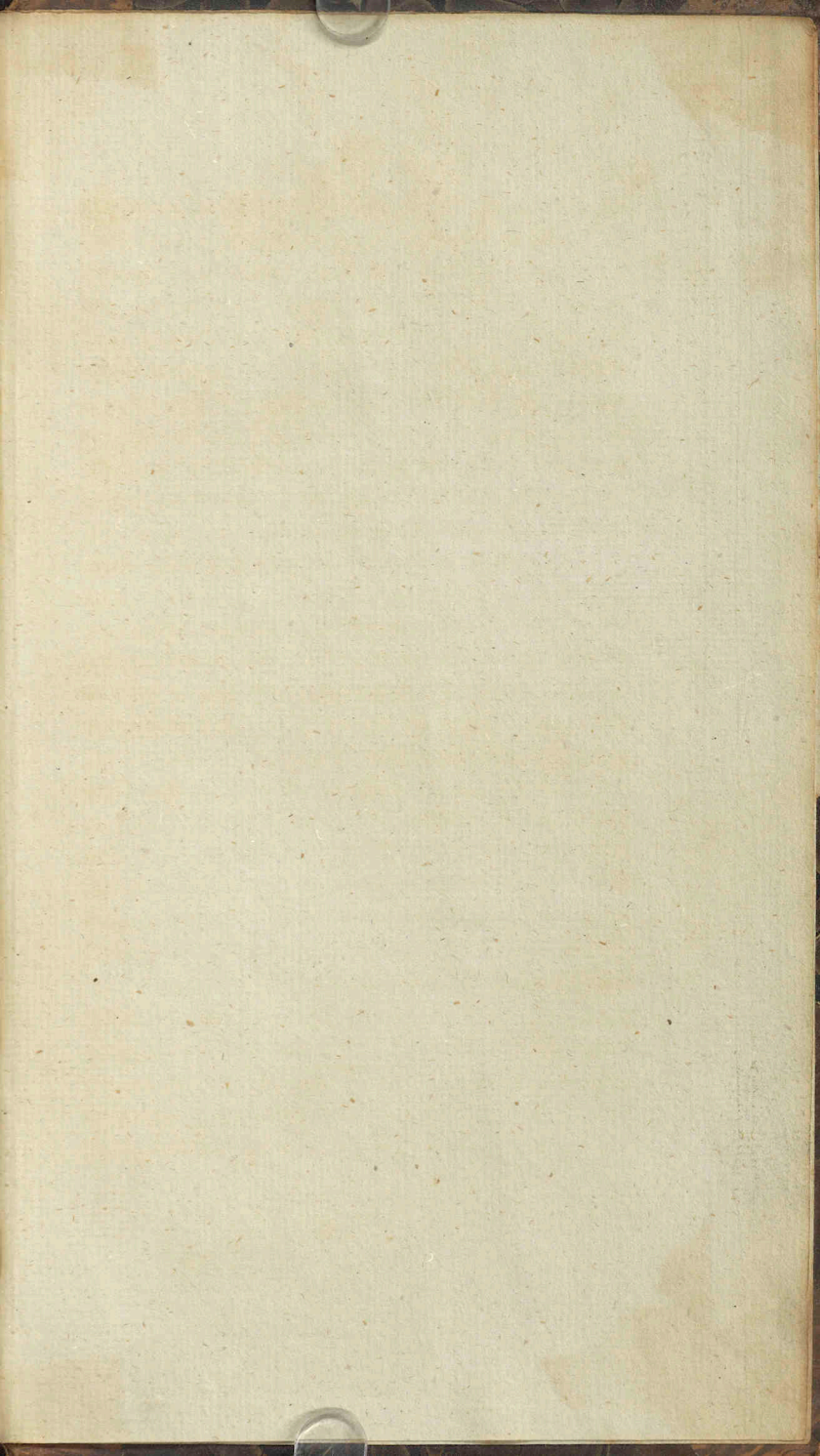
Den forbausede Gesandt behøvede ikke at spørge om, fra hvem Brevet kom: han kjendte strax det runde røde Borsegl i det grønne Silkebaand. Han aabnede Brevet hastig og blegnede. Urolig nærmede Kong Primislaus sig og spurgte om nogen Ulykke var tilstødt den ædle Kong Baldemar, da dette Brevskab syntes at være en Jobspost.

Junker Strange fattede sig hastig. "En Jobspost er det mig tilbiffe, — svarede han; idet han omhyggelig forvarede Brevet paa sit Bryst — min naadige Konge lader mig vide, at min kjæreste Søn

og Lærling er falden i en svar og maaskee dødelig
 Cot, og at jeg maa ile, hvis jeg vil see ham ilive.
 Min Herre Konge sender Eder derhos først og for:
 nemmelig sin broderlige og sønlige Hilsen; men han
 har endnu ikke modtaget det lykkelige Budskab, jeg
 sendte ham. Fred være med Eder, fromme Herre
 og Konge! — tilsviiede han hastig, da han saae en
 urolig Mine i Kongens Ansigt — førend jeg har
 overgivet eders ædle Datter til hendes kongelige
 Brudgom, sommer det sig ikke for hans Tjener at
 tænke paa sin egen Sorg og Kummer.”

Derpaa steg han i Skibet og gav strax Befal-
 ling til at heise Seil.

”Seer I Kongen før jeg, Ridder Blug! —
 raabte han til Ridderen, som stod ventende paa
 Skibsbroen — saa sig ham hvad I har hørt og
 seet, og at jeg i denne Time er affeilet herfra med
 hans og Danmarks ædle Dronning. — Hun leve!”
 Her svingede han sin Hue, og et almindeligt: ”leve
 den danske Dronning! leve Margaretha af Böhmen,
 leve den deilige Danymar!” skingrede fra Skibet
 som fra Skibsbroen og fra de med utallige Mennesker
 opfyldte Flodbredder, medens Skibet sagtelig gled
 ned ad Strømmen, under Spil og Klang og med
 vaiende Flag og Vimpler.

129 7 173

FOTO 176169

